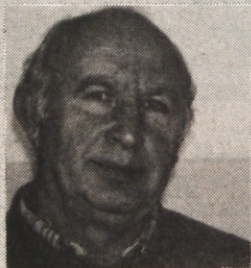
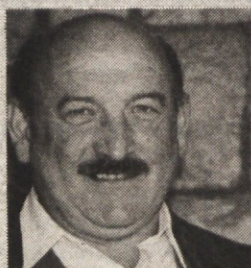

Kako z občinskimi prazniki?

Čas je prevelik krajevno samoupravo, z njo pa tudi marsikaj, kar je bilo z njo povezano. Celo občinskih praznikov ni pustil pri miru, tudi tam ne, kjer so občine ostale ozemeljsko skoraj nedotaknjene. Postalo je vprašljivo, ali še praznovati ob datumih, ki jih je postavila stara občinska oblast, se obračati, kamor piha nova oblast, ali pa se občinski praznikom celo odreči, da bo volk sit in koza cela. Najbolj ustaljeno je mnenje, če lahko iz prejetih odgovorov že potegnemo nekatere zaključke, da so občinski prazniki potrebni. Naša anketa kaže, da se med ljudmi niso ustalili kot dan, ko se naj bi česa spominjali, ampak bolj kot dan, ko je treba poudariti, kaj dejansko nekaj pomeni v lokalnem merilu. Na to pa ponavadi kažejo podeljena občinska priznanja za kulturne in gospodarske dosežke. Ta dan naj bi naredili nekakšno bilanco, ki naj bi pokazala zadovoljstvo nad doseženim in dala spodbudo za naprej. Take praznike pa občinska politika potrebuje, ne glede na to, kakšen predznak ima. Tudi krajani jih potrebujemo - za podporo naši lokalni samozvesti in za krepitev občutka lokalne pripadnosti v času, ko se marsikaj okoli nas centralizira.

JANEŽ STOPAR, upokojenec iz Metlike: "V naši občini že nekaj let ne praznujemo občinskega praznika. Bilo pa bi prav, da bi ga praznovali, in zadnje čase je slišati pobude, da bi se le odločili za najprimernejši dan. Po mojem mnenju bi bil najboljši 4. maj, torej florjanovo, saj je Florjan zavetnik gasilcev, v Metliki pa je bilo ustanovljeno prvo gasilsko društvo v Sloveniji."

ANTON HUTAR, delavec iz Kašče pri Semiču: "Nova semiška občina še nima občinskega praznika, predlogov zanj pa je kar veliko. Skoraj vsaka stranka ponuja svojega. Tudi sam sem se razmišljal o tem. Zdi se mi prav, da praznujemo, menim pa, da bi bilo najbolje izbrati praznik, ki ga bo sprejelo največ ljudi. Upam, da se bomo Semičani odločili za občinski praznik še letos."

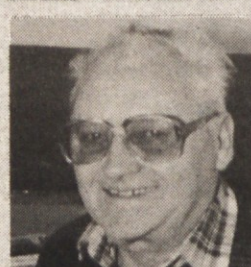
ANDREJ BOŽIČ, vodja oddelka za upravne notranje zadeve v upravnih enotah Krško, iz Kostanjevice: "Prav je, da ima občina občinski praznik, saj je to identiteta z zgodovino in spominom. Praznik krške občine je spomin na mobilizacijo izgnancev, saj so bili prav ti kraji močno izseljeni. Menim, da zaradi političnih sprememb praznikov ne bi smeli spreminjati."

JOŽE VENCELJ, podjetnik, podpredsednik OO SDSS Trebnje: "Občinski praznik je stvar občanov in zato ne bi bilo prav, da bi ljudi posiljevali s prazniki, ki jih ne sprejemajo. Tako stališče sem zavzemal že lani, ko sem v občinskem svetu predlagal, naj se zaradi neusklajenosti strank ob v statutu predvideni spremembi praznika praznujejo spominski dnevi. Čas bo pa pokazal svoje."

TOMAŽ GLAVAN, prodajalec v železnini trgovskega podjetja Tabor v Ivančni Gorici: "Ne vem, če so naši svetniki že odločili o tem, kdaj naj bi bil občinski praznik naše nove občine. Menim pa, da bi bilo vsekakor prav, ko bi občinski praznik imeli, toda ne v spomin na kašne medvojne dogodke. Raje naj bi pobrskali kaj iz naše bogate kulturne dediščine, npr. Jurčiča ali Stične."

MARTIN LAPUH, sadjar iz Artič: "Zdi se mi prav, da ima vsaka občina svoj praznik, saj obstajajo navsezadnje tudi krajevni prazniki, pa ni zato nič narobe. Tudi datum brežiškega praznika v spomin na brežiško četo je kar dobro izbran. Praznovanja morajo biti, in kar škoda je, da se je v zadnjih letih nanje kar malo pozabilo. Včasih je bilo več prireditev, tudi več nastopov."

MARKO POLENŠEK, arhivist iz Novega mesta: "Občinski praznik bi moral biti premakljiv, določiti pa bi ga morala stranka, ki ima večino v občinskem svetu. Od strankarske pripadnosti bi moralo biti tudi odvisno, ali bo praznik zapovedan. Ne vem, zakaj bi morali izbirati ravno dogodke iz preteklosti. Biti bi morali tako uspešni, da bi se spominjali tudi sedanjosti in se obračali k prihodnosti."

META KAMŠEK, ravnateljica gimnazije v Kočevju: "Novi statut občine Kočevje praznika ne opredeljuje. Določilo se ga bo z odlokom potem, ko se bomo svetniki o tem dogovorili. Osebnost se mi sedanj praznik v začetku oktobra ne zdi sporen. Menim, da občina mora imeti svoj praznik in da bi bilo dobro ponovno oživiti akcije za podeljevanje občinskih priznanj."

DARJA ČIČEK, trgovka iz Ribnice: "Občina naj bi imela svoj praznik. V Ribnici so ga spremenili, vendar menim, bi bilo bolje, če bi ostal 26. marec. Ljudje so vedeli, kdaj je občinski praznik in zakaj, sedaj pa to ve le malokdo. Morda bi bilo drugače, če bi tisti, ki so se odločili za spremembo praznika, ljudem povedali, zakaj so se tako odločili in če je bilo to zares potrebno."

Lojze Peterle je napovedal na volitvah zmago

Gost SKD Črnomelj

ČRNOMELJ - Kot je bilo na petkovem občnem zboru občinskega odbora SKD Črnomelj slišati iz ust njegovega predsednika Vlada Starešiniča, je SKD uspelo, da je od zadnjih volitev v Belo krajino prišlo nekaj milijonov DEM za naložbe. Dejal je, da jim politični nasprotniki to očitajo kot poceni samohvalo, za njih pa je to velik uspeh. Sicer pa je bilo v razpravi slišati tudi, da žal še vedno ni učinkovitega sodelovanja med županom Andrejem Fabjanom in podžupanom Vladom Starešiničem oz. da župan ne pokaže pripravljenosti za sodelovanje s podžupanom.

Predsednik SKD Lojze Peterle, ki je bil po občnem zboru gost javne tribune z naslovom "Slovenija v letu 1996", je za letošnje leto napovedal številne gospodarske težave. Sicer pa je dejal, da ima SKD, katere članstvo se močno povečuje, na volitvah v državni zbor vse možnosti za zmago. Po njegovem mnenju se lahko zgodi, da bi njihova stranka, SLS in SDSS formirale novo vladno, vendar bi se morali dogovoriti, kakšno politiko bodo vodili. "V SKD hočemo, da je naša stranka močna, smo pa odprti za koalicio s tistimi, ki so za dogovor," je dejal Peterle. Prepričan pa je, da bodo v prihodnjem parlamentu zagotovo SKD, SLS, SDSS, močno zmanjšana LDS pa ZLSD, ki ne more napredovati ali pa zgolj na račun LDS, medtem ko Zeleni, Demokratska stranka in SNS po njegovem ne bodo zbrali niti 4 odst. glasov.

M. B.-J.

RITMO LOCO V DISKOTEKI

OTOČEC - V petek ponoči bodo v Diskoteki Otočec latinsko-ameriško glasbo predstavili člani popularne skupine Ritmo loco.

TIKA PRAZNUJE

V tem letu trgovina TIKa iz Trebnjega praznuje 5-letnico delovanja. To je veliko in malo hkrati. Veliko ljudi jo obiskuje od blizu in daleč. Rodaja se povečuje takorekoč iz meseca v mesec.

V tem času ima vse pripravljeno za pomlad: semena, semenški krompir, sadike vseh vrst itd. Na programu bele tehnike je po starih cenah na voljo še veliko aparatov. Vsak mesec pa je tudi akcija za tri ali štiri artikle. V lanskem letu so organizirali nagradno akcijo za svoje kupce in podelili 105 lepih nagrad, od motorja do pralnega stroja. Tudi v letošnjem letu, v letu praznovanja, organizirajo nagradno akcijo za zveste kupce. Nagrade v tem letu pa bodo še bogatejše. Obiščite jih in se prepričajte.

TIKA — srečno v drugo petletje!

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AUTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

* Najugodnejši krediti že od TOM + 6%
* Leasing

POSEBNA PONUDBA

SWIFT	že za 14.990 DEM
BALENO	že za 18.990 DEM
SAMURAI LX	24.390 / 22.990 DEM
VITARA LX	34.700 / 31.490 DEM
VITARA 5	35.700 / 36.700 DEM

MARUTI

Pooblaščen servis
in prodaja rezervnih delov

Država se je skrila za hrbti občin

Črnomalci proslavili občinski praznik predvsem z otvoritvami - Slavnostni govornik Andrej Kavšek o novi vlogi občin - Občinska priznanja, pohvala in graja

ČRNOMELJ - 19. februar, praznik občine Črnomelj, ki ga praznujejo v spomin na 1. zasedanje SNOS, so Črnomalci proslavili s številnimi prireditvami. Na osrednji proslavi, ki je bila v tukajšnjem kulturnem domu na predvečer praznika, je govoril predsednik občinskega sveta Andrej Kavšek, ki je podelil tudi občinska priznanja, nastopil pa je Akademski pevski zbor Tone Tomšič pod vodstvom dirigenta Stojana Kureta.

Slavnostni govornik je spomnil na spremenjeno vlogo občin v novi lokalni samoupravi, ki je občani v glavnem ne poznajo. Zato presoja stvari na osnovi delovanja prejšnjih občin ter jih obtožuje za marsikaj, za kar je v resnici kriva država ali njene upravne enote. Na račun nevednosti ljudi se je tako država skrila pred kritiki javnosti za hrbti občin. Bistveno vpliva na spremembo vloge sedanjih občin tudi privatizacija in zasebna lastnina ter zakonodaja, ki

nje ali naložbe. V občini je bilo samo v tednu pred praznikom kar

NA RUDNIKU NOVO ŽIVLJENJE - Direktor rudnika Kanižarica v zapiranju Silvo Grdešič je ob črnomaljskem občinskem prazniku šefu carinske izpostave Metlika Igorju Makovcu izročil ključ črnomaljske carinske izpostave. Pisane zanj so namreč uredili v prostorih rudnika, kjer naj bi, ko bodo začeli rudnik zapirati, razvijali še druge gospodarske dejavnosti. Več na 4. strani. (Foto: M. B.-J.)

MILAN KUČAN NA SEJMU MODE - Na Gospodarskem razstavišču je prejšnji teden potekal 43. modni in 11. sejem strojne opreme za tekstilno industrijo Kontri. V sredo, prvi dan sejma, si je prireditvi ogledal tudi predsednik države Milan Kučan. Med 166 razstavljalci iz petnajstih držav jih je bilo 108 iz Slovenije, med njimi tudi vsi vidnejši predstavniki dolenske tekstilne industrije. Modne revije so večkrat na dan vrstile v hali D Gospodarskega razstavišča, Edina, nova blagovna znamka Gorenjskih oblačil pa je dobila nagrado za najboljšo jesensko zimsko kolekcijo 96. (Foto: Majda Luzar, EPS)

INTARA BORZNOPOSREDNIŠKA HIŠA, D.D.

MNOGI SO PREKO NAS ŽE VNOVČILI SVOJ CERTIFIKAT. TO LAHKO STORITE TUDI VI!

• Trgovanje z delnicami Kolinke

• Prenos lastništva delnic Mercatorja
• Informacije o privatizacijskih delnicah
• Upravljanje premoženja strank
INTARA - PRAVA IZBIRA
Tel.: (061) 137-73-73, 137-74-74, 137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

M KZ KRKA, z.o.o.
Novo mesto
PE AGROSERVIS
Knafelčeva 2
Novo mesto

v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 25. 2. 96, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil:

1. GOLF CL 1.3 3 V	I. 1991	izkl. c.	945.000,00 SIT
2. GOLF JXD 3 V	I. 1990	izkl. c.	900.000,00 SIT
3. R Express 1.4 RL	I. 1994	izkl. c.	650.000,00 SIT
4. R 4 GTL	I. 1991	izkl. c.	120.000,00 SIT
5. R Express 1.9 D	I. 1995	izkl. c.	600.000,00 SIT
6. OPEL Corsa 1.4i Swing	I. 1995	izkl. c.	650.000,00 SIT
7. TOYOTA CARINA E 1.6 XLI	I. 1993	izkl. c.	290.000,00 SIT
8. Škoda Favorit	I. 1991	izkl. c.	100.000,00 SIT
9. R 5 FIVE	I. 1996	izkl. c.	710.000,00 SIT
10. MERCEDES BENZ 220E	I. 1983	izkl. c.	2.290.000,00 SIT
11. R 310 vlečno vozilo	I. 1986	izkl. c.	1.280.000,00 SIT
12. R 5 CAMPUS	I. 1993	izkl. c.	350.000,00 SIT

Licitacija bo v nedeljo, 25. 2. 1996, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil v petek, 23. 2. 1996 od 8. do 12. ure, ter eno uro pred pričetkom licitacije. 10% vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5% prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

JUBILEJ - Letošnje leto je novomeški župan proglasil za leto jubilejev. To odločitev je podkrepil s seznanom blizu 20 jubilejev, ki naj bi jih praznovali. Na seznamu, ki obsega 700-letnico župnije Šmihel, 600-letnico cerkve v Soteski, 250-letnico novomeške gimnazije, so tudi manj zveneče, kot je na primer 25-letnica radiokluba Žužemberk ali 10-letnica društva Krka iz nemškega Hanovra. Ni pa mesta na tem seznamu našla 50-letnica novomeške knjižnice Mirana Jarca. Bo pa zato ta izjemno pomembna dolenjska kulturna ustanova svoj tihi jubilej pričakala grdo oskubena. Pri sicer počasni sanaciji so izvajalci zelo pohiteli z uničenjem prelepe plezalke, ki je v desetletjih objela in prepletla zunanjsčino te znamenite stavbe na Vratih. Ob tleh so ji posekali stebila in le v našem spominu bo ostala prečudovita jesenska veduta tega dela našega mesta.

ČUVARJI - Latinsko vprašanje Kdo bo čuval čuvarje? je še danes aktualno na tleh nekdanje rimske naselbine na okljuku Krke. V novomeškem občinskem svetu nadzorni odbor ne deluje, v dveh letih se ni sestel niti enkrat, kaj šele, da bi izvolili predsednika. Nič novega pod soncem, bi rekli Latinci.

SARAJEVO - Novomeški župan Franci Koncilija je bil v slovenski delegaciji, ki je pred kratkim obiskala Sarajevo. V Novem mestu so se mu zdeli, češ da je šel v Sarajevo tudi zato, da bi videl, kako tam deluje lokalna samouprava, in da se je ob tem počutil kot doma. Tam se zagrizeno dajejo Srbi in Muslimani, doma pa krščanski demokrati in liberalci. Če bo to še dolgo trajalo, je lahko župan v Sarajevo videl tudi bodočo podobo Novega mesta...

MERCEDES - Generalni direktor Krke Miloš Kovačič, častni občan občine Škocjan, je tamkajšnjemu županu Janezu Povšiču obljubil, da mu bo za županske posle odstopil enega od Krkinih mercedesov. Hudomušneži so takoj pogrnili, da bo moral Kovačič dati zraven še šoferja, sicer bodo glede na Povšičevo postavbo ljudje mislili, da avto upravljajo z daljincem.

Ena gospa je rekla, da je je prav, da bodo obdavnice tudi prostitutke. Če pa bo država poleg izvajalk najstarejše obrti obdavnice še vse druge kurbe, bomo živeli v bogastvu in blagostanju.

OBČNI ZBOR ŠMIELSKIH GASILCEV

ŠMIEL - NOVO MESTO - V prostorih gasilskega društva bo v soboto, s pričetkom ob 18. uri, redni letni občni zbor. Po poročilu predstavnikov društva, sprejemnega programa in podelitvi priznanj bo za člane društva družabno srečanje. Še prej pa bo potrebno poravnati članarino za letošnje leto, ki znaša 1.000 tolarjev.

V času od 8. do 15. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Andrejka Paunovič iz Pounovičev - Mitjo, Bernarda Brajer iz Ornuške vasi - Matej, Djavida Sinanovič iz Črnomlja - Enes, Valerija Kos iz Strazhe - Petra, Melita Panjan iz Dragovalje vasi - Kristjana, Marta Berkopec iz Rumanje vasi - Simona, Alenka Kužnik z Uršnih sel - Leona, Irma Janževc iz Zameškega - Aljaža, Marija Sintič iz Mladja - Darka, Ivanka Kastelic iz Gotne vasi - Luka, Renata Berend iz Stefana - Tjaša, Stanka Dvojmoč iz Ledee vasi - Žiga, Jožefa Ajdišek iz Zabukovja - Branko, Verica Banič iz Koroške vasi - Luka, Zinka Vrbos iz Zelebeja - deklico, Jožica Regina z Vel. Cerovca - dečka in Marija Mlakar z Vinice pri Šmarjeti - deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Mojca Klančar z Mestnih njiv 8 - Miha, Helena Lukman z Ljubljanske ceste 73 - Tima in Slavica Kozjan iz Medičeve ulice 10 - Eriko.

Čestitamo!

Denar bo vstopnica za delo v Bosni

Novomeški župan in direktor Pionirja Standarda v Sarajevu - Dolenjsko gospodarstvo zainteresirano za dela pri obnovi BiH - Celična gradnja hiš predraga

NOVO MESTO - V slovenski delegaciji, ki je bila te dni na uradnem obisku v Sarajevu, sta bila tudi novomeški župan Franci Koncilija in direktor Pionirja Standarda Ivan Ilijanič. Kot je povedal Koncilija na novinarski konferenci, pa je njun obisk v Sarajevu povezan tudi z nedavnim obiskom ambasadorja BiH Uglješe Uzelca v Novem mestu. Ta naj bi predsedniku Izetbegoviću osebno poročal o zelo uspešnem reševanju begunske problematike v novomeški občini. Poleg tega imajo Novo mesto oziroma dolenjska podjetja še vedno precej stikov in prijateljskih vezi s partnerji v BiH iz prejšnjih let, ko so veliko sodelovali, in je tam ime Novega mesta in Dolenjske zelo dobro zapisano.

Do začetka obnovitvenih del bo najbrž preteklo precej časa, saj je mir v Bosni, kot je poudaril župan Koncilija, še zelo krhek. "Tam so še vojne razmere, le da brez grmežja topov," pravi. Konkretnih dogovorov ali poslov seveda na tem enodnevnem obisku Novomeščan nista sklenila, tega pa tudi niso pričakovali. Pri nadaljnjem sodelovanju, navezovanju stikov in iskanju možnosti za sodelovanje pa naj bi precej pripomogla nekdanja poznanstva in mešana podjetja, ki jih nekatere firme že imajo. Pri tem je še najdlje in verjetno v najboljšem položaju Pionir, vendar v Novem mestu ne pričakuje preveč, ampak pri vsej stvari vlada zadržan optimizem.

Koncilija je v Sarajevu skušal zbuditi zanimanje za ponudbo dolenjskega gospodarstva pri obnovi BiH. Eden najbolj celovitih pro-

jektov je celična gradnja stanovanjskih hiš, v katerem bi sodelovali Pionir, črnomaljski Begrad, trebanjski Trimo, metliška Kolpa, Novoterm in še kdo, na bosanski strani pa Dolenjecem znano in prijateljsko podjetje Sretno Breza. Vendar se vse ustavlja pri denarju. 850 mark za kv. meter je za Bosance občutno predrago, ponudba za prenos tehnologije pa je bila tudi preuranjena, saj ni še nobenih možnosti za normalno delovanje.

"Bosanci pričakujejo, da bodo Slovenci prinesli veliko denarja, vendar tega denarja ni. Morda bo kaj pomagalo ministrstvo za znanost, a le v obliki strokovne pomoči," pravi Koncilija. Bo pa za obnovo Bosne v kratkem na voljo okoli 6 milijard nemških mark. Samo v Sarajevu bi takoj potrebovali najmanj 3.000 stanovanj, da ne

govorimo o infrastrukturi. Skratka, prej ali slej bo dela dovolj, jasno pa je, da bo več dela dobil tisti, ki bo prinesel več denarja. Zlasti Sarajevo bodo obnavljale velike in bogate državne korporacije in večnacionalne družbe. Novomeško oz. dolenjsko "interesno območje" pri obnovi BiH je Sloveni-

• **Pionir Standard resno računa na dela pri obnovi BiH, saj je Pionir tam v prejšnjih letih veliko delal; za večino objektov, ki so jih tam zgradili, imajo še dokumentacijo in navezujejo stike z nekdanjimi sodelavci v Bosni.**

ji bližja Krajina s Ključem. Prijedorjem in Bihaćem, s katerim ima Novo mesto prijateljske odnose.

A. B.

O ŽIVLJENJU IN TEŽAVAH MLADIH

NOVO MESTO - O življenju, delovanju zakonov življenja in o težavah mladih bo tekla beseda danes ob 14. uri v Gostišču Pavlin na Mačkovcu. Pogovor pripravljajo učenci Srednje kmetijske šole, k sodelovanju pa so povabili Andreja Grabarja iz Radeč, sicer avtorja knjige Človek, ki je doživela že 4 izdaje v Mohorjevi družbi.

DANES ZBOR ZLSD

NOVO MESTO - V sejni dvorani Zavarovalnice Tilia bo danes ob 17. uri zbor članic in članov Združene liste socialnih demokratov, na katerem bodo obravnavali organizacijska vprašanja stranke, njeno delovanje v volilnem letu, kongresne dokumente in pismo predsednika ZLSD ob izstopu iz vladne koalicije.

LETNI ZBOR SKD NOVO MESTO

NOVO MESTO - Občinski odbor SKD Novo mesto priredi v nedeljo, 25. februarja, ob petih popoldne na prostirski dvorani na Kapitlju redni letni zbor. Gosta bosta predsednik stranke Lojze Peterle in minister za znanost dr. Andrej Umek.

Družbene dejavnosti ali grozljivka v nadaljevanjih

NOVO MESTO - O zapostavljenosti družbenih dejavnosti v novomeški občini je bilo v zadnjem času toliko povedanega, da bi moralo biti govorjenje o tem že dolgočasno. Pa, žal, ni. Ne gre za povest o jari kači in steklem polžu, ampak za grozljivko v nadaljevanjih. Da pri vseh stvari ne gre za opozicijsko drezanje in malenkostno brkljanje ter pretiravanje, gosveto podatki. Na zadnjem posvetu o položaju družbenih dejavnosti v novomeški občini, ki ga je prejšnji petek pripravila novomeška LDS, so o tem zelo

jasno in obtožujoče spregovorili ljudje, ki ta zagatni položaj in odnos neposredno in najbolj boleče občutijo pri svojem vsakdanjem delu: ravnatelj osnovnih šol in ravnateljica vrtca, ljudje, ki delajo v kulturi in športu.

To, da občina denarja, ki ga država po svojih merilih namenja za družbene dejavnosti, v Novem mestu ne posreduje naprej v celoti za te namene, ampak se "izgublja" v občinskem proračunu, je splošno znano. To dejstvo je bilo in je še predmet stalnih "dvobojev" med opozicijo in pozicijo. Opozicija očita vladajoči koaliciji, da s tem krši norme in zahteve države in da dela družbenim dejavnostim nepopravljivo škodo. In to ne samo zato, ker je za te namene manj denarja, kot ga zanje daje država, in ne samo zato, ker občina k temu državnemu denarju ne prispeva ša sama za nadaljnje razvijanje in bogatenje dela v teh dejavnostih, ampak predvsem zato, ker opozarjajo, da bo država za toliko, kolikor ji v novomeški občini njen denar "ukradejo", v prihodnje zmanjšala svoj prispevek. To pa je umiranje na obroke in na daljši rok pelje v hromitev otroškega varstva, osnovnega šol-

SLOVENSKA ZNANSTVENA FUNDACIJA - Prejšnji četrtek sta bila na obisku v novomeški Krki direktor Slovenske znanstvene fundacije dr. Edvard Kobal (levi) in predsednik znanstvenega sveta te fundacije prof. dr. Venčeslav Kaučič. Z vodstvom Krke, ki je soustanoviteljica te fundacije, je tekla beseda o nadaljnjem sodelovanju. Slovenska znanstvena fundacija med drugim skrbi za štipendiranje, pomoč raziskovalcem, pripravo kadrov za znanstvenoraziskovalno delo ipd. (Foto: M. Klinec)

"PRILOŽNOSTNI ZDRAVNIK" NA DVORU - Po uspešnem nastopu v Žužemberku bodo učenci dramskega krožka OŠ Žužemberk v soboto, 24. februarja, ob 18. uri zaigrali Molierovo komedijo "Priložnostni zdravnik" tudi na Dvoru. Vstopnine ne bo, veseli pa bodo prostovoljnih prispevkov, ki jih bodo namenili za nakup šolskega računalnika. Na sliki od leve proti desni: Andreja Štravs, Sašo Kovač, Tina Glavič, Tanja Mačerol, Bernarda Pirc, Ksenija Murn in Barbara Mirtič. (Foto: S. Mirtič)

ZAPRISEGLA JE DESETA GENERACIJA VOJAKOV - V bršlinski vojašnici v Novem mestu je bila v petek slovesnost, na kateri so prisegli vojaki 105. inženirske čete GŠSV. Svečanosti je poleg predstavnikov mestne občine prisostvovalo precej staršev in sorodnikov mladih vojakov. Zbranim je v imenu generalštaba slovenske vojske spregovoril polkovnik Tomislav Drolc. Mladim vojakom je dal vedeti, da je ta enota med najpomembnejšimi pri obrambi domovine, vendar upajmo, da je v te namene ne bo treba nikoli uporabiti. (Foto: J. Pavlin)

stva, kulture in športa v naši občini, pravi framatično sporočilo s petkovega posveta. "Vse, ki so kakorkoli odgovorni za stanje družbenih dejavnosti v naši občini, občinsko oblast, vladajočo koalicijo, opozicijo, vse izvajalce pozivamo, naj vsak po svojih močeh in zmožnostih pripre, da temu takoj naredimo konec!" je na posvetu pozval občinski svetnik Boris Dular. Pri tistem, kar zagotavlja država, so najbolj pri-

• **Vsem v Novem mestu bi moral biti cilj ne za 20 odst. manj sredstev za družbene dejavnosti, kot jih namenja država, ampak še 20 odst. dodatnih domačih sredstev za te dejavnosti. In to bi Novo mesto glede na svojo gospodarsko in drugo moč tudi zmoglo, je izzvenelo na koncu posveta. Seveda, če bi bili na pravih mestih pravi ljudje in če ne bi bile tudi družbene dejavnosti nekakšen bedni turnir, na katerem klaviristi žalostnih postav in izrazitih barv na hrbitih drugih lomijo krepela, ki so jih nakradli v skupnem gozdu.**

krajsani otroško varstvo, izobraževanje, nato kultura in šport. Predlani je bilo slabo, lani je bilo slabše, letos bo po glede na osnutek proračuna še slabše.

Kam pravzaprav gre del denarja, ki ga država namenja za novomeške družbene dejavnosti? Tega seveda nihče (oziroma nihče od "neposvečenih") ne ve. Najbrž

za razne občinske investicije, je bilo slišati. To pa je, so večkrat poudarili, nezakonito. A kjer ni tožnika, ni sodnika. Zato so od pristojnih ministrstev in ustanov že zahtevali, naj opravijo kontrolo namenske porabe sredstev za družbene dejavnosti v novomeški občini.

Odbor za družbene dejavnosti pri občinskem svetu je nemočen, tako rekoč vse njegove predloge v zvezi z osnutkom proračuna so zavrnili, isto velja za odbor za gospodarstvo, kateremu so svetniki zavrnili predlog, da je treba pri porabi proračunskih sredstev upoštevati načelo namenske rabe glede na njihove viire, in tako "požegnati" poljubno, voluntaristično rabo teh sredstev.

"Žalostno je, da se moramo mi, delavci v družbenih dejavnostih, postavljati proti občini v bran za tisto, kar bi morala prva spoštovati občina sama, braniti pa država!" je dejal oden od ravnatelj osnovnih šol. Še bolj žalostno pa je, da so pri tem povsem nemočni in neuspešni. "Z denarjem, ki ga država daje za vrte ali osnovne šole, delajo v Novem mestu pločnike in škarpe!" se je hudoval drugi. "Mi take občine ne potrebujemo. Naj jo ukinejo, šolam, vrtcem in drugim porabnikom pa naj država denar nakazuje neposredno!"

ANDREJ BARTELI

OMIZJE - Z zadnjega posveta o družbenih dejavnostih v novomeški občini.

O BIO-DINAMIČNEM SADJARSTVU

METLIKA - Sadjarsko društvo Bele krajine vabi na predavanje Siegfrieda Bauma iz Nemčije, ki bo predstavil bio-dinamično sadjarstvo. Predavanje bo v petek, 23. februarja, ob 17. uri v sejni sobi občine Metlika. Vabljeni vsi, ki vas ta tema zanima!

LETNI ZBOR IN PREDAVANJE ZA VINOGRADNIKE

ČRNOMELJ - Podružnica društva vinogradnikov Črnomelj vabi v nedeljo, 25. februarja, ob 9. uri vse člane in ostale vinogradnike na redni letni zbor, ki bo letos v kinodvorani v Črnomlju. Po zboru bo strokovno predavanje o varstvu vinske trte pred boleznimi in škodljivci. Predaval bo inž. Vojko Škravaj s Kmetijskega inštituta Slovenija.

O NEGI VINA

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj obvešča vinogradnike, da bo v sredo, 28. februarja, ob 19. uri v sejni sobi občine Črnomelj predavanje o negi vina. Predavala bo specialistka za vinarstvo Katarina Merlin.

REZ SADNEGA DREVJA

ČRNOMELJ - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba organizira praktični prikaz obrezovanja sadnega drevja, in sicer v ponedeljek, 26. februarja, ob 14. uri v sadovnjaku Martina Puhka na Selih pri Dragatušu. Istega dne ob 17. uri pa bo v sejni sobi občine Črnomelj predavanje o sortah in vzgoji sadnega drevja. Prikaz in predavanje bo vodil specialist za sadjarstvo Alojz Mustar iz Kmetijskega zavoda Novo mesto.

LETNI OBČNI ZBOR SLS METLIKA

METLIKA - Vabimo vse člane in simpatizerje Slovenske ljudske stranke na letni občni zbor, ki bo v nedeljo, 25. februarja, ob 9. uri v prostorih Vinske kleti Metlika. Na občnem zboru bodo sodelovali tudi člani republiškega vodstva. Slovenska ljudska stranka Podružnica Metlika

IZIDOR REJC V METLIKI

METLIKA - V petek, 23. februarja, bo ob 18. uri v jedilnici tukajšnje vinske kleti letni zbor občinske organizacije SKD Metlika. Gost zboru bo predsednik sveta SKD Izidor Rejc, poslanec in predsednik komisije državnega zbora za spremljanje in nadzor lastninskega preoblikovanja in denacionalizacije. Vabljeni člani SKD in simpatizerji!

PREDSTAVITEV KNJIGE JOŽETA DULARJA "SMEH NA PREPIHU"

METLIKA - Dolenjski list iz Novega mesta in Ljudska knjižnica Metlika vabita na predstavitev in razgovor o novi knjigi Jožeta Dularja "Smeh na prepihu", ki bo na predvečer avtorjevega 81. rojstnega dne, torej v petek, 23. februarja, ob 19. uri v metliškem hotelu Bela krajina. Ta večer bo knjiga na voljo po znižani ceni.

SPOMIN NA LOJZETA KRAKARJA

SEMIČ - Občina Semič vabi v soboto, 24. februarja, na počastitev 70-letnice rojstva semiškega rojaka dr. Lojzeta Krakarja. Ob 17. uri bo v semiški muzejski stavbi otvoritev razstave Krakarjevih publikacij in biografskega gradiva, uro pozneje pa v kulturnem domu literarni večer.

PREDAVANJE O REJI TELIC

ČRNOMELJ - V torek, 27. februarja, bo ob 9. uri v sejni sobi občine Črnomelj predavanje o vzreji telic in krmnih mešanica. Isto predavanje bo še v četrtek, 29. februarja, ob 19. uri v semiški vinoteki Pecel. Predavala bosta specialist za živinorejo Stane Bevc iz Kmetijskega zavoda Novo mesto in Silva Bevc iz Mešalnice krmil Novo mesto.

Bo Prilozje pomemben zračni most?

Lojze Peterle izročil belokranjskim letalcem radijsko postajo - Letališče v Prilozju bo v prihodnje lahko imelo pomembno vlogo pri razvoju turizma - Krajša pot do otokov

PRILOZJE PRI METLIKI - Pretekli teden je člane aerokluba Bela krajina obiskal predsednik Slovenskih kršćanskih demokratov Lojze Peterle ter jim na letališču v Prilozju izročil sodobno radijsko postajo, ki je nujni del letalske opreme. Gost si je ogledal hangar kluba, ki so ga postavili pred poldrugim letom in se pogovarjal z letalci o vzpostavitvi zračnega mostu med edinim belokranjskim letališčem in letališči v Sloveniji in na Hrvaškem.

Letališče v Prilozju, ki je registrirano kot vzletišče, ima osnovno infrastrukturo in dovoljenje za letenje ter ustrezne prostore, čeprav so Belokranjci skupaj s Peterletom ugotovili, da bodo očrtno morali postaviti še en hangar, saj je sedanjí že popolnoma poln. Lani jim je uspelo izžolati devet pilotov jadralnih ali motornih letal, sicer pa šteje klub 30 članov. Predsednik kluba Jože Matekovič se ni pozabil za pomoč pri delu zahvaliti novomeškimi letalcem.

ZIMSKI POČITNIŠKI DIRENDAJ

ČRNOMELJ - Tukajšnji Zavod za izobraževanje in kulturo pripravlja zimski počitniški direndaj s plesno ustvarjalnico, ustvarjalnico izdelovanja nakita in pravilčno urico. 25. februarja bo ob 16. uri v kulturnem domu predstava Rdeča Kapica lutkovnega gledališča Fru-fru iz Ljubljane, v nedeljo, 3. marca, pa prav tam ob isti uri glasbena prireditev Zeleni škrt Ariel.

PESTRO MED ZIMSKIMI POČITNICAMI

PODZEMELJ - Za podzemeljsko in metliško osnovnošolsko mladino bo med zimskimi počitnicami dobro poskrbljeno. OŠ Podzemelj je poskrbel, da bodo otroci lahko pisali pisanice, pletli košare, opletali steklenice, vezli, pletli, igrali badminton in šah. Občinska zveza prijateljev mladine pa organizira v sejni sobi metliške Ljudske knjižnice belokranjsko vezenje, kvačkanje in pletenje, osnove modnega kreiranja, izdelovanje darilnih vrečk in modnih dodatkov, na račun pa bodo prišli tudi mladi filatelisti.

M. B.-J.

Seveda bodo večino dela opravili s prostovoljnimi akcijami.

Peterle se je strinjal, da bi z letališčem v Prilozju lahko dobro nadgradili belokranjski turizem. Ob tem se je kot pilot, ljubitelj letalskega športa in politik tudi sam ponudil, da lahko računajo na njegovo pomoč. Menil je, da bi vprašanje preletov čez slovensko-hrvaško mejo državi lahko hitro uredili, ker v zraku ni prevelike gneče. Belokranjci so menili, da bi bilo lahko njihovo letališče pomembno tudi kot zračni most med ostalimi slovenskimi športnimi letališči in hrvaškimi otoki. Le obmejne formalnosti bi morali nekoliko poenostaviti, tako da pred odhodom na Hrvaško ne bi bila potrebna pot v Portorož, ampak bi lahko vse potrebno uredili uslužbenki metliškega mednarodnega mejnega prehoda.

M. BEZEK-JAKŠE

RADIJSKA POSTAJA ZA LETALCE - Predsednik SKD Lojze Peterle je na edinem belokranjskem letališču v Prilozju izročil predsedniku aero kluba Bela krajina Jožetu Matekoviču radijsko postajo, ki je nepogrešljiv del opreme na letališčih. To je pomembna pridobitev za klub, saj gre za eno boljših postaj, medtem ko so doslej imeli za povezavo med letali in letališčem le ročno radijsko postajo. (Foto: M. B.-J.)

O Adlešičih nekoč in danes

Na adlešiški podružnični šoli pripravljajo obsežen projekt - Razvejene interesne dejavnosti

TRADICIJA SE NADALJUJE - Vse krožke na adlešiški podružnični vodi 6 učiteljic. Izjema je le domača obrt, kjer so pri pletenju košar in peharjev ter opletanju steklenic priskočili na pomoč domačini Jože Mušič ter Mirko, Alojz in Ivan Veselič. Pohvalno je, da je zanimanje za tovrstno delo pri otrocih veliko, saj krožek obiskuje kar polovica adlešiških učencev. Na fotografiji: Alojz Veselič daje otrokom napotke o opletanju steklenic. (Foto: M. B.-J.)

ADLEŠIČI - Adlešiško šolo, podružnico črnomaljske osnovne šole Loka, letošnje šolsko leto obiskuje 106 otrok, v mali šoli, ki se je začela te dni, pa jih je okrog 15. Toliko učencev ni bilo v Adlešičih že leta in leta. Tako je šola, ki je bila prenovljena oktobra 1993, popolnoma zasedena. Redni pouk imajo celo v učilnici, ki je bila namenjena za računalnico.

V Adlešičih je letos 6 oddelkov prvih štirih razredov. Za 2 oddelka učencev 3. razreda se namreč vozi iz Črnomlja in bi sicer obiskovali šolo v Loki, če ne bi bila tam tako velika prostorska stiska. V Adlešičih pa imajo v vseh razredih skupaj tudi 13 begunskih otrok. "V učilnicah je prostora za 20 do 24 učencev, tako da bi nekaj otrok še lahko sprejeli, vendar se jim lažje posvetimo, če jih je manj. Na srečo imamo ob šoli tudi novo igrišče, medtem ko primernega pokritega prostora za športno vzgojo nimamo. Telo vadimo kar v enem od razredov,

ko pa ga zasede mala šola, se učenci lahko razgibavajo le v svojih razredih," potarna vodja podružnice Tončka Starešinič.

Se pa zato v Adlešičih pohvalijo, da imajo tako razvejene interesne dejavnosti, da ni učenca, ki ne bi bil vključen vsaj v en krožek, nekateri pa so celo v tri. Zlasti so množično vključeni v krožke, ki so povezani z običaji iz njihovih krajev. Tako vezejo belokranjske prtičke, pišejo pisanice, imajo kar dve otroški folklorni skupini, likovni in lutarski krožek, pevski zbor in domačo obrt. Pripravljajo tudi najboljše projekt doslej, s katerim diha cela šola, naslovili pa so ga "Adlešiči od včeraj do danes za jutri". V njem bodo obdelali pot od lanu do platna in od zrnja do kruha, običaje v Adlešičih, stare kmečke hiše v okolici Adlešičev, nastanek imen vasi v krajevni skupnosti, hišna imena in domačo obrt. Projekt bodo zaključili aprila.

M. B.-J.

Črnomelj dobil carinsko izpostavo

Carinarnica je prva od dejavnosti, ki naj bi se začele razvijati na področju rudnika Kanižarica, v katerem bodo letos prenehali s kopanjem premoga in ga začeli postopno zapirati

KANIŽARICA - Del prostorov rudnika Kanižarica, ki je v zapiranju, so nedavno preuredili in jih dali v najem carinarnici Ljubljana, ki je v soboto tam slovesno odprla črnomaljsko carinsko izpostavo. Poleg okrog 100 kv. metrov pisarn je na voljo še za 2.000 kv. metrov odprtih carinskih skladišč, uredili pa bodo tudi zaprta carinska skladišča.

Kot je dejal Igor Makovec, šef carinske izpostave Metlika, ki mu je direktor rudnika Kanižarica v zapiranju Silvo Grdešič predal ključne novih prostorov, je črnomaljska občina ponudila carinski upravi Republike Slovenije tri lokacije za sedež carinske izpostave. Ker pa se v občini z izborom Carinske uprave niso strinjali, so kot edine ponudili

prostore, ki so jih odprli minuli teden. Ker pa v Beli krajini primanjkuje usposobljenega carinskega kadra, bo carinska izpostava pričela z delom šele okrog 1. maja, v začetku pa bodo v njej trije zaposleni. Sicer pa bo nova carinska izpostava pomembna za belokranjsko gospodarstvo zaradi pospešitve carinskih postopkov.

Boris Sovič, državni sekretar za energetiko, je ob otvoritvi izrazil veselje, da je črnomaljska trma tokrat pripeljala do dobrih rezultatov. A ne zgolj trma, ampak tudi povezava več resorjev na državni ravni pri prestrukturiranju premogovnikov. Prav carinska izpostava naj bi bila zametek nove industrijske cone na področju rudnika, v katerem bodo letos prenehali izkopavati premog. Sovič je dejal, da želijo z novimi dejavnostmi omogočiti perspektivo tako kraju kot zaposlenim v rudniku.

M. B.-J.

Semiških želja za dva proračuna

Čeprav je v osnutku letošnjega semiškega proračuna že načrtovan primanjkljaj, so imeli svetniki še številne predloge, zlasti za naložbe v šolstvu, ceste, vodovod

SEMIČ - Semiški občinski svet je prvi od belokranjskih svetov dobil v obravnavo osnutka odlokov o zaključnem računu proračuna občine za leto 1995 in o proračunu občine za letošnje leto. Medtem ko je bilo že v lanskem proračunu za slabih 9 milijonov tolarjev primanjkljaja, ga za letošnje leto v občini načrtujejo za dobrih 11 milijonov tolarjev.

V lanskem letu se je v semiško občinsko blagajno nateklo skoraj 223 milijonov tolarjev, vendar jim ni uspelo poravnati vseh obveznosti. Nekaj denarja je zmanjkalo za plačilo uslug črnomaljski občini, vzdrževanje cest, sanacija škode zaradi neurja, za izdelavo prostorsko-ureditvenih pogojev in ureditev igrišča. Eden od svetnikov je menil, da je občina pridobila manj denarja, kot je bilo volilcem obljubljeno pred volitvami. Z občinske uprave pa so pojasnili, da so imeli 135 milijonov tolarjev zagotovljene porabe,

občina pa lahko dodatno pridobi še 20 do 30 odst. od te vsote, ter da so dobili denar na vseh razpisih države, zanj pa so se morali pošteno potruditi.

V letošnji proračun naj bi se nateklo 272 milijonov tolarjev, odhodkov pa naj bi bilo za 11 milijonov tolarjev več. Nadzorni odbor je menil, da je letošnji proračun glede na porabo v lanskem letu preveč optimističen ter predlagal njegovo uravnoteženje. Svetniki pa so imeli še toliko predlogov, kaj vse naj bi letos naredili s proračunskim denarjem,

M. B.-J.

Sprehod po Metliki

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE pripravila za zaključek letošnjih zimskih počitnic ogled komedije Klovn, in sicer v soboto, 2. marca, v Domu španskih borcev. Predstava je namenjena osnovnošolcem iz Metlike in Podzemlja. Za vstopnico bodo morali odšteti 500 tolarjev, stroške prevoza pa bodo poravnali organizatorji. Z otroki se bodo lahko odpeljali v Ljubljano tudi njihovi starši in prijatelji. Za Belokranjce bo predstava zanimiva tudi zato, ker v njej igra Vijoleta Tomič, metliška rojakinja.

TEKSTILNA ŠOLA JE DALA NATISNITI ZGIBANKO, ki pojasnjuje osmošolcem, v katere programe se lahko vpišejo. Dan pa je zagledal tudi list s podatki o sodelovanju te edine metliške srednje šole na sejmu mode v Ljubljani. metliški Tekstilni šoli upajo, da bodo kmalu pričeli z dozidavo prostorov za praktični pouk. Ministrstvo za šolstvo RS je obljubilo denar, a se zadeve vlečejo, čeprav je minister Gaber že pred časom v Izjavi tedna rekel: "Šola ob meji je pomembnejša od kakršne koli kasarne."

PREJALI SLEJ BO TREBA zagristi v kisljo jabolko glasbene vzgoje v metliški občini. Zadeva je, milo rečeno, na psu, saj ni ne pravih glasbenih pedagogov ne pravih programov. Vse je velika žalost, ki se kaže v tem, da ni pevskih zborov, da ni glasbenikov, ki bi znali kaj več kot pihati v trobento, in še to bolj za silo. Zadeva seveda ni tako enostavna: pogovoriti se bo treba o maršičem, predvsem pa bo treba zavzeti pravilna stališča ter jih podpreti z denarjem, stanovanji, perspektivo ter še s čim drugim.

Črnomaljski drobir

DRŽAVA - Na javni tribuni z Lojzetom Peterletom je bilo slišati tudi pripombo Črnomaljca, češ da si je črnomaljska davkarija uredila lepe prostore v novem poslovnem centru, cesta skozi Črnomelj pa bo kmalu ena sama luknja. Pa je občan dobil odgovor, da SKD nima nič pri udobnem postiljanju davkarjev, ki so državni, in ne občinski. Da je tudi cesta skozi Črnomelj državna, so zamenjali.

LETALIŠČE - Ko se je Lojze Peterle v spremstvu semiškega in črnomaljskega predstavnika SDK pripeljal na športno letališče v Prilozju, je bil plato pred hangarjem iz malomarnosti pod snegom. Metličani so že vedeli, kakaj ga niso očistili: da se ne bi na tleh videl velik napis "Letališče Metlika", saj bi Semičanom in Črnomalcem precej zrasel krvni pritisk. Jim pa zato Metličani niso zamočali, da sta obe občini dali za letališče toliko denarja, da ni bilo dovolj niti za barvo, da bi dopisali še "Črnomelj in Semič".

POVABILO - Črnomaljski pustni župan je bil ob obisku v Semiču na pustno nedeljo naravnano zelo spravljivo, a je Semičane vseeno podučil, naj se nikar ne lotevajo več uvoza iz Dominikanske republike in Ukrajine, saj se jim že prvi uvoz ni posrečil. Del uvoženih deklet je tako odšel v razvito črnomaljsko občino. Semičane pa je potolažil, da so na obiskih pri "veveričkah" v Črnomlju vsaj tako dobrodošli, kot so bili Črnomaljši v Semiču.

Semiške tropine

SAMOPRISPEVEK - Med nedeljskim gusarskim zasедanjem pred hotelom Smuk so predstavniki semiške pustne oblasti od "firbecev" pobirali samoprispevek. A so imeli pobiralec samoprispevka očitno kar precej dela s prigraviranjem in pregovarjanjem morebitnih darovalcev, naj sežejo v žep, saj jim v poldrugi uri ni uspelo priti do vseh obiskovalcev prireditve. Že s pobiranjem pustnega samoprispevka so težave, kakor jih ne bi bilo, ko gre za pravega...

DELITVENA BILANCA - Semiška črnomaljska občina se še nista sporazumeli, kako bi razdelili skupno premoženje. Je že tako, da se sistem, ki mora dati, dozdeva, da od njega zahtevajo preveč, sistemu, ki bi moral dobiti, pa dajo preveč. Semiški gusarji pa so problem delive med občino in občino zagotovili. Semičani so dobili eno dnevo, z njo pa bi bili Črnomaljši enakovredni. Semičani so dobili le zelo priložen oz. priložen citroen in občinskega šoferja in enega potnika (na fotografiji). In kar je najbolj razveseljuje Semičani so se na udobnost vozila zelo hitro privadili.

KUČANOVA PODPORA - Ob nedavnem obisku predsednika države Milana Kučana v Kočevju je ta izrazil željo, da bi se vključil v razpravo o parku na Kočevskem. Z aktivno vključitvijo Milana Kučana v razpravo o parku pa bo, po mnenju kočevskega župana Janka Vebra, odpravljena bojazen, da bi se karkoli zgodilo mimo volje Kočevčarjev, ki bodo zaradi podpore predsednika države lahko poslej bolj mirno in preudarno razmišljali o vseh potrebnih korakih, ki zadevajo načrtovano ustanovitev regionalnega parka Kočevsko - Kolpa.

S FIGO V ŽEPU - Na koordinaciji, ki je bila samo tri dni pred zadnjo sejo občinskega sveta minuli teden, so nekateri svetniki ob opredeljevanju do predloga statutarnega sklepa nedvomno "držali figo v žepu". Po tem predlogu naj bi namreč 6. člen občinskega statuta spremenil v tem smislu, da bi bile krajevne skupnosti pravne osebe. Za sprejem statutarnega sklepa se je namreč izreklo 18 svetnikov, s čimer bi bila ob ponovitvi takšnega izvida tudi pri glasovanju na seji občinskega sveta dosežena potrebna dvotretjinska večina glasov vseh svetnikov za sprejem statutarnega sklepa. Zgodilo pa se je, da je za njegov sprejem glasovalo le 15 svetnikov, tako da kočevske krajevne skupnosti sedaj niso pravne osebe. S tem pa se Kočevje uvršča med menda samo 3 odstotke slovenskih občin, v katerih krajevne skupnosti nimajo pravnega statusa.

Ribniški zobotrebci

REPRESIVNI UKREPI - Policisti menijo, da so z doslednim represivnim ukrepanjem dosegli zastavljene cilje, predvsem kar zadeva zmanjšanja prometnih nesreč z najhujšimi posledicami. Tako so denimo kočevski policisti v preteklem letu obravnavali dve prometni nesreči, v katerih so življenje izgubile tri osebe, medtem ko je v letu poprej v prometnih nesrečah umrlo 6 oseb. Ribniški policisti so zabeležili tri prometne nesreče, v katerih so umrle tri osebe, kar je sicer enako število kot v letu 1994, zato pa se je zmanjšalo število prometnih nesreč s hudo in lahko telesno poškodbo, in sicer je bilo lahkih telesnih poškodb 6 manj, hudih pa štiri.

PUSTNI KARNEVAL - Letošnji pustni karneval v Ribnici ne bo ostal vsem v prijetnem spominu. Za to so "poskrbeli" kurenti s svojimi spremljevalci, ki so z vsiljivim in celo nasilnim obnašanjem marsikatero nekle in ženo, ki je, nič hudega sluteč, spremljala prireditelje, spravili v neprijeten položaj. Vsaj ena izmed njih, ki so jo trije vlekli na sredo ceste, jo vrgli po tleh in se nato nad njo izživljali z nakazanimi seksualnimi gibi, pa se je lahko tudi povsem upravičeno vprašala, "do kod lahko gre" tisti, ki svoje obraze skrivajo za pustnimi maskami.

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA

- Po čem sklepaš, da so ribniški tolarji napredno usmerjeni?
- Ker gredo praviloma pri rdeči luči preko ceste.

Laški sel

ŽIVAHNI SO PRESENETILI - Običajno na prireditvah nastopajo vsestransko najboljši učenci. Posebnost letošnje proslave kulturnega praznika v Laščah pa je bila, da so na njej nastopali predvsem bolj živahni učenci, se pravi tisti, ki so že prišli navzkriž s šolsko disciplino. Nastopajoči učenci niso bili iz podružničnih šol in vrta - so izvedli nastop privlačno in zanimivo ter poželi velik aplavz. Program - tudi igrice o življenju in delu pesnika Prešerna - so izbrali sami v sodelovanju z mentorji in ga dopolnili s svojimi pobudami. Uspeh je navdušil.

LAŠČANI V CANKARJEVEM DOMU - V Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani so pred kratkim na 9. tradicionalni prireditvi "Plesni venček" nastopili tudi plesalci disco plešev iz osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče.

PRODAJALNA ODPRTA - Kar več mesecev je bila prazna novo urejena prodajalna za sadje in zelenjavo pri Levstikovem domu, last KZ Velike Lašče. Z drugo jo je dala v najem podjetje Citrus iz Ljubljane, ki mu je pred kratkim končno le uspelo odpreti prodajalno. Je dobro založena.

"PIJANI" KOLIČKI - Ob magistralni cesti skozi občino Velike Lašče stoji kar precej količkov z rdečim in belim majcem očesom postrani, že v sosednji ribniški občini pa stoji vsi količki pokonci. Nagne jih snežni plug, vendar jih v ribniški in kočevski občini lahko po pluzenju delavci Cestnega podjetja Novo mesto spet postavijo v prejšnji položaj, delavci Ljubljanskega cestnega podjetja, ki vzdržujejo magistralko skozi laško občino, pa ne.

Opozorili na kršenje dogovora

V krajevni skupnosti Rudnik-Šalka vas so lani speljali le polovico vseh načrtovanih naložb

KOČEVJE - Minuli petek je bil v KS Rudnik-Šalka vas sestanek predstavnikov krajevne skupnosti, občinskih svetnikov, ki živijo v tej KS, in najvišjih predstavnikov kočevske občine. Do sestanka je prišlo na pobudo sedmih svetnikov, ki so še pred sprejemom občinskega proračuna želeli pridobiti županovo zagotovilo, da se bodo v KS Rudnik-Šalka vas letos nadaljevale lani predvidene in začete naložbe.

Na sestanku so svetniki župana Janka Vebra in predsednika občinskega sveta Alojza Koširja opozorili, da je v predlogu osnutka občinskega proračuna za letošnje leto kršen dogovor, ki so ga sprejeli lani ob rebalansu proračuna, da bodo vse predvidene naložbe, ki jih lani niso realizirali, prenesli

NAGRADNI LITERARNI NATEČAJ

KOČEVJE - Razvojni sklad Gimnazije Kočevje je v teh dneh napisal nagradni literarni natečaj za najboljšo kratko zgodbo s poljubno tematiko. K sodelovanju je povabil vse dijake kočevske gimnazije, ki morajo svoje prispevke oddati do vključno 31. marca. Najboljšo zgodbo bo izbrala žirija, v kateri bo sta poleg Vlasta Jarja, Daniela Lavriča in Mirjane Furjan tudi avtorica priročnika Kreativno pisanje profesorica na Pedagoški fakulteti v Ljubljani Milena Blažič in letošnji Prešernov nagrajenec, pesnik in pisatelj Veno Taufer. Avtor najboljše zgodbe se bo udeležil Šole kreativnega pisanja, ki jo organizira ŽKOS, vsi najboljši prispevki pa bodo objavljeni v šolskem časopisu in predstavljeni na literarnem večeru.

SPOMIN NA JOSIPA STRITARJA

VELIKE LAŠČE - Mladi iz občine Velike Lašče so se spomnili 160. obletnice rojstva Josipa Stritarja (rojen 6. marca 1936 v Podsmreki pri Velikih Laščah) in 90. obletnice izida Stritarjevih "Lešnikov" tako, da so ob kulturnem prazniku izdali svoje glasilo "Lešniki", v katerem so objavili prispevke učenci osnovne šole Primoža Trubarja, podružničnih šol Turjak, Karlovica in Rob ter otroci iz vrta. Mladi so pod vodstvom mentorjev pripravili pisne in likovne prispevke, križanke in rebuse ter celo kuharske recepte in glasilo tudi računalniško tehnično uredili.

Težje tudi do čistilne naprave

Svetniki zavrnili odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča

DOBREPOLJE - Na zadnji seji sveta občine Dobrepolje so svetniki zavrnili odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, sprejeli so odlok o javnih gospodarskih službah, določili lastninski delež dobrepoljske občine v Javnem komunalnem podjetju Grosuplje, sprejeli občinski plan investicij za bodoča tri leta itd.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča plačujejo v naseljih Videm in Predstruge, po novem predlogu pa naj bi ga tudi v drugih naseljih. Vendar so ta predlog občinski svetniki na zadnji seji zavrnili, češ da so izglasovali že samoprispevek in bi bila s sprejemom tega odloka obremenitev občanov prevelika. Zaradi take odločitve bo primanjkovalo denarja za urejanje raznih komunalnih zadev, predvsem še za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave, kar bo veljalo po predračunu iz leta 1992 okoli 60 milijonov tolarjev, po novi oceni pa kar okoli 100 milijonov tolarjev, za kar bi država prispevala 30 odstotkov, preostalo pa je treba zbrati v občini.

v letošnji proračun. Tako je bilo denimo lani v proračunu za investicije v KS Rudnik-Šalka vas namenjenih 107 milijonov tolarjev, vendar so jih zaradi pozno sprejetega proračuna in s tem zamujene gradbene sezone lahko uresničili le polovico. Poudarili so, da se sicer zavedajo potrebe po izgradnji nove šole v Mestnem logu, zaradi katere bodo v letošnjem proračunu močno okrnjene vse ostale investicije v občini, da pa so nekateri problemi v krajevni skupnosti tako pereči, da jih je nujno potrebno rešiti.

Po podrobnih seznanitvi z najbolj perečimi problemi sta zbranim tako župan kot predsednik sveta obljubila, da bodo v proračunu zagotovili 72 milijonov tolarjev, s katerimi bodo preplastili vaško cesto skozi Šalko vas, začeli z asfaltiranjem ceste od Koprivnika do Kočevja, nadaljevali delo na E-kanalu in dokončali projekt in trasiranje A-kanala. Ob tej priložnosti so svetniki župana opozorili, da je izbrani projekt obvoznice mimo Šalke vasi po mnenju večine prebivalcev nesprejemljiv ter da ga morajo zato strokovne službe ponovno preveriti.

M. L.-S.

Prednost bloku ali kavarni?

V Kočevju še nimajo dorečene stanovanjske politike - Prosilcev za socialna stanovanja je skoraj 300

KOČEVJE - V Kočevju so v zadnjih nekaj letih obnovili nekaj starih stavb v središču mesta, niso pa zgradili niti enega novega socialnega stanovanja. Število prosilcev za socialna stanovanja se je zato iz leta v leto povečevalo, tako da jih ima danes v občini že 295.

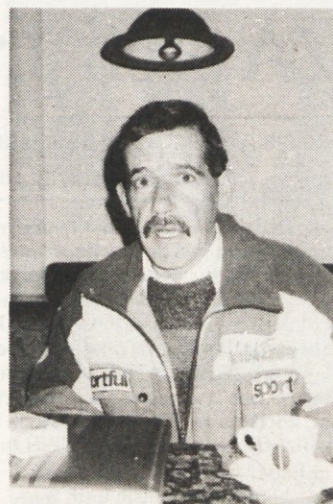
Zadnji stanovanjski blok v Kočevju je bil zgrajen leta 1988 v Ulici heroja Marincija. Od takrat pa do danes socialnih stanovanj v kraju niso gradili, kljub temu da so bile potrebe po takšnih stanovanjih. Ob pomnjanju denarja sta svoje k temu doprinesla tudi sprejem nove stanovanjske zakonodaje in sprejeta odločitev poslancev zadnje občinske skupščine pred uvedbo nove lokalne samouprave, da se da pri reševanju stanovanjskih problemov v občini prednost kadrom.

Kaj bo z nekaj manj kot 300 prosilci socialnih stanovanj, pa se v Kočevju še danes ne ve. Stanovanjske politike namreč še nimajo dorečene. V opravičilo temu na občini navajajo začetne težave nove občinske uprave, ki

bo občinskim svetnikom ponudila v razmislek dve različici razreševanja stanovanjskih problemov oziroma bodoče stanovanjske politike. Po prvi naj bi nadaljevali s prenovo starih stavb v središču mesta. Tako naj bi obnovili kavarno in samski blok pa tudi stavbo krajevne skupnosti Kočevje - mesto, ki je bila poleg stavbe na TZO 39 in kavarni včasih proriteta za obnovo. Po drugi različici naj bi v Kočevju zgradili nov stanovanjski blok v Turjaškem naselju.

Tajnica kočevske občine Vlasta Marušič pravi, da bi z njegovo gradnjo lahko pričeli že letos, če se bodo v občini tako odločili in če bodo vsi potrebni papirji pravočasno zbrani. Denarja za vse projekte, ki bi jih morali izpeljati, ni, zato se bodo občinski svetniki morali odločiti, komu bodo dali prednost: ali izgradnji novega stanovanjskega bloka ali ureditvi "kočevske sramote", kot Kočevčarji pravijo propadajoči stavbi v središču mesta, v kateri je bila včasih kavarna.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Borut Hočevar

Kočevske KS niso postale pravne osebe

Zoper odločitev občinskega sveta ni možna pritožba

KOČEVJE - Na četrtem odločanju o usodi krajevnih skupnosti v kočevski občini so občinski svetniki minuli četrtek dokončno odločili, da krajevne skupnosti niso pravne osebe. Zoper njihovo odločitev ni možna pritožba, vendar so krajevne skupnosti že pred sprejemom njihove odločitve napovedale, da bodo v primeru, da jim bo odvzet pravni status, sprožile ustavni spor.

Zakaj je pravni status za krajevne skupnosti tako pomemben in kaj jim prinaša in pomeni nepravni status? "V prvi vrsti to pomeni negiranje volje krajanov. Pod takšnimi pogoji pa v krajevnih skupnostih nihče več ne bo hotel delati," pravi tajnik krajevne skupnosti Kočevje-mesto Borut Hočevar. Svojo odločitev, da bodo izvajali pasiven odpor proti odločitvi občinskega sveta, v krajevnih skupnostih utemeljuje s pomanjkanjem občutka, da lahko o čemer koli odločajo, ker za to nimajo pravne podlage. "Krajevne skupnosti ne bodo mogle imeti statuta, kar pomeni, da ne bodo mogle delati po nobenih pravilih. Vse odločitve bodo v rokah svetnikov, ljudje v krajevnih skupnostih pa ne želijo biti le orodje za opravljanje umazanih poslov," pravi Hočevar.

Krajevne skupnosti tudi ne bodo mogle imeti žiro računa, kar pomeni, da ne bodo mogle razpolagati z denarjem. Pomeni pa tudi, da ne bodo mogle več opravljati pridobitne dejavnosti.

Na krajevnih skupnostih so bodisi preko poravnalnih svetov ali drugače rešili nič koliko drobnih problemov krajanov. Tudi tega sedaj ne bo več, saj krajani do občine kot ustanove čutijo odpor. "Zaradi občutka pripadnosti krajevni skupnosti so krajani marsikdaj kaj postorili zastonj ali pa ceneje, kot bi sicer. Ker jim je ta občutek odvzet, tudi tega sedaj ne bo več, ampak bodo čakali, da občina naredi, kar je dolžna narediti," pravi Hočevar.

M. LESKOVŠEK-SVETE

se je kočevski župnik Marjan Lampret odzval s kritično pripombo, da "pri obnovi ni bilo pravega sodelovanja z župnikom". Kot primer je navedel obnovo freske v cerkvi v Črnem Potoku, katere bi se morali lotiti šele potem, ko bi rešili vse ostale dragocenosti v cerkvi. Dejal je, da je vse, kar se počne na urejanju notranjosti cerkva, zaman, če streha pušča. Pri tem je imel v mislih tako cerkev v Črnem Potoku kot na Trati, za katero je dejal, da je popolnoma neprimerna za obe obnovljeni sliki.

Za pomoč občine pri obnovi cerkva je dejal, da je bila zanemarljiva v primerjavi z vsem, kar je še potrebno narediti. Tako bi bilo nujno potrebno rešiti cerkev v Suhem Potoku, morali pa bi tudi že začeti razmišljati o postavitvi križa in ureditvi nove kapele na pokopališču v Kočevju. Predstavnik občine je opozoril, da ni prišlo do lani napovedane obnove pokopališča v Kočarjih in Suhem Potoku. Glede letos načrtovane obnove je dejal, da se strinja z obnovo pokopališča v Zajčjem Potoku, da pa lahko pokopališče v Koprivniku na obnovo "mirno počaka še 10 let".

M. LESKOVŠEK-SVETE

• Zdrave nas ohranjajo današnje meso, včerajšnji kruh in lansko vino. (Španski pregovor)

RAZGOVOR Z ŽUPNIKI - O obnovi strehe na cerkvi v Kočevju, ki je po velikosti peta v Sloveniji, je župnik Marjan Lampret dejal, da gre za velik strošek, ki pa je trenutno in ga ne bo več naslednjih 150 let. (Foto: M. L.-S.)

VEDELKI BREZ HOLESTEROLA - Predstavitve in pakušnje izdelkov brez holesterola sta organizirala 16. februarja v Fari turističnošportno društvo Kostel in podjetje Izvor, d.o.o., Ljubljana. O soji in izdelkih iz nje je predaval direktor Izvora Jan Kristan (predavanje je bilo spremljano z diapozitivi), jedila iz soje, pridelane na biološki kmetiji Tampus v Metliki, pa je za pakušnje pripravila Andreja. Gre za izdelke iz soje: tofu-sojin sir, tempeh-fermentirana sojina zrna in seitan-pšenično meso. Predavanja in pakušnje se je udeležilo okoli 50 občanov iz KS Kostel in Kočevja. V soboto pa so zainteresirani prisostvovali praktičnemu pouku priprave izdelkov iz soje v Fari. Na fotografiji: s predavanja o soji in njenih izdelkih. (Foto: J. Primc)

ZA proti predmetu verstva in etika

Zelena alternativa je kvečjemu za sodoben predmet za promocijo zdravja in naravovarstva - V šolske programe vtakati "okoljsko" vsebino - Dolenjski odbor ZA

LJUBLJANA - Zelena alternativa (ZA) je pretekli četrtek na novinarski konferenci poudarila, da bo še vedno odločno nasprotovala uvedbi predmeta verstva in etika v šolske programe, navzlic temu da je dan poprej državni zbor izglasoval vključitev tega izbirnega predmeta v učni program 9-letne osnovne šole. Po besedah predsednika ZA Iva Frbežarja sploh ne vztrajajo pri dodatni obremenitvi učencev s še enim okoljevarstvenim predmetom, čeravno bi bil tak sodoben predmet na vseh ravneh izobraževanja, predmet zdrave bodočnosti in zdravih vrednot, koristen za promocijo zdravja in naravovarstva, torej tudi dvig za civilizacijske in ekološke zavesti in kulture.

Mladež bi pri nas lahko navajala, da bi tudi v poznejših letih živele v skladu z naravo in v spoštovanju do nje, če bi, podobno kot po svetu, denimo v Angliji, okoljevarstveno vsebino vtakli v redne šolske programe, bodisi v redne predmete ali v izvenšolske dejavnosti in razna eksperimentiranja. Frbežar je omenil koristnost raziskovalnih, ekoloških taborov, spoznavanje narave, kot že počno

z grosupeljsko in ljubljansko šolajočo mladino ob naravoslovnih dnevih na Ilovi gori, in podobno.

Poslanec državnega zbora in eden od podpredsednikov ZA dr. Leo Šešerko je ostro kritiziral ministra za kmetijstvo, ker je sprejel odstop glavne republiške kmetijske inšpektorice dr. Marte Ciraj, ki je bila pravzaprav "odstopljena", ker si je očitno preveč prizadevala za strožjo zakonodajo o varstvu okolja. ZA ocenjuje, da je Cirajeva na tem področju veliko naredila za Slovenijo. Dr. Šešerko je protestiral še zoper ravnanje ptujskega župana Miroslava Lucuja, ki je imel sestanek z nekdanjimi lastniki ptujskega gradu. Šešerko je menil, da je to že korak na poti, ki lahko pripelje do tega, da

Ptuj izgubi ta pomembni kulturni spomenik nacionalnega pomena, saj naj bi ta županova poteza pripomogla, da bi upravni organi lažje sprejeli nezakonito odločitev

Zelena alternativa je v svojem programu zapisala, da bo delovala prevsem regionalno. Tako so pred dvema tednoma ustanovili Dolenjski odbor Zelene alternative (DOZA) na Malem Cirkniku 11 a pri Goletovih, vodi pa ga študent arhitekture Rupret Gole. Ustanovili so tudi Novomeški odbor ZA, ki mu predseduje študent ekonomije Tilen Dominko. DOZA in novomeški odbor imata sedež v bivšem novomeškem hotelu Kandija. Tam se sestajajo tudi štirje mladi fantje (tudi že omenjena), ki so se pred letom dni lotili multivizijskega projekta Novo mesto na CD-romu, in je izdelek, ki je neposredno prenosljiv na Internet, že na voljo za ogled in poslušanje. Telefon DOZA je 342-413.

v zvezi z zahtevkom za vračilo gradu.

P. P.

TUDI DO GASILSKE CISTERNE S SAMOPRISPEVKOM

ŠENTRUPERT - S pomočjo krajevnega samoprispevka naj bi šentruperski gasilci ob 100-letnici društva prišli do nujno potrebne cisterne za prevoz pitne vode in požarno obrambo. V okviru programa CRPOV pa naj bi uredili še javno razsvetljavo, avtobusna postajališča in odlagališča ter razširili vrtec. Uredili bodo kanalizacijo po vaseh Šentrupert - Poštanje, Presleje, Bistrica, Slovenska vas - Rakovnik, Vesela Gora, Ravnik in Jesenice. Računajo tudi na čistilno napravo. Za vodovod Šentrupert bodo zgradili rezervoar na Homu, v programu referendum, ki bo 17. marca, pa so še vodovodi Zaloka, Srasle, Sela in še nekaj manjših.

Občinski proračun nesprejemljiv

Litijske ceste urejene do leta 1999

LITJA - Litijski svetniki na 3. izredni seji niso bili zadovoljni s predloženim osnutkom občinskega proračuna za letošnje leto. Zaradi nešteti predlogov in pripomb čaka občinsko upravo in pristojna ministrstva do druge obravnave še veliko dela. V letošnjem letu se bo v občinski blagajni nabralo 868 milijonov tolarjev, predvideni odhodki pa znašajo 851 milijonov tolarjev. Nerazdeljenih je ostalo 18,6 milijona tolarjev.

Litijski župan Mirko Kaplja, predlagatelj osnutka proračuna, je poudaril, da se zavzema za pravično delitev sredstev po krajevnih skupnostih in za vse tiste, ki so že plačali asfaltiranje cest ter jih zamenjajo čakajo. Povedal je veselo novico, da bodo do konca mandata (december 1999) asfaltirali lokalne in krajevne ceste. Gradnja železniškega podhoda in obnova železniške postaje Litja se bo pričela pomlad. Osnutek občinskega proračuna je razložil Marko Juvančič, načelnik za finance, ki je menil, da merila za zagotovljeno porabo v letu 1996 še niso oblikovana in da bodo sredstva tudi letos občinam različno razdeljena. Milan Palatinus, predsednik odbora za finance, je povedal, da se napake delajo predvsem pri zbiranju sredstev.

V nadaljevanju izredne seje so svetniki sprejeli sklep o razpisu referenduma o združitvi krajevnih skupnosti Litija levi in desni breg v enotno mestno skupnost. Referendum bo v nedeljo, 17. marca letos.

MARJAN ŠUŠTERŠIČ

KULTURNI PRAZNIK V VELIKEM GABRU - Pevci otroškega in mladinskega pevskega zbora OŠ Veliki Gaber smo v petek, 9. februarja, pod vodstvom zborovodje Dušana Ješelnika pripravili koncert, s katerim smo tudi mi počastili slovenski kulturni praznik. V goste smo povabili cerkveni mladinski zbor, ki ga vodi Maja Gliha, ter mešani pevski zbor KUD dr. Petra Držaja Veliki Gaber pod vodstvom zborovodkinje Fani Anžlovar. Program sta povezovali recitatorji Mojca Smolič in Nana Nose, za popestritev pa so poskrbele plesalke plesne šole. Člani likovnega krožka so pripravili bogato razstavo svojih izdelkov. (Besedilo in foto: M. M.)

Veliko smeti celo v kraških jamah

Pri Komunalni Trebnje jih zlasti moti, da so črna smetišča predsemo tam, kjer so jih že počistili - Največji onesnaževalci lastniki vikendov - Pomoč gozdarjev in jamarjev

TREBNJE - Letošnja zima marsikomu že preseda. Po drugi plati pa je snežna odeja spet vsaj nekoliko dobrodošla - da namreč prekrije številne rane, odpadke in črna smetišča v naravi. Pri trebanjski Komunalni dobro vedo, da so nedovoljena odlagališča posejana v številnih krajih v občini. Najpogostejše so v težko dostopnih gozdnih grapah, kraških udorih in jamarh ter v opučenih kamnolomih in peskopopih.

Teh črnih odlagališč se seveda največ tam, od koder komunalna še ne odvaja komunalnih odpadkov. Janez Kos, sekretar pri trebanjski Komunalni, pristojen tudi za javna dela, s katerimi se pri tem podjetju srečujejo že od leta 1991, pravi, da ima dejansko vsaka ne dovoljena odlagališča, ki pa ga je potrebno po uvedbi odvoza odpadkov sanirati. "Pri izvajanju javnih del nas v Komunalni posebno moti to, da se odpadki pojavljajo na mestih, kjer smo nedovoljena odlagališča že sanirali. Očitno krajan, ki jim redno odvažamo odpadke, teh ne mečejo na črna odlagališča, temveč to počno lastniki vikendov, ki navadno ob koncu tedna svoje počitniške hiše pospravijo in počistijo. Odpadke pa ob vrnitvi proti domu odpeljejo s sabo in jih ob poti na "običajno mesto" v naravi odložijo. Le kdo bi te smeti vozil domov, se verjetno pridružijo taki ekološko neosveščeni ljudje," pripovedujeta Kos in direktor Komunalne Pavel Jarc.

O tem, ali imata komunalca s tako razlago, kako nastajajo in se vedno znova obnavljajo črna smetišča, prav, bi seveda lahko polemizirali, a ostaja neizpodbitno dejstvo, da je takih odpadkov v naravi vse več. Lani so odpeljali kar 100 kubikov odpadkov, hkrati pa porabili za zasipanje približno 110 m³ materiala ob sanaciji naslednjih odlagališč odpadkov: Sveti Vrh nad Mokronogom, Sveti Florjan

pri Mokronogu, Beli Grič (kamnolom), nad motelom v Trebnjem, dostopna pot k rezervoarju Pekel, gozd pri pokopališču v Šentrupertu, pri lovski koči Rdeči Kal, Dol pri Trebnjem, Repče pri Trebnjem in Dolenje Jesenice. Se je morda pri kakšnem bralcu tehle vrstice le prebudila slaba vest, da si je vsaj na tiho priznal, kako neprijazno do narave, sebe in drugih je bilo morebitno njegovo "tvorno" sodelovanje pri odmetavanju kakšnega kosa embalaže ali celo neuporab-

Bo ubit, kdor ni za tovarno Woco?

Franc Hegler se boji groženj Mirana Briškija

IVANČNA GORICA - Čeprav naložbo v tovarno gumijastih izdelkov v prostorih bivših Agrostroj na Hudem, ki naj bi že aprila dala delo okrog 120 ljudem, podpirata ivanško županstvo in občinski svet, pa pri tem očitno ne gre povsem brez zapletov, ki so nastali predvsem zaradi pobude članov Zelene alternative, naj se pred izdajo določenih dovoljenj pretehtajo tudi vplivi take proizvodnje na okolje.

Predsednik Zelene alternative Franc Hegler nas je za skrbjen poklical, češ da mu je, ko sta se 9. februarja srečala na Malem Hudem, tehnični koordinator firme Woco za Slovenijo, Hrvaško in Makedonijo Miran Briški, potem ko ga je Hegler obvestil, da bodo na prihodnjem sestanku ZA obravnavali tudi poročilo o obisku krajanov in članov Zelene alternative na sedežu Woca v Nemčiji, razburjen ponavljal: "Tu je vloženih 2,5 milijona nemških mark, zdaj pa ne bomo dobili soglasja za elektriko... Ubit bo, ubit, obešen, mrtev bo tisti, ki je podpisal tisto...", s čimer je misli na pobudo, ki jo je Hegler poslal na republiške inšpekcije, naj pred izdajo ustreznih soglasij AC - Intercarju oz. Wocu vendarle dobro pretehtajo obremenitev okolja.

Hegler je bil v ponedeljek še med živimi, povedal pa je, da ima sedaj zaradi groženj Briškija osebne spremembe in da je njegove grožnje prijavil policiji ter o vsem skupaj obvestil generalnega direktorja Aytocomerca, čigar hčerinsko podjetje je Intercar, slovenski partner Woca, Hermana Rigelnika.

P. PERC

DR. BERTA JEREB V GABROVKI

GABROVKA - Kmečke žene Društva podeželskih žena Gabrovka so se prejšnji teden zbrale v Presadu na predavanjih dr. Berte Jereb z naslovom Ostati zdrav in živeti čim dlje. Predavanje je bilo namenjeno starejšim, saj je teh čedalje več. Dr. Jerebova je skušala opozoriti na težave, bolezni v starosti - osteoporozi, raku itd., odgovarjala pa je tudi na vprašanja. Gabrovške žene so se odločile, da bodo organizirale še več podobnih predavanj z zdravstvenega področja, saj je zdravje ljudem največja vrednota.

TEČAJ ZA PREDZAKONCE

ŠENTRUPERT - Nobene poroke brez tečaja za predzakonce - je geslo Društva za zdravje in sožitje v družinah Trebnje in dekanijskih duhovnikov. Tečaj za predzakonce se bo v marcu pričel v soboto, 2. marca, ob 16. uri, nadaljeval še dve nedelji ob 8. uri zjutraj in končal v soboto, 16. marca, ob 16. uri. Predavali bodo zdravnik, psiholog, socialna delavka, duhovnik in zakonski par. Prijave izpolnijo ob začetku tečaja, o katerem lahko podrobneje informacije dobite pri šentruperskem župniku Janezu Vidicu, tudi po telefonu (068) 40-038.

PREDAVANJA ZA KMETIJCE

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje bo danes ob 16. uri v sejni sobi občine Trebnje pripravila predavanje mag. Draga Kompana Ovčarstva, jutri, v petek, ob 9. uri bo v istem prostoru predavanje inž. Milene Kulovec Kaj je turistična ponudba na Kmetiji oziroma Turizem na kmetiji; v sredo, 28. februarja ob 19. uri bo inž. Stane Bevc predaval o rejni krav dojilj.

BODO VSI ROMI PRISTALI NA HUDEJAH?

TREBNJE - Odbor za družbene dejavnosti pri tukajšnjem občinskem svetu je pri obravnavanju informacij o problematiki Romov v občini pogrešal vsebinsko analizo konkretnih razmer, od šolanja do zaposlovanja Romov. Člani so izrazili pomisleke zoper le eno urbano območje oz. lokacijo, ki je sicer tudi v občinskih planskih dokumentih opredeljena za naselitev Romov na Hudejah. Tod že zdaj živi največ (155 od 232 Romov) v občini, in bi morebitno naseljevanje še drugih, težko združljivih skupin Romov na eni lokaciji lahko povzročilo neslutene zaplete. Vsekakor bo o teh namerah treba povprašati tudi okoliško prebivalstvo. Odbor je, tudi še pod vtisom nedavnega tragičnega dogodka pred prostori Centra za socialno delo, kjer je mlajši Rom ubil svojega rojaka, menil, da bi to ustanovo kazalo preseliti na drugo, zelo specifičnemu delu z romsko populacijo primernejšo lokacijo.

njenih ali kakšno drugo črno smetišče?

P. PERC

Tanin prodrl s strojili v Mehiko

Skupna prodaja kostanjevih strojil (3.700 ton) iz sevniške tovarne tanina in furfurala je največ po izgubi jugoslovanskega trga - Inovacije, zato boljši izkoristki

SEVNICA - "Zmanjševanje zalog gotovih izdelkov, predvsem kostanjevih strojil, nam je lani uspelo predvsem s pričetkom prodaje okrog 800 ton strojil v Mehiko. Podobne količine strojil nameravamo izvoziti na ta novi trg tudi letos. Skupna prodaja kostanjevih strojil v tem letu bo 3.700 ton komercialnega tanina, kar je največ v zadnjih letih po izgubi jugoslovanskega trga," poudarja direktor sevniškega Tanina Ivan Mirt.

Ko pregleduje poslovanje v lanskem letu in letošnje načrte, Mirt ugotavlja, da jim ni uspelo prodati načrtovanih količin strojil v bivše socialistične države Poljsko, Češko, Madžarsko, Romunijo, Belorusijo in Ukrajino predvsem zaradi zmanjševanja zmogljivosti proizvodnje podplatnega usnja v teh

državah in kronične nelikvidnosti usnjarn. So pa v teh zelo uspešno končani poskusi s sintetičnimi strojili sevniškega Tanina, zato Sevnici pričakujejo močnejši prodor v usnjarne še s temi izdelki.

Pri proizvodnji tanina so iz lesa izlužili za desetino več tanina s

pomočjo inovacije - povečave predgrelica za vročo vodo. Boljše izluževanje potrebuje več toplotne energije, veliko pa je še vedno izgubljajo pri hlajenju cevnega kondenzatorja. Inovacijo uporabljajo tudi pri proizvodnji furfurala, kjer so vgradili dodatno procesno opremo in spremenili računalniški program procesa. Te izboljšave naj bi povečale izkoristek za približno desetino. Novi izdelki naj bi letos prinesli realizacijo v višini 2.583.000 mark ali petine predvidene realizacije.

P. P.

Sevniški paberki

(TUGO)TANIN - Eden od "prehukiranih" delavcev bivšega Jugotantina, ki so ga premestili v bypass podjetje Lestrade, je zaradi socialne stiske, in kot pravi njegovi sodniki, tudi zavoljo protesta zoper takšne ukrepe vodstva Tanina, napere proti ostarelim, bolnim in zato "odsluženim" delavcem, naredil celo samomor. Morda je v vsem tem še vedno tlečim ogorčenju sodnikov dosti pretiravanja. Toda po tolikih letih od afere Lestrade si nismo mogli misliti, da direktor nekdanjega Jugotantina, zdaj Tanina Ivan Mirt vztraja pri podobno žalostni in prenapihni tezi, da je namreč s pisanjem v Dolenjskem listu o zadevi Lestrade takrat novinar oz. časopis povzročil Taninu ogromno poslovno škodo, če posebej, ker da so to povzeli še drugi mediji. Na znova poudarimo, da nismo nikoli želeli Taninu škoditi, kaj šele prispevati, da bi se znašel v stečaj, zato ne moremo razumeti tistih, ki bi jim bili osebni prestiž, napoleonska zvišnost in napuh ali celo maščevalnost pomembnejši kot kruh stotnice delavcev.

KELEMINA OČITA KRŠENJE POSLOVNIKA - Svetnika Branka Kelemina (SDSS) imajo nekateri njegovi kolegi v sevniškem občinskem svetlu precej v žolodu. Kelemina ima, kot kaže, dovolj debelo kožo in nejenja s svojimi pripombami in kritikami. Tokrat je vzel polno sageda predsednika občinskega sveta (SKD), ki mu, na kratko povedano, očita kršenje poslovniškega statuta pa tudi nedemokratsko vodenje sej občinskega sveta, zlasti zadnje seje. Spet bo živahno

Gradnja doma - občinska sramota

Po sedmih letih krški dom počitka še vedno nedokončan, starejši pa, razseljeni po celi državi, čakajo nanj - Janez Lah pri pregledu pogodb opozoril na kup nepravilnosti

KRŠKO - O novem domu počitka se v Krškem govori že dolga leta, in če se je začela gradnja že leta 1989, doma pa še vedno ni, ni pravzaprav nič čudnega, da imajo te investicije vrh glave vsi: država kot 60-odstotni investitor, občinska oblast in žal predvsem upokojeanci, ki živijo v prenatrpanem starem že odprodanem domu ali pa so razseljeni po Sloveniji. Zaradi večkratnih obljub so ljudje v upanju, da se bo v novem domu končno le našel prostor zanje, prodajali hiše, se vračali iz tujine, obljubljene selitve pa ni.

Zato je občinski svet že pred časom zahteval, naj se opravi revizija gradnje, saj bi moral biti dom z namenjenim denarjem že zgrajen. Revizijo je opravil podjetje Lah iz Maribora, pri pregledu več kilogramov pogodb pa je ugotovilo kup nepravilnosti. Iz pogodb je celo nemogoče definirati pogodbeneh del, roki izvedb niso vedno jasno določeni, pogodbe nimajo predvidenih operativnih planov, pogodbeni vrednosti vseh pogodb (20 milijonov DEM) pa se močno razlikuje od vrednosti po teku denarnega toka, ki je za 90 odst. manjša. Janez Lah opozarja tudi na vrsto nepravilnosti pri denarnem toku. Zastopniku investitorja inženiringu CRT iz Trbovelj pa očita, da ne zna ali noče določiti preplačil in je bil sploh nekooperativen sodelavec pri ureditvi podatkov. Lah pri opravljanju revizije ni mogel priti do gradbene knjige za instalacije niti ne do drugega kroga denarnih tokov, torej do relacije glavnih izvajalcev (Pionir Novo mesto) - podizvajalci.

Zadeva je še toliko bolj zapletena zaradi sprememb tako na državni kot občinski ravni. "Prisiljen sem, da ne podpisem pogodb za dokončanje doma, dokler ni jasno,

kaj je bilo narejenega in za kakšna sredstva ter kaj je še potrebno narediti in za kakšen denar. Lani je bil govor, da je dela še za nekaj mesecev, zato je bil predviden konec gradnje septembra, iz Trbovelj pa sem dobival zelo različne informacije, koliko denarja je še potrebnega: od 148 milijonov do 340 milijonov tolarjev," je dejal župan Danilo Siter. Po sedanjih zagotovilih inženiranga CRT bi potrebovali 154 milijonov tolarjev, dom pa bi bil lahko končan v 4 ali 5 mesecih.

Izredna seja sveta s samo eno točko dnevnega reda se je dotaknila tudi političnega vidika problema. Brane Janc je menil, da je za občino sramota, da pri tolikšnem denarju - država je dala 6 milijonov mark - ne more narediti doma. Dejal je: "Mi ga napravimo kot otroci za sladoled. Del odgovornosti bodo morale prevzeti tudi stranke. Leta 1990 je najmočnejša stranka iz občine odstranila kar nekaj izobraženega kadra, primopredajni zapisniki pa niso bili narejeni ne leta 1990 ne dve leti kasneje." Na nekatere očitke, ki so se pojavili tudi v dnevnem časopisu, je Franc Černelič zagotovil, da v času njegovega predsednikovanja izvršnemu svetu občine ni nič

• Svetniki so na izredni seji sprejeli sklep, da je potrebno takoj pričeti z aktivnostmi za dokončanje gradnje doma starejših, ki mora biti zaključeno letos; zavarovati je potrebno interes investitorja s fizičnim in finančnim posnetkom stanja, takojšnjim zavarovanjem preplačil, v primeru suma kršitve zakonitosti se naj župan kot nosilec izvršne oblasti poslužuje vseh pravnih sredstev, računsko sodišče pa naj opravi finančno revizijo celotne investicije.

denarja "izpuhtelo", prav zaradi izjemne previdnosti ne.

T. GAZVODA

OBLETNICA KO SDSS

BIZELJSKO - Prejšnji teden so tukajšnji socialdemokratski praznovali prvo obletnico delovanja. Članstvo je v tem času zelo naraslo, izdelali so program razvoja Bizeljskega, in kot ugotavlja predsednik krajevne in khrati tudi občinske organizacije Milko Veršec, so si pridobili naklonjenost krajanov Bizeljskega. Zdaj se pripravljajo na volitve v svet KS, zagotavljajo pa, da se bodo zavzemali za pošteno delo in pravično porabo denarja v krajevni skupnosti.

Anton Mustar

ražune, poleg tega pa si NEK lahko sama izbira način vplačila," meni Mustar.

Sklad tako še po več kot enem letu od sprejema zakona nima na računu niti tolarja! Vlada na predloženo naložbeno politiko in finančni načrt sklada do danes še ni odgovorila, brez tega pa sklad ne more delati, zato pa si nabira neplačane stroške dela. Njegov direktor od marca lani do danes še ni prejel niti tolarja plačila, povrh vsega pa je doslej notarske in druge upravne stroške plačeval iz lastnega žepa! Ravno tako nima od kod plačati stroškov za prostor in opremo. Že dvakrat je v imenu sklada pozval k plačevanju prispevkov in na državni zbor tudi vložil zahtevo za obravnavo neskladnosti uredbe z zakonom.

B. D. G.

OTROŠKI FESTIVAL

PIŠECE - Učitelji in učenci OŠ Maksa Pleteršnika v Pišecah prrsčno vabijo vse bralce na 5. otroški glasbeni festival, ki bo jutri, 23. februarja, ob 17. uri v domačem kulturnem domu. Vsem obiskovalcem obetajo prijetno popoldne ob poslušanju mladih pevskih talentov.

NOVINOV KONCERT V ARTIČAH

ARTIČE - Humanitarno društvo M&V Novina priredi dobrodelni koncert Družinskega tria Novina pod geslom "Samo življenje za druge je vredno življenja", ki bo v soboto, 24. februarja, ob 19. uri v kulturnem domu Artičah. Zbrani denar bo namenjen bolnim otrokom.

BREZ ZNANJA NE GRE - Sadjarji so očitno spoznali, da se bodo morali organizirati, če bodo hoteli preživeti, zato je udeležba na sadjarskih dneh iz leta v leto večja. Vsak dan je bilo v Artičah od 180 do 190 obiskovalcev, ki niso le poslušali, ampak se tudi zelo aktivno sami vključevali v razprave. (Foto: B. D. G.)

Vse večji obisk sadjarskih dni

Vrsta zanimivih predavanj in razgovorov o sadjarstvu - Izobraževanje za sadjarje, posvet za stroko - Sadjarji spoznavajo potrebo po organiziranosti

ARTIČE - V Artičah, ki jih posavski sadjarji radi poimenujejo za sadjarski center regije, so pretekli četrtek in petek pripravili že 4. sadjarske dneve Posavja. Prireditve je v teh letih prerasla v redno izobraževalno srečanje sadjarjev Posavja in tudi Dolenjske ter po svoje tudi v posvet slovenskih strokovnjakov s področja sadjarstva, ki se tako vsaj enkrat na leto zberejo.

Sadjarski dnevi so imeli tri dele. Prvi je bil posvečen strokovno tehnološkemu vprašanju s področja načrtovanja, sajenja in oskrbe sodobnih nasadov jablan, hrušk in breskev. Poleg tega so priznani slovenski strokovnjaki spregovorili še o ekonomiki v sadjarstvu in o organiziranosti slovenskih sadjarjev, medtem ko je predstavnik ministrstva predstavil mesto sadjarstva v razvojnih načrtih slovenskega kmetijstva. Drugi dan je bil na vrsti še osrednji posvet o varstvu sadnega drevja za sadjarje Do-

lenjske in Posavja. Organizatorja prireditve sta Sadjarsko društvo Posavja in kmetijske svetovalne službe iz Brežic, Krškega in Sevnice, dobrodošla pa je tudi pomoč države in vseh treh občin, ki sadjarjem stojijo ob strani, kar so pokazali s svojim obiskom tudi župani.

Kot je dejal eden od organizatorjev Sadjarskih dni Posavja Matjaž Vojtkovszi, sicer kmetijski svetovalec in tajnik Sadjarskega društva Posavja, so v društvo zdaj

TUDI O POKOJNINSKEM SI-STEMU - V krškem kulturnem domu je sekretarka kluba seniorov SDSS Vera Ban, nekdanja Brežičanka, ki danes živi in dela v Ljubljani, spregovorila o problematiki upokojevcev. Ob njej na levi predsednik občinske organizacije SDSS Stanislav Dvoršek, na desni pa generalni tajnik SDSS Erik Modic. (Foto: T. G.)

"Očitki, da je upokojevcev preveč, so neupravičeni!"

Kaj pa privilegiji?

KRŠKO - "Od zadnje volilno-programске konference občinskega odbora SDSS Krško, ki je bila oktobra 1994, je bilo delo sicer uspešno, vendar z njim nismo bili zadovoljni. Volilni rezultat, ki smo ga dosegli na volitvah v svet občine, je bil sicer še enkrat boljši kot na prejšnjih volitvah, a lahko bi bil boljši ob celovitejših predhodnih pripravah na volilno kampanjo," je dejal predsednik občinskega odbora SDSS Stanislav Dvoršek. Zelo uspešni pa so bili zadnji meseci, saj se ustanavljajo krajevni odbori v vseh krajevni skupnostih, prav zato se je število članov samo v zadnjih dveh mesecih povečalo za 60 odst.

Pred občinskim zborom je stranka organizirala razgovor o problematiki upokojevcev. Vera Ban, sekretarka Kluba seniorov in seniorjev SDSS, je predstavila predlog sprememb pokojninske zakonodaje, ki so ga v državnem zboru vložili poslanci SDSS. S sprejetjem teh bi dosegli znižanje najvišjih in zvišanje najnižjih pokojnin, pokojnine naj bi se zvišale nominalno, ne pa procentualno, preživelemu zakoncu bi bila zagotovljena st odstotna pokojnina po umrlem zakoncu, invalidi bi pridobili pravico do prilagoditve delovnega mesta, a nobeno od dopolnil ni bilo sprejeto.

Opozorili so na dolg vlade pokojninskemu skladu, ki nastaja zaradi prekomernega predčasnega upokojevanja, vlada pa potem trdi, da ni denarja za povečanje pokojnin. "Očitki, da je upokojevcev preveč, so nepošteni. Ni preveč tistih, ki so odšli zasluženo v pokoj, ali tistih, ki so si pri delu uničili zdravje in postali invalidi, pač pa je vse preveč je tistih, ki so se upokojevali po posebnih privilegijih," je dejala Vera Ban. Ob tej priložnosti so ustanovili tudi iniciativni odbor za ustanovitev kluba seniorov in seniorjev SDSS.

T. G.

Novo v Brežicah

ROKI - Prebivalci ob spodnjem toku Save težko čakajo odločitev o gradnji savskih elektrarn. Še posebej nestrpni so prebivalci Dobovskega polja, ki jih Sava ob slabem vremenu še vedno čez mero zaliva. Pri tem nikakor ne morejo zvedeti, kdaj bo država podelila koncesijo za gradnjo HE. Posavci bodo spet spisali pobudo ministrstvu za okolje in prostor, naj pohiti. Zadnji obljubljeni rok za izbiro koncesionarja je bil september. Letnica še ni znana.

ŠTUDIJE - Brežičanov, ki so tako ali drugače povezani s kmetijstvom, niso preveč navdušili rezultati študije o vplivih vstopa v Evropsko zvezo na slovensko kmetijstvo. Na začetku je vse kazalo zelo vzpodbudno, vendar je na koncu sledil znani - ampak. Kmetije so tako ugotovili, da se jim ne obeta nič dobrega. Študija je opravljena, treba bi jih bilo izdelati še veliko več, vmes pa tudi kaj konkretnega narediti. S študijami imajo izkušnje. Imeli so že čudovite analize, s pomočjo katerih, kot je dejal eden od prisotnih, sta dva magistrirala in še kdo doktoriral, vendar v vsakdanjem življenju od takih študij ni bilo koristi.

BATA ŠKORNJI - Člani parlamentarnega odbora za kmetijstvo in gozdarstvo so se pretekli teden odpravili sejat na podeželje, natančneje v Brežice, še natančneje v Bukošek in povsem natančno - Hervolov Kmečki hram. Predsednik odbora mag. Jože Protner je pravočasno opozoril vse vabljene, naj se primerno obujejo in oblečejo, saj bo program potekal na podeželskem območju. Gumi-jastih škornjev, gozdaric, nahrbtnikov in druge opreme nismo videli, zato se zaskrbljeno vprašujemo, kakšno avtoriteto sploh ima predsedujoči Protner.

V času od 3. do 10. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Katarina Cvetko iz Dobove - dečka, Lori Didek iz Podbočja - Tina, Jožica Šibilja iz Sevnice - Miha, Marija Podbregar iz Marge - Nataša, Bernarda Kmetič iz Bojsnega - Barbaro, Milena Žičkar-Petan iz Krškega - Nežo, Šarlota Krnc iz Sevnice - Tadeja, Anica Bizjak s Cernice - Aleksandra, Rozika Vodopivec s Silovca - Lariso, Katarina Filipančič iz Sedlarjevega - Maria.

Čestitamo!

Iz naših bank

HBB - Hipotekarna banka Brežice izvaja dejavnost na sedežu družbe v Brežicah ter v agencijah v Krškem, Ljubljani in Kopru. Že v tem letu namerava odpreti še agencijo v Sevnici. Banka naj bi se po sklepu skupščine delničarjev združila z Banko Noricum, če bo možno pa se namerava povezati tudi v večjo bančno skupino. Banka se še drži svoje usmeritve, s katero želi postati prva prava hipotekarna banka v Sloveniji, zato namerava krepiti naložbe s hipotekarnim varovanjem in tako večati svoj hipotekarni portfelj. Tako bo prednost dajala hipotekarnim naložbam, podpirala pa bo tudi naložbe, ki bodo povečale plačilni promet s Hrvaško. Jedro njene naložbenega portfelja naj bi bile male in srednje družbe v Posavju, poseben del naložb pa bo usmerila v sektor prebivalstva. Med prednostne naložbe banka uvršča še izvozno usmerjene programe.

SKB BANKA - Ta banka se že leto dni predstavlja na Internetu v angleščini, zdaj pa je v svetovnem informacijskem omrežju začela še s predstavitvijo v domačem jeziku. Tako slovenski uporabniki Interneta lahko dobijo informacije o banki, njeni organiziranosti, mreži njenih enot, o mestih bančnih avtomatov, načinu poslovanja s prebivalstvom in podjetji, poslovanju z vrednostnimi papirji in tudi o poslovnih rezultatih banke.

NOVA LB - Kapitalska moč Nove Ljubljanske banke se je v lanskem letu povečala, povečal se je obseg kreditne in depozitne dejavnosti ter sploh obseg poslovanja. Svojo dejavnost je razširila na območja izven ljubljanske regije. Med drugim bo z odločitvijo Posavske banke o priključitvi kmalu prisotna tudi v Posavju. Za Posavsko banko je pogodbeno prevzela tudi devizno poslovanje s prebivalstvom. Banka je bila pred sanacijo obremenjena z 82 milijardami tolarjev izgube in bila brez kapitala. Z ustanovitvijo Nove LB so stara bremena ostala na stari banki, tako da je nova banka lani ustvarila za 4,4 milijarde tolarjev dobička.

MED BREZPOSELNI MI VSE VEČ INVALIDOV

NOVO MESTO - Med vsemi brezposelnimi osebami dolenske regije (decembra 6.273) je prijavljenih tudi okrog 200 invalidnih oseb, kar znese več kot 3 odstotke vseh in je za 34 odst. več kot v istem mesecu pred letom dni. V letu 1995 so v usposabljanje vključili 50 invalidov, 26 pa jih je dobilo delo. V decembru sta bili v območni enoti Novo mesto sofinancirani dve invalidski podjetji, v katerih je delalo 41 invalidov, eno podjetje z 21 zaposlenimi invalidnimi osebami pa je država sofinancirala tudi v upravni enoti Trebnje.

M - Kmetijska zadruga Metlika

VINOGRADNIKI!

Dolga in bogata tradicija trsnicarstva pri KZ Metlika vam za letošnje leto zagotavlja visoko kvalitete trsne cepljenke različnih sort. Prav visoko kakovostna trsna cepljenka je osnovni pogoj za uspešno vinogradništvo in vinarstvo. Zato je zelo pomembno, da sadimo v vinograd cepljenke, ki so vzgojene doma, iz domačih selekcij, podlag in cepičev in so tako prilagojene talnim in klimatskim razmeram, v katerih bodo rasle.

Na voljo imamo naslednje sorte trsnih cepljenk:

LAŠKI RIZLING
RENSKI RIZLING
RUMENI MUŠKAT
SAUVIGNON
CHARDONNAY
BELI PINOT
ZELENI SILVANEK
KRALJEVINA
SIVI PINOT

KERNER
MODRA FRANKINJA
ŠENTLOVRENKA
GAMAY
ŽLAHTNINA
JULIJSKI MUŠKAT

POHITITE, ZALOGE SO OMEJENE!

Odločite se za nas in ne bo vam žal.

Naročila zbiramo: M - KZ Metlika, tel. (068) 58-261

Vinogradništvo Vinomer, tel. (068) 58-297

Kako kaže na borzi?

Delnice na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev so bile minule dni spet zelo iskano blago. Tečaji večine delnic nadaljujejo z zmerno rastjo, tako da so tečaji vrednostnih papirjev na najvišji ravni v zadnjih mesecih, to pa pomeni, da so predvsem vlagatelji v delnice Dadasa, Finmedie, Primofina, Kolinske, Nike in SKB banke lahko imeli lepe dobičke.

Že nekaj časa stalna rast tečajev je med drugim povzročila, da je pri delnicah Dadasa in Kolinske prišlo do 30-odstotnega dviga tečajev od zadnje objave podatkov o izdajatelju. Tako je bilo začasno ustavljeno trgovanje z njimi in so se pridružile delnicam Komercialne banke Triglav, MK - Založbe in Salusa, s katerimi pa je trgovanje zaustavljeno iz drugih razlogov.

Zdi se, da delniškemu trgu kar ne zmanjka zaleta in da niti "motnje", kot so v zadnjem času odločbe Agencije za plačilni promet, nadzor in informiranje (APPNI),

ne zaustavijo zmerne rasti tečajev. Delnici MKZ se je namreč pridružila še delnica Salusa, pri kateri je APPNI ugotovila oškodovanje družbenega premoženja in Salusa naložila, naj "vzpostavi družbeni kapital" v višini 80 odstotkov kapitala podjetja. Glede na to, da je Salus v sodni register vpisan kot podjetje v stodoletni zasebni lasti, bi to pomenilo, da bi lastniki tega farmacevtskega podjetja ohranili samo 20-odstotni delež.

Tako pri Salusu kot tudi pri MKZ torej odločba APPNI pomeni razlastitev zdajšnjih delničarjev, zato bodo v obeh podjetjih svoje pravice uveljavljali na sodišču, kjer pa utegneta obravnavi trajati precej časa. Takšna zaustavitev trgovanja vsekakor neugodno vpliva na delniški trg s stališča likvidnosti, saj v takem položaju ni možno prodajati niti kupovati teh delnic.

MARJETA ČIČ
DBD, d.o.o. Novo mesto, Novi trg 5
Tel. 068/323-553, 323-554, Fax 068/323-552

DOMAČA PROIZVODNJA NI ZAŠČITENA

Na slovenskem trgu so domači proizvajalci nezaščiteni, to velja tudi za industrijo konditorskih izdelkov. Cene je namreč uvoziti gotove izdelke, kot jih z uvoženim sladkorjem delati doma, saj je treba plačati prelevmane na sladkor, medtem ko se na gotov proizvod plača le carina. Če proizvajalec uvaža sladkor zaradi izvoza, še nekako gre, sicer pa ni več nobenih prednosti, ki bi govorile v prid proizvodnji pri nas. Tako ni več veliko razlogov, ki bi tuje družbe zadrževali pri nas.

• Nuja ni še nikoli sklenila dobre kupčije. (Franklin)

• Kdor ne zna molčati, tudi govoriti ne zna. (Seneca)

SLOVENIJA NAJBOGATEJŠA

Študija z naslovom European Comparison Programme 1993 ugotavlja, da je Slovenija najbogatejša, Moldavija pa najrevnejša nekdanja socialistična država. Slovenski bruto domači proizvod je leta 1993 znašal 9.210 ameriških dolarjev na prebivalca, moldavski pa le 2.215. Vse druge države so vmes, saj je znašal BDP tedaj na Češkem 8.422, Madžarskem 5.962, Slovaškem 5.766, v Ruski federaciji 4.950, Belorusiji 4.962, na Poljskem 4.669, v Bolgariji 4.193, na Hrvaškem 3.827, v Estoniji 3.803, Litvi 3.681, Romuniji 3.643, Ukrajini 3.310 in Latviji 3.070 ameriških dolarjev. Za primerjavo: v istem času je našel BDP v ZDA 24.301, v Avstriji pa 19.115 dolarjev.

NAJVIŠJE BLOKADE

KRŠKO - Povprečna vrednost, za katero so bili blokirani žiro računi v posavskem gospodarstvu lani, je iz meseca v mesec bliskovito naraščala. Januarja 1995 je znašala še nekaj čez dve, a novembra že čez pet milijard tolarjev. Le v decembru se je povprečna vrednost glede na mesec prej za polovico zmanjšala in to zgolj na račun občutno znižanih blokad v podjetjih s področja elektrogospodarstva. V novembru je kar 78,5 odst. povprečnih blokad šlo na račun elektrogospodarstva, zadnji mesec v letu pa le še polovico.

Sicer je bilo lani mesečno blokiranih povprečno 151 gospodarskih družb, pri katerih je bilo zaposlenih povprečno 2770 delavcev. Po višini povprečnega zneska blokad je izstopalo gospodarstvo krške občine, ki je novembra "prispevalo" kar 4,5 milijarde tolarjev k povprečni vrednosti mesečne blokade, medtem ko je na brežiško odpadlo 465 in na sevniško 210 milijonov.

Kakšen bavljav je vstop v Evropo?

Na splošno: višja zaščita kmetijstva, večji prihodki in dohodki kmetij, a tudi nekaj večji stroški - Konkretno: za nekatere boljše, za drug slabše - Ali bo zdržala predelovalna industrija? - Dr. Erjavec in dr. Markeševa v Brežicah

BREŽICE - Različna mnenja o tem, kaj bi Sloveniji prineslo članstvo v Evropski zvezi, so vzbudila ministvi za znanost in za kmetijstvo, da sta naročili posebno študijo o tem. Vplive vključitve na slovensko kmetijstvo sta med drugimi proučevala tudi dr. Marija Markeš in dr. Emil Erjavec, ki sta rezultate študije pretekli teden predstavila v Brežicah.

Kot je povedal dr. Erjavec, cene kmetijskih pridelkov pri nas v povprečju za 5 do 10 odstotkov zaostajajo za cenami v EZ, vendar je hkrati opozoril na velike razlike med posameznimi pridelki. Tako

• Študija ugotavlja, da predstavlja kmetijstvo v Sloveniji 5 odstotkov družbenega proizvoda, podobno kot v drugih državah Cefte, medtem ko je v EZ ta delež le 2,5-odstoten. Slovenija je ena najbolj gozdnatih držav, po tem se uvršča blizu skandinavskim deželam, in ima malo njiv (0,12 ha nje na prebivalca, v EZ je povprečje 0,20 ha) ter tudi majhne kmetije. Povprečna velikost kmetije pod 4 ha, kar je manj kot v vseh deželah EZ razen v Grčiji, toda ta ima oljčne nasade in sadovnjake.

imamo za nekatere izrazito višje cene (npr. pri pšenici), za druge izrazito nižje (govedo, perutnina).

Za Evropsko zvezo je značilna visoka stopnja zaščite kmetijstva, saj ponekod (npr. Avstrija in Švica, ki sta po naravnih pogojih za kmetijstvo primerljivi s Slovenijo) država dodaja kmetijstvu še 70 do 80 odstotkov vrednosti kmetijske proizvodnje. Slovenija s 35 odstotki prednjači pred vsemi državami vzhodne Evrope, a zaostaja za EZ, kjer je državna pomoč povprečno 50-odstotna. Vstop v zvezo bi tako po rezultatih primerjav iz študije pomenil prehod v višjo stopnjo zaščite kmetijstva, vendar je tudi tu odvisno od pridelka.

VEZ so, na primer, cene pšenice občutno nižje kot pri nas, vendar zaradi državnih intervencij kmetje za pšenico dobijo več kot naši pridelovalci. Slovenija se raz-

Bolj živ, a vendar še ne pravi

Se je sejem mode izvelel iz krize? - Tokrat brez kramarjev - Manjkalo čevljev - Sevniški tekstilci v polni zasedbi - Tudi Labod, Novoteks Tkanina, Beti, Komet in Bor

LJUBLJANA - Po nekajletni krizi ljubljanskega sejma Moda - fashion je tudi zaradi pritiska najbolj uglednih domačih proizvajalcev konfekcije, modnih tkanin, pletenin ter usnjene in krznenne konfekcije, sejem spet dobil boljše podobno. Predvsem ni več kramarstva (prepevali so vsakršno neposredno prodajo), saj je sejem namenjen predstavitvi ponudbe in novosti domačih in tudi tujih proizvajalcev.

Letošnji sejem je spet predstavil večino najpomembnejših slovenskih proizvajalcev, kljub temu pa zaradi velike krize v tekstilni in usnjarski panogi na razstaviščnem prostoru nismo videli Almire in Rašice, pa tudi ne Planike, Alpine ali Peka, kar je seveda škoda za sejem in obiskovalce. Na sejmu Moda se je od srede do sobote predstavljalo 166 razstavljalcev iz 16 držav. Tem se je pridružilo še 36 razstavljalcev strojev in opreme za konfekcijo in trikotžo na sejmu Kontri, ki je letos potekal sočasno in tako popestril Modo.

Kako so se predstavljala naša podjetja? Podjetja Tekstilne industrije Beti iz Metlike so razstavila svoje programe kopalk in perila

ter trikotajnih tkanin in oblačil. V družbi Beti in sevniške Lisce se je s spodnim perilom predstavljala še Konfekcija Komet iz Metlike. Medtem ko je kočevska Tekstila na ravno v teh spuščala zadnje zdihljaje (šla je v stečaj), se je na sejmu iz tistega konca predstavljala le družba Hurwitz s pestro in živopisno ponudbo nogavic za šport in prosti čas.

Tekstilci sevniške občine so bili v popolni zasedbi. Inplet, industrija pletenin iz Dolnjega Brezovega, je razstavljala elastična in neelastična pletiva za perilo ter oblačila za šport in prosti čas. Industrija otroške konfekcije Jutranka je na svojo konfekcijo za otroke od enega do 16 let in na program za

dojenčke opozorila z dokaj vpadljivo kolekcijo oblačil. Pri razstavnem prostoru Lisce, sicer proizvajalke spodnjega perila, kopalk in bluz pa se je staro in mlado največ mudilo okrog nedrčkov, steznikov in hlač.

Tovarna oblačil Labod iz Novega mesta je nastopila z lastnimi blagovnimi znamkami ženskih bluz in moških srajc ter drugih vrhnjih oblačil. Prijeten razstveni kotiček je pripravila tudi tovarna Novoteks Tkanina s predstavitevjo tkanin za oblačila. Precej pozornosti obiskovalcev je zbuja tovarna čevljev Bor iz Dolenjskih Toplic, saj je bila edina od slovenskih proizvajalcev moške in ženske modne obutve, ki je sploh razstavljala na sejmu Mode.

B. D. G.

ZBORNİK ZOISOVIH ŠTIPENDISTOV

NOVO MESTO - Republiški zavod za zaposlovanje je nedavno izdal Zbornik Zoisovih štipendistov, ki zaključujejo svoje šolanje na visokih šolah. V zborniku so predstavljajo štipendisti, ki so se odzvali na poziv zavoda in se želijo predstaviti podjetjem, morda bodočim delodajalcem. Med imeni je tudi 20 Dolenjcev in Belokranjcev. Gre za prvo registrirano generacijo nadarjenih študentov, ki jo zavod želi predstaviti čim širši poslovni javnosti. Zbornik s predstavitvijo najposobnejšega in najbolj ustvarjalnega dela slovenskih diplomantov so izdali v nakladi 5.000 izvodov in ga bodo posredovali podjetjem in ustanovam, za katere menijo, da iščejo take mlade osebe. Prav bi bilo, če bi zbornik prelistala tudi naša podjetja in ponudila možnost za zaposlitev najbolj perspektivnim mladim izobražencem doma, še preden nam prebegnejo v druge regije.

TUDI KREACIJE SREDNJEŠOLCEV - Ob sejmu so proizvajalci razstavljali nova oblačila, organizirali modne revije in predstavitve modnih oblikovalcev. Na ogled so postavili tudi fotografsko razstavo Moda skozi čas in izdelke učencev srednjih strokovnih šol. Med drugimi so se izkazale učence Srednje šole Kočevje, program Tekstilec (njihovi izdelki so na sliki) in Srednje šole tekstilne usmeritve iz Metlike. (Foto: B. D. G.)

bomo imeli ob vstopu v zvezo," je dejal dr. Erjavec.

Po vstopu v EZ se bo naše kmetijsko ministrtvo ukvarjalo bolj s socialnimi vprašanji, svetovanjem, izobraževanjem in raziskovanjem. Kmetijska politika bo opredeljena, zato velja pošteno izkoristiti čas predtem. Če bi Slovenija vstopila v zvezo po današnjih pogojih (možno je, da se bodo medtem spremenili), bi se nam na splošno splačalo, tako vsaj dokazuje omejenost študija.

Prihodki kmetov bi bili na splošno za 20 odst. večji, vendar bi nekateri izgubili (npr. sladkorna pesa, vrtnine, prašičereja), drugi pridobili (mleko, govedo - celo za 35 odst. višji prihodki, sadjarstvo, vinogradništvo). Ob tem pa se bi povečali tudi stroški pridelave (za 10 odst.) na račun dražjih kmetijskih strojev, zaščitnih sredstev, večjih marž ipd., še posebej v panogah, ki zahtevajo veliko dela. Dohodek bi bil na splošno večji za 40 odstotkov, vendar spet z velikimi

mi razlikami. Študija napoveduje težave pri pridelavi oljne repice in pri prašičereji, bolje pa kaže sadjarstvu in vinogradništvu.

Vendar je dr. Erjavec ob tem še opozoril, da visoke cene kmetom ne bodo pomagale, če pritiska konkurence ne bo sposobna zdržati živilsko-predelovalna industrija in ne bo mogla prodati izdelkov. Kot je zaključil, je torej potrebno še pred vstopom v EZ

• V pripravi na vstop v EZ je pomembna tudi učinkovita regionalna politika, ki bo poskrbela za razvoj vasi. V EZ se razvoj vasi financira iz različnih skladov, vendar le v obliki sofinanciranja. Pomembno je še to, da EZ načeloma podpira v naložbah le kmetije, ki so večje od 3 ha. Ker je več kot polovica slovenskih kmetij na območjih, kjer je kmetijska pridelava težja (gorske, hribovske in druge kmetije s slabšimi pogoji), je dobra regionalna politika še toliko bolj pomembna. Po mnenju dr. Marije Markeš sedanji programi Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CR-POV) niso dovolj učinkoviti, ker zajemajo premajhna območja, pogosto le eno ali dve vasi. Slovenija za regionalni razvoj sicer nameni precej sredstev, a vse preveč truda je potrebno, da se denar zbere na kup iz različnih virov.

največ narediti ravno tu. Slovenija mora čimprej kar v največji meri prilagoditi cene, zaščito in tržne rede Evropski zvezi, povečati proizvodnjo in v zanemarjenih panogah, prestrukturirati živilsko industrijo, poskrbeti za ustreznega zakonodajno, več narediti v regionalnem razvoju in izdelati statutarde.

B. DUŠIČ GORNIK

AVTOPREVOZNIKI O POGOJIH ZA LICENCO

Predstavniki sekcij za promet pri območnih obrtnih zbornicah so se v začetku februarja zbrali v Slovenskih Konjicah in so obravnavali težave avtoprevoznikov. Imeli so vrsto pripomb na pravilnik o pridobitvi licenc za prevoze v cestnem prometu. Predlagali so, naj bi pravilnik veljal za nove obrtnike. Že obstoječi nosilci obrtnega dovoljenja naj ne bi opravljali strokovnega usposabljanja za pridobitev licenc. Po njihovem mnenju tudi starost vozila ne bi smela biti ovira za pridobitev licenc. Kot so dejali, pa naj bi pravilnik o pogojih za parkirna mesta in mesta za vzdrževanje vozil veljal le za javna parkirišča. Poleg tega naj bi obrtnikom dali več časa za ureditev parkirišč.

Tečaji

Povprečni menjalniški tečaji v torek, 20. februarja: za marko 92.60 tolarjev prodajni (po Dolenjskem od 92.40 do 93.50) in 91.20 tolarjev nakupni (po Dolenjskem od 89.95 do 91.80), za šiling 13.19 prodajni in 12.83 nakupni, za 100 lir 8.73 tolarja prodajni in 8.33 nakupni.

Srednji tečaj Banke Slovenije v torek: 100 šilingov 1280.0327 tolarja, 100 kun 2426.9034, 100 mark 9002.9025, 100 lir 8.2323, 1 dolar (ZDA) 130.4341 in 1 eku 164.7846 tolarja.

Prednost ima obnova sadovnjakov

Tako so sklenili člani parlamentarnega odbora za kmetijstvo, ko so podprli program razvoja slovenskega sadjarstva - Podpora in zaščita domači pridelavi

BUKOŠEK PRI BREŽICAH - Parlamentarni odbor je na svoji seji v Posavju, ki na 1200 ha intenzivnih nasadih pridelava več kot tretjino slovenskega sadja, podprl program razvoja sadjarstva v Sloveniji. Ta je tudi po mnenju sadjarjev dobra osnova za to, da bo sadjarstvo dobi- lo ustrezno mesto v slovenskem kmetijstvu. Seje odbora, ki mu predseduje mag. Jože Protner, se je poleg posavskih sadjarjev in gozdar- jev udeležil tudi minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc.

Člani odbora so v Bukošku oce- nili, da je najpomembnejša naloga v sadjarstvu obnova trajnih nasa- dov, pri čemer naj bi večjo učin- kovitost dosegli z združitvijo posa- meznih postavk v državnem prora- čunu. Vlada naj bi z ukrepi podpra- la tržne sadjarske skupnosti, da bi lažje uvajale sodobno in ekološko tehnologijo pridelave, skrbela za kakovostno in racionalno skladi- ščenje ter se lotile sodobnega trženja lastnih blagovnih znamk. Člani odbora se zavzemajo, da bi bila enakih vzpodbud deležna tudi pridelava sadja za predelavo in tudi sama predelava.

Ministrstvo za kmetijstvo naj bi v prvi vrsti podpiralo izgradnjo hladilnic pri organiziranih skup- nostih sadjarjev v posameznih okoliših. Vlada bi morala po mne- nju odbora tudi budno spremljati dogajanje na trgu in ga po potrebi s tržnim redom usmerjati tako, da bo zaščitila domačo pridelavo. Odbor vlado poziva, naj finančno podpre promocijo zaščitne znam- ke slovenskega sadja.

Da bi program razvoja sadjarst- va v Sloveniji zares lahko zaživel, bi morala vlada čimprej pripraviti še druge zakone s tega področja: o semenu in sadikah, o tržnih re-

dih in o obrambi pred točo (pri tem naj ima prednost sofinan- ciranje zaščitnih mrež in zavarov- alnih premij). Prav tako bi mora- la dokončati program prognostič- ne službe in agrometeorologije v Sloveniji ter sprejeti ustrezne predpise o kakovosti sadja in o embalaži.

B. DUŠIČ GORNIK

PET ZVEZDIC ŠT. 2

LJUBLJANA - Druga številka revije za umetnost kuhanja in uživanja ob hrani in pijači je spet polna vabljivih barvnih fotografij izdelkov kuharske umetnosti. In še nekaj naslovov člankov: Vino z dušo, Jedilnik za varovalno pre- hrano, Natakrajeve sanje o morju, Polži, Otroci ob morskem njivi, Sve- totni živilski sejum Anuga, Vse o bržolah, V Burmi ni kruha, je pa riž itd.

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje odvetnica Marta Jelačin

Delež nezakonskega otroka

VPRAŠANJE: Kakšen delež ima nezakonski otrok, če imetje ni vpisano na očeta? Imetje je sicer skupno, zato bralko zanima, kako se deli.

ODGOVOR: V primeru smrti zakonca dedujeta njegovo zapuščino potomec in preživeli zakonec po enakih delih. Otroci so enako- pravni pri dedovanju ne glede na to, ali so rojeni v zakonski zvezi ali zunaj nje. Nihče pa ne more pre- nesti na drugega ne za časa življen- ja ne potem več, kot ima. Tisto premoženje, ki je že pred smrtjo zakonca vpisano na preživelega zakonca, ni predmet zapuščine. Da bi bilo jasno, koliko imetja bo imel otrok, mora biti predhodno jasno, koliko imetja ima njegov oče; morda s sklenitvijo izročilne pogodbe za časa življenja, v kateri se pravno uredi to vprašanje.

Izšel je slovar iz sadjarstva

Obsega temeljno izrazje iz pomologije, biologije in drugih naravoslovnih ter tehniških strok - Nastajal je tri desetletja in upošteva vse pisanje o sadjarstvu

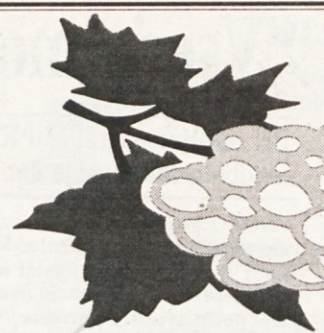
Pri Biotehniški fakulteti v Ljubljani deluje že 48 let Komisija za kmetijsko in živilsko terminologijo. Izšlo je že več zvezkov - slovarjev, med njimi Poljedelstvo (1961), Travnštvo in pašništvo (1962), Živino- reja (1970), Kmetijski stroji (1979), Nauk o tleh (1983), Vinogradništvo (1994) in Sadjarstvo (1995), v pripravi je še nekaj gradiva iz agroživilskih strok.

Slovensko strokovno pomolo- ško izrazje je nastajalo od prote- stantizma dalje, zlasti pa zadnjih 200 let in po izidu prve slovenske knjige iz sadjarstva, Urbana Jar- nika Sadjereja ali Navuk (1817), Franca Pirca Kranjski Vertnar (1830 in 1834), nato je izšlo še okoli 80 knjig; izhajalo je občasno tudi 10 glasil in revij iz sadjarstva kjer so pisci z razvojem sadjarstva oblikovali izrazje, ki je prečiščeno - zapisano z razlago v prvem be- sednjaku z naslovom

Kmetijski tehniški slovar
1. knjiga, 6. zvezek
SADJARSTVO
1995

Slovar obsega temeljno izrazje iz pomologije, biologije in drugih naravoslovnih in tehniških strok, ki se kot interdisciplinarni pojmi uporabljajo v sadjarstvu. Obsega 158 strani, okoli 5000 terminov z razlagami, zraven terminov je navedeno blizu 5000 pojmov; npr. pri terminu brst: cvetni brst, konč- ni brst, rodni brst, latentni brst, lesni brst, listni brst, obstranski brst, zalistni brst... Izmed sadnih sort so predstavljene samo stare domače in udomačene sorte, npr. seyka, tepka, vipavka, maroni..., novejšje sorte spadajo v sadni iz- bor.

V glavnem delu so razložene besede sadnega drevja in sadja (npr. jablana - jabolko, leska - lešnik, robida - robidnica), poleg tega pa tudi subtropske sadne vrste. V prvi prilogi je zapisan pre- gled sadnih vrst iz vsega sveta z okoli 250 latinskimi in slovenski- mi imeni (še ni popolno). V drugi prilogi so navedeni botanični in

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Rez vinske trte

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V pričakovanju, da se bomo končno naučili rezati trto na os- novi primerov iz preteklih let, smo lahko neprijetno presene- čeni. Tudi sam ugotavljam, da ne glede na strokovne osnove ni možno sklepati in delati plana na papirju. Meritve, opravljene v letošnjem letu, ne dovoljujejo nobene domneve na osnovi strokovne teorije. Dosedanje preiskave, omejene zaradi vre- menskih razmer in tehničnih možnosti, omogočajo samo skle- panje, da je boljša dozorelost rozg pri osnovi poganjka do 6. očesa, nato pa upada do 12. opazovanega očesa na rozgi. Zaželjenih 52% suhe snovi v lesu dosega delno rozge v vinogradu, ki je imel v teku cele- ga preteklega leta ozelenelo površino tal in je bil manj gno- jen in manj obremenjen.

V vinogradu, kjer je bila vsa leta pridelava usmerjena v dose- ganje večjih dohodkov, kar pome- ni izsiljevanje rodnosti s pomočjo gnojenja z mineralni- mi gnojili, je opazno močno pešanje trsov. To se kaže pred- vsem v večjem številu zelo krat- kih poganjkov, ki so v preteklem letu sicer dali pridelek, niso pa dozoreli in so sedaj suhi. To po moji presoji kaže izčrpanost tr- sov, in z ozirom na to, da v nobenem primeru delež suhe snovi ne dosega vsaj 52%, je pričakovati nadaljnje slabljenje življenjske moči trsov. Dejstvo, da je nekaj poganjkov na sicer opešanih trsah zadovoljivo do- zorelo, pomeni past za vino-

gradnika, če preze, da se pove- čuje delež nerazvitih in nedo- zorelih poganjkov napram števi- lu puščenih oces. Trs, ki ni raz- vil vsaj 80% dobrih rozg glede na število puščenih oces pri rezi, je opešal in zahteva krajšo rez, zlasti pa razbremenitev količine grozdja. Nedopustno je izkori- ščanje zadnjih, na videz primer- nih rozg za šparone, ker take rozge zaradi nedozorelosti dajo slabe poganjke kljub precejšnje- mu nastavku grozdja, in trs izgublja življenjsko moč. Zato je priporočljiva nekoliko krajša rez ne glede na izkušnje iz pre- teklosti. Izjema naj bo le, če moramo pustiti izjemno debelo rozgo za šparon.

Iz tega izhaja zaključek, da je pri vsaki rozgi posebej potrebno presoditi, koliko je primerna za rodni (ali vzdrževalni les). To je nujno zato, ker je večji del rozg slab in le manjši del občutno nad povprečjem. Zaradi tega je nevarnost, da pustimo po nepo- trebnem preveč neprimernih rozg za rodni ali gojitveni les. Posledica bo seveda še bolj neenakomerno odganjanje spo- mlad. Podatki ne kažejo, da je pričakovati razlike med posa- meznimi sortami, ampak kveč- jem glede na obremenitve s pridelkom v preteklem letu. Zato bom v prihodnjem tednu usmeril preiskavo na določanje deleža suhe snovi pri trsih, ki so bili primerno ali močno obre- menjeni, kakor tudi na prever- janje razlik v dozorelosti posa- meznih rozg, ker povprečje ni zanesljiv pokazatelj glede na velike razlike med posameznimi rozgami.

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr.

DOLENJSKI LIST

Z NOVOMESKE TRZNICE

Sredi dopoldneva so bile sto- njice v ponedeljek še dobro zalo- žene, zato pa bi lahko rekli, da branje niso bile preveč zadó- voljne. Veljale so naslednje cene: jajca od 22 do 25, čebula šalotka 200, krvavice 500, suho meso 1.200, jabolka 100, slivovka 700, med 500, propolis 250, koren, ko- leraba in redkev 150, fižol 200, sirček 400, smetana 600 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile ba- nane: 120, suhe slive 650, orehi 1.000, peteršilj 378, kisle zelje 100, solata 300, radič 260, cvetača 185, hruške 160, grozdje 520, korenček 126, česen 231, mandarine 184, kumare 400, paradižnik 350, česen 231 tolarjev. Deladini je zaraču- nal: banane 150, pomaranče 130, mandarine 180, paradižnik 450, jabolka 120, kumare 400, mlado čebulo 400, česen 250, čebulo 80, krompir 40, kivi 200, fižol 300, ore- he 900 in rozine 350 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Minulo soboto je bilo napredaj 280 prašičev, starih manj kot 3 mesece, in še 70 živali, ki so to starost že preostale. Od manjših pujskov je bilo prodanih 150, kupci pa so bili zanje priprav- ljeni odšteti od 265 do 290 tolar- jev za kilogram žive teže. Prodali so tudi 35 večjih pujskov, ki so dosegli ceno od 215 do 250 tolar- jev za kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Prvi dušik za razraščanje

Ker so dušična gnojila lahko topla, z njimi ni mogoče gnojiti na zalogo. Ozimnim žitom je zato nujno potrebno spomladansko dognojivanje, in to v naslednjih treh kritičnih razvojnih obdobjih: razraščanju, kolenčenju in klasenju. S strokovnega stališča je torej najbolje, da ozimno žito, predvsem pšenico, spomladi do- gnojimo trikrat.

Prvo dognojivanje je treba opraviti ob začetku razraščanja, torej takoj po koncu zime. V naših pridelovalnih razmerah je to običajno prva polovica marca, ko se začne prva vegetacija. Seveda tega dela ne smemo opraviti na pamet, saj je pretirano dognojivanje lahko tudi škodljivo, v vsakem primeru pa s stališča pridelovalnih stroškov nesmotno.

Dober poljedelec lahko že po sklopu in intenzivnosti barve po- sevka dovolj dobro ugotovi, kaj pšenici manjka. Če je temno ze- lena in ima sklop 400 do 500 rastlin na kvadratni meter, zadošča manjši odmerek dušika, sicer pa ga je treba več. Na splošno poljedelski strokovnjaki priporočajo 40 do 80 kg čistega dušika na hektar. Preračunano v komercialno gnojilo, znaša to od 150 do 250 kg KAN-a, nekako 100 do 200 kg amonitratit itd. Zadnje čase spet zelo priporočajo norveški soliter, ki ima ves dušik v lahko topljivi nitratni obliki, kar pomeni, da deluje zelo hitro in je zato najbolj primeren za dognojitve poškodovanih posevkov. Pšenico je mogoče dognojiti tudi z gnojilom, pri čemer pa je treba biti paz- liv in nikakor ne pretiravati s količino. Petnajst kubičnih metrov je njena zgornja meja.

Cprav naši sorazmerno majhni pridelovalci pšenice natanč- nejše, to je znanstvene metode N-min, skoroda ne uporabljajo, jo vseeno omenimo. N-min laboratorijska analiza ali talni nitratni test, ki se izplača le za večje površine (nad 5 ha), sloni na pravil- nem odvzemu vzorca tal iz treh globin ter na laboratorijskem ugo- tavljanju vsebnosti nitratov v tleh. Če poznamo potrebe posameznega žita, lahko dokaj natančno ugotovimo, koliko dušika je treba še dodati, da ne bo prišlo do prebitka dušika v tleh oz. do izpiranja v podtalnico.

Inž. M. L.

POSVET VETERINARJEV - V petek, 16. februarja, je bil v prostorih Izobraževalnega centra v hotelu Krka simpozij o malih živalih, ki se ga je udeležilo okoli 60 veterinarjev iz Slovenije in Hrvaške, priznanih strokov- njakov za pse in mačke. Krka je predstavila tablete biovermin za odpra- vljanje zajedalcev pri psih in mačkah ter vakcino proti steklini za vse vrste živali. Popoldne je bila letna skupščina društva veterinarjev s področja male prakse. (Foto: Marko Klinec)

POTOŠKI KMETJE GODRNJAJO

LOŠKI POTOK - Zadruga Rib- nica ima v Loškem Potoku organi- ziran odkup in prodajo. Prav tako večino administrativnih opravil kmetje opravijo kar v Loškem Po- toku, predvsem v zvezi z najetjem kreditov, izplačilom mleka in dru- gim. Nekoliko kritik je na račun zadruga, ker nima organizirane prodaje rezervnih delov za stroje, vendar po besedah predstavnikov zadruga ne bi bila smotna. Te dni KZ Ribnica dobavlja kmetom krnila, predvsem koruzo. Kmetje, ki spadajo pod občino Ribnica, imajo popuste ali subvencije, kmetje iz občine Loški Potok pa ne. To pa Potočane jezi in žele vsaj pojasnilo, zakaj so oni prikrajšani.

A. K.

Kaj grozi lesu

Nekaj najvažnejših strokov- nih nasvetov za pravilno sečnjo lesa

Slovenija ima zdaj največji del gozdov v zasebni lasti in kar polovica vseh lastnikov je nekmotov, ki kaj malo vedo o gospodarjenju s tem našim največjim naravnim bogast- vom. Ker smo v času sekanja in spravila lesa, bo koristno posredovati nekaj najvažnej- ših strokovnih napotkov za to delo.

Listavce je treba sekati v zimskem času, ko rast miruje. Posekan les mora čimprej iz gozda, to pa še bolj velja za ig- lavce, ki pa jih je moč za razli- ko od listavcev sekati tudi spomladi, poleti in jeseni. Za spomladansko sečnjo velja, da mora les iz gozda najkas- nejše v enem tednu, saj so ta- krat razmere za napad gliv modrivk, ki povzročajo škod- ljivo modrenje beljave ig- lavcev, in razmnoževanje različnih škodljivih žuželk, predvsem lestvičarjev, vrto- vinov in stržnarjev, najugod- nejše.

Vsekakor je najpomemb- nejši ukrep pri spravilu lesa zaščita pred podlubniki in drugimi žuželkami, ki lahko lesu vzamejo, če se močno razmnožijo, tudi do 80 odstot- kov vrednosti. Sem štejemo obvezno beljenje iglavcev in ustrezno skladiščenje, ki pri- pomore, da se les čimprej posuši. Les, ki ima manj kot 45 odstotkov vlage, je varen pred škodljivci pa tudi pred plesnijo in piravostjo. Pira- vost, ki na koncu preide v belo trohno in povsem uniči les, se rada pojavlja na stoječem poškodovanem drevju in na sveže posekanih bukovi oblovi- ni, ki ni pravočasno spravlje- na iz gozda.

- n

• Zdrav berač je srečnejši od bol- nega kralja. (Schopenhauer)

• Slovenci nismo majhen narod v številkah, pač pa v glavah. (Šifer)

"Vse je mogoče", pravi Mirjam Potrč

Pri ljubljanski založbi Krainer je izšel knjižni prvenec z zgornjim naslovom - Potrčeve avtobiografske eseje kot rdeča nit povezuje čí gong - Prispevek k razumevanju Vzhoda

NOVO MESTO - Na dan sv. Valentina se je zvečer v Rudolfovem, v rokopisni čitalnici Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu zbralo kar nekaj ljudi, ki se jim je naslov nove slovenske knjige Mirjam Potrč "Vse je mogoče" zdel zanimiv in obetajoč. Na predstavitvi knjižnega prvenca je poleg avtorice Potrčeve, Trboveljčanke, ki sedaj živi v Ljubljani, sodeloval še igralec Miha Baloh, ki je bral odlomke iz knjige, in glasbenik Borut Kantušer, ki je večer popestril z igranjem na kontrabas. Matjaž Krainer, predstavnik ljubljanske založbe Krainer, je dejal, da je vesel pričujoče slovenske novitete.

Knjiga Mirjam Potrč Vse je mogoče je posvečena osebnemu, človeškemu in avtorskemu vide-nju pomembnega segmenta kitaj-ske kulture - taoizma in prakse čí gonga, kar pomeni čiščenje duše in telesa. Avtorica se je s tem sezna-nila leta 1992, ko se je v Ljubljani udeleževala tretmajev in preda-vanj gospe Aiping Wang. Tako

laga knjige strokovna izobrazba Potrčeve. Jadranka Matić Zupan-čič, pesnica in bibliotekarka v novomeški knjižnici, ki je orisala Potrčeve življenjsko pot, je po-vedala, da so avtoričine intelektu-alne korenine v francoskem laka-novstvu, ki ga pozna iz prve roke, prepletajo pa se z umetniško in pravniško kulturo.

Mirjam Potrč je knjigo pisala dve leti in jo je posvetila hčerki. Sama pravi, da pripoved ni tekoča in se ne da brati kot povest. Mor-da je celo bolje tako, saj je v knjigi mogoče najti zanimiva razmiš-ljanja o kulturi, naravi, energiji, zdravju, zvestobi in predvsem etiki, ki je duhovna osnova kitaj-

ske civilizacije in se Potrčevi zdi pomembnejša od katerekoli religije, filozofije ali ideologije, s kateri-mi se bralec strinja ali ne. Sporo-čilo knjige bi lahko označili tudi takole: "Kar človek seje, to žanje." Čeprav Potrčeva ve, da naslov pi-sanja Vse je mogoče zveni morda obrabljeno in reklamno, nima tega namena. Po lastnih izkušnjah ve, da je res vse mogoče. Toda vsakdo si mora zastaviti svoj načrt in cilj in ju uresničiti.

L. MURN

DOLENJSKI LIST

ŠENTJERNEJSKI VEČER V NOVO MESTU

NOVO MESTO - ZKO Novo mesto priredi v petek, 23. februar-ja, ob 19.30 v avli KC Janeza Tr-dine gostovanje Kulturnega društva Šentjernej. Na prireditvi z naslovom Šentjernejski večer se bodo predstavile vse skupine Šent-jernejskega kulturnega društva: Pihalni orkester, Mešani pevski zbor Vlaste Tavčar, MPZ Ajda, Šentjernejski oktet, citrar Darko Duh in plesna skupina osnovne šole.

PREDSTAVITEV PIRJEVČEVE JUGOSLAVIJE

NOVO MESTO - V četrtek, 22. februarja, bo ob 18. uri v prostorih Dolenjskega muze-ja s sodelovanjem Knjižnice Mirana Jarca potekala pred-stavitev zgodovinskega dela dr. Jožeta Pirjevca Jugoslavi-ja. Uvodni pozdrav bo imel Franci Končar, avtorjevo delo in Založbo Lipa, pri ka-teri je Pirjevčeva Jugoslavija izšla, pa bo predstavila Jad-ranka Matić Zupančič. Sledil bo pogovor z avtorjem in prof. Jožetom A. Hočvarjem, sodelavcem založbe Lipa.

KONCERT UPZS EMIL ADAMIČ

SEVNICA - ZKO Sevnica or-ganizira koncert Učiteljskega pev-skega zbora Slovenije "Emil Ada-mič", in sicer v petek, 23. februar-ja, ob 19. uri v kulturni dvorani GD Sevnica. Koncert je v sklopu jubilejnih koncertov ob 70-letnici zbora, z besedo pa ga bo spre-miljal Jože Humer. Predprodaja vs-topnic bo v občinski knjižnici in uro pred koncertom.

RAZSTAVA STENSKIH UR MILANA LOVŠETA

LITIJA - Razstavo stenskih ur Milana Lovšeta, ki je bila odprta pred dnevi in je na ogled v avli li-tijske občine, je pripravil ZKO Litija. Milan Lovše je samouk, a se likovno izobrazuje. Njegova zna-čilnost je izdelovanje puškinih ko-pit, lesene ure pa dela občasno. Sodeluje na likovnih kolonijah, njegovi skulpturi pa stojita ob pešpoti GEOSS na Vačah.

Zimske počitnice tudi tako

Tečaji Dolenjskega muzeja

NOVO MESTO - Ob raz-stavi Od antičnega vrča do majolke Dolenjski muzej med zimskimi šolskimi počitnica-mi pripravlja naslednje zani-mive tečaje. Od 22. do 23. fe-bruarja med 16. in 18. uro in 24. februarja od 10. do 12. ure bo za mladino potekal tečaj keramike, ki ga bosta vodila Matjaž Matko in Svetlana Rodič - Jakimovski. Z ljud-skimi glasbami in zvočili se boste lahko naučili igrati in zapeti nekaj pesmi od 26. do 27. februarja med 10. in 12. uro. Ta tečaj bo vodila Majda Nemanič. Vsi ljubitelji lon-čarstva bodo lahko prišli na svoj račun 28. in 29. februar-ja med 10. uro in 11.30, ko bo možno oblikovanje z glino - ročno in na lončarskem kole-su. Povabili pa so tudi lon-čarja.

Vse dejavnosti bodo pote-kale v prostorih Dolenjskega muzeja, zaradi omejenega števila sodelujočih pa se je potrebno za tečaj keramike in ljudska zvočila predhodno prijaviti (tel. št. 322 - 169). Vsak dan, v času, ko je muzej odprt, sta možna tudi ogled videofilmov "V lončarski de-lavnici" in "Lončar na žeg-nanju" ter oblikovanje na lončarskem kolesu - na voljo je glina in kolo.

L. M.

KUMROVE KARIATIDE - Po otvoritvi razstave je slikar Jože Kumer (v sredini) z veseljem klepetal z obiskovalci, med katerimi je bil tudi Dušan Pavlenič (prvi z leve), ki je poskrbel za glasbeni del programa. (Foto: L. Murn)

Ženska kot vir življenja

V Galeriji Gospodična na ogled ciklus akademskega slikarja Jožeta Kumra na temo kariatide

NOVO MESTO - Novomeški akademski slikar Jože Kumer, ki sedaj živi in ustvarja v Dolenjskih Toplicah, je pred kratkim zaokrožil zanimiv ustvarjalni ciklus 19 slik na temo kariatide, ki ga te dni predstavlja v Galeriji Gospodična. Na otvoritvi razstave v torek, 13. februarja, je zbrane najprej pozdravil lastnik galerije Slavko Pavlenič, ki je na kratko predstavil avtorja, Ku-mer pa je kasneje tudi sam po-vedal nekaj več o svojem ustvar-janju. Kulturni večer je z igran-jem na kitaro obogatil Dušan Pavlenič.

Jože Kumer je nekaj let po diplomu na ljubljanski likovni akademiji poučeval kot profesor na srednji šoli, sedaj pa dela kot samostojni likovnik: portre-tira, ilustrira, slika in kipari. Sodeloval je na mnogih likovnih kolonijah, skupinskih in samo-stojnih razstavah doma in v tu-jini, na primer v Ameriki in Ev-

ropi, in je bil pogosto tudi med nagajenci. Tokrat se v Gospo-dični predstavlja samostojno in na svojstven način. Osrednja tema vseh 19 razstavnih slik je kariatida, kip ženske kot nosil-ni steber. Ženske kamnite figu-re v arhitekturi so dobile ime po ženah iz grške vasi Karie, ki so jih Perziji odpeljali v sužnost in so morale prenašati težka bre-mena. Pri nas so znane Meštro-vičeve kariatide.

Jože Kumer tako predstavlja žensko, ki ima globlji pomen in je lahko prijateljica, žena, ljubi-ca, skratka vir moči moškega, družine in nasploh pomeni sim-bol življenja. Kot vez med arhi-tekturo in žensko figuro se na nekaterih slikah da čutiti tudi prisotnost moškega, svetloba pa slikarju nudi iluzijo odprtosti. Večina razstavnih del je napro-daj.

L. MURN

Od kulture kar največ in najboljše

Ponudba Miklove hiše je bila v preteklem letu pol manjša - Obiskovalcem so nudili manj, a boljše - Še letos pričetek prenove Miklove hiše in gradu

RIBNICA - Nekoč bogata kulturna ponudba Miklove hiše iz Ribnice je bila v minulem letu za pol manjša. Kljub mačehovskemu odnosu države do kulture jim je ob razumevanju in podpori občine uspelo za-gotoviti sicer nekaj manj, zato pa bolj kvalitetnih prireditev.

Miklova hiša si je z muzejsko, galerijsko in knjižničarsko de-javnostjo v zadnjih nekaj letih iz-borila status pomembne kulturne institucije v državi. Njene pri-reditve in redne dejavnosti obišče vsako leto okoli 30.000 ljudi kar je za kraj, ki ima okoli 3.300 prebival-cev, lepo število. S povprečno eno prireditvijo na teden zagotavljajo bogato kulturno ponudbo, ki za-dovoljujejo različne okuse ne le domačinov, ampak tudi obiskoval-cev od drugod, predvsem iz sosed-nje kočevske občine, ki se je šele v zadnjem letu ali dveh začela poča-si prebujati iz večletnega kul-turnega mrtvila.

Za obiskovalce so bile še do lani skoraj vse prireditve zastoj, lani pa se je zaradi pomanjkanja de-

narja tudi Miklova hiša morala začeti obnašati bolj tržno. Mačehovski odnos države do kulture se je najbolj pokazal v njenem odnosu do knjižnic, malo denarja pa je dobila tudi galerija. "Denarja za nabavo knjig smo dobili toliko, da smo lahko knjige kupovali le do septembra, kar zadeva galerijske dejavnosti, pa smo se ponovno morali odpovedati likovni koloni-ji," pravi direktorica Miklove hiše Vesna Postrak. Dodaja pa, da sta zato razstava ali dve, ki jim jih uspe organizirati, odmevni v celot-nem slovenskem prostoru.

Glavni namen celotnega delo-vanja Miklove hiše je, kot pravi Postrakova, "da bi kljub slabim

gospodarskim razmeram in zahte-vam nekaterih, naj se kultura trži, od kulture zahtevali kar največ in najboljše." Pomemben korak k uresnitvi tega bo pomenil zače-tek prenove Miklove hiše, v okviru katere bodo obnovili tudi ribniški grad. S prenovo bo v središču Rib-nice nastal velik kulturni center z urejenim muzejem, stalno posta-vitvijo likovne zbirke, letnim gledališčem, muzejem čarovništva in še čim. Prenova bo trajala več let, z deli pa bodo pričeli že letos.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OBLETNICA

Ko zobljem jagode

Lojze Krakar (r. 21.2.1926
v Semiču, u. 24.12.1995 v
Ljubljani)

Ko zobljem jagode, se mi dozdeva, da pijem znoj pradedov; ki ta breg pojili z njim so od začetka dneva do poznih ur. Pa še takrat, ko sneg je naletal, so se naznili v skrbih, kaj bodo dali kupu otrok, ki niso še dojele, da potli se bodo tudi oni in da krog se sklenil bo nekoč šele s pogrebom, z zadušno mašo za njih večni mir in z rajnimi živim, ki so tu ostali. Za rajnimi le tiho so jokali in zvezde so jih spomnile zvečer, da večna vez je med zemljo in nebom.

MLADI LONČARJI PRI DELU - Ena izmed petih samostojnih raz-stav, ki jo je Dolenjski muzej pri-pravil v letu 1995, je tudi razstava Od antičnega vrča do majolke. Ob letošnjem kulturnem prazniku si jo je ogledalo veliko število ljudi, obiskovalce pa je vodila njena av-torica Ivica Križ. Še posebej mladi obiskovalci so radi vrteli lončarsko kolo (na sliki). Razstava je na ogled še do 4. marca letos in si jo velja ogledati.

ZANIMIVA PREDSTAVITEV - Nastop igralca Romana Končarja (na sliki spredaj) in pogovori urednika dr. Drnovška z Juretom Šterkom in Filipom Robarjem so popestrili predstavitev knjige Slovenska kro-nika.

Sledovi slovenske poti

Zanimiva predstavitev 1. knjige Slovenske kronike XX. stoletja v Kulturnem centru Janeza Trdine

NOVO MESTO - Dvajseto stoletje je eno najbolj vzne-mirljivih obdobij svetovne zgo-dovine, saj je prineslo nesluten triumf človekovega znanja, hkrati pa postreglo z najbolj barbarskimi vojnimi spopadi. Za Slovence je bilo to stoletje obdobje dokončnega narod-nega oblikovanja, ki je pripelja-lo do samostojne slovenske države, hkrati pa je bil to tudi čas tragičnih delitev naroda, na zunaj z mejami, na notraj z ide-ologijami. In čeprav eno stoletje ni tako veliko časovno razdob-je, pa je žal v slovenski zgo-dovinski spomin zapisano po-manjkljivo in mestoma spre-vrženo.

Poskusa, da bi napisali polju-den, a strokovno podprt ter ob-jektiven pregled slovenske zgo-dovinske poti v 20. stoletju, so se lotili pri Novi reviji. Plod priza-devanj je prva knjiga Slovenske kronike XX. stoletja, ki je sicer izšla že lani, opaznejših pred-stavitev po slovenskih mestih pa je deležna šele zdaj, ko je pred izidom že druga knjiga, v kateri je zajeto obdobje od začetka 2.

svetovne vojne do osamosvo-jitve. Celoten projekt so na za-nimiv način predstavili v Novem mestu 13. februarja.

O založniškem projektu in njegovem pomenu je govoril glavni urednik Slovenske kro-nike dr. Marjan Drnovšek, ki je potem tudi vodil predstavitev. Njena posebnost je bil nastop dramskega igralca Romana Končarja, ki je z dramskimi nastopi in branjem literature ali zgodovinskih dokumentov oži-vil prikaz posameznih poglavij iz knjige. Obiskovalci, ki jih je bilo presenetljivo veliko, so tako lahko slišali posnetke slovitih slovenskih igralcev Staneta Severja in Staneta Potokarja, v živo pa Končarjevi interpretaci-ji Cyranojevega mečevalskega monologa, Jakčeva pisma Mi-ranu Jarcu, Kajuhove in Balan-tičeve pesmi ipd. Večer sta po-pestrila domača gosta, morje-plovec Jure Šterk in filmski de-lavec Filip Robar Dorin, s kate-rima se je pogovarjal dr. Drnov-šek.

M. MARKELJ

• Umetniki imajo običajno o n-takšno mnenje, kakršno imat-mi o njihovih delih. (Eschenbach)

Razstava šentviških likovnikov

Razstavili 39 del

ŠENTVID PRI STIČNI - Izgleda, da je delo slikarjev in kiparjev, ki so lani ustanovili svojo likovno sekcijo v Šent-vidu pri Stični, v zadnjih zim-skih mesecih nekoliko zamr-lo, toda le na videz, kajti vsak izmed njih ustvarja lepo do-ma, v svojem kotičku. Svoja zadnja dela smo prikazali na skupinski razstavi v Kultur-nem domu v Šentvidu pri Stični. Otvoritev enotedenske razstave smo združili s prosla-vo ob slovenskem kulturnem prazniku. Na razstavi smo svoja dela predstavili: Slavko Cencel, Vlado Cencel, Tone Drap, Jože Trontel, Brane Gabrovec, Boris Klemenčič, Mateja Medved in Bojan Ko-vačič. Skupaj smo razstavili 39 del, večinoma oljnih slik in v tehniki akril ali tempera, razstavljene pa so bile tudi tri lesene plastike in serija izdel-kov iz varjenega železa.

V našo razstavo smo vklju-čili tudi okrog 100 starih razglednic, ki so pri obisko-valcih vzbudile še posebno zanimanje. Gre za tiste izpred druge svetovne vojne, nekaj pa jih ima prilepljeno še znamko cesarsko kraljeve pošte. Prikazani so bili vsi večji kraji med Višnjo Goro, Zagradcem in Temenico. Ek-sponate sta iz svojih obširnih zbirk prispevala vneto zbiral-ca Jože Budnar in Marko Korenčan.

TONE DRAP

POTA IN STRAN POT

dežurni poročajo

VLOMILI V TRGOVINO - V noči na 16. februar je nekdo vlomil v trgovino Mercator Sevnica v Krme-lju. Neznavec je razbil okno in skozi njega vstopil v trgovino. Odsel je blagajno, v kateri je bilo 10 tisočakov.

OB ŠKROPILNICO IN ŽAGO - Neznavec je 17. februarja vlomil v vikend v Dedni vasi, ki je last N. V. Odmontiral je kovinsko mrežo na kletnem oknu, odrinil krilno okno in skozi njega vstopil v notranjost. Odsel je motorno žago in škropilnico v skupni vrednosti 180.000 tolarjev.

PO HRANO V VIKEND - Med 9. in 14. februarjem je neznavec v Globinku vlomil v vikend, ki je last A. B. iz Novega mesta, in mu ukradel suhe klobase, kavo, vloženo papriko in ribje konzerve v vrednosti 7 tisočakov.

Priznanje zaslužnim šoferjem

STRAŽA - Društvo Zveze šoferjev in avtomobilistov Gorjanci je lani praznovalo svojo dvajsetletnico. Združene 330 članov predvsem iz Novolesa, Gozdnega gospodarstva in matične tovarne Gorjancev, kjer je tudi sedež društva s predsednikom Antonom Vovkom.

V soboto zvečer so v prostorih osnovne šole v Vavti vasi pripravili redno letno konferenco. O delu društva je zbranim govoril predsednik in na prvem mestu imenoval sodelovanje na evropski konferenci šoferjev na Bledu in udeležbi na državnem prvenstvu poklicnih voznikov v Kranju. "Uspelo nam je se-

Anton Vovk že dve leti na čelu ZŠAM Gorjanci.

staviti le dve ekipi avtobusnih voznikov, ki so boljši uspeh kot pri vožnji dosegli pri reševanju testov. Ekipa voznikov tovornih vozil in avtomobilistov zaradi preslabe zainteresiranosti članov nismo mogli sestaviti," je del članstva pokaral Anton Vovk, zato pa je pohvalil člane, ki so zbirali prispevke za srečelov ob stanovskem prazniku na Jasi v Dolenjskih Toplicah.

Srečanje je bilo tudi priložnost, da so dolgoletnim članom razdelili jubilejne značke. Kar 67 dobitnikov je bilo na seznamu. Med tistimi, ki vztrajajo najdlje, so bili poklicani Janez Gregorčič, Ivan Kužnik, Jože Mede in Marjan Smrke (za 35 let); Ivan Zagorc pa je prejel priznanje za značko za 40 let članstva. Posebno priznanje, plaketo z zlatim vencem, je prejel Dušan Zupančič. Podjetje Gorjanci Avtobusni promet je prejelo plaketo za pomoč društvu, plaketo za sodelovanje pa osnovna šola Vavta vas. J. P.

Štiri bi rešil varnostni pas

Dve tretjini nesreč v naselju - Od 24 žrtev kar 8 mrtvih na cesti od Dobruške vasi do Obrežja, ki pa je leta 1989 ob gostejšem prometu zahtevala kar 33 žrtev

KRŠKO - "Če so bile v Sloveniji lani posledice prometnih nesreč bolj razveseljive kot leto prej, to ne velja za območje Uprave za notranje zadeve Krško, kjer so ceste zahtevale kar 24 žrtev, leto prej pa 16. Med lanskimi žrtvami bi bile lahko vsaj štiri žrtve manj, če bi bili udeleženci privezani," je na novinarski konferenci v sredo dejal načelnik inšpektorata policije Miha Molan.

Glede na preteklo leto se je delež prometnih nesreč na magistralnih cestah lani zmanjšal za 1 odstotek, na regionalnih cestah je enak, za 1 odst. je manjši na lokalnih cestah ter v naseljih z uličnim sistemom, v naseljih brez uličnega sistema pa se je zgodilo za 3,3 odst. več prometnih nesreč. Večina prometnih nesreč - kar dve tretjini - se je zgodila v naselju. Glede na nesreče je v tednu najbolj kritičen petek, nato sobota in četrtek, najmanj nesreč je ob nedeljah. Največ nesreč se zgodi med 12. in 18. uro,

Miha Molan, načelnik inšpektorata policije UNZ Krško

najbolj nevaren mesec je bil avgust, sledita junij in junij, najbolj varno pa je bilo februarja.

Najpogostejši vzrok, je nepri- merna hitrost, in sicer skoraj v tretjini nesreč, sledita stran in smer vožnje. Alkohol kot sekundarni vzrok se je pojavil v petini prometnih nesreč, zaskrbljujoče pa je, da odstotek vinjenih voznikov raste!

Slabše prometne razmere so glede na stroške kaznovanje prekrškarjev pravzaprav presenetljive. Tako je bilo lani danih kar 5.571 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, kar je nad tisoč več kot leto prej, med prekrški pa izstopajo kršitve zaradi vožnje pod vplivom alkohola in vožnja brez voznškega dovoljenja. Policisti so lani skoraj podvojili število mandatnih kazni - izrekli so jih več kot 20.000! Ukrepe za preprečevanje vinjenosti voznikov, prehitre vožnje in

• Lani je bilo najbolj problematičnih 33 kilometrov magistralne ceste od Obrežja do Dobruške vasi, kjer je življenje izgubilo 8 oseb (za primerjavo podatek iz leta 1989, ko je bil promet 3 do 4-krat gostejši kot sedaj in je samo na tem delu umrlo 33 udeležencev v prometu), vse bolj nevarna postajata tudi regionalni cesti Krško Brežice in Čatež - Bizeljško; slednja pred leti sploh ni bila problematična.

neprivezanih udeležencev bodo letos še poostriili. T. GAZVODA

POŽAR ZARADI OTROŠKE IGRE

MALA DOLINA PRI BREŽICAH - 15. februarja je zagorelo na stanovanjski hiši, ki je last A. T. iz Male Doline. Policisti in kriminalisti so ugotovili, da je požar nastal zaradi otroške igre, saj je otrok požgal prazno papirnato vrečko. Ko je ta zagorela, jo je odrgel na odpadli papir v kurilnici. Ogenj se je razširil na 50-litrski sod, v katerem je bilo kurilno olje. V požaru je zgorela kurilnica in tehnični predmeti v njej. Škoda je nastala tudi v ostalih prostorih v pritličju in znaša milijon in pol tolarjev.

TLEČI VZGLAVNIK GA JE ZADUŠIL

DOBRAVA - 20. februarja ob 4.45 je A. D. iz Dobrave opazil, da se kadi iz starejše stanovanjske hiše, v kateri živi njegov oče 81-letni A. D. Sin, ki živi v neposredni bližini, je stopil v očetovo hišo in opazil, da so prostori zadimljeni, zato je odprl okna, potem pa je pri vratih spalnice na tleh opazil očeta, ki je ležal negibno, medtem ko je postelja tlela. Ko je A. D. odprl še okna v spalnici, je postelja začela goreti, požar pa je pogasil s pomočjo žene in sosedov. Policisti so ugotovili, da si je oče pred spanjem vzglavnik segrel na štedilniku in ni opazil, da je začel tleti, kar je povzročilo, da se je zadušil.

Tanin je izgubil pravdo

Sevniški Tanin na vrhovnem sodišču izgubil pravdo - Koliko bo to stalo in iz čigavih žepov?

SEVNICA - Nekajletno pravdane z delavci podjetja Lestrade, ki jih je vodstvo Tanina izmed zaposlenih v matičnem podjetju izbralo za "prezaposlitev" v tem tudi od izvedencev ugotovljenem tipičnem "bypass" podjetju, je Tanin na vseh možnih naslovih, od nekdanjega sodišča združenega dela do višjega delovnega in socialnega sodišča ter vrhovnega sodišča RS, izgubil. Ko je septembra lani vrhovno sodišče odločilo, da se zavrne zahteva Tanina po reviziji sodbe višjega delovnega in socialnega sodišča, ki je odločilo, da mora Tanin, poenostavljeno povedano, sprejeti na delo vse delavce Lestrade in jim povrniti vse stroške. Tanin je ustanovil Lestrade, da bi se znebil presežnih delavcev, tudi invalidov, in ko je "zaživelo" na papirju, kmalu pognal v stečaj, delavce pa na cesto oziroma na zavod za zaposlovanje.

Delavce, ki so nas opozorili na svojo "zmago" po dolgoletnem mletju sodnih mlinov (njihov zastopnik je bil odvetnik Franc Pipan), zanima, koliko bo to Tanin stalo in ali bodo ta denar iz svojih žepov dali vodilni trije Tanina na čelu z direktorjem Tanina Ivanom Mirtom, ki naj bi v času ustanavljanja famozne firme Lestrade zagotavljali, da prevzamejo nase vse posledice takšne odločitve. Podobno vprašanje smo zastavili tudi mi direktorju Mirtu, ki pa nanj ni hotel odgovoriti neposredno, temveč se je tokrat nekoliko bolj po ovinkih ali, če hočete, bolj diplomatsko, kot bi pričakovali po njegovi naturi, izrazil, da spoštujemo vse zadnje sprejete sodne odlo-

čitve, torej da so pripravljeni sprejeti vse delavce Lestrade v delovno razmerje pri Taninu. Kolikor smo uspeli izvedeti, so nekateri, na tako prefinjen način odpuščeni delavci že v Taninu. Nekaterim naj bi Tanin plačal nekakšno odškodnino od 3 do 12 tisoč mark, nekateri so si že pred štirimi leti poiskali novo zaposlitev, štirje delavci Lestrade pa so že umrli.

P. PERC

Stopimo iz teme!

Na naših cestah umre vse preveč pešcev

Prejšnji teden se je po vsej Sloveniji začela akcija "Stopimo iz teme", ki bo trajala do 10. marca. Namenjena je pešcem, zato bodo policisti v tem času delili kresničke in zloženke vsem, ki hodijo izven naselja in so manj opazni. Še vedno namreč mnogo pešcev ne ve, da je potrebno po cesti, kjer ni pločnikov, hoditi po levi strani, saj lahko le tako pravočasno opazijo nasproti vozečo vozilo in se umaknejo, če jih šofer ni opazil. Pomembna je tudi vidljivost. Če je pešec oblečen v temno oblačila, ga voznik opazi na 26 metrov, svetlo oblečenega pešca opazi na 38 metrov, pešca s kresničko ali odsevnim trakom pa celo na 136 metrov, zato naj ne bo sramotno nositi kresničke. Marsikoga bi namreč lahko obvarovala pred nesrečo. Samo lani je na naših cestah umrlo 81 pešcev, med njimi največ starejših, zato je omejenjena akcija namenjena predvsem njim. Po tej akciji ministrstvo pripravlja še akcije: natak, taksi, prosim, hitrost ubija, akcijo za kolesarje in spodbujanje uporabe varnostnih pasov, ob koncu šolskega leta pa bodo policisti spet posebno pozornost posvetili otrokom.

ZGORELO JE PODSTREŠJE

TRNOVEC - 20. februarja nekaj po polnoči je prišlo do požara v stanovanjski hiši B. K. iz Trnovca. Goreti je začelo na podstrešju, ki je zgorelo skupaj z opremo in oblekami. Požar so pogasili prostovoljni gasilci iz Metlike in Lokvice, vzrok požara pa še ugotavljajo.

ELEKTROTEHNA SET

Novi trg
Novo mesto

- * ELEKTROINSTALACIJSKI MATERIAL
- * GOSPODINJSKI APARATI
- * MALI GOSPODINJSKI APARATI
- * AKUSTIKA

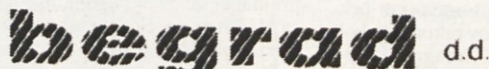
UGODNO

OD 5. do 25. FEBRUARJA 1996

TV aparat 51 cm TTX Goldstar
Glasbeni stolp 101 Goldstar
Klaviature GEK 525 Goldstar

49.900 SIT
47.900 SIT
65.000 SIT

Vabimo vas na novo lokacijo trgovine Elektrotehna na Novem trgu. Veseli bomo vašega obiska!

gradbeništvo • trgovina • inženiring
68340 Črnomelj, Zadruga cesta 14

razpisuje
prosta delovna mesta za določen in nedoločen čas

VEČ KV ZIDARJEV
VEČ KV TESARJEV

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri z enim letom delovnih izkušenj
- II. ali III. stopnja strokovne izobrazbe z 2 letoma delovnih izkušenj
- Upoštevajo se tudi verificirana potrdila o priznani strokovni izobrazbi gradbene smeri.

Prijave pošljite na gornji naslov v roku 15 dni po objavi razpisa.

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA!

Novo mesto, Mlinarska pot 17
Tel: 068/322 550, Fax: 068/322 050

PRENOVA VAŠE KOPALNICE !

Kopalnico prenovimo v nekaj dneh:

- celovita rešitev ("izvedba na ključ"), vključujoč vse faze
- odpadejo vse skrbi okoli organizacije
- izvedba je hitra, usklajena in kvalitetna
- manjši končni stroški
- odgovornost za kakovost na enem mestu

Studio VPC

Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije je dne, 30. 1. 1996 dal soglasje k ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda - Visoka strokovna šola za podjetništvo Portorož.

GEA College d.d., Združenje podjetnikov in Obrtna zbornica Slovenije objavljajo

ajavo vpisa v Visoko strokovno šolo za podjetništvo v Portorožu za študijsko leto 1996/97

V mesecu marcu bomo razpisali 120 rednih študijskih mest v Portorožu in predvidoma 160 izrednih študijskih mest na štirih lokacijah v Sloveniji in sicer v Ljubljani, Portorožu, Slovenskih konjicah in Novem mestu.

Visoka strokovna šola za podjetništvo je samostojni visokošolski zavod in so zato študentje samoplačniki.

Za vse informacije v zvezi s študijem na Visoki strokovni šoli za podjetništvo se obrnite na naslov GEA College d.d. Dunajska 156, Ljubljana, tel.: 061 1687 002, 1687 301.

Lahko pa se udeležite informativnih dni, ki bodo: za redne študente dne, 8. 3. 1996 ob 9. uri v prostorih Avditorija v Portorožu in istega dne ob 15. uri v veliki dvorani WTC-ja v Ljubljani, za izredne študente pa dne, 9. 3. 1996 ob 9. uri v prostorih GEA College d.d. na Dunajski 156, (poslovna stavba WTC Ljubljana).

VISOKA STROKOVNA ŠOLA ZA PODJETNIŠTVO PORTOROŽ

Mervar in Fink silovito začela

Na prvih treh dirkah v Istri so kolesarji novomeške Krke dosegli tri zmage - Vadili so predvsem taktične zamisli - Več o napredku bo jasno po dirkah v Italiji

NOVO MESTO - Čeprav prve dirke v sezoni včasih ne pomenijo prav veliko, pa vseeno velja, da se po jutru dan pozna, česar bi bili kolesarji novomeške Krke zelo veseli, saj so na prvih treh letošnjih preizkušnjah odlično vozili in dosegli tri zmage. Dvakrat je bil v ciljnem sprintu najhitrejši Boštjan Mervar, enkrat pa Bogdan Fink.

Že po tradiciji so slovenski kolesarji začeli sezono z dirkami v Istri, saj je le tam dovolj toplo in brez snega. Že prejšnjo sredo so se kolesarji iz Hrvaške in Slovenije pomerili na prvi dirki za veliko nagrado Istraturista Umag in svojo prvo letošnje zmago je dosegel novomeški mojster sprintov Boštjan Mervar, ki je uspeh v Umagu ponovil v soboto, ko sta najprej Ravbar in Fink ujela ubežnika Premužiča iz ljubljanskega Roga. V ciljnem sprintu je Mervar premagal savčana Pagona in rogovca Hauptmana, Fink je bil na koncu četrti in Ravbar šesti.

Dan kasneje je bil v ciljnem sprintu 81 km dolge dirke pri Medulinu najhitrejši Bogdan Fink, ki je pokazal hrbet Hauptmanu in Sandiju Papežu, in tako spet dokazuje, da

lahko tudi letos še resno računamo nanj. Na sredini dirke so nastopili tudi Krkini mladinci: Goran Gala-mič je zmagal, medtem ko je bil Peter Ribič drugi. Včeraj so se kolesarji pomerili še v kronometru, ki je veljal kot 4. dirka za VN Istraturista.

Precej večjo vrednost imajo te zmage ob dejstvu, da so na vseh treh dirkah nastopili prav vsi najboljši slovenski amaterski kolesarji in da so ob Krki tudi moštva Roga, Save in Ptuja (moštvo, ki je lani tekmovalo za Celje) nastopila v popolni postavi. Po besedah direktorja kolesarskega moštva Krke Mirka Fitolta so Novomeščani zadnje treninge in vse tri dirke izkoristili za uigravanje taktičnih variant. Novi kapetan Krkinih kolesarjev Milan Eržen, ki se je med

• Ker je večji del zime vadbo na prostem onemogočal sneg, so Krkini kolesarji del vadbe opravili v klubski delavnici na posebnih valjih in trenažerjih za kolesarjenje na mestu. Ker so v podobnih razmerah vadili tudi ostali slovenski kolesarji, je težko reči, koliko je bila taka vadba učinkovita, saj primerjava s hrvaškimi kolesarji ni merodajna. Veliko več pa se bo vedelo o trenutni pripravljenosti in napredku glede na lansko sezono, ko se bodo naši tekmovalci pomerili z italijanskimi na dirkah v San Geu 24. in 25. februarja ter Lonjeru 3. marca.

zimskimi treningi znebil tudi nekaj odvečnih kilogramov, je svojo nalogo vodje moštva dobro opravil, fantje pa so uresnili vse zahteve trenerja Glivarja.

I. VIDMAR

NOVI POKROVITELJI - Organizacijski odbor mladinskih svetovnih prvenstev v kolesarstvu je prejšnjo sredo v aukcijski dvorani SKB banke v Ljubljani pripravil novinarsko konferenco in ob tej priložnosti so se s podpisom pogodbe številnim pokroviteljem pridružili še Pošta, Mobitel, Subaru in Mladinska knjiga.

ODPRLO DRNOVŠEK - Odprtje mladinskih svetovnih prvenstev bo na Novem trgu. Prvenstva naj bi odprl predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek. Ob tej priložnosti bodo dekleta, članice dekliške pevске skupine Copacabana zapele himno prvenstev, ki so jo zložile pred kratkim in jo poimenovala Jutro.

URADNA VOZILA - Kolesarska tekmovalna, kakršna bodo tudi mladinska svetovna prvenstva, so imenitna priložnost za proizvajalce avtomobilov, saj se službena vozila organizatorjev stalno pojavljajo na fotografijah in v ospredju med televizijskimi prenosi. Novomeško privedet bosta za svojo reklamo izkoristila Subaru in Hyundai, ki bosta poskrbeli za uradna vozila in sta seveda s tem tudi pomembna pokrovitelja.

I. VIDMAR

REKORD SKAKALNICE

DVORSKA VAS - TVD Partizan Velika Lešče je v nedeljo na 40-metrski skakalnici v Dvorski vasi pripravil medobčinsko tekmovalno v smučarskih skokih. Nastopilo je 97 tekmovalcev iz številnih klubov. Tekma je bila v lepem vremenu in si jo je ogledalo več kot 2 tisoč gledalcev. V članski konkurenci je zmagal Robert Bregar iz ljubljanske Ilirije; najdaljši skok so namerili 15-letnemu Mihi Rihtarju iz kranskega Triglava, ki je po končanem tekmovalnem dosegel nov rekord skakalnice - 44 metrov. Zmagovalci po posameznih kategorijah so: mladinci-rekreativci: Indihar (Dvorska vas) 25,5 in 23; klubski mladinci: Rihtar 36,5 in 38,5; člani: Bregar (Muljava)-39,5 in 41. (M. G.)

Tekmo bo vseeno le treba ponoviti

Tekmo z Mariborčani bodo Krčani ponovili verjetno že v soboto - Najboljši niso štrajkali - Herksla ne vabijo za trenerja - Zmaga Krke in poraz Iskre Litusa

KRŠKO, NOVO MESTO - Minuli teden si v košarkarskem klubu Interier Krško zagotovo ne bodo mogli zapomniti po čem dobrem. Najprej je košarkarska zveza Slovenije razveljavila tekmo z Bawario Woltexom, na kateri je sodnik materialno prekršil pravila in dosodil minuto pred koncem osebno napako nepravemu igralcu, zaradi česar bosta morali moštvi tekmo ponoviti predvidoma to soboto ob 20. uri.

Čeprav so nekateri igralci še vedno nezadovoljni zaradi zamude pri izplačilu plač, pa to ni bil poglavitni vzrok, da so med tekmo z Smeltom Olimpijo v Ljubljani tujca McDonald in Nakič ter reprezentant Mario Kraljevič sedeli ob igrišču in jih trener Mahorič ni vključil v igro, saj je bila taka odločitev vodstva Interierja, ki je ocenilo, da je bila tokrat zmaga nad Olimpijo zelo malo verjetna, tudi če bi Krčani nastopili v popolni postavi. Kljub temu so bili rezervisti z ljubljancami vsaj večji del prvega polčasa povsem enakovredni in so klonili šele v drugem polčasu. Poraz v Ljubljani in razveljavljena tekma so Krčane pootisnili po lestvici navzdol, vendar se bo stanje lahko hitro izboljšalo, še posebej, če je In-

terier včeraj premagal Idrijo. V javnosti krožijo tudi govorice, naj bi Krčani k sebi spet vabili postojnskega trenerja Vojka Herksla, ki jim je v končnici prvenstva pomagal že lani. Vendar tokrat ne gre za menjavo trenerja, pač pa naj bi Herksel v prihodnosti postal tehnični direktor kluba, saj želijo Krčani tudi upravo čim bolj profesionalizirati.

Zanimivo je tudi v drugi skupini prve lige, kjer se osem moštev poteguje za vstop oziroma obstanek v A-1 ligo. V drugem krogu so košarkarji novomeške Krke ves čas vodili in premagali Comet, ki se je izkazal za izjemno obrambo. Že po dveh krogih je jasno, da je liga druge osmerice zelo izenačena in da lahko na domačem terenu vsak premaga vsa-

kogar, zato bodo morali Novomeščani in tudi Litjci, ki v prvem krogu premagali Cometa in tokrat v gosteh izgubili z Republiko, če bodo hoteli osvojiti vsaj 4. mesto in se uvrstiti v elitno skupino slovenske košarke, ob zmagah na domačem parketu kdaj

• Tekma med Krko in postojnsko Republiko, ki bi morala biti v soboto, bo v torek, 27. februarja, ob 18.30. Tekma je za Novomeščane precej pomembna, saj bi se z morebitno zmago uvrstili v krog resnih kandidatov za vstop v A-1 ligo.

slaviti tudi na tujem. Novomeščane skrbijo predvsem poškodbe, saj Vučkovič, ki sicer že trenira s polno močjo, še ni bil narejen za tekmo, pa tudi Bajc in Novina imata precejšnje težave s hrbtenico.

I. VIDMAR

Martin Strel na rekord v Zürichu

Plavalni maratonec Martin Strel gre na 24-urni maraton v bazenu - Kljub poškodbi dobro pripravljen - Njegov glavni cilj letos je 100 km od Benetk do Portoroža

TREBNJE - V soboto in nedeljo bo v Zürichu v Švici veliko tekmovalcev v 24-urnem plavanju za ekipe in posameznike, na katerem bo nastopil tudi znani slovenski plavalni maratonec Mokronožan Martin Strel, za katerega pa ta nastop ni glavni cilj letošnjega leta. Avgusta namerava preplavati Jadransko morje od Benetk do Portoroža, kar znaša natanko 100 km.

V Zürichu bodo plavalni maratoncec tekmovali v bazenu in Martin, čeprav celo zimo vadi v bazenu, tekmovalja v njem ni vajen, zato od tega nastopa ne pričakuje veliko. Vsekakor bo cilj vseh tekmovalcev, ki bodo nastopali kot posamezniki, da v 24 urah preplavajo čim več kilo-

metrov in se vsaj približajo svetovnemu rekordu 83,304 km, ki ga ima Španec Jose Cervera. Martin si je pred tednom na tekmovalju v teku na smučeh na Pokljuki pri padcu nekoliko poškodoval roko, na srečo pa je zlomil le palice in je na züriško tekmovalje dobro pripravljen ter je

po svojih izračunih sposoben preplavati več kot 80 km, za kar mora vsako uro premagati 3.333 m. In če mu bo to uspelo, tudi Špančev rekord ne bo daleč. Martin pravi, da bo, če bo po polovici nastopa videl, da je sposoben doseči rekord, naredil vse, da bi ga tudi dosegel.

Kot glavni cilj letošnje sezone si je Strel izbral 100-kilometrski maraton od Benetk do Portoroža, ki ga bo poskusil premagati avgusta. Tudi tokrat bo plaval z geslom "Plavam za mir, prijateljstvo in čiste vode!"

I. VIDMAR

V DRČI TUDI OBA TEPEŠA - Letošnje tekmovalje v smučarskih skokih, ki so ga tudi tokrat vzorno pripravili člani smučarskega društva Šentjernej, je bilo kakovostno in množično kot še nikoli do sedaj, saj je nastopilo 54 smučarjev skakalcev iz 13 krajev, med njimi pa so bili tudi skoraj vsi najboljši pionirji in nekateri nekdanji šampioni svetovne skakalne arene. Največ pozornosti je vzbudil Miran Tepeš, ki očitno še ni pozabil, kako je treba skočiti. V klasičnem slogu s sklenjenimi smučmi je skočil 42,5 in 44 m daleč ter tako zmagal med veterani in v absolutnem vrstnem redu, medtem ko je bil njegov 6-letni sin kot najmlajši udeleženec z netopirskim V-slogom drugi med pionirji B. Na hribu nasproti skakalnice se je zbralo skoraj tisoč gledalcev, po posameznih kategorijah pa so zmagali: med pionirji B Šentjernejčan Dejan Kerme, med pionirji A Matic Zelnik (Triglav Kranj), med mladinci Tomaž Pavlič (Ihan), ki je s 46,5 m postavil tudi nov rekord skakalnice, med člani Damjan Šemrl (Triglav) in med veterani Miran Tepeš, ki nastopa za Dolomite. Najstarejši tekmovalce je bil tudi letos 57-letni Franc Pave iz Šentjerneja. (Foto: I. Vidmar)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

SKL, 2. krog 2. dela, skupina za prvaka: SMELT OLIMPIJA: INTERIER KRŠKO 93:58 (46:38); INTERIER KRŠKO: Murovec 6, Zaturroski 4, Lučev 7, Rozman 2, Krajcar 16, Ademi 15, Kukič 8; LESTVICA: 1. Smelt Olimpija 27 (+169), 2. Idrija 26 (+54), 3. Satex 24 (+24), 4. Rogaška Donat Mg 24 (-53), 5. Interier Krško 23 (+15) itd. Interier Krško bo v soboto ob 20. uri doma igral z Idrijo; skupina od 9. do 16. mesta: KRKA: COMET 81:71 (40:27); KRKA: Samar 18, Stipančič 10, S. Petrov 19, Smodiš 7, Bajc 14, Novina 9, Župevec 4; REPUBLIKA: ISKRA LITUS 89:81 (42:47); ISKRA LITUS: Kandžić 19, Bassin 9, Peterlin 9, Ivanovič 20, Vulič 19, Šetina 5; LESTVICA: 1. Krški zidar 4... 4. Krka 3... 6. Iskra Litus 3 itd.; Sinoči je Krka igrala v gosteh s Pivovarno Laško, Iskra Litus pa doma s Triglavom, medtem ko bo v torek, 27. februarja, ob 18.30 Krka igrala doma z Republiko.

SKL B-liga, moški, 2. krog 2. dela: SNEŽNIK KOČEVSKA REKA: BREŽICE 66:68 (31:36); LESTVICA: 1. Didakta Radovljica 19, 2. Brežice 17... 7. Snežnik Kočevska Reka 13 itd.

ROKOMET

1. SRL, moški, 17. krog: FRUCTAL: AFP DOBOVA 21:20 (11:10); AFP DOBOVA: Kostevec, Đapo 3, Begović, Mijačević 5, Voglar 1, Ocvirk 3, Čišnar, Glasser 1, Levec, Medved 1, Stojaković 6, Denić; KRŠKO: AKRIPOL TREBNJE 20:23 (11:9); KRŠKO: Imperl, Iskra 2, Dragar 3, Bogovič 3, D. Urbanč 2, Kukavica, Sirčo 4, Mašić 1, Cvijić 5, M. Urbanč, Bašić; AKRIPOL: Torlo, Longar, Višček, Bergant 2, Počervina 5, Šavrič 3, Vešligaj 6, Dvornik 2, Špende 5, Zarabec, Novak;

PREVENT: INŽENIRING ŠARBEK 35:19 (12:9); INŽENIRING ŠARBEK: Jere, Papež 2, Bilbija 4, T. Kogovšek, B. Kogovšek 3, Gorišek, Gradišek 2, Lubej 1, Privšek 5, Ulčar, Dobravec 2, Sotenšek; LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 31, 2. AFP Dobova 21... 7. Krško 15, 10. Akripol 14... 12. Inženiring Šarbek 9 itd. V naslednjem krogu bo Akripol igral doma z Rudisom Rudarjem, AFP Dobova doma z AM Cosmosom Slovanom, Inženiring Šarbek doma s Primorskimi novicami Pro makom, Krško pa v gosteh s Pivovarno Laško.

2. SRL, moški, 15. krog, vzhod: POLET: LISCA SEVNICA 21:20 (11:8); KROG: BREŽICE 29:22 (17:9); LESTVICA: 1. Radeče pa-

pir 24... 4. Lisca Sevnica 17... 11. Brežice 8 itd.; zahod: MITOL SEŽANA: ČRNOBELJ 25:17 (13:8); INLES RIBNICA: DELMAR IZOLA 22:24 (13:12); LESTVICA: 1. Sešir 26, 2. Delmar Izola 25, 3. Inles 24... 9. Črnomelj 10 itd.

ODBOJKA

1A. DOL, moški, 19. krog: KRKA: MINOLTA BLED 1:3 (-7, -9, 8, -8) KRKA: Babnik, Povšič, R. Mohorčič, G. Mohorčič, Žunič, Krevs, Goleš, Petkovič, Marič; LESTVICA: 1. Maribor Marles 38, 2. Olimpija 26, 3. Minolta Bled 18, 4. Krka 12, 5. Ljutomer 10, 6. Kamnik 10. V soboto bo Krka igral v gosteh s Kamnikom.

1A. DOL, ženske, 19. krog, za prvaka: CIMOS KOPER: TPV NOVO MESTO 3:2 (-15, 11, 4, -12, 12); TPV NOVO MESTO: Ostroveršnik, J. Vernig, K. Vernig, Volkova, Orešina, Koncilija, Zupančič, Podolski, Florjančič. LESTVICA: 1. Infond Branik 36, 2. Cimos 26, 3. Bank Austria Bled 24, 4. TPV Novo mesto 18. V soboto ob 18. uri bo TPV Novo mesto doma igral z Bank Austria Bledom.

Za uvrstitev od 5. do 8. mesta: LIK TILIA: ZGORNJA SAVINJSKA 1:3 (-14, -14, 14, -11); LESTVICA: 1. Celje 26, 2. Zgornja Savinjska 14, 3. Lik Tilia 6, 4. Nova Gorica 2. V soboto se bo Lik Tilia v gosteh pomerila z Novo Gorico.

2. DOL, moški, 16. krog: MARIBOR INTES: ŽUZEMBERK 0:3 (-12, -13, -6); IGM HOČE: PAN KOVINAR 3:0 (10, 9, 10); LESTVICA: 1. Granit Preskrba 28, 2. Žuzemberk 28, 3. Termo Lubnik Škofja Loka 24... 6. Pan Kovinar 16 itd. V soboto, 9. marca, bo Žuzemberk igral v gosteh s Šipom Šempetrom, Pan Kovinar pa doma s Termom Lubnikom iz Škofje Loke.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 12. krog: MAXIMARKET OLIMPIJA: KRKA 5:2 (Lasan:Hribar 2:0, Reflak:Benko 2:0, Škafar:Kralj 2:1, Škafar, Reflak:Hribar, Benko 1:2, Lasan:Benko 2:1, Škafar:Hribar 0:2, Reflak:Kralj 2:0); MELAMIN: VESNA 3:4; (Komač:Rakun 2:0, Murn:Pavič 0:2, Špelič:Rupar 1:2, Komač:Špelič: Pavič-Rupar 2:0, Komač:Pavič 2:0, Špelič:J.Šmekar 2:0, Murn:Rupar 0:2); LESTVICA: 1. Maximarket Olimpija 24, 2. Maribor 22, 3. Melamin 16, 4. Krka 14 itd. V soboto ob 15. uri bo Krka doma igrala s petouvršeno Vesno, Melamin pa v gosteh z Mavrico Ilirijo.

Akripolovo presenečenje v Krškem

Akripol vztrajno zbira točke in se prebija proti sredini lestvice prve lige, medtem ko Krčani po porazu z njim drsijo navzdol - Dobovčani so si privoščili spodrsrljaj

17. krog rokometnega državnega prvenstva se je za dolenske in posavske prvotilgaše končal precej presenetljivo, s presenečenjem pa so lahko zadovoljni le rokometasi trebanjskega Akripola, ki so v gosteh presenetili Krško, Dobovčani so se presenečeni vrnili iz Ajdovščine, litijski Inženiring Šarbek pa v Slovenj Gradcu ni mogel presenetiti in je zdrsnil na zadnje mesto.

Trebanjci so na vse boljše poti, da se izogone sodelovanju v skupini moštev, ki se bodo v končnici prvenstva borila za obstanek v družbi najboljših. V zadnjih treh krogih so se pomerili z AM Cosmosom Slovanom, Gorenjem in Krškim ter brez poraza osvojili 4 točke, česar večina poznavalcev prve slovenske lige ni pričakovala. Če bodo nadaljevali z enakim poletom tudi to soboto, ko se bodo doma pomerili z Rudisom Rudarjem, ki je na lestvici le eno mesto pred Trebanjci, bi se Akripol lahko znašel vsaj na osmem mestu.

Precej zaskrbljujoče je stanje v taboru poražencev posavske-dolenskega derbija. Krčani kar nizajo poraze in zelo verjetno je, da bodo po soboto, ko se bodo v Celju pomerili s tamkajšnjo Pivovarno Laško, s sedmega zdrsili na deveto mesto, kar jim ne obeta nič dobrega. Srečanje z Akripolom so Krčani sicer dobro začeli in vodili do 19. minute prvega polčasa, ko so jih Trebanjci ujeli. V nadaljevanju je bila tekma izenačena, zmagovalca pa je odločila predvsem preveč nervозна igra domačih rokometastev v zaključnem delu srečanja.

Neljubo presenečenje je svojim privrženecem pripravilo moštvo AFP Dobove, ki je v Ajdovščini izgubilo tekmo z do tedaj zadnjeuvrščenim Fructalom, vendar zadnje čase igra vse bolje. K sreči sta izgubila tudi

tretjeuvrščeno Gorenje in četrtouvrščeno AM Cosmos Slovan, saj bi v

nasprotnem primeru Dobovčani z drugega zdrsili na četrto mesto. Če želijo na mestu tik pod vrhom ostati tudi naprej, si v soboto na domačem igrišču, kjer se bodo pomerili s Slovanom, takega spodrsrljaja ne bi smeli več privoščiti.

I. V.

Šport iz Kočevja in Ribnice

ODBOJKA - Tekma med Likom Tilio in Savinjsko Polzelo je trajala skoraj dve uri, bila pa je tudi nenavadna, saj so se trije nizi končali z enakim izidom in je bil zmagovalec odločen šele v podaljšku. V prvem nizu so Kočevke lovile visoko razliko in rezultat izenačile na 14:14. Še bolj razburljivo je bilo v drugem in četrtem nizu, ko so vodile z 10:2 oziroma 9:0. V petem nizu so bile gostje bolj zbrane in so zmagale, čeprav bi se lahko zgodilo tudi obratno.

HOČE - Odbojkarji Pana Kovinarja že dalj časa ne sanjajo več o prvi ligi, ki je bil cilj ekipe na začetku prvenstva. Nepriznani porazi na domačem igrišču so jim prekrizali vse načrte. Čeprav so lani zmagovali tudi na tujem, pa jim letos to ne uspeva.

ROKOMET - V borbeni in zanimivi rokometni tekmi so Kočevke pokazale lep rokomet. Zorica Jovičič je v prvih 20 minutah ubra-

nila kar nekaj nevarnih strelav. V nadaljevanju tekme je trener Mikulin dal priložnost mlajšim igralcem. Med tednom je bila preložena tekma prvega kola. Proti Milinotestu je športna sreča obrnila hrbet borbenim Kočevkam, ki so pokazale eno izmed najboljših tekem na prvenstvu. V enakovredni igri so imele pri rezultatu 24:25 zadnji napad, L. Dragičević je s strani zadela vratarico in točka je splavala po zlu.

NAMIZNI TENIS - Tako kot je napovedal Gregor Komač na petkovi podelitvi priznanja za najboljšega slovenskega igralca po izboru bralcev revije Bela žogica, se je tekma končala s 4:3. Gregor je zmagal trikrat, četrto zmago pa je prispeval Marjan Špelič. Trener Oražem je lahko zadovoljen z igro, kajti Melamin se tako spet vrača v igro za naslov državnih prvakov.

M. G.

FOTO: M. MARKELJ

Polena, takšna in drugačna

Kot največji razlog, da Italija zavira priključitev Slovenije k Evropski uniji tako italijanski kot naši in evropski politiki navajajo nerešen problem optantskega premoženja. Pa se da o tem problemu razmišljati tudi drugače.

Vsakomur, ki kolikor toliko pozna mednarodno politiko, bi moralo biti jasno, da je to le preteza, žvečilni gumi, ki ga italijanska politika ob siceršnji nezainteresiranosti evropski politiki in ob naši nespretnosti lahko žveči v nedogled. Če pa optantsko premoženje ne more biti osnovni razlog za italijanski pritisk na Slovenijo, je lahko hvaležen ščit za dosego drugačnih ciljev, katere bi Italija pred svojimi evropskimi zaveznicami precej težje opravičevala.

Kakšni so ti cilji, lahko le ugibamo, pri ugibanju pa si pomagajmo z nekaj splošno znanimi dejstvi. Verjetno najobčutljivejšega bomo zas-

tudi tako

lutili že ob bežnem pogledu na evropski zemljevid. Slovenija je na njem kot majhen, a dobro umeščen zamašek med severno in južno, vzhodno in zahodno Evropo. Ker bodo prometne povezave v svetu še dolgo strateškega pomena, si verjetno naša zahodna sosedja s svojo na videz nerazumljivo politiko želi pridobiti čimveč vpliva na njihovo bodoče oblikovanje na tem pomembnem evropskem križišču ali pridobiti si čas za njegovo zaobidenje. Pri tem načrtu, če že razmišljamo v tej smeri, naj bi Italija verjetno imela soglasje ali celo pomoč še nekaterih evropskih sosed.

Druga stvar, iz katere lahko izhaja naše teoretiziranje, so zgodovinske izkušnje, ki jih imamo z našimi zahodnimi sosedi. Vzemimo samo obe svetovni vojni in čas med njima, pa bo slovenska nezaupljivost vsakomur jasna, če pa k temu prištejemo še dokaj sveže izkušnje, ki jih imajo z italijansko demokracijo zamejski Slovenci po drugi svetovni vojni, bi morale biti zadeve kristalno čiste. Škoda je le, da je evropska politika tako pozabljiva in pragmatična, da je Italijanom hitro pripravljena spregledati stvari, ki jih komu drugemu nikakor ne bi mogla odpustiti. Večji evropski narodi pač nimajo bridkih izkušenj z italijansko vojsko, saj se ta na njihova ozemlja ni drznila, zaradi znanega preobrata med drugo svetovno vojno pa Italija tudi nikoli ni občutila usode Berlina in Tokia, čeprav je bila dolgo časa članica iste vojaške naveze.

Tretja stvar, ki podpira takšno razmišljanje, je dejstvo, na katero so opozorili nekateri poznavalci italijanskih razmer. Ti so nedavno razkrili, da med italijanskimi optanti pravzaprav ne vlada takšna želja po vračanju nepremičnin v naravi, kot to poskušajo dokazovati nekateri italijanski politiki, ampak bi se bili pripravljeni zadovoljiti že z denarnim nadomestilom. Da do tega ne pride, pa je kriva prav Italija. Slovenija že vrsto let prav za te namene zbira denar na posebnem bančnem računu v tujini, Italija pa noče sporočiti številke računa, na katerega bi lahko denar nakazali. Kdo in zakaj torej zavlačuje sporazum? Za nas, ki imamo pretežno enostranske izkušnje, so zadeve jasne.

TONE JAKŠE

Starost je lahko lepa, vendar..

Na zlom pokojninskega sistema vladni predstavniki opozarjajo že nekaj let in da se je vlada lotila prvih posegov le nekaj mesecev pred volitvami, je očiten znak, da državi teče voda v grlo, saj po besedah finančnega ministra država sedanjih stroškov za pokojnine ne bo dolgo zdržala. Vse bolj očitno postaja, da je pokojninska ureditev v tem času ena največjih težav Slovenije. Upokojenci pa so razočarani in prepričani, da država na njihovih plečih rešuje svoje gospodarske in politične probleme, javno kresanje mnenj strank pa že kaže na očiten začetek predvolilne kampanje - gre namreč za pridobivanje glasov kar 460 tisoč upokojencev.

Slovenski pokojninski sistem je kar v nekaj pogledih svetovna posebnost. Smo svetovni rekorder po povprečni mladosti upokojencev, tako mladih upokojencev ni namreč niti v najmanj razvitih državah. Tudi poročila so izjemna, saj se pokojnine po svetu usklajujejo z življenjskimi stroški, le v izjemnih primerih - pa še to enkrat letno ali na dve - s plačami. In še v nečem smo posebnost: pokojnine so plače ne le dohajale, pač pa celo nekoliko prehitevale. Demografsko ravnotežje pa je podrto - povprečna starostna meja 50 do 55 let za upokojitev ob podaljšani življenjski dobi prebivalstva pomeni zelo veliko obremenitev za aktivni del prebivalstva, ki pa ga je ob staranju slovenske populacije vedno manj.

Podatki o gibanju števila zaposlenih kažejo, da se račun s številom upokojencev ne more iziti: medtem ko je bilo leta 1987 še skoraj 940 tisoč zaposlenih, jih je bilo leta 1994 le še 774 tisoč, število upokojencev pa se je v tem času povečalo od 332 na 458 tisoč. Leta 1989 je 100 zaposlenih "preživljalo" 40 upokojencev in 3 brezposelne, leta 1994 pa že 67 upokojencev in 20 brezposelnih. Negativna demografska gibanja bodo še bolj očitna čez leta, kar je sicer značilno tudi za druge evropske države. Če je sedaj približno 12 odstotkov slovenskega prebivalstva staro nad 65 let, se bo po nekaterih napovedih ta do leta 2025 povečal že na četrtno.

Upokojenci na ceste

Po nekajtedenskem dogovarjanju in usklajevanju med vlado, državnim zborom in upokojenci so poslanci državnega zbora sprejeli spremembe in dopolnila zakona o pokojninskem zavarovanju (mimogrede: v parlamentarnem postopku so bile dve leti), po katerem je odpravljen poračun pokojnin in se na novi osnovi določa povprečna pokojnina za polno delovno dobo. Po mne-

nju upokojencev je določba glede odprave poračunov sporna z vidika pravne in socialne države in je v nasprotju z ustavno prepovedjo odvzema že pridobljenih pravic, zato se bodo obrnili tudi na ustavno sodišče. Kot so zapisali v protestni izjavi, je pokojnina individualna pravica iz dela, in ne socialna pomoč.

Zaradi odpravljenih poračunov naj bi se pokojnine po ocenah upokojencev bistveno znižale - v enem letu ne bi izgubili le tretjino ene pokojnine, kot je bilo prvotno rečeno, ampak kar 40 do 75 odstotkov. Na protestu so zahtevali tudi polovico sedežev v skupščini Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in upravljanje kapitalnega sklada, ki po njihovem mnenju pripada upokojencem. Po besedah finančnega ministra Gasparija bi pokojninski zavod samo letos, če poslanci ne bi sprejeli zakona, ustvaril 15 milijard tolarjev dodatnega primanjkljaja.

Vgrajena varovalka

Tako se bodo pokojnine po novem usklajevale na podlagi statističnih podatkov o mesečnem gibanju plač, a brez dvomesečnih poračunov, razmerje med povprečno plačo in povprečno pokojnino za polno pokojninsko dobo pa se bo določilo vsako leto februarja. Usklajevanje pokojnin bo za upokojence manj ugodno, a v zakonu je vgrajena tudi varovalka, po kateri izplačana pokojnina ne more biti nominalno nižja od pokojnine v prejšnjem mesecu. Vlada poudarja, da je novi način usklajevanja pokojnin realnejši glede na dejansko rast plač, saj so pokojnine rasle hitreje kot plače. Če bi poročila ostali še naprej, bi ob načrtovani 7,5-odstotni inflaciji bruto plače letos realno zrasle za 4,5 odst., neto za 3,9 odst, starostne pokojnine pa za 6 odst. Zaradi sprejetega določila bodo letošnje starostne pokojnine realno zrasle za 2,4 odst.

Ne tako kot želja po ohranitvi poročila pokojnin pa je vse glasnejši tudi strah pred sesutjem pokojninskega sistema (v njem se bodo letos vrtele 4 milijarde nemških mark!), ki naj bi zagotavljal nemoteno izplačilo pokojnin. Sistem, ki temelji na medgeneracijski solidarnosti, vse bolj škriplje in je jasno, da je potreben sprememb, pri čemer bo potrebna pripravljenost na žrtvovanje tudi že upokojenih. Zgodba o preobremenjenosti pokojninske blagajne ni nova, a že leta 1992 je Institut za ekonomska raziskovanja v Ljubljani opravil raziskavo, v kateri ugotavlja, da je v sistemu skoraj tretjina stroškov, ki bi jih morala pokriti država iz proračuna, ne pa delodajalci in zaposleni s prispevki.

Sistem solidarnosti poleg navidezne pravičnosti in velikodušnosti vsebuje tudi številne nepravilnosti in krivice (solidarne) neenakosti. Svoje je naredilo tudi iskanje rešitev za zmanjševanje brezposelnosti v širokogrudnem predčasnem upokojevanju in invalidskem upokojevanju z istočasnim zmanjševanjem aktivnega prebivalstva. Očitno je, da je država z reševanjem gospodarskih problemov in v želji po ohranjanju socialnega miru z velikodušnim deljenjem pravic globoko posegla v pokojninski sistem. Tako je "dobrosrčni" sistem postal predrag, kljub temu da so obremenitve plač s prispevki že presegle mejo znosnosti za gospodarstvo, kar se kot bumerang vrača z delom na črno oziroma sivo ekonomijo, v pokojninskem proračunu pa se lahko s takšno ekonomsko politiko izguba le večja. Vlada že lani ni dovolila zvišanja prispevnih stopenj za pokojninsko zavarovanje, za letos je sprejela celo njeno znižanje.

Potrebna je reforma

Prvi korak k reformi je bil storjen leta 1992 s sprejemom sedanjega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki postopno zvišuje starostno mejo za pridobitev pravice do starostne in predčasne pokojnine, prehodno obdobje pa se bo izteklo konec letošnjega leta. V določenem roku bo tako potrebno zvišati leta za izpolnitev pogojev za upokojitev, s čimer bi upočasnili upokojevanje. Odločitev, ali bo to 65 let za oba spola, bo verjetno še predmet burnih razprav. Verjetno bo odpravljena tudi sedanja določba 10 najugodnejših let, doba se bo gotovo povečala, možno

celo, da bi se v pokojninsko osnovo štela cela delovna doba, kar pomeni nižje pokojnine ob strožjih pogojih.

Strožjih kriterijev za odhod v pokojnino bodo deležna tudi merila za dodeljevanje privilegijev. Med predlogi za spremembo pokojninskega sistema so odprava možnosti za dokup pokojninske dobe, zaostritev pogojev za predčasno upokojevanje, odprava beneficirane delovne dobe, pokojninska blagajna naj bi se otrsela obveznosti za zdravstveno zavarovanje in različnih prispevkov za pokojninsko zavarovanje posameznim skupinam, mlajšim upokojencem naj bi omogočili ponovno delno zaposlitev...

Dejstvo je, da je (postopna) pokojninska reforma zelo obsežna in zahtevno delo in bo potrebovala čim širše družbeno soglasje, seveda podprto s strokovnostjo. Temelj pokojninskega sistema naj bi ostalo še naprej obvezno zavarovanje, nove možnosti, predvsem za mlajše, pa bi se odpirale v prostovoljnem in dodatnem zavarovanju, s čimer bi si pokrili manjkajoči del zaželjene pokojninske rente.

Kljub sedanjemu nezadovoljstvu upokojencev pa postaja vedno bolj jasno, da bo največje breme pokojninske reforme nosila sedaj še aktivna generacija, tisti, rojeni med letoma 1950 in 1965, ki se bodo upokojevali v drugem desetletju naslednjega tisočletja. Denar za njihove pokojnine je namreč ob zmanjševanju aktivnega prebivalstva vprašljiv in tudi oni bi se morali zamisliti, ne le sedanji upokojenci, ki niso zadovoljni z novim usklajevanjem pokojnin. Res, da je za sedanje upokojence manj ugoden in se je na slabše težje navaditi, vendar pri tem ne gre upoštevati dejstva, da statistika ni vedno pravi ključ za primerjavo in odraz realnega stanja. Če namreč statistika kaže naraščanje povprečne plače, ne smemo pozabiti, da mnogi delavci plače sploh ne dobijo redno, če pa jo, je mnogokrat tako nizka, da ne zadostuje niti za skromno življenje. Medtem ko sedanjim upokojencem država jamči za spoštovanje uveljavljenih in zasluženih pravic, so lahko deležni le kakšne manj ugodne različice usklajevanja pokojnin. Jasno je, da gre v naši državi marsikaj narobe, zato bo tudi potrebna reforma pokojninskega sistema za prenekateri sloj prebivalcev prinesla kaj bolj ali manj neprijetnega.

TANJA GAZVODA

Muzej široko odpira vrata

V muzejskih depojih in v razstavnih vitrinah počivajo pričevalci minulih tisočletij in stoletij ter kot na krovu nekakšne Noetove barke plujejo skozi oceane časov. Vendar to ne pomeni, da morajo biti muzeji zaprane, zaprte ustanove, kjer vse poteka počasi in odvezano od sedanjosti. Dolenjski muzej v Novem mestu tako kot še mnogi slovenski muzeji dokazuje, da so to lahko prav dejavne in živahno se odvijajoče ustanove. V pogovoru za Dolenjski list je ravnatelj muzeja Zdenko Picelj razgrnil delovni utrip in načrte te pomembne dolenske ustanove, ki prav letos začneja z vrsto novosti.

• Z letošnjim 1. marcem uvajate nekaj novosti, s katerimi želite vaš muzej še bolj približati ljudem. Kaj pripravljate?

“Najprej bi omenil, da bomo z letošnjim 1. marcem začeli z dnevom Dolenjskega muzeja, torej dnevom odprtih vrat, ki naj bi postal tradicionalen. Na ta dan bodo vsi razstavniki prostori našega muzeja odprti za obiske, brezplačno seveda. 1. marec smo si izbrali v spomin na ustanovitev Muzejskega društva meseca marca 1950. leta v Novem mestu. To društvo je bilo namreč pobudnik ustanovitve Dolenjskega muzeja. Takih pobud je sicer bilo že prej nekaj, a prav ta je pripeljala do uresničitve. Nekaj mesecev kasneje, junija 1950, je bil Dolenjski muzej res ustanovljen. Ker so prireditve grafičnega bienala običajno junija, smo za naš dan raje izbrali že omenjeni datum, ko bo muzej odprt od 8. do 18. ure. Poleg zbirk in redne razstave, ki bo takrat pač postavljena, bomo vsem obiskovalcem omogočili še ogled enega od naših depojev. Letos sta na vrsti arheološki depo in restavratorska delavnica.”

• Muzejski depoji običajno niso dostopni za širšo javnost, četudi v njih hranite mnoge zanimive stvari, ki so vredne ogleda. Vsako leto bo na dan muzeja en depo odprt za ogled. Kaj pa drugi? Bo mogoče vsaj malo pogledati vanje?

“Vseh ne bomo odpirali. A da bi vsako leto prikazali vsaj delček bogastev vseh naših depojev, smo prišli na zamisel o pripravi priložnostne razstave, na kateri se bodo lahko predstavili vsi naši oddelki s stvarmi, ki jih hranijo in jih običajno ni mogoče videti. Letošnjo prvo razstavo te vrste pripravlja kustodinja Ivana Tanko. Zamislila si jo je kot predstavitev različnih interjerov. Doslej takih razstav še nismo imeli. Med drugim bomo pokazali predmete iz sobe našega znanega gledališkega igralca Ivana Cesarja, doma iz naših krajev, čigar stoletnico rojstva bo letos maja, pa nekaj zelo zanimivih arheoloških predmetov, denimo zlate najdbe s Kapiteljskih njiv in podobno. Naslednja leta bomo poskušali na ta način pripraviti še druge zanimive tematske predstavitve. Omeniti moram še eno posebnost letošnjega dneva Dolenjskega muzeja: 1. marca bomo na muzejskih vrtovih pripravili lončarski sejem, ki se ga bodo udeležili lončarji iz vse Slovenije. Ob tej priložnosti bo izšel tudi katalog nedavne razstave Od antičnega vrča do majolike, ki doslej žal ni mogel iziti.”

• Založniška dejavnost v vašem muzeju je omejena predvsem na izdajanje priložnostnih katalogov in publikacij, letos pa boste poskusili še z nekaj novostmi. Kaj bo to?

“Pripravili smo novo zloženko o muzeju, odločili pa smo se tudi, da po več letih ponovno obudimo izdajanje razglednic. Poskusili bomo s ponatisi dveh starih razglednic, in sicer novomeškega Glavnega trga in kandijskega mostu. Bomo videli, kako jih bodo ljudje sprejeli. Če se bo pokazalo, da je zamisel dobra, bomo kasneje izdali celo serijo razglednic Glavnega trga in čez dve leti, ko bo stoletnica dograditve

kandijskega mostu, še serijo razglednic pogledi na most. Za dvestoletnico dvorske železarne, ki bo maja, pa bomo izdali razglednico Dvora.”

• Obiskovalci muzeja si bodo letos lahko ogledali tudi film, ki nastaja v okviru vaše ustanove. Za kakšen film gre?

“Gre za film Dolina reke Krke od izvira do izliva. Scenarij zanj je napisala naša kustodinja Majda Pungerčar, snema pa ga Etika Studio Fos iz Ljubljane. Prve kadre so posneli novembra lani, zaključna snemanja pa bodo letos spomladi, da bo na posnetkih tudi kaj zelenja. Film bo dolg kakih 12 do 15 minut. Ni zasnovan strogo strokovno, ker želimo imeti privlačen poljuden film, ki bo ob naravnih in kulturnih znamenitostih doline Krke prikazal tudi splošen utrip življenja ob naši reki, od ribištva, raftinga do čolnarjenja in turizma. Lahko bi rekel, da je film povabilo k reki, vabilo k odkrivanju njenih lepote in znamenitosti. Če bo projekt uspešen, bomo posneli še kakšen film.”

• Bi lahko na kratko orisali letošnjo razstavno dejavnost?

“V sodelovanju z Moderno galerijo iz Zagreba bomo postavili zelo zanimivo razstavo Grupa treh. Gre za dela hrvaških umetnikov iz prve polovice tega stoletja, profesorjev na zagrebški likovni akademiji, ki so jo, kot je znano, obiskovali tudi umetniki kasneje delujoči pri nas, od Jakca do Lamuta. Razstava je bila pripravljena za Španijo, zdaj je v Nemčiji, Novo mesto pa je njena naslednja postaja. Pripravili bomo razstavo skulptur in slik Draga Tršarja, evropsko leto bronaste dobe bomo počastili s postavitvijo izbranih predmetov lanske razstave Novo mesto pred Iliri. Z razstavo bomo pospremili tudi 200-letnico dvorske železarne in 250-letnico novomeške gimnazije.”

• Eden od večjih zalozajev bo gotovo bienale slovenske grafike. Kako se pripravljate nanj?

“Naša naloga je predvsem organiziranje razstav in to delo poteka po načrtu. Vendar bi rad v zvezi z bienalom povedal nekaj drugih stvari, ki so povezane z izjavami predsednika Bienala Branka Suhyja v intervjuju za Dolenjski list. Omenjeno je bilo, da je prišlo do izgube pri poravnavi dolgov, ki so nastali z velikimi investicijami v Dolenjskem muzeju. Res je bilo veliko narejenega in vloženega v galerijsko opremo, razsvetljavo in varovanje. Ne morem pa se strinjati s tem, da so dolgovi nastali izključno zaradi investicij v Dolenjskem muzeju. Dolgovi niso na račun investicij v muzeju, ampak so to dolgovi bienala v celoti, vključno z vsemi tistimi sredstvi, ki so šla denimo za razkošen katalog ali za agencijo, ki je prevzela promocijo in jo slabo izpeljala. V imenu vseh delavcev naše ustanove se moram odzvati tudi na očitek, da Dolenjski muzej ne premore zadosti kakovostnega kadra za bienale. Naši kadri so vsi strokovno usrezni in so vsaj tako dobri, kot so kadri drugod. Stojim za vsakim od naših kustosov, tudi za našim umetnostnim zgodovinarjem.”

• In če smo že pri bienalu, me zanima, kako je z možnostmi, da bi odprli poseben grafični oddelek.

Ravnatelj Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj

SLOVENCIP O SVETU

Triglav pod dalmatinskim soncem

Vsakič znova, kadar srečaš Slovenca, ki ne živi v svoji domovini, spoznaš, kaj je ljubezen in spoštovanje do rodne dežele. Pogosto te šele “tak” Slovenec spomni in opomni, kako je naša Slovenija res lepa in nekaj posebnega. Torej misli, da če želiš spoznati in vzljubiti svojo domovino, pojdi v tujino, ni iz trte izvita. Tudi tokratni sogovornik Boštjan Matjaž Kordiš je Slovenec. Že 42 let živi na Hrvaškem, še točneje v Splitu, kjer je predsednik Slovenskega društva Triglav.

V organizaciji tega društva je bila do 15. februarja v Novem mestu na ogled tudi razstava ladijskih modelov dveh njihovih ustvarjalcev. Kljub temu da ima Boštjan rad svojo novo domovino in da ljubi morje, ki ga je tudi zvabilo v svet, pa tudi če bi hotel, ne more prikriti, da je presrečen, kadar obišče Slovenijo.

Povedal je, da je celo dolenjskega porekla - oče je doma iz Loškega potoka, mama pa iz Velikih Lašč. Kljub temu da se je rodil daleč od morja, v Celju, je bil že od malega “nor” na morje in navdušen za pomorski poklic. S 15 leti je odšel v Pulj, kjer je obiskoval vojaško mornariško šolo, in ta poklic je opravljal do leta 1970, ko se je odločil za delo v gospodarstvu. “Toda vedno bom ostal zvest morju in ljubezni do ladij,” je rekel Boštjan, predsednik Slovenskega društva Triglav, ki v Splitu deluje od 9. maja 1992. Osnovni so ga torej v obdobju razpada stare države, ko so tamkajšnji Slovenci čutili, da so res izven svoje domovine. Razdalja 500 km je kar naenkrat postala večja. Vedeli so, da si morajo najprej sami pomagati, kajti kar naenkrat so potrebovali stike z ljudmi, ki se srečujejo s podobnimi problemi kot oni. Boštjan meni, da je še kako pomembno, da ima človek občutek pripadnosti svojemu narodu.

Kako se organizirati, so se učili iz zgodovine. Začeli so raziskovati preteklost in ugotovili, da so Slovenci začeli prihajati v Dalmacijo v začetku tega stoletja, da sta bila predvsem dva vala migracij: po prvi svetovni vojni in leta 1933 s svetovno gospodarsko krizo; da so bili predvsem obrtniki pobudniki družbenega življenja Slovencev itd. Prvo slovensko društvo, ki je začelo delovati v Splitu, je bila leta 1933 Družba Cirila in Metoda. V določeni gostilni je imel vsak kraj svojo mizo (kranjska, štajerska, primorska miza), in organizirali so skupna druženja za praznike, kot so jih bili vajeni doma v Sloveniji, na primer na sv. Miklavževo. V Dalmacijo so prihajale tudi Slovenke, ki so se zaposlovale predvsem kot guvernante, ker so bile izobražene in katoliško vzgojene.

Planika je tista, ki povezuje

Pri Slovenskem društvu Triglav je sprva šlo za moralno, v manjši meri pa tudi za materialno pomoč ogroženim slovenskim družinam v Splitu. V tistih težkih časih so organizirali zbiranje pomoči za zdravstvene in humanitarne ustanove. Split je bil takrat v vseh ozirih odrezan od

sveta, v mesto pa so se vsak dan stekale reke beguncev. Od začetka je društvo napredovalo - številčno so se okrepili in danes je v njem 850 Slovencev (na začetku 360), razširili pa so tudi svojo dejavnost in povezali Slovence od Zadra preko Šibenika, Splita, Makarske do Orebiča in Osinja do Visa. Poleg nalog ima društvo svoje simbole (grb in pečat) ter ime. Triglav kot simbol slovenstva. Seveda je težko držati skupaj Slovence iz različnih delov Dalmacije, najlažje pa jim to uspeva z mesečnim glasilom Planika. Ime simbolizira povezavo z Alpami, Triglavom. “Trudimo se, da je glasilo čim bogatejše z informacijami o delovanju društva, z novicami iz naše domovine, pripravljamo pa tudi razne priloge, ki nas spominjajo na Slovenijo. Imamo na primer rubriko, ki spremlja obletnice slovenskih književnikov,” je o vsebini Planike govoril Boštjan. Za nekatere glasilo predstavlja po dolgem času povezavo z njihovo preteklostjo. Člani se s pisanimi prispevki v Planiki učijo pisati v slovenščini, ki so je že kar veliko pozabili. Boštjan se zaveda, da bodo le na ta način bogatili in sploh ohranili svoj jezik.

Ohranjanje starih običajev

Med družabne dejavnosti društva spada tudi ohranjanje starih slovenskih običajev. Lani so na primer obnovili prazno-

Boštjan Matjaž Kordiš

Navsezadnje se tu zbira dragoceno umetniško gradivo, ki zahteva posebno obravnavo in skrb.

“V muzeju bi tak odelek seveda lahko imeli, vendar pa ga ne moremo kar tako ustanoviti. O tem se mora odločiti ustanovitelj, kar pa pomeni določiti človeka, ki bo vodil oddelek, poskrbeti za prostore in seveda omogočiti sredstva, potrebna za njegovo delovanje. Mi smo po zasnovi pokrajinski muzej. Imamo več oddelkov in vsak oddelek bi lahko imel pododdelke. Arheologija bi lahko imela denimo oddelek za prazgodovino pa ilirski, keltski, rimski in druge oddelke, ali umetnostna zgodovina oddelek za grafiko, za slikarstvo in podobno. To si lahko privoščijo le specializirane galerije in zelo močne ustanove, kot je Narodna galerija. Res pa je, da z bienali nastaja bogat grafični fond. Treba bo torej res razmisliti, kaj z njim.”

MILAN MARKELJ

vanje velike noči: sodelovali so otroci in stare mame, ki so mlajšim pokazale, kako se barvajo pirhi (tudi na belokranjski način), pripravili pa so še razstavo fotografij. To jim je uspelo prikazati tudi na hrvaški televiziji, na kar so še posebej ponosni. 11. novembra so s pomočjo folklorne prikazali tudi martinovanje, ki ga v Splitu ne poznajo, in gledalci, med katerimi so bili tudi gostje iz Stuttgarta, so bili zelo navdušeni. Tako nameravajo te običaje vključiti v redni program društva. Zelo pomemben pa je dolnilni pouk slovenskega jezika, in sicer za osnovnošolce, dijake in študente, po dve uri na teden. Posebna skupina so starejši Slovenci in predvsem Slovenke, ki niso nikoli obiskovale slovenske šole, pa si želijo znati slovensko. Ti so še posebej zagnani. “Te skupine nastopajo na naših prireditvah in proslavah,” je dejal sogovornik.

V društvu si želijo osnovati folklorno skupino in pevski zbor. Pevci so že začeli z delom in morda se bodo kmalu predstavili prav Novomeščanom. Za spodbujanje domoljubja ohranjajo tudi čipkarstvo. “Imamo srečo, da so pri nas Slovenke, ki so včasih hodile v idrijsko čipkarsko šolo, zato bomo ustanovili tako skupino,” pravi Boštjan. Deluje pa tudi zelo aktivna ljubiteljska slikarska skupina. Do sedaj so bile v Splitu tri skupne razstave, ob Prešernovem dnevu pa so pripravili že četrto. S pomočjo Slovenske izseljenske matice se bodo predstavili tudi v Sloveniji: letos bodo že drugič sodelovali na slikarski koloniji v Mostu na Soči. V Slovenskem društvu Triglav deluje skupina izdelovalcev ladijskih maket, ki se je že predstavila v Novem mestu, zelo pa je živa tudi humanitarna dejavnost, saj je v društvu vsaj 60 odstotkov članov, starejših od 60 let, ki potrebujejo predvsem podporo. V Splitu je zelo tradicionalno krvodajalstvo. “Kot predsednik želim, da je čimveč članov aktivno vključenih v kulturno prosvetno dejavnost, da društvo predstavimo svoji sredini kot pomemben dejavnik življenja splitskih Slovencev in da na pravi način predstavimo Slovence in Slovenijo. Zato potrebujemo širšo podporo tudi slovenske skupnosti. V Novem mestu dobro sodelujemo s Hrvaškim kulturnim združenjem, saj se nahajamo v podobnem položaju, obiskali pa smo že tudi druge kraje v Sloveniji: na Primorskem in Štajerskem. Letos pripravljamo avtobusni izlet na Dolenjsko, tako da bomo podrobneje spoznali tudi vaše kraje,” je z veseljem povedal Boštjan, ki je gonilna sila društva. Pa še na nekaj ni pozabil: na povabilo na obisk, kadarkoli se bo kdo od Slovencev znašel v Splitu. “Ni nas težko najti, sedež društva je v središču mesta, na Krešimirovi 6. Pridite vedno vas bomo veselili!”

LIDIJA MURN

Mož, ki je dokazal, da se splača

FOTO: B. DUŠIČ GORNIK

Ko je spomladi leta 1993 tovarna celuloze in papirja Videm iz Krškega končala v stečaju z veliko izgubo, je Slovenija začela pokopavati tovrstno proizvodnjo. Z izsiljeno obljubo o državni pomoči je podjetje Videm papir vzelo v najem stroje in nadaljevalo bojda perspektivnejši papirni program. Z najemom proizvodnje celuloze je še v istem letu javnost presenetilo zasebno podjetje Vitacel iz Ljubljane, katerega solastnik in direktor je 33-letni diplomirani ekonomist Jože Klemenčič, sicer doma iz Mrtvic pri Krškem. Z veliko trme in podjetniške zavzetosti je Vitacel vzdržal do danes in s pozitivnim poslovanjem dokazal, da se celulozo še splača kuhati, in to celo pri najeti opremi! V lanskem letu je Vitacel poleg tega odkupil še 77-odstotni delež v podjetju Videm papir in tako zdaj pelje oba programa skupaj. Do kdaj, se še ne ve, kajti za 13. marec je po nekaj neuspešnih prodajah Vidmovega premoženja razpisana javna dražba.

• Kdo je to Vitacel in kako je nastal?

"Videm d'Arcy sta vsak s 100.000 dolarji ustanovila Videm in angleška firma Knox d'Arcy. Leta 1990, ob mojem prihodu v finančno službo podjetja, je bilo tu 20 zaposlenih z zelo dobrimi plačami. Podjetje so vodili Angleži, pri poslovanju ni imelo nobene prednosti, kvečjemu nasprotno. Takrat je bil Videm po finančnih že na psu, čeprav na zunaj še ni izgledalo. Ustanovitelja nista več videla interesa v tej firmi, tako smo ostali brez dela. Malo smo trgovali z lesom in finančnimi posli, da smo imeli za plače. Z Vidmom smo začeli sodelovati sredi leta 1992. Vsi strokovnjaki so rekli, da je treba Celulozo zapreti, ker bi morda tako rešili preostali del proizvodnje. Videl sem, da so razmere na trgu še takšne, da bi se še dalo shajati. Na nekem sestanku so rekli, da se ne splača več nabavljati lesa za Celulozo, nakar se pojavim jaz, neki Klemenčič, ki bi vseeno les nabavil. Pa so rekli, da naj nabavljam, in ko bom imel tako velik kup, da bi se lahko začela proizvodnja, se bodo odločili. Za ta les sem najel kredit, in ko sem čez 14 dni vprašal Videm, kaj je s tem lesom, so povedali, da je bil les predelan, celuloza pa prodana."

• Država je celulozo in tudi papirno industrijo kar odpisala, vi ste očitno bili drugačnega mnenja.

"Mislim sem si, da so cene okrog 995 mark še dobre in da je po njih še vredno prodajati. Ko je vse slabo kazalo, sta oba ustanovitelja prodajala svoj delež. Dobro jima ga je plačala neka družba, ki mi je šla na roko, nato pa sem od nje, kolikor sem mogel, sam odkupil, nekaj pa so še tri druga podjetja: Alfa, Mitea in Ecum. Njihovi lastniki so čisto navadni ljudje brez velikega kapitala, ki so verjeli, da denarja ne bodo izgubili. Začeli smo brez vsakih politikov, le z 200.000 dolarji."

• Težko si je predstavljati, da lahko tako veliko proizvodnjo nekdo požene kar brez kapitala.

"Nikogar ni zadaj, tudi s prejšnjimi ljudmi v Vidmu nisem imel stikov, saj sem delovno mesto dobil na razpis. Tako sem se sam prebijal. Zdaj marsikdo reče, da je proizvodnja celuloze in papirja velikega narodnogospodarskega pomena, takrat nihče ni tega govoril. Vsi strokovnjaki, bančniki, skladi, svetovalne firme in druge

ustanove so ocenjevali, da se to ne splača."

• Kakšni pa so bili potem glavni razlogi, da ste vzeli v najem celulozo? Kapitala niste imeli, kaj ste torej imeli v rokah?

"Tudi sam se sprašujem, zakaj. Predvsem zaradi odločne trditve vseh omenjenih, da ta proizvodnja v Krškem nima nobene perspektive. Hotel sem dokazati, da to ni res. Tudi zato večina ustanov ne spremlja nadaljevanja proizvodnje s kako posebno simpatijo."

• To jih spominja, da so se zmotili...

"V bistvu so bili vsi kar zadovoljni, da se je stečaj začel in da so bili ljudje tiho in na borzi. Ko sem kje rekel, da bi zdaj mi to najeli, so se zbal, da bi ljudi spet zaposlil, pa bo spet vse propadlo in bodo znova težave! Tudi stečajniku, ki se hvali, kako je zaslužen za oživljanje proizvodnje, je bilo zelo težko skleniti pogodbo o najemu. Pogodba je za Vitacel neugodna. Najemnina je visoka, plačujemo zavarovanje opreme, to je milijon mark za vsakega od dveh najemnikov na leto, pa licenčno imamo, kar je tudi nenormalno. Celuloza, pa blagovna znamka!"

• Očitno takrat čas ni bil naklonjen takim najemom.

"Če takrat proizvodnje celuloze ne bi vzeli v najem, bi se vse zaustavilo, po nekaj mesecih pa take proizvodnje ne moreš več zaganjati. Mislim pa, da je bolje, če se stečaj hitro konča in se ne najema. Zdaj proizvodnja teče, najemnina se plačuje, stečajni postopek pa se vleče in se nič ne ukrene!"

• Koliko dolgi stečajni postopek ovira vaše normalno delo?

"Najem ni normalen odnos za tako veliko proizvodnjo. Predvsem je problem, ker ob najemu ni možno vlagati. V načrtu imamo nekaj nujnih naložb v proizvodnjo, pripravljeni smo vlagati kljub šestmesečnem odpovednem roku, vendar nam tega stečajni upravitelj ne odobri. Tako vlagamo le najnujnejše, da proizvodnja še naprej teče, kar je velika osebna odgovornost. Če raznese kotel ali kaj drugega, smo mi krivi, ker omogočamo, da proizvodnja sploh teče. Druga možnost je, da vložiš milijon ali dva milijona mark, tega pa ne moreš. Tako si stisnjen v kot."

• Torej ste pri vlaganjih le gasili najhujše težave?

"Mislim, da smo vlagali več, kot le nujnejše, rekel bi, da smo se celo preveč obnašali kot lastnik. Marsikaj je bilo narejenega, kar bo ostalo notri. Lani je bilo takih priznanih vložkov samo na celuloznem delu za 2 milijona mark, zdaj pa upravitelj tega ne prizna, seveda, njegova naloga je, da čimveč iztrži za upnike. Obstaja pa še druga možnost - da se proizvodnja ustavi. Koliko bi pa potem iztržili za premoženje?"

• Kakšna je po vašem usoda papirništva in celuloze v Krškem?

"Mislim, da bi ta proizvodnja lahko bila v nacionalnem interesu, a dejanskega interesa in podpore v tem smislu ni. Pa bi moral biti, gozdarji bi ga morali imeti, zaposleni in še kdo. Proizvodnja celuloze in papirja v Krškem je velikega pomena za gospodarstvo, Krško in okolico, manj pa je pomembna s podjetniškega vidika, ker so zanjo potrebni veliki denarji, ki ne prinašajo velikega dobička. Še vedno mislim, da je možno proizvodnjo rešiti, ne bo pa lahko. Ideje o novih strojih so utopija, čeprav bi bilo lepo graditi novo celulozo, a to bi stalo 600 milijonov mark. Denarja doma ni, možno bi ga bilo dobiti samo iz tujine, če bi bil tam kak interesent, a mislim, da ga ni. Tako bo treba v bodoče povsem izkoristiti to, kar je, ter s pospešenim vzdrževanjem, dobrim delom vseh zaposlenih in z najnujnejšimi izboljšavami pozitivno poslovati. Le iz tega bi bilo možno potem naprej vlagati v razvoj korak po korak ter na ta način prečesati celo tovarno v kakih 10 letih. Druge rešitve ne vidim."

• Torej menite, da ni kakšnega resnega kupca iz tujine, ki bi prišel z denarjem?

"Ne, ga ni. Ne vem, zakaj bi prišel, ni logike, da bi."

• Kaj pa če kdo pride samo zato, da bi zaprl sebi konkurenčno proizvodnjo v Sloveniji?

"Mislim, da je to precej verjetno. Marsikaj kaže na to, da so taki poskusi že bili. Morda je tudi vse tisto, kar se je dogajalo pred stečajem, bilo zato, da se firma zapre. Ko slišim, na kak način se nekateri interesenti zanimajo, se mi zdi čudno. Če bi kdo resno hotel nadaljevati proizvodnjo, bi se moral pogovarjati z najemnikom. Le kdo bi prinesel toliko milijonov mark, ne da bi prej preveril, koliko bo treba dati zraven še za surovine, za manjše naprave, za to, kar je bilo že vloženo noter? Nisem a priori proti tujcem... Pravi, da bo tujec prinesel trg. Ne blefirajmo! Trg je opredeljen s transportnimi stroški, ki znašajo 10 do 15 odstotkov. Trg je Italija, Slovenija, Hrvaška. Tujec bi kupil trg ali ga uničil, ker samo ta je nekaj vreden, drugo ni."

• Vitacel je kandidiral v razpisih za nakup premoženja Vidma v stečaju. Kaj pa 13. marca, na napovedani dražbi, se boste tudi pojavili kot kupec?

"Naša skupščina še ni odločala o tem, a sam mislim, da ne bomo kupec, ker za 35 milijonovo mark nismo sposobni kupiti. Da bi se za toliko zadolžili, potem pa še vlagali v prenovno proizvodnjo - saj bi po enem letu propadli! Mislim, da nihče, ki bo toliko vložil za nakup imetja, ne bo preživel. Računica kaže, da se toliko ne splača dati, čeprav se čudno sliši, ker je bil Videm vreden 600 milijonov mark. A treba je priti do spoznanja, da je danes Videm malo vreden. Razumem stečajnika, če je nekdo pripravljen plačati 35 milijonov mark, naj mu proda, saj bodo tako upniki dobili 20 milijonov več."

• Med največjimi upniki so pa državne ustanove...

"Po drugi strani je tudi res, da je škoda, če bi kdorkoli dajal državi čimveč nazaj, potem pa bi mu zmanjkalo za naložbe v razvoj. Enkrat ena pa je, da tujec dobička, ki ga je ustvaril v tujini, ne bo vlagal v posodobitve pri nas."

• Je 15 milijonov mark število, ki se Vitacelu zdi sprejemljivo?

"To je maksimalno število, ki bi ga lahko še dali, s tem da bi nekdo moral dati zagotovilo, da se bodo ekološki problemi

reševali postopoma. Videm je namreč tako ekološko zapacan, da ga lahko nekdo jutri zapre. Kdo ga bo kupil in denar vrget stran?"

• Kdo je ta nekdo?

"Nepopularno je reči država, ampak brez take garancije nihče ne bo šel v posel."

• Kaj čaka kupca, ki položi kupnino, kakšna vlaganja so nujna po vaših ocenah in v kakšnem času?

"Prvo leto, že letos, bi bilo treba kakih 15 milijonov mark za najnujnejšo posodobitev, za zaloge (obratna sredstva) je treba 20 do 30 milijonov mark, potem pa še za kupnino... 50 milijonov mark je skoraj premalo, odvisno od tega, kako se bo lastnik znašel s plačilnimi roki in drugim. Ko smo mi začeli z 1,5 milijona mark (večina je bilo kredita), smo dobili prej iz Nemčije plačano celulozo, kot smo plačali našim dobaviteljem lesa. Tako obratnih sredstev sploh nismo potrebovali."

• Kdaj pa boste odločali o sodelovanju na dražbi?

"Pogovorili se bomo. Če bomo šli, bo odločala skupščina. Nisem za nobeno navijanje, mislim pa, da ni prav, če je edini kriterij za kakovost ponudbe samo cena, sploh, ker so na prvih treh razpisih upoštevali tudi druge kriterije. Poleg cene bi bilo treba upoštevati še zaposlenost in pripravljenost za ekološko sanacijo. Z nekaterimi interesenti sem se pogovarjal, a več kot 600 delavcev ne bi nobeden zaposlil, kar kaže na neresnost ponudb, ker je s tako malo ljudmi nemogoče voditi tako proizvodnjo. Mislim, da je sedanjih 1060 zaposlenih ravno prav. Število bi lahko zmanjšali le ob postopnem posodabljanju opreme, z dodatnimi programi pa bi zaposlili še okrog 200 oseb. Če bi lahko takoj vlagali, bi lahko že zdaj zaposlili nekaj 10 ljudi. Domača varanta bi lahko v 10 letih odpravila najhujše ekološke probleme, mislim, da bi tujci začeli tu vlagati šele po desetih letih."

• Kakšne možnosti imate za nakup in ohranitev proizvodnje? Lahko kam pritisnete?

"Saj to je problem, nihče se ne zgane! Ne gre za zaslužke, ampak da nekaj dokažeš. Škoda se mi zdi, da bi vse padlo, ko smo se nekaj let trudili z ljudmi. Po slovenskih gozdovih ostaja neizkoriščenih 400.000 kubikov lesa, kar je velika škoda. Za lobiranje nimamo časa niti primernih ljudi."

• Ne verjamem, da zdaj samo čakate, kaj bo.

"Vitacel se je obrnil na nekatere ustanove in jim povedal, kaj lahko v Krškem zagotovi, ponudi."

• Če uspete z nakupom, sledi verjetno postopno vlaganje, o katerem ste govorili prej. Kakšen je scenarij, če vam ne uspe?

"Imamo nekaj perspektivnih programov, v katerih bi lahko delale 4 skupine po 20 do 50 delavcev. Tu v Ljubljani bi lahko že delali, a čakamo, ker želimo programe postaviti v Krškem. Lahko pa bi prevzeli tudi kakšno manjše podjetje, ki je šlo v stečaj."

• Jeseni ste napovedali, da boste v dveh letih sedež podjetja preselili v Krško. Boste to uresničili?

"Bilo je veliko očitkov, da celulozo prevzema podjetje iz Ljubljane, vendar ti očitki ne morejo biti namenjeni meni. V okolici tovarne niso verjeli, da se lahko proizvodnja nadaljuje, nekdo iz Ljubljane pa je verjel. Sedež bi že lahko bil v Krškem, pa kakšne posebne podpore v okolju ni bilo."

• Kako zdaj gledate na svojo odločitev o najemu celuloze, vam je danes žal, da ste se podali v ta posel?

"Ni mi žal, na nek način sem nekaj že kar dosegel. Dokazal sem, da je proizvodnja v Krškem še mogoča, sem si pa ob tem nakopal veliko dela, težav in sovražnikov."

BREDA DUŠIČ GORNIK

ZABAVNA GLASBA

Po desetletju molka Bacili ponovno na novomeški glasbeni sceni, a le v počastitev jubileja.

Bacili še navdušujejo

Pred petnajstimi leti, ko je v Slovenijo z Zahoda začel prodirati punk, je v Novem mestu nastala skupina Bacili. Po nekaj menjavah v sestavi ansambla in po odkritju pravega glasbenega izraza so krenili na pot, ki jim v Novem mestu še danes zagotavlja kulturni položaj, saj so bili skupina, ki se je lahko mirno postavila ob bok sicer bolj znanim bendom iz države. Pred približno desetimi leti so se glasbena pota članov skupine razšla, s tem pa je bilo tudi konec delovanja Bacilov.

Po svetu imamo ogromno legend glasbenega ustvarjanja, ki so "nepreklicno" nehale nastopati in ustvarjati, pa so čez nekaj let, ko so glasbeni založniki zavohali možnosti velikih zaslužkov in so jih pregovorili, dano besedo snedli ter se spet pojavili. Zadnji tak primer so Beatli pa Status Quo in Ramones. Deset let po koncu delovanja so svoj nepreklicni konec preklicali, čeprav le za nekaj koncertov, tudi novomeški Bacili. Povod seveda ni bil zaslužek, pač pa jubilejna obletnica - 15. obletnica nastanka. Dogodek so želeli pospremiti z okroglo mizo na temo "punk in njegov pomen v družbi", žal pa je bila okrogla miza prestavljena. Tako so

obletnico počastili le s koncertom v Piceriji Tratar.

Nastop se je začel okoli polnoči in je trajal kake tri četrt ure, v njem so Bacili zaigrali svoje najbolj znane skladbe. Čeprav ne nastopajo skupaj že več kot deset let in bi lahko kdo pričakoval kanček zarjavelosti pri igranju, pa ni bilo tako. Fantje so se namreč po razpadu lotili svojih glasbenih projektov. Pevec Zdenko Bošnjak zdaj prepeva pri D'Kovačih, kitarist Tomaž Zorko in basist Jurečič igrata pri isti skupini, zato je njihov nastop izvenel profesionalno, morda celo še bolj kvalitetno kot v starih časih. Med Novomeščani je precej takih, ki so bili vključeni v alternativno glasbeno sceno že v časih delovanja Bacilov in so prijatelji glasbenikov, ti so seveda nadrobno poznali skladbe in jih tudi najbolj intenzivno doživljali. Sicer pa je bilo obiskovalcev veliko, vzdusje pa odlično. Slaba stran tega in ostalih koncertov je slab zrak v prostoru. V lokalni ni potrebne poznavalskih naprav, vendar bi se morda kaj dalo rešiti z odpiranjem oken, predvsem pa s prošnjo gostom, naj se vzdržijo kajenja.

JANEZ GORENC

Matej upa, da bo še kdaj stal na nogah

Zgodilo se je v petek, 21. julija 1995, zvečer, ko sta se, še ne 18-letni Matej Božič iz Podgorja ob Sevnici 12 po z odliko končani Srednji gradbeni šoli v Mariboru s prijateljem in daljnim sorodnikom Janezom Božičem iz Dola pri Zabukovju odločila, da po krajšem potepanju ob Jadransko morje skočita še v Simonov zaliv in se malce ohladita. S pomola sta nekajkrat skočila v morje. Gladina se je čudovito lesketala od soja luči z obale. Sklenila sta, da še zadnjič skočita v prijetno osvežujoče morje, predno se odpravita plesat. Janez je skočil na desno, Matej pa na levo stran pomola, podobno kot že poprej. Ta skok se je Mateju neizbrisno zarisal v spomin, kajti popolnoma mu je spremenil življenje. Pri skoku si je zlomil vratna vretenca in postal hrom.

Medtem ko je Janez po skoku v morje takoj splaval na površje, je Matej začutil v glavi ostro bolečino in ni imel več nikakršne moči v nogah in rokah, da bi obrnil telo v vodi. Z glavno pod vodo mu je že začelo zmanjkovati sape, ko je k sreči Janez opazil, da je s prijateljem nekaj narobe, saj so se okoli njega pojavili veliki madeži. Kri! Kljub temu da je Mateju udarec z glavo ob skalo v morju povzročil hudo poškodbo in mu vzel fizično moč, je k sreči ostal popolnoma priseben. Prosil je Janeza, naj ga nikakor ne dviguje iz vode, ker se boji, da je nekaj narobe s hrbtenico, saj nič ne čuti od vratu navzdol. V tem času, ko je Janez vlekel Mateja k obali, so se okoli njiju že zgrnili odbojkarji s plaže in poklicali na pomoč zdravniškega. "Ko sva še bila v vodi, sem Janezu rekel, da še ne sme domov takoj po-

vedat, kaj se je zgodilo, da ne bi bili v skrbeh," pripoveduje Matej. Reševalci so previdno kar v vodi naložili Mateja na nosila in rešilec je s ponesrečencem brž odbrzel proti bolnišnici. Ob enih zjutraj ga je v Kliničnem centru v Ljubljani že operiral dr. Štraus z ekipo.

Računalnik mu odpira okno v svet

Ko po približno sedmih mesecih, odkar je postal tetraplegik, Mateja sprašujemo, kdaj mu je bilo najtežje, odvrne, da so se mu najbolj črne misli o (ne)smiselnosti življenja podile prav prve tedne po poškodbi. "Najhuje je bilo, ker sem se vseskozi vsega zavedal. Mnogo manj bi trpel, če bi bil v nezvesti. Tako pa sem bil okrog 20 dni na centralni intenzivni terapiji, mesec pa na travmataloškem oddelku

priključen na aparate in odvisen od njih. Tam sem si kar zaželel, da bi umrl. Poldrugi centimeter debelo cevko sem imel v pljučih, eno pa v želodcu. Staknil in prebolel sem dve pljučnici. Najprej so mi gnoj čistili preko tubusa (cevke), potem so mi, ker ni šlo pač drugače, rinili cevko v pljuča skozi nos. Lahko si mislite, kako je to bolelo, ko je kri kar brizgala... Ko sem se rešil infuzije, sem bil lačen kot volk, toda to je bil že dober znak, da so zdravniki in prijazno osebje zame postorili vse, kar so zmogli, zato sem postal mnogo boljše volje."

Matej se je že ob zaključku šolanja za dimnikarja prijavil na SGS Maribor za nadaljevanje izobraževanja v štiriletnem programu. V štajerski metropoli ob Dravi je že imel rezervirano sobo v internatu. In kô so starši vodstvu Matejeve šole sporočili, zakaj ga žal ne bo v Maribor, so na šoli na pobudo prof. Majde Lušenc-Šafner pričeli humanitarno akcijo za pomoč zelo priljubljenemu in bistremu učenec srednje gradbene šole. Po posvetovanju z Matejevimi terapevti z Inštituta za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani, kjer bo Matej še nekaj časa na zdravljenju, so se na šoli odločili, da v akciji zberejo denar za nakup računalniškega z opremo. Na šoli so zbrali tretjino (187.500 tolarjev) po-

FOTO: P. PERC

trebnih sredstev, ko pa se je ravnatelj SGS Maribor prof. Albin Rosc obrnil po pomoč še na dimnikarska podjetja po Sloveniji, je bil odziv tudi dober. Na žiro računu SGS številka 51800-603-30736, s pripisom za Mateja Božiča, se je do februarja skupaj z že omenjenim prispevkom šole nabralo 557.500 tolarjev. Komisija, ki jo vodi prof. Šafnerjeva, v njej pa sta še prof. Alenka Lonec in dimnikarski mojster Ivan Jelanič iz Sevnice, kjer je bil Matej Božič že na praksi, je sklenila, da denar (okrog 126.000 tolarjev), ki je ostal po nakupu zmogljivega računalnika z modemom in tiskalnikom, nakaže Matejevi mami na žiro račun številka 51600-620-16051379119-5144/46. Sredstva, ki bodo še dotekala na mariborski žiro račun, bodo prenakazali na zgoraj omenjenega. Mariborsko podjetje Koala je šlo SGS na

roke, saj je računalnik z opremo njihov strokovnjak družno z delegacijo šole pripeljal na domačijo Božičevih že okoli božičnih praznikov, čeprav tedaj oprema še ni bila v celoti plačana.

S pomočjo računalnika in opreme (v kratkem pričakuje tudi priključek na Internet!) se bo Mateju dobesedno na široko odprlo okno v svet.

Ni izgubil upanja

Na SGS nihče, ki pozna Matejevo marljivost in bistrost, ne dvomi, da ne bo Matej kmalu postal gradbeni tehnik. Kakšen izobraževalni program, kakšno znanje si bo skušal zatem pridobiti, spet seveda preko računalnika, je, vsaj kar zadeva Matejevo pregovorno skromnost, še skrivnost. Iz njegovih ust ne zvemo nič več kot to, da je zelo hvaležen SGS, slovenskim dimikarjem ter delavkam in delavcem sevniske Jutranjke, ki so mu tako nesebično priskočili na pomoč. Matejeva 48-letna mama Stanka je namreč že 32 let zaposlena v tej največji tovarni otroške konfekcije pri nas. Je najstarejša v "štitariji", toda ob sinovi nesreči so ji močno opešali živci in bi rada šla v pokoj, a pravijo, da še ne more, ker je premlada. Njen mož Jože je zaradi izrabljenih kolov 80-odstotni invalid in lahko si je predstavljal, kako malo tolarjev pride vsak mesec v hišo Božičevih, kjer tudi hči oz. Matejeva sestra Mojca kot prodajalka ne more kaj prida zakrpati luknje v družinskem proračunu. Tako je tudi prispevek Jutranjkinih delavcev v Brezicah, na Dolu pri Hrastniku in v Sevnici (okrog 270.000 tolarjev!) še kako dobrodošel, saj bo zadoščal za nakup okrog 11 kg lahkega švedskega invalidskega vozička. Matej upa, da bodo nekako zmogli zbrati še manjkajoči denar za vso opremo, pripadajočo k temu vozičku z električnim pogonom. Predračun je 662.000 tolarjev in voziček bi lahko bil v Podgorju že morda čez kakšen mesec, če bo denar.

Matejevo skrito upanje je, da bo vendarle še kdaj spet stal na svojih nogah, kosil okoli doma in kot že tolikokrat pred nezgodo zaplesal z dekletom Renato, ki študira matematiko v Ljubljani, pa še kdaj tekmoval za Društvo kmečke mladine iz Zabukovja, ki ni pozabilo nanj v najtežjih trenutkih njegovega življenja. S pomočjo lažjega, sodobnega vozička bo v Matejevem srcu še prej zagorela luč, ki mu bo kazala novo pot, nov izhod na vrt. Ta vrt bo na začetku trnov, toda ravno iz trnovih grmov se razbohotijo najlepše rože. In ko se družina Božič toplotno zahvaljuje za denarne prispevke vsem dobrim in plemenitim ljudem, ki bodo Mateju pomagali utirati novo življenjsko pot v ta vrt in premagovati razne ovire na njej, se ponujajo tile verzi Frana Milčinskega: "Ljudje, prižgimo luč! Najprej za naše mlade. Ko nam preveč bo let in njihov bo ta svet, / naj vrt jim bo, ne skale. / Prižgimo luč, ljudje."

PAVEL PERC

SVETOVNE ZNAMENITOSTI: MACHU PICCHU

Skrivnostno inkovsko mesto

FOTO: J. TAVŽELJ

Svet se spreminja, razdalje so vedno manjše in nekdanji nedosegljivi kraji so postali dostopni. Na drugem koncu zemeljske oble je skrivnostna in eksotična dežela Peru, ki jo množično obiskujejo popotniki, raziskovalci in pustolovci z vseh koncev sveta. Med najbolj znanimi zanimivostmi je skrivnostno inkovsko mesto Machu Picchu, eden od spomenikov inkovskega cesarstva, ki se je v času svoje največje moči raztezalo od Ekvadorja do Čila. Obisk tega mesta je čudovito doživetje.

Iz Cuzca, starodavne inkovske prestolnice, ki leži kar 3467 metrov nadmorske višine, smo se odpeljali z oranžnim vlakom gorske železnice proti Aguas Calientes. Druge sodobne povezave ni. Morda je kakšna stara inkovska pot, česar pa seveda nismo preverjali. Z vlakom smo se vozili skozi slikovite doline, da ne rečem divje kanjone, z deročimi rekami in slapovi, obdane z zasneženimi andskimi vršaci, visokimi 5000 do 6000 m. Na eni strani vlak je šumela deroča reka Urubambe, na drugi je skozi okno sililo bujno tropsko rastlinstvo (na tej višini!). Kolesa so v enakomernem taktu udarjala po tračnicah in nas uspavala v starem ritmu, a dremati se ni dalo. Po sredi vagona se je stalno pomikala živa gmota krajevnih prodajalk v pisanih oblekah, ki so ponujale pletenine pa kuhano, še toplo mlečno koruzo s kosom ovčjega sira, razne kruhke, pijačo, piškote, kola čaj pa tudi kakšno pečeno jagnje ali odojka. Vmes

so se menjali muzikantje, ki so igrali ljudske viže. Znana skladba Kondorjev let seveda nikoli ni izostala. To je bil živžav, ki ga je treba doživeti, saj se ga ne da opisati.

Čeprav je vožnja z vlakom trajala dobre pol dneva, nam je hitro minila. Na postaji Aguas Calientes smo izstopili in se utaborili v bližnjem hotelu. Ime kraja pove, da so v vasi topli termalni vrelci, kjer si domačini in tujci namakajo ude.

Veličastno zgodovinsko svetišče

V zgodnjih jutranjih urah naslednjega dne nas je avtobus po serpentinasti cesti pripeljal na gornji del hriba in s tem do vhoda v kraj večnega imena. Še nekaj stopničk in ovinkov, in glej: odprlo se je čudovito utrjeno mesto Machu Picchu. Kar verjeti nisem mogel, da se mi je uresničila življenjska želja, ki se je rodila pred davnimi leti pri uri zemljepi-

sa v gimnazijski klopi. Solze sreče in prijetna veličastna tesnoba. Z vsemi čuti sem z najvišje razgledne skale zajemal čudovito in enkratno legendarno utrjeno gorsko mesto, ki ga nekateri upravičeno imenujejo zavetišče hčera sonca.

Na nebu smo opazili mavrico in nato še eno, ki je obkrožila jutranje sonce. Ali je vse to mogoče? Toliko lepote, zbrane na enem mestu! Čutil sem neko posebno energijo. Ne pomnim, da bi bil kdaj v življenju tako hipoma sproščen in olajšan.

Kot na dlani sem videl odlično ohranjene ostanke utrdb, templjev, trgov, teras, stopnišč, hiš, obzidje. Vse to v obliki skrbno zgrajenega gnezda velikega andskega kondorja na samem sedlu med gorskimi vrhovi, ob strani pa grozljivi prepadi (visoki preko 700 m) nad dolino mogočje reke Urubambe.

Machu Picchu je eno najbolj poznanih in najzanimivejših južnoameriških arheoloških najdišč. Tudi v knjigi Svetovna čuda je dobil svoje mesto. Ponovno so mesto odkrili šele leta 1911, ko so bile ruševine že povsem obraščene z rastlinjem. Mesto je bilo obrednega pomena, kar potrjujejo izredno kvalitetna obdelava kamna in ornamentika ogromnih dimenzij v neponovljivi natančnosti pri obdelavi kamna na stičnih ploskvah. Mesto je razdeljeno na dva dela in ima številne trge. Na levi strani stojijo zanimive stavbe: tempelj treh oken, sledi glavni tempelj s hišo visokega svečenika, zakristija s številnimi vdolbinami in kamnito klopjo.

Do glavnega svetišča se povzpneš po stopnišču. Kamniti stebri so služili inkovskim astrologom za natančno napoved poletnega in zimskega solsticija, t.j. sončnega obrata, ko je Zemlja na skrajnih točkah svoje poti okrog Sonca. Za osrednjim trgom je skupina jetniških celic z labirintom. Največja zanimivost pa je Kamniti kondor. Nad to skupino zgradb je kompleks stanovanjskih in gospodarskih poslopij. Na drugi strani

je koča "varuha pogrebne skale", na kateri so mumificirali umrle. Šestnajst obrednih kopališč je nekaj svojevrstnega, saj voda še vedno priteka. Na tej strani je zaobljena stavba, tempelj sonca, z oltarjem in oknom trapezoidne oblike. V tem templju je bil zlati sončni disk, pod templjem pa je obdelana skala z visokim oltarjem in vdolbinami. V njih so našli mumije, zato so skalo poimenovali za Kraljevsko grobnico. Stopnišče jo povezuje s Svetim trgom. Odkrili so okoli 50 grobnic in v njih preko 100 okostij. Ker je bilo to zavetišče hčera sonca, je kar 80 odst. okostij ženskih.

Leta 1986 je bilo le 5 kilometrov od Machu Picchuja odkrito dvakrat večje inkovsko mesto Maraupampa, kamor naj bi se Indijanci zatekli pred Španci. Mesto še restavirajo in še ni dostopno za ogled.

Mesto ni mrtvo

Mesto Machu Picchu je bilo izredno dobro varovano pred sovražniki. Španci ga niso odkrili v vseh 200 letih okupacije. Inkovski dvigni most, ki je še danes dobro ohranjen, je služil za povezavo z dolino. Utrjena pot vodi ob hribu, sam most pa je postavljen ob veliko strmo skalnato steno, ki je zastrta z bujnim rastlinstvom. Ob tem sem se spomnil naše partizanske bolnišnice Franja.

Mesto, ki je muzej na prostem in v sklopu narodnega parka, ki ga redno in skrbno vzdržujejo, ni mrtvo. V njem marsikaj živi. Martinčki, ki so malo večji od naših, se plazijo po skalah, ptiči z različnim petjem gnezdiijo na primernih mestih, tudi mala zelena kačica je tam našla svoje prebivališče. Lame in vikunje z muljenjem trave redno vzdržujejo angleško travico. Agave, kaktusi, celo figa so tudi našli svoj prostor. Čez vse to pa so živoredeči cvetovi begonij, ki so kar pogosto raztresene po obzidju. Iz vseh teh kamenčkov sem si v glavi sestavil mozaik vsega lepega, kar smo videli in občutili, od skrivnostne razsežnosti Peruja z visokimi planotami in horizonti najbolj intenzivne modrine do nepozabnega inkovskega svetega mesta Machu Picchu.

JOŽE TAVŽELJ

NAGRADI V ŠMARJE IN MEDVODE

Žreb je izmed reševalcev 3. nagradne križanke izbral Janeza Dolinarja iz Šmarja in Marijo Rozman iz Medvode. Dolinar bo prejel 6.000 tolarjev denarne nagrade, Rozmanova pa knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 1. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 4. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 3. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 3. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ZOŽENOST, AROGANCA, PAG, LALA, IVAN, ERAR, OLE, JEDI, BROMID, EKSOTA, LIVARNA, ST, AR, AMIN, INK, VILI, TAR, CIRKONI, ORA, ASTI, ANA.

PRGIŠČE MISLI

Náša kultura ni prilagojena vrednotam in utripu živega telesa, temveč je bolj naklonjena strojem in materialni proizvodnji.

A. LOWEN

Ne glede na to, kako bomo napredovali pri odkrivanju samih sebe, se bomo vedno srečevali z neznanim.

M. STERLE

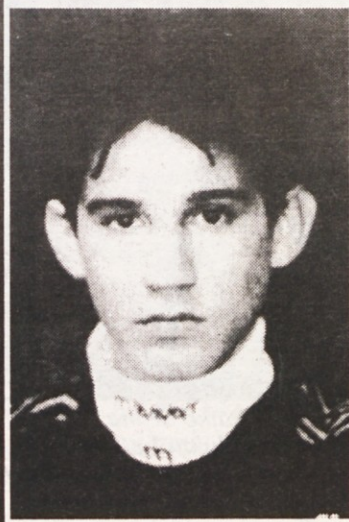
Slehermi oblasti izobražen narod od vekomaj ni preveč všeč.

I. TORKAR

Ženska te omami z idejo, da lahko poleti, a če popustiš in samo za hip v to veruješ, je po tebi.

M. STERLE

NAGRADNA KRIŽANKA 4

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	IGRA S KARTAMI	ZNOJNICA OBRI	V
DEL SKLADBE			
ZAPREKA			
DVORNA STRANKA			
AMORET			
DRČA ZA SPUŠČANJE LESA			

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	PLETENA JOPIKA	STREMUH, KARIERIST	REKA V SEVERNI ITALIJI	NORMANSKI VLADAR NA SICILIJU	ALEŠ VALIČ	ŠPORTNE SANI	ZABUHLINA	JADRANSKO MORJE	AVTOR: JOŽE UDIR
EGIPČANSKI SVETI HROŠČ									OTKA
VZDRŽEVA- LEC VODOVOD- NIH NAPRAV									
KRAJ POD FRUŠKO GORO					REVŠČINA HLOD				
ZVER IZ RODU MAČK PRETIRANA POTROŠNJA						NEBESNI POJAV POVRŠINA			
							KEM. SIMBOL ZA ALUMINIJ LIČINKA TRAKULJE		
				VRSTA APNENCA, IKRAVEC	ANTIČNA GRŠKA PESNICA ZMES VODE IN ZEMLJE				
			GORA NAD JEZERSKIM POVRŠINSKA MERA					GORA PRI SANKT MORITZU	IME IGRALKE NIELSEN
				PRIDELOVAL- NICA OLJA NEZNANKA V MATEMATIKI					
						PRVA PLAST JURE DROG ZA PLAVLJENJE LESA			
							ITAL. POTOVALNI URAD (COMPAGNA ITALIANA DEL TURISMO)		
		SPLET LAS							
			JAVK			NADAV			

praktični
praktični
praktični

KRIŽ
KRIŽ
KRIŽ

V boju s prahom

Mnogi ljudje so alergični na hišni prah, zato se sprašujejo, kako bi počistili stanovanje, da bi dvignili čim manj prahu. Če ni preveč hladno, pred čiščenjem na stečaj odprite okna. Zelo pomembno je tudi, da imate za čiščenje kakovosten sesalnik z vdelanim mikrofiltrom, skozi katerega ne uhaja prah nazaj v zrak. Vrečka za lovljenje prahu naj se dobro prilaga sesalniku. Pogosto jo menjavajte in ne čakajte, da bo popolnoma polna. Tu se varčevanje ne izplača. Tudi ko jemljete vrečko iz sesalnika, pazite, da ne boste raztresali prahu, zlasti ne po stanovanju. Najbolje je, da to delo opravite v zračnem in odprtem prostoru ali celo zunaj. Če ste zelo občutljivi za prah, gladkih površin in keramičnih ploščic ne čistite s sesalnikom, temveč jih raje obrišite z vlažno krpo, ki ne dviga prahu.

Vinska juha s sirovimi kruhki

Potrebujemo: 3/4 l suhega belega vina, ščepec mletega cimeta, sol, poper, 1 jušno kocko, 1 lovorjev list, peteršilj, 2 žlici kisle smetane, 2 žlički jedilnega škroba, 2 kosa toasta, maslo, 60 g naribanega ementalca, peki papir, sesekljan peteršilj. Vino, cimet, lovorjev list, sol, poper in jušno kocko pristavimo na štedilnik. Ko tekočina zavre, primešamo kislino in sladko smetano in kuhamo na majhnem plamenu 15 minut. Peteršilj drobno sesekljamo. Jedilni škrob gladko razmešamo z 2 žlicama mrzle vode. Toast enkrat diagonalno prerežemo, trikotnike namažemo z maslom in potresemo z ementalcem. Kruhke zložimo na pekač, obložene s peki papirjem. Pečemo v ogreti pečici, da so kruhki hrustljavi, sir pa se razleže. Juho zgostimo z jedilnim škrobom, dodamo peteršilj, premešamo in pustimo, da ponovno prevre. Juho nalijemo na krožnike, kruhke ponudimo posebej, da si jih vsak sam položi v juho.

Trdovratna robida

Žlahtne robide so dobrodošla popestritev vrta, divje pa prav trdovratna nadloga, ki se je težko znebiti. Ekološko povsem neoporečen način zatiranja je večkratna košnja, ki robidovje postopoma izčrpa. To traja precej dolgo, najhitrejši način zatiranja pa je škropljenje s primernim herbicidom. Najboljši uspeh bi dosegli z uporabo neselektivnega sistemnega herbicida na kemični osnovi glisofata. V trgovini je ta herbicid na prodaj pod imenom cidokor ali boom efekt. Deluje prek rastlinskega soka v smeri korenin, in ker je ta tok najmočnejši jeseni, je delovanje herbicida najučinkovitejše prav v tem letnem času. Torej: robido je treba s cidokorom ali boom efektom zatirati šele jeseni, v drugih letnih časih je uspeh mnogo slabši. Ker gre za močne pripravke, je treba paziti, da škropivo ne pade na druge rastline, saj bi jih uničilo prej kot mnogo bolj trdovratno robido.

Kurjenje na trda goriva (2)

Nepravilnosti se pri kurjenju ponavadi pričnejo že pri netenju ognja v kotlu. Običajno zjutraj naložimo na papir trske in drva pa še toliko premoga, da bo na rešetki dovolj žerjavice, ko se vrnejo domov. Pri tem uporabljamo običajno preveč vlažen les (več kot 20 odst. vlage). Prihaja do močnega dimljenja (temen rumenkast dim) še dolgo potem, ko smo podkurili. Uparjanje prevelike količine vode v lesu zahteva veliko energije. Optimalno temperaturo izgoravanja je težko doseči in tako dimni plini močno obremenjujejo okolje. Sušenje goriva in njegovo uplinjanje poteka počasi in plini ne morejo izgoriti v vroči plasti žerjavice, dokler se ne razžari zadostna količina goriva. Če pravilno podkurimo, gori ogenj hitro in s svetlim plamenom. Počakati moramo, da se ogenj dobro razgori in da se naredi zadostna količina žerjavice. Več in obširnejše informacije lahko dobite v Energetsko svetovalni pisarni: v Brezicah, tel. 0608/62-050, int. 202, v Črnomlju, tel. 068/52-040, in v Novem mestu, tel. 068/28-866.

POTI DO ZDRAVJA

"Kažem le pot do zdravja"

Pri nas večina ljudi zaupa uradni medicini, k alternativni medicini pa se ponavadi zatekajo šele, ko jim zdravniki ne dajo nobenega upanja več. Vse več je obiskov pri ljudeh, ki jim poskušajo pomagati iz težav z bioenergijo, različnimi masažami in drugimi terapijami.

Eden takih je Vitalij Zakrevskij, bio-energetik kiropraktik, ki ga je pred slabim letom dni pot zanesla v Slovenijo. Pred dvaintridesetimi leti se je rodil v tatarski vasi pod krimskimi gorami. Že kot otrok se je seznanil s starimi naravnimi tehnikami zdravljenja. Številni njegovi predniki so se ukvarjali z alternativno medicino, njihove izkušnje pa so se prenašale iz roda v rod. Ko mu je bilo dvanajst let, se je preselil v ukrajinsko mesto Lvov, kjer je lani na Medicinskem inštitutu končal praktični tečaj klasične masaže, akupresure in oddelek naravne terapije in s tem pridobil certifikat za opravljanje svojega dela. Tri leta predtem je na kijevski mednarodni šoli alternativne medicine opravil tečaj za zdravnikovega asistenta in zdravnika ročne terapije. Zadnjih deset let, kar se ukvarja z alternativno medicino, je potoval po Ukrajini, Poljski, Rusiji, Aziji, lani spomladi pa je s pomočjo prijateljev prišel v Slovenijo in se pred približno dvema mesecema ustavil v Bereči vasi pri Metliki. Vendar namerava še letos oditi v Indijo, na univerzo Osho, kjer med drugim učijo tudi 60 različnih meditacij. "Tam lahko človek, če seveda želi, odvrže s sebe konvencionalna oblačila, ime in življenje, ki ga je živel do takrat, ter postane povsem nov človek. Za nekatere je to zgolj simbolično dejanje, drugi pa se zares spremenijo, a ne glede na to je ta indijska univerza prava šola mistike in neomejenih možnosti," pravi Zakrevskij.

Vitalij je prepričan, da ima prirojeno sposobnost zdravljenja, po drugi strani pa zatrjuje, da pomaga ljudem samo razložiti, da problemi ne obstajajo, in ko ljudje to dojamajo, ne občutijo več težav. "Človeka enačim s problemom. Človek je, povedano preprosto, problem. Od vsakega človeka posebej je odvisno, na kakšen način mu razložim, da problemov ni. Nekaj ljudi to razume intelektualno, a takšen je morda eden od tisočih. Drugi to dojamajo s pomočjo različnih terapij. Predvsem se morajo držati mojih nasvetov in spremeniti način življenja. Človek mora

biti odprt in mora verjeti, da mu lahko pomagam. Če pa je zaprt vase in ima svojo življenjsko filozofijo, ki je nikakor ne namerava ovreči, mu ne morem pomagati. Zakaj mu tudi bi, če sam noče sprejeti pomoči?" pove o svojem delu Vitalij.

Za Slovence pravi, da smo precej zaprti, prestrašeni in nezadovoljni. Slednje zato, ker idealiziramo življenje, idealizem pa je po njegovem mnenju strup. Kljub temu zatrjuje, da od tistih Slovencev, ki so pri njem iskali pomoč, ni mogel pomagati le petim odstotkom ljudi.

Čeprav verjame v svoje podedovane sposobnosti, hkrati pa ne zanika pomena šolskega izobraževanja. Zatrjuje, da je njegov največji učitelj indijski guru Osho. "Ko sem začel prebirati njegove knjige - nekaj od njih je prevedenih tudi v slovenščino - sem začutil v sebi čudežno moč, spremenil pa se je tudi moj pogled na svet. Ves naš planet je postal moja domovina. Nisem ne nacionalno, ne religiozno, ne politično opredeljen. Nimam velikih ciljev, nisem obremenjen ne s preteklostjo ne s prihodnostjo, vse sem prepustil stvarstvu. Zame je pomembna le sedanjost, ta

trenutek," pravi Zakrevskij, ki pa nikakor ne dovoli, da bi njegova razmišljanja poimenovali filozofija. Toda tako, kot ima za naše pojmovanje svojevrsten pogled na svet in življenje nasploh - o njem je prepričan, da je ocean energije - takšno je tudi njegovo prepričevanje ljudi, da njihovi problemi ne obstajajo. Izhaja iz ruske, tibetanske, kitajske, indijske ter šamanske mistične alternativne medicine. Pot do zdravja, kot pravi sam, pokaže lju-

dem z različnimi masažami, med drugim z vročo masažo, tibetansko vakuumsko masažo pa z odpiranjem energetskih centrov in akupresurnih točk na hrbtenici z ležanjem na 2.500 žebeljčkih. "Sam se odločim, katero tehniko bom izbral, za to ne potrebujem knjig. Terapija je odvisna od problemov ljudi, ki prihajajo k meni, bodisi da gre za nezadovoljstvo v spolnosti, težave s sklepi, mišicami, hrbtenico, migreno, slabo prebavo, pomanjkanje življenjske energije. Pri delu me vodi predvsem zavest, da ni ničesar, kar ne bi bilo moč narediti," je prepričan Vitalij Zakrevskij.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ZDRAVNIK RAZLAGA

Prim. mr. sc. TATJANA GAZVODA, dr. med.

Sladkorna bolezen (15)

Da se količina krvnega sladkorja ne bi pretirano znižala, se sprošča glukoza iz jeter. Pri zelo intenzivnem naporu sproščanje glukoze ne sledi porabi v mišicah in pride do "hipe", še zlasti, če bolnik pred naporom ni zaužil potrebne hrane. Možno je tudi, da se ob povečanem naporu zaradi živahnejšega krvnega obtoka podkožno vbrizgani insulin izplavlja hitreje kot običajno.

Pri diabetikih s slabo urejeno presnovo večji fizični napor niso priporočljivi, ker presnovo le še poslabšajo. Pri teh bolnikih se ob naporih mnogo bolj izločajo insulinu nasprotni hormoni. To ima za posledico dvig krvnega sladkorja, poveča se razgradnja maščob ter porast maščobnih kislin in ketonov v krvi. Tem bolnikom svetujemo večjo fizično aktivnost šele po ureditvi presnove.

Kaj pa fizična aktivnost pri kroničnih začetkih diabetesa?

Ti bolniki imajo zmanjšano sposobnost dovajanja kisika v mišice in druge organe. Vzrok so lahko spremenjene lastnosti rdečih krvničk in krvnega barvila (hemoglobina), ki je nosilec kisika, in okvare drobnih žilic po vsem telesu. Bolj ko so izražene te spremembe, manjša je zmogljivost teh bolnikov. Pogosto se tem spremembam pridružijo še obolenja srca ter velikih krvnih žil (poapnenje!), s tem pa tudi upade prilagodljivost srčno-žilnega sistema na napore. Ti sladkorni bolniki imajo pogosto tudi povišan krvni pritisk, ki med naporom še poraste. To pa lahko povzroči še dodatne okvare obolenih organov (poslabša delovanje ledvic pri diabetični okvari ali sproži krvavitve v očeh pri diabetični okvari mrežnice).

Omejitev fizične aktivnosti veljajo tudi za bolnike s kronično okvaro živcev. Okvara samodejnega (vegetativnega) živčevja še dodatno zmanjša zmogljivost srca in ožilja (saj bistveno sodeluje pri nadziranju njunega delovanja!). Okvara živčevja okončin, zlasti nog, oslabi občutek za bolečino in položaj sklepov. Zato imajo ti bolniki pogoste poškodbe. Diabetiki so nagnjeni k infekcijam in slabši prekrvavitvi nog, kar lahko privede do resnih zapletov in celo izgube nog.

Bolnikom z napredovalnimi kroničnimi komplikacijami sladkorne bolezni svetujemo le blage, neintenzivne fizične napore, namenjene predvsem razgibanju in vzdrževanju nujno potrebne telesne kondicije.

Glede na to, da je vsak bolnik osebnost s svojimi psihofizičnimi lastnostmi, razgledanostjo, vzgojo, željami in motivacijo ter okoliščinami, v katerih živi, naj se vsak diabetik (zlasti v primeru težav) osebno posvetuje s svojim zdravnikom o oblikah sebi primerne telesne vadbe.

(Se nadaljuje)

Vitalij Zakrevskij pri svojem delu

Tekočina življenja

Tako enostavno je vse. Sploh se ne zavedaš, da jo imaš, dokler se ne porežeš in ti kapljica rdeče tekočine spolzi po koži. Potem nekega dne spoznaš, da je od te tekočine odvisno življenje. Tvoje lastno in življenja drugih. O tem govori tudi naslednja zgodba.

Bilo je 7. aprila leta 1945. Konjska vprega z mladim ranjencem je obtičala pred žično oviro, ki je obdajala mesto. Voznik je bil brez dovolilnice. To je bil Karlijev stric Janez iz Škrjanč. Nervozno je mencial od zapornice do stražarskega mesta, moledoval in rotal, a vse zaman. Domobranec se je držal naduto in ni hotel vprege spustiti naprej. Ivan ga je poznal, verjetno je bil domačin. "Pa naj crkne, seme partizansko!" je go-drnjal. Deček, ki je ležal na vozu pred zapornico, ni bil ničesar kriv. Ne za to vojno ne za zlo, ki se je dogajalo vsenaokoli. Postajal je vse bolj bled.

Čas je tekel, otrokove kretnje na vozu so postale vse manj zaznavne. Ivanova nervoza je rasla, domobranec pa se ni dal omehčati. Naključje je hotelo, da je ravno takrat prišel mimo mlad nemški oficir. Hitro je doumel, za kaj gre, nadrl domobranca, naj dvigne zapornico, ter velel Ivanu, naj pohiti z vozom naprej. Konj z vprego je zdirjal, domobranec in nemški oficir pa sta nemo strmela v mesto, kjer je prej stal voz. Cestni prah je obarvala mlaka krvi. "Ta fant ne bo doživel večera," sta si mislila vojaka.

Bilo je zgodaj zjutraj tistega lepega pomladnega dne, ko se je Karli vračal iz Šmihela v Škrjanče, kjer je služil za pastirja. Od tu je bila doma njegova mati Kristina, poročena h Gačnikovim na Boričevo. Že je bil skoraj v vasi, ko je na tleh opazil predmet, ki je vzbudil njegovo pozornost. Spravil ga je pod suknjič in stekel domov. Tam je najprej nakrmil živino, potem pa ga je le premagala radovednost. Sklenil je pogledati, kaj je pravzaprav našel. Komaj je predmet privlekel izpod suknjiča, že je en del odpadel in se zakotalil k vratom. V tistem trenutku je odjeknila močna eksplozija. Karlija je vrglo po tleh. Zvenelo mu je v glavi in iz razcefranih čevljev mu je brizgala kri. Medtem je že pritekel sosedov fantič. Zagledal je kri in prišel klicati na pomoč. Pritekla je sosed. Raztrgala je rjuho in povila fantove noge. A kri je hitro premočila tkanino. Treba je bilo v bolnišnico. Le na Hribu, kjer je bila tudi gostilna, so imeli v hlevu še kobilo. Vojska je še ni pobrala, ker je imela zebre. Sosea jo je vpregal v koleselj in z njim odbrzela nazaj v vas. Zdaj se je vrnil domov tudi Karlijev stric Ivan. Sedel je na voziško mesto, ranjenca so položili poleg njega in odpekotala sta proti mestu.

Tako je vprega prišla do cestne zapore v Šmihelu, po čakanju in prerekanju pa tudi do kandijske bolnišnice, kjer je Ivan oddal ranjenca, ki

je medtem že omedlel. Usmiljeni bratje so imeli tedaj veliko dela, saj je bila vojna. Pred njimi se je znašlo mršavo deško telesce s razmesarjenimi nogami. Odložili so ga na hodniku, prepričani, da je z njim konec.

Nekaj dni kasneje se je v temnem hodniku Karli prebudil. Začutil je skeleče bolečine v nogah in strašno žejo v ustih. Ni vedel, kje je, ne kaj se je zgodilo z njim. Hotel je vstati, a je zaječal od bolečine. Tedaj je v temi zagledal svetlobo, ki se je bližala. Bil je dežurni brat Avguštin. "Kaj si živ, fant moj," se je razveselil, "mi bi te že pokopali, pa nismo vedeli od kod in čigav si."

Poslej je šlo s Karlijevim zdravjem hitro navzgor, in ko je bilo vojne konec, se je vrnil domov na svoje rojstno Boričevo. Slabo pa se je godilo domobrancu, ki je bil kriv, da bi fant pred njegovo zapornico skoraj izkravaval. Nedolgo zatem, ko je spet sam stal na straži, je iz gozda prižvižgala ena sama svinčenka. Bila je tako dobro merjena, da se je na mestu zgrudil mrtev.

Kri, ki je tistega aprilskega dne curkoma zapuščala Karlovo telo, je bila redka in dragocena tekočina. To je spoznal šele nekaj let pozneje, ko je sredi noči na njegova vrata potrkala bolniška sestra Mimi Rade iz novomeške bolnišnice sicer pa doma iz Starega Trga v Beli krajini. Da bi nujno potrebovali njegovo kri, če jo je pripravljen darovati, je povedala. Pozneje je zvedel, da so nastale komplikacije pri porodu. Potrebovali bi veliko krvi, da bi rešili mater in otroka. Iz Ljubljane so dobili le dva litra, treba pa bi je bilo še najmanj toliko. V Novem mestu je bilo le pet krvodajalcev, ki so imeli ustrezno skupino krvi. Karlu so so odvzeli skoraj pol litra. Tudi ostali štirje so prišli in porodnica in njen otrok sta bila rešena.

Ko je Karel že povsem pozabil na tisti nočni dogodek, je nekega večera pozvonilo na vratih. Zunaj je bil moški, ki je v belokranjskem nareču dejal: "Žena se vam lepo zahvaljuje, da ste jo rešili, in vam pošilja tole." Presenečenemu Karlu je stisnil v roke petlitrsko steklenico belokranjskega vina. Tisti večer je pozvonilo tudi pri ostalih štirih krvodajalcih.

Karel se je izučil za kovinarja, se zaposlil in si ustvaril družino. Sedaj imata z ženo dva sina in štiri vnučke. Živita v hiši v bližini novomeške bolnišnice. V kleti ima Karel stružnico, s katero si krajša upokojske dni. Ko posije pomladno sonce, pa krene proti Ljubnu, kjer ima vinograd. Pot ga vodi skozi Šmihel, kjer je nekoč medlel pred cestno zaporo, in skozi Škrjanče, kjer bi ga skoraj razkosalo. Morda mu je prav tisti Nemec, ki je ukazal dvigniti zapornico, tedaj rešil življenje? "Le kje neki je potem končal?" premišlja Karel, ko se potaplja v pomladno zelenje. Tako se usoda poigrava z nami!

TONE JAKŠE

FOTO: J. PAVLIN

Smrt je pogosto kosila in še kosi po krvavi dolenjki. Rajko Šetina (na sliki desno) je bil priča mnogim takim prizorom, kot je fotografija nesreče, ki se je pripetila pri viaduktu Lešnica.

V krsto je položil tisoče in tisoče ljudi

So poklici, ki uživajo velik ugled med ljudmi, so pa tudi taki, ki jih ljudje nimajo za ugledne, vendar brez njih v življenju preprosto ne gre. Ker zahtevajo od človeka, ki jih opravlja, nekaj več, kot so ljudje običajno pripravljeni dati za svoj poklic, so, če ne že ugleda, pa vsekakor vredni spoštovanja. Eden takih poklicev je povezan z neizogibno spremljevalko življenja - s smrtjo. Nekdo mora poskrbeti za mrtve, jih oskrbeti in pripraviti za poslednje slovo. O tem poklicu govori Rajko Šetina iz Novega mesta.

"Bilo je pred 25 leti, ko sem kot šofer Komune po novomeških ulicah s kamionom pometal cestni prah. Pa mi je prišlo, da bi zamenjal službo. Rekli so mi, naj se lotim pogrebne službe, da bom sam svoj šef in da bom lahko veliko zaslužil. In sem pristal. Na začetku sem bil res sam, potem so mi dali tri delavce, ki so po potrebi kopali jame in mi pomagali prenašati pokojnike. Sprva je bilo grozno in leto dni sem potreboval, da sem se privadil na ta res nevsakdanji poklic. Ko sem se prvič srečal s črnim polivinilom, pocinkano krsto, z deli trupla v avtomobilskih razbitinah, s svojci, ki so objokovali sorodnika, mi ni bilo vseeno. Večkrat mi je ušla solza in v grlu me je tiščalo. Še posebej, če sem moral v roke vzeti mrtvega otroka. Sčasoma pa se človek tudi tega navadi in zdaj ni več ne groze, ne strahu, ne žalosti." Tako se prvih let svoje grobarske službe spominja upokojeni Novomešan Rajko Šetina.

Šetina je opravljal službo, ki so ji kos le redki. Rajko pravi, da je imel srečo, ker ni bil sam, saj je imel "tri desne roke": Albina Kozlevčarja, Viktorja Vovka in Draga Dvoržaka. Služba je trajala štiriindvajset ur na dan, ni poznal ne sobot ne nedelj in ne praznikov. Njegovo telefonsko številko so poznale bolnišnice, mrtvašnice, policija in še mnogi drugi. "Rajko, gremo!" je bilo večkrat sredi noči slišati prek telefonske žice. Pa si je Rajko nadel belo srajco s kravato - saj je bil vendar direktor - oblekel modro haljo in že je sedel za volanom. Če ga slučajno obklicu ni bilo doma, so policisti vedeli, kje ga bodo našli: v njegovem vinogradu na Golušniku. Skupaj so spili kozarček in potem je zvedel, kje ga čaka delo.

Krvava "dolenjka"

Njegovi sta bili vsa Dolenjska in Bela krajina, mrliče pa je vozil tudi tja do Bizelskega, Sevnice in še kam. V dvanajstih letih je v krsto položil skoraj 10.000 mrtvih. "Ni bilo dneva, da ne bi bilo mrliča. Najtežje mi je bilo, kadar sem s kombijem moral na krvavo dolenjko. Spominjam se prve nesreče, pri kateri sem opravil svoje delo. Dva mlada Sarajevčana sta s fičkom potovala v Trst. Pri Biču sta zapeljala pod kamion. Streha jima je glave dobesedno posnela. Dele trupel smo pobirali po tleh in jih spravljali v vrečko. V takšnih primerih je bila velikokrat težava z identifikacijo žrtve," pripoveduje Šetina. Spominja se tudi težkih trenutkov, ko so ga, denimo, poklicali na delo in je za eno prometno nesrečo moral pripraviti kar devet krst. Prizadeto se spominja tudi mamice, ki je v naročju držala mrtvega otroka in ji ga niso mogli iztrgati iz rok. "So trenutki, ko bi človek najraje vse pustil, a stisnil sem zobe, kajti vedel sem, da tega pač ne bo nihče naredil namesto mene," Rajko prizadeto pripoveduje o podrobnostih.

Pri takem delu mora biti človek pošten. Rajko se spominja nesreče, v kateri sta se ponesrečila mlada motorista. Fant je umrl, dekle pa je preživelo. Policistom in kriminalistom je zatrjevala, da so dokumenti in

denar pri pokojniku. Nekajkrat so se oglašili v mrtvašnici, premetali vse žepe oblačil, vendar iskanega niso našli. Morda so celo posumili vame, a k sreči se je uganka kmalu razrešila. Mladi motorist je dokumente in denar hranil v posebnem žepu na hrbtu.

Objekovanje napačnega pokojnika

"Ko si sam z mrtvimi, lahko vse opraviš hitro, poklicno in rutinsko. Drugače je, če so blizu svojci pokojnika. Takrat moraš pokazati veliko mero taktičnosti, ravnati moraš obzirno in tako, kot da je pokojnik še živ. Mrtvi nam ne povzročajo večjih težav, včasih pa je zares težko zaradi živih. Najtežji trenutek je srečanje s sorodniki," pripoveduje Šetina. V letih njegovega službovanja so se zgodile tudi kakšne nevsakdanjosti, nekatere celo s humornim pridihom. Spominja se, kako so mu odredili krsto s pokojnikom, ki je imel drug naslov. Od nekdaj so mu šele ob drugi uri ponoči sporočili, da gre za pomoto, medtem pa se je ob krsti napačnega pokojnika zvrstilo že mnogo žalujočih. Naslednji dan je bilo pač treba vse skupaj

uprizoriti znova, ob pravem pokojniku, seveda.

Del njegovega poklica je bila tudi organizacija pogrebov, zato ga na pokopališču in v hiše žalosti kličejo še dandanes, saj si je Rajko v letih pridobil bogate izkušnje. Spominja se, da se je že takrat, ko je prišel k pogrebni službi, govorilo, da je potrebno graditi novo pokopališče v Novem mestu. Pripravljen je bil načrt za razširitev šmihelskega pokopališča, tudi načrti za zgraditev mrljskih vežic na tem pokopališču so bili že izdelani in celo zemljo okrog pokopališča so že odkupili, a ni bilo nič iz tega. Novo mesto pa je še zdaj brez novega pokopališča.

Rajko je doživel še marsikaj nenavadnega, a ne gre, da bi o tem javno govoril, saj gre za občutljive stvari. Kaj vse bi lahko napisal o slovenski oholosti in nečimrnosti! Le za primer je navedel, kako so neki sorodniki prišli v stavbo pogrebnega zavoda in si ogledovali razstavljene krste za njihovo umrlo babico. Nobena jim ni bila povšeči, nobena dovolj okrašena, nobena dovoaj draga. Pa je Rajko sedel za volan in se odpeljal po posebej narejeno krsto v Kamnik. Ta je bila tako mogočna, da se je ne bi sramoval sam presvetli cesar. Z dragoceno krsto se je odpeljal na dom po pokojnico. Mala ženička, za katero so naročili tako mogočno krsto, pa je bila tako shirana in revno oblečena, da se je Rajku globoko zasmilila. Njen pogreb je bil prav tako mogočen kot krsta, a Rajka zunanji blišč ni zaslepil. Vedel je za resnico in za revščino pod bliščem.

JANEZ PAVLIN

ARHEOLOGIJA

Monografija o Kučarju

Kučar ima v arheologiji Bele krajine izjemno mesto. Kot geomorfološka posebnost v obkoljski ravnini je vabil k sebi že prazgodovinske prebivalce teh krajev. Ti so osnovali prvo utrjeno naselje že v času starejše železne dobe, ko so si zgradili bivališča na obeh vrhovih, kjer so na posameznih mestih še ohranjeni deli utrdbenih nasipov oziroma obzidja. Tako obsežnega in utrjenega naselbinskega kompleksa si seveda ne moremo predstavljati brez ostalih najdišč v okoliški ravnici, kjer so bile posamezne gomile oz. skupine gomil in plana grobišča vse od pozne bronaste dobe v Krču, starejše železne dobe v Škriljah, Podzemlju, Grmu, Zemlju pri Škriljah, mlajše železne dobe pri Zemlju, Kučar sam pa je bil naseljen tudi v času pozne antike.

Podatke o prvih raziskavah imamo od leta 1988 dalje. Po vojni so bile prve temeljite raziskave izvedene v sedemdesetih letih. Raziskave so bile zavarovalne narave, saj je tedaj kamnolom ogrožal obstoj objektov na severnem vrhu. Raziskave so pokazale, da je bilo območje severnega vrha intenzivneje naseljeno ob koncu starejše železne dobe in ob koncu mlajše železne dobe. Odkritih je bilo pet stavb, pridobljenih veliko podatkov o tedanjem železarstvu, ki je predstavljalo enega od temeljev tedanjega gospodarstva, izjemni pa so podatki o naselitvi oziroma uporabi tega prostora v času pozne antike. Tedaj je bil namreč zgrajen obsežen zgodnjekrščanski stavbni kompleks, od katerega sta bili

raziskani dve cerkvi, baptisterij, dve stavbi, peči za žganje apna ter del obzidja in dva obrambna stolpa.

Najzgodnejše najdbe segajo v 2. polovico 4. in 1. polovico 5. stoletja, zdi pa se, da je bila postojanka opuščena že ob koncu istega stoletja. Trajanje objektov in njihova uporaba je tako omejena v čas med leta 380 in 500.

O tem pomembnem arheološkem najdišču strokovno govori zajetna knjiga KUČAR, ki je izšla ob koncu januarja. Napisali so jo arheologi dr. Janeza Dularja, dr. Slavka Ciglenečka in Anje Dular in v njej podali celovit pregled in interpretacijo arheoloških najdb in podatkov, ki so bili odkriti ob zavarovalnem izkopavanju Inštituta za arheologijo SAZU med 1975. in 1979. letom. Delo, ki obsega 242 strani teksta, 85 risarskih tabel in 9 prilog, je izdal Znanstvenoraziskovalni inštitut SAZU in je prvo iz nove serije Opera instituta arheologice Slovenije.

Temeljito predstavljena terenska dokumentacija tega sklopa najdišč, ki je delo vseh treh avtorjev, dopolnjuje znanstveno izrednotenje pridobljenih podatkov in poglavij, v katerih je dr. Ciglenečki predstavil vlogo mesta in pomen zgodnjekrščanskega centra na Kučarju za Belo krajino in Dolenjsko ter ga umestil med objekte tega obdobja v Sloveniji. Monografija o Kučarju je vzoren primer temeljnih terenskih raziskav in njihove znanstvene nadgradnje, glede na pomen pa bi ga morala zaključiti še prezentacija. DANILO BREŠČAK

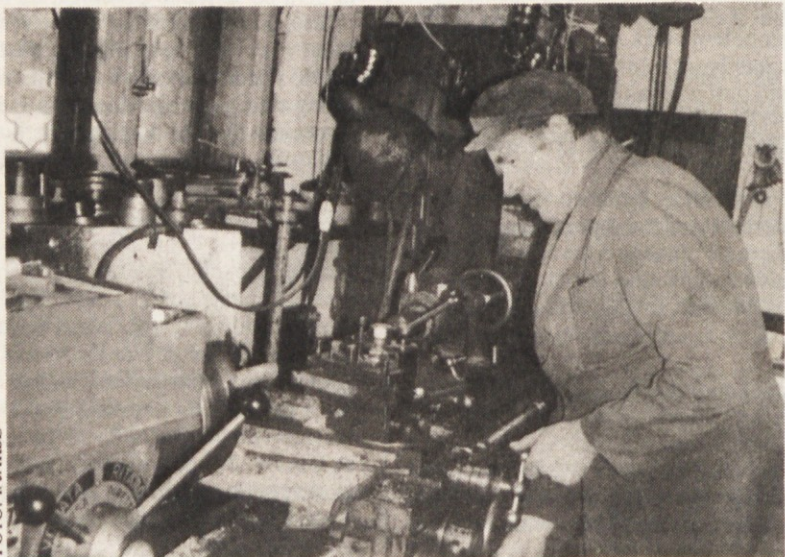

FOTO: T. JAKŠE

Karel Gačnik ob svoji stružnici

Raziskovalec neskončnosti in sanj v semenih

Ustvarjalec zori iz sveta in svojih doživetij. Nekateri hitro dosežejo svoj osebnostni in zrelostni vrh, drugi zore počasneje; nekateri dozore v osebno ali zgodovinsko usodnih trenutkih, drugi zore iz vsakdanjosti; pa ni mogoče reči, da so zaradi tega sadovi enih ali drugih manj dozoreli ali manj zlahtni. France Režun, upokojeni predmetni učitelj iz Trebnjega, je kot ustvarjalec zorel počasi, saj je kot literat nastopil razmeroma pozno, pisati je začel šele po 40. letu življenja. Ko je izšla njegova prva pesniška zbirka Drobci sonca, je bil star 54 let. Vendar pa so bile to, četudi natisnjene v pesniškem prvencu, zrele pesmi, z izdelanim miselnim ozadjem, naznačile pa so prihod zanimivega dolenjskega literata.

Morda se je zorenje v pesnika in pisatelja začelo veliko prej, že v otroštvu, ki ga je France preživel v veliki patriarhalni družini, ki je živel v delu in kmečko pristnem stiku z naravo, ali ko je kot šolar moral vsak dan prepešati po 16 kilometrov do šole in nazaj in je na poti prisluškoval utripom življenja ter srkal vase nezavedna spoznanja, ki so se kasneje oblikovala v samosvojo življenjsko filozofijo povezanosti vsega, po kateri je Režun znan kot mislec in literat. Življenje ga je pač gnetlo kot vsakogar od nas, enkrat z milejšimi, drugič s surovejšimi gibi, sla po lepoti, duhovna usmerjenost in globina doživetij pa so mu lepega dne porinili pero v roke.

Za nekatere čudak

Ko govori o svojem življenju, si France Režun pomaga z naštevanjem različnih "najev", ki so značilni za njegovo življenjsko pot. Takole pravi: "Živel sem v družini s 17 člani (starša, strici, babica in kar 13 otrok), ki je bila največja v mojem rojstnem kraju, v Znojilah pri Zagorju ob Savi. Od vseh v razredu sem imel najdaljšo pot do šole in, ker med vojno nisem smel obiskovati šole, sem bil potem v nižji gimnaziji in na učiteljski v razredu najstarejši učenec. Od vsega, kar sem počel v življenju, sem najdlje učiteljeval, kar 40 let in še čez. Začel sem na Trebelnem, nadaljeval v Trebnjem, nato po študiju na višji pedagoški akademiji ravnateljaval v nižji gimnaziji v Šmarjeti, od koder sem se zaradi spora s partijskim sekretarjem vrnil v Trebnje in se tu udopil."

Posebej lepe učiteljske spomine ima Režun na čase, ko je kot novopečeni učitelj prišel na Trebelno. Tu so se znašli skupaj sedanjí publicist Viktor Blažič, zdaj že pokojni pisatelj Pavle Zidar in on. Postali so veliki prijatelji in prijateljstvo še okrepili, ko so kot verujoči v ideale komunizma in socializma ugotavljali, da so prevarani. Začeli so razmišljati s svojo glavo, kar je vsem trem potem prineslo različne nevesočnosti, a na kljub temu ostali samosvoji, svobodni misleci.

"V najožjem okolju sem bil zaradi svojih razmišljanj, ki se niso vedno ujemala z uradno mislijo, in zaradi sprehodov v naravo znan kot največji čudak," nadaljuje Režun z naštevanjem svojih življenjskih najev. "Pisati sem začel pozno, po 40. letu starosti, najprej pesmi in potem prozo. Pri pisanju sem v mikrokozmosu prišel najdlje do sanj v semenih, v makrokozmosu pa do Andromede; dlje pa samo do neukročene neznanke neskončnosti."

Jok deklice in valovanje v srcu zvezd

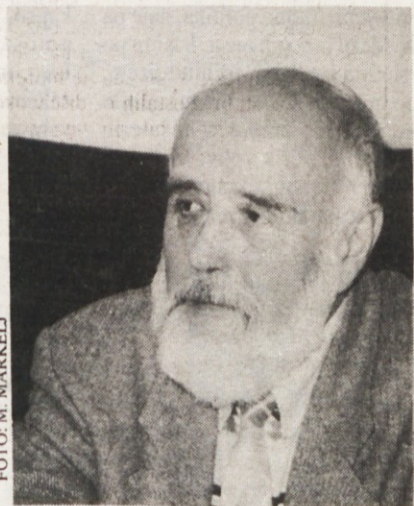
Poleg s šolo se je Režun veliko ukvarjal še s taborništvom in knjižničarstvom, oboje pa ga je po svoje zorilo v misleca in literata. Taborništvu ga je stajalo z naravo, ukvarjanje s knjigami pa vodilo v labirinte človekovega razmišljanja. Svojo filozofijo je oblikoval z vsem, kar se je stekalo vanj iz sveta, iz preteklosti in sedanjosti, a tudi iz slutenj prihodnosti in iz razsežnosti vesolja. Vse to je skušal spraviti v red. Ve sicer, da je to nemogoče, vendar pa človek le tako lahko pride vsaj do osnovnih spoznanj in resnic ter najde nek skupen imenovalec vsemu.

"Zanimajo me mnoge stvari in v mnoge tudi verjamem. Verjamem, da je univerzum neskončen tako v smeri mikrokot v smeri makrokozmosa. Verjamem v ujetost celote v dele in delov v celoto,

skratka v tao - eno je v vsem in vse je v enem. Verjamem v ujetost svobode, v nujnost in v ujetost nujnosti v svobodo. Tudi v to, da jok deklice spremeni valovanje v srcu zvezd. In vem, da lahko samo zvestoba vseh delov zbudi utrip celote in da lahko samo ta utrip delom vrača življenje. To, se mi zdi, je temeljna resnica," poetično razmišlja Režun, ko z besedami razpleta svoj miselni svet.

Pravi, da verjame v neločljivost materije in zavesti in v to, da brez soočenja subjekta z objektom ne more nastati nobena resničnost, kajti vse je eno in eno je vse. In v luči tako razumljene resničnosti Režun bolj verjame v programe narave kot pa v slučaj. V eni od svojih pesmi je to takole izrazil: "Tudi cvet ne more vzcveteti v rdeče, če so že semena tkala belino." Sploh so semena za Režuna nekaj čudovitega, med drugim so, kot pravi, najboljši primer nedeljivosti časa: v njih je hkrati vsa preteklost in vsa prihodnost.

V tako zaokroženem miselnem svetu ni mogoče dvom v smisel življenja, zato Režun lahko zelo suvereno trdi: "Vem, da ima življenje smisel in da ima človeštvo, čeprav zelo samotno v neskončnosti, svojo vlogo. Ta je predvsem, da se ohrani in da nadaljuje življenje. Naše največje bogastvo pa je, da je okrog nas še toliko neznanega. Ko to neznano odkrivamo, postajajo naša obzorja širša, mi pa stvarniki, kajti odkrivanje neznanega je zame isto kot ustvarjanje. Vem tudi, da je naša največja nesreča antropocentričnost. Sami smo si določili, da smo krona stvarstva. Glede smotrov, ki naj bi jih imelo človeštvo, smo kot izgubljeni. Eno pa je jasno: stopnjevanje jemanja, ropanje in uničevanje narave niso prava pot. Pojem napredka je v današnjem razvoju sveta zgrešen. Namesto stopnjevanja proizvodnje predmetov in lakote po njih bomo morali priti k drugemu idealu - k skromnosti... V mnoge stvari torej verjamem, v nekatere pa ne. Ne verjamem v prepade med generacijami, o čemer je včasih toliko govora. Človek in vsa njegova zgodovina je kot drevo. Na tem drevesu so mlade generacije najmlajši poganjki. Brez njih bi se drevo posušilo. Toda ti poganjki so zasidrani v veje, veje v deblo, deblo v korenine!"

Šola, taborniki, knjižnica, literatura

A Režun se ni izgubljal v svojem miselnem svetu in priljubljenem filozofiranju. Dejaven in ploden je bil in je še na vseh področjih svojega delovanja od šolnika, tabornika in knjižničarja do pesnika in pisatelja. Kot šolnik se je poleg poučevanja veliko ukvarjal s problematiko

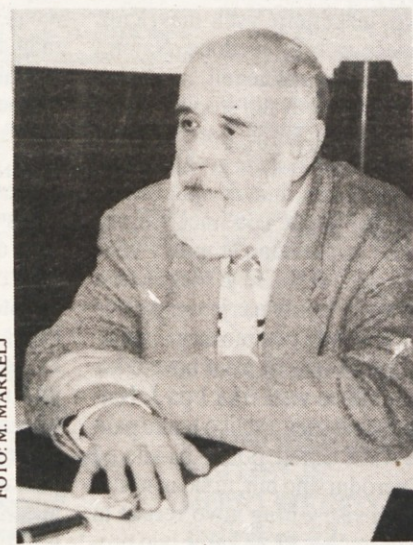

FOTO: M. MARKELJ

pouka, trajnejši sadovi tega so bili priročniki za potrebe šole, med drugim domoznanski priročnik Naši kraji in Zgodovinski atlas za 8. razred. Za svoje šolniško delo je prejel Žagarjevo nagrado. Kot velik ljubitelj narave in tabornišstva je bil dlje časa starešina Odreda sivih jelš. Mlade je vodil v naravo, na izlete, pohode in taborjenja, na katerih je, kot pravi, doživel najlepše stvari v svojem življenju, odsevi doživetij stika z naravo pa so močno opazni v njegovi literaturi.

Po 20 letih je moral opustiti taborništvu, ker so mu naložili, da v občini Trebnje vzpostavi mrežo knjižnic. Temu delu je posvetil veliko svojega prostega časa in energije, sadovi pa so bili lepi. V Trebnjem je nastala knjižnica, katere fond je od 1.200 bolj ali manj političnih bršur zrasel na 30.000 knjig. Organiziral je izposojališča v Mokronogu, Sentrupertu, na Mirni in v Dobrniču. Pri knjižničarskem delu mu je veliko pomagala žena. Žal je moral tudi pri tem delu, koristnem za vso skupnost, večkrat požreti kakšno grenko, a na to pozablja, saj je danes trebanjska knjižnica resničen kulturni center kraja in vanjo prihaja vedno več ljudi.

"Vzmemirljivost, bogastvo življenja, sla po lepoti in globina doživetij so me pripeljali do tega, da sem začel doživljati oblikovati v izraz," pripoveduje Režun o svojem literarnem ustvarjanju. "Najprej so bile to pesmi, izdane v zbirki Drobci sonca, ki je moj pesniški prvenec. V teh pesmih prihajam do stvari še boječe, se jih komaj dotikam, vendar stvari spregovore, zazvene, me sprejmejo in jaz jih sprejemam kot del sebe. To so drobne stvari, od tod naslov Drobci sonca. Pozneje se poglobljam v mnogo širši svet, v mikro- in makrokozmos in se v njem srečujem s čudeži stvarstva. Stvarem prihajam še bližje in globlje. Odmev tega sta moja druga pesniška zbirka Občutja in videnja ter zbirka kratke proze Na mejah z neznanim. Mislim, da sem najdlje segel v ciklus Razična življenja, ki je izšel v antologiji več avtorjev Življenje ve za pot. Iz neskončnosti prostora sem se pesniško vrnil v najbližje okolje, na Dolenjsko, in napisal zbirko pesmi Dobrave. Ta zbirka zdaj čaka na izid."

A ni edina. Letos, ko bo France Režun slavil 70. rojstni dan, je načrtovan izid še ene njegove knjige, zbirke črtic Letni časi, ki so nastale iz doživetij zemlje, kmečkega dela, praznikov, navad in običajev. Napisana je že tudi knjiga potopisa po Kitajski, medtem ko knjiga z esejističnimi potopisi po Sredozemlju še nastaja. Zanimiv poskus predstavitve Režunovega pesništva je pripravila njegova hči Milena, ki je pred kratkim v sodelovanju z glasbenikom Ladom Jakšo pripravila zvočno kaseto Prebujanje narave, na kateri ob izvirni, prav v ta namen napisani Jakševi glasbi Režunove pesmi in kratko prozo recitirata Milena Režun in Milena Jagarinec.

Ko bo letos novembra France Režun slavil 70. rojstni dan, se bo lahko z veseljem ozrl na svojo življenjsko njivo: rodila je lepe sadove.

MILAN MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Izbrane

Krakarjeve pesmi

Pesnik, pisatelj, prevajalec, publicist in urednik Lojze Krakar, ki mu je zibelk stekla 21. februarja 1916. leta na sončni strani Gorjancev v Semiču, bi večeraj dočkal celih sedemdeset let življenja, a namesto hrupu bučnih praznovanj njegovo pesniško srce zdaj prisluškuje šepetanjem večnosti na pokopališču pri sv. Duhu, kamor se že stoletja stekajo poslednje poti Semičanov. Pesnika so pokopali lanskega decembra, njegova življenjska pot se je tako iztekla, pesniška, ki jo je začel pred več kot pol stoletja, pa ne. Krakar pesnik ostaja živ med nami s številnimi pesniškimi zbirkami, prevodi in proznimi prispevki, ki so se od njegove prve pesniške zbirke V vzponu mladosti leta 1949 zvrstili do najnovejše knjige Izbranih pesmi, ki je že po njegovi smrti pred kratkim izšla kot v zbirki Utva pri Dolenjski založbi.

Izbor pesmi za to izdajo je pripravil pesnik sam, zato ga smemo upravičeno vzeti kot tisto, kar se je ustvarjalcu samemu zdelo najbolj zlahtno in izrazito za njegov pesniški razvoj, ki ga je sicer začel s povojnim graditeljskim aktivizmom in spremljajočo težo taboriščnih doživetij, vendar nadaljeval v intimni govorici deziluzionizma in resignacije ter z zadnjimi pesmimi segel v poglobljeno doživljanje vprašanja človekove presežnosti. V oblikovnem pomenu je Krakarjev pesniški razvoj tekkel od tradicionalnih vezanih oblik k svobodnemu verzmu in potem spet nazaj k verzom, spet z rimo. Ko je pesnik izbiral, je od svojih številnih pesniških zbirk in ciklov upošteval le nekatere, kar je razvidno iz ciklov v Izbranih pesmih. Ciklu Med iskanci biserov slede Noč, daljša od upanja, Vdanost, Nekje tam čisto na robu, Sporočilo, Romanje v Kelmarajnu, tem, že objavljenim, pa je dodal nov pesniški venec Sinjina jeseni in v njem združil pesmi, ki so nastale v zadnjih letih njegovega življenja. Najbrž bo prav ta zbir pesmi za ljubitelje Krakarjeve poezije še posebej zanimiv, saj se v njih pesnik na še posebej zlahaten način, četudi iz počutja življenjskega zatona, ozira na svet, svoje življenje in pesniško poslanstvo z najvišje točke duha, ki je hkrati najgloblje srečanje s tlemi, zemljo. Pesnikov klic, zajet v verzih "daj zmolja, da se vate odtisne moj korak... da ne bo moje bivanje le veter, ki previhra skalovje, le blisk, ki ničesar zanetil ni", polno odzveneva. Krakarjev pesniški korak se je močno odtisnil, je blisk, ki še neti dragocene ognje doživljanja poezije. Za to bogastvo je treba seči le po knjigi s sinjimi platnicami, na kateri piše: Lojze Krakar IZBRANE PESMI.

MILAN MARKELJ

Najinost, ki ni le ljubezen

Gitica Jakopin, v Ljubljani udomljena rojakinja iz Leskova pri Krškem, je slovenskemu bralstvu resda bolj znana kot prevajalka (iz romanskih, germanskih in slovanskih jezikov oziroma literatur), za prevode si je tudi prislužila Sovretovo nagrado, a je tudi njeno izvirno pisanje vredno pozornosti in spoštovanja, čeprav ni kdove kako obsežno. Objavila je nekaj proznih del (zadnje - zbirka kratkih zgodb - je izšlo prav te dni), bila nagrajena s Kajuhovo nagrado, pisala pa tudi radijske igre in pesmi. Zbirko pesmi za otroke je izdala že pred kakim desetletjem, ob koncu minulega let pa se je predstavila še s knjigo pesmi za odrasle. To delo je avtorica, kot že nekaj drugih zadnja leta, natisnila v samozaložbi.

V pričujoči pesniški zbirki, ki ima preprosto naslov PESMI in izpovedni svet nakazujoč podnaslov SE PRAPROT BUDI, je 45 pesmi. Razvrščene so v tri cikle: Košarica sliv, Nekdo poje in Prah češnjavih koščic. Svet, ki ga teke verzi in kitice te pesniške knjige, je svet ljubezni, tega tako znanega in tako krhkega čustva. V ta svet, pravzaprav pesniško pokrajino, nas uvede že prva pesem. Iz verzov se v vijolični svetlobi svetlikajo omamne zrele slive, pesem pa v resnici govori o ljubezni. Ljubezen do moškega se oglašja malone v vseh pesmih do konca knjige, iskri se tudi v prepletanju reminiscenc sanj in oživljajočih se spominov na čas, ko so se razcvetela ljubezenska doživetja.

Kar se dogaja med moškim in žensko, ni samo ljubezen, temveč je še kaj drugega. V pesmih Gitice Jakopin je najširše pojmovan odnos med moškim in žensko, imenovan "ta najinost". Lepo in izvirno! Na svetu pa je vse minljivo, tudi življenje. Morebiti se ljubezen ob zavedanju tega močneje razplamti, zato tudi pesnica zapiše: "Kako te ljubim / v tej minljivosti..." Pesmi so preproste, razumljive, zapisane v naravnem, se pravi neizumetničenem jeziku, predvsem pa govoreče tako neposredno, da jim moramo prisluhniti in verjeti.

IVAN ZORAN

Še ode

Letošnjo Prešernovo nagrado, naše največje in najuglednejše priznanja za dosežke na kulturnem polju, je za bogat pesniški opus prejel pesnik, prevajalec, urednik in publicist Vlado Taufer. Skoraj hkrati je Cankarjeva založba ljubitelje poezije presenetila z izidom najnovejše Tauferjeve pesniške zbirke, desete po vrsti, če ne štejemo tistih, v katerih so natisnjeni izbori iz dotlej izdanih zbirk. Avtor jo je naslovil z nekoliko nenavadnim naslovom ŠE ODE. Gre za pesniško zbirko, ki v Tauferjevem pesniškem opusu pomeni nekaj novega, predvsem po neposrednem vdiranju zunanjega sveta v podobe in vsebino njegove drugače dokaj vase zaprte poezije, ki pa seveda kljub tem novim elementom ostaja zgoščena, večpomen-ska in občutljiva igra na instrument jezika.

Knjigo je pesnik dokončal jeseni 1994. leta, ko so na tleh nekdanje Jugoslavije besneli krvavi spopadi, od tod uvodna in zaključna pesem zbirke, Previdenje prostora, Vukovar, in Previdenje prostora, Sarajevo. Med obema "previdenjem", ki opredelujeta čas in prostor, so umeščeni trije pesniški venci, ki nosijo pomenljive naslove: Ode mogoče, Še ode mogoče, Žalostni del vsega venca, pesmi v njih pa govore o doživljanju aktualnega časa in prostora. Nasilje na Balkanu je nedvomno pomembnejše zaznamovalo konec našega stoletja, svet in življenje sta ob svitu balkanskih ognjev vprašljiva na nov način. Za pesnika, ki se tako in tako v svoji poeziji vedno znova sooča s smrtjo, se svet kaže kot iztekanje neke civilizacije, ki jo pesnik doživlja kot propad in polom. In kaj v takem svetu slaviti, čemu zapeti pesem? Je oda, pesem častilnega značaja, še možna? Seveda je, in to tistemu, kar iz Tauferjevega pesniškega creda vedno znova stopa na plan kot vrednota - življenje, bivanje. Pesnik v kratki pesmi Življenje, ki je edina v celoti postavljena v kurzivi, kar najbrž ni tipografska napaka, pravi takole: "oče/ hvaljeno bodi/ življenje/ v milosti/ moje". Gre torej za življenje, za tisto, kar "ni niti smrt niti/ rojstvo, marveč vmes", kot je zapisal pesnik v pesmi Po zidu. Človekovo bivanje v tem svetu propadanja, razbijanja in preobaračanja videzov resnic, še dopušča ode. Navsezadnje je pesnjenje, ki je bivanje jezika, že samo po sebi oda življenju.

MILAN MARKELJ

KNJIŽNI TELEGRAMI

• Slavistično društvo in Zavod RS za šolstvo sta izdala zbornik RAZMIŠLJANJA O EDVARDU KOCBEKU, v katerem je natisnjenih 13 referatov s Kocbekovega simpozija leta 1994.

• Založba Quatro je v eni knjigi izdala obsežno trilogijo Johna R. R. Tolkiena GOSPODAR PRSTANOV.

• Izšli sta tudi tretja od načrtovanih štirih knjig jezikoslovnih spisov Antona Stanislava Škrabca in zbornik ŠKRABČEVA MISEL s prispevki predlanskega simpozija, posvečenega 150. obletnici rojstva tega velikega jezikoslovca.

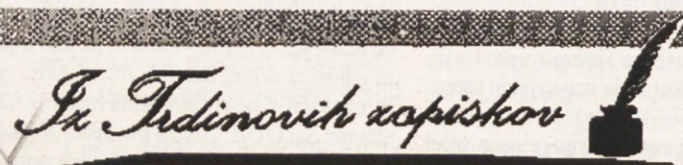
• Pri založbi Mihelač so izšle tri nove knjige: Silvije Borovnik PIŠEJO ŽEN-SKE DRUGAČE?, Vasje Predana SLED ODRSkih SENC in prevod MALEGA ANTIČNEGA LEKSIKONA.

• Založba Didakta je izdala strokovno delo Tilke Kren Obran VREDNOTE MLADIH, Bogomirja Novaka ŠOLA NA RAZPOTJU in zbornik prispevkov devetih avtorjev OBREMITIVNE OSNOVNOŠOLCEV - VZROKI IN POSLEDICE.

FOTO: I. ROŽMAN

POT V ŠOLO - Pot v šolo danes ni več tako naporna, kot je bila še pred dvema desetletjema. Tedaj so otroci iz več kilometrov oddaljenih vasi hodili v šolo peš, denimo iz vasi Šutna in Dobrava v osnovno šolo Podbočje, naj je bilo lepo ali slabo vreme. Kljub dolgi hoji s težko torbo na ramenih so se dogodivščine, ki so spremljale otroke na poti, mnogim vtisnile med dragocene spomine na otroštvo. Nabiranje zvončkov spomladi, kepanje pozimi, pot po slikovitih gozdnih bližnjicah so bile nepozabne radosti, ki jih je nadomestilo t.i. vreščanje in kričanje otrok v šolskem avtobusu. (Pripravila etnologinja Irena Rožman)

Delavci v dvorski livarni slabo živijo - Delavcev do 1000 najmanj, s knapi vred. Plače dobivajo od 2 dvajsetic do 30 grošev, kakor je delavec. Naj bolje plačajo se ključarji, strugarji in mizarji - od 1 f. do 1 f. 30 groš. Ali kakor uradniki tudi tu ljudje nič nimajo, marveč jemljejo še v firsovih prodajalnicah na puf. Denarji gredo skoraj vsi nazaj v knezov žep, 1/2 plače dobivajo v njegovih notah. Tudi drugi ljudje, zlasti gospodarji si prislužijo vsako leto posebno pridnim težakom, naj bodo detiči, kalfe ali mojstri. On je hotel vzeti Lapajnetovo - kovačev - ali mu je oče ni hotel dati, zato se misli, da je utopil se nalašč (ali ni prilika - ondi je nevarna krnica pod slapom).

Znal je tudi arabsko - Pod bližnjim slapom poginil je kopajoč se egiptovski Jožef (Urancar iz Moravč), prebrisan mož, ki je znal dobro tudi pisati slov. nemški in arabski. Iz Dvora vozil je mašine za pavaljne fabrike v Egipt z veliko spretnostjo in koristjo. Dal je rokodelcem mnogo zaslužiti. Po 9 mesecev bival v Egiptu, po tri tukaj. 50-60 gold. je samo za dar razdal vsako leto posebno pridnim težakom, naj bodo detiči, kalfe ali mojstri. On je hotel vzeti Lapajnetovo - kovačev - ali mu je oče ni hotel dati, zato se misli, da je utopil se nalašč (ali ni prilika - ondi je nevarna krnica pod slapom).

Spustili smo se po bregu v dolino, kjer je dopoldansko sonce v deviško belino snežne odeje pričaralo eno samo diamantno bleščavo, lesketanje vseh mavričnih barv in slepeče srebrne svetlobe. Najprej za nas silno velik tovariš učitelj, za njim pa so v svojih bednih obuvalih stopali v izhrojene stopinje najprej fantje, potem pa me, deklice, v ponošenih krilcih, grobih volnenih nogavicah in nerodnih čevljih, nizkih, visokih, kakršne je pač kdo imel. Čeprav smo se trudili in previdno stopali v uhojene stopinje pred seboj, se je sneg vseeno sipal v obuvala in kmalu nas je vse skeleče zeblo. Toda to je bilo postranskega pomena, kajti v dolino smo šli pisat nove črke. Tisti dan sta bili na vrsti črka I pa J. Najprej je črko v sveži sneg z veliko tenko palico zarisal tovariš učitelj, potem pa kdo od nas. Kako nerodni smo bili, ni šlo in ni šlo! Pa smo delali više v breg novo teraso in novo vrsto nesrečnega J. In ker je bilo prostora še veliko, je sledila še črka K. Nazadnje je bil popisan vseh breg in tudi pouka je bilo konec za tisti dan. Vsi premraženi in premočeni smo drgetaje odšli vsak na svoj dom... Tako je bilo pozimi 1943.

Oh, kje je že to! Spomin na tisti čas mi je živo obudila slika, ki mi jo je prinesla pokazat Tilka. Najprej mi je zbudila neskončno začudenje, da kaj takega sploh obstaja, potem pa so se obema pričele nabirati solze ob spominu, odmaknjemem tako daleč kot večnost sama. Na sliki stojimo v štirih vrstah, vsaka malo dvignjena od prednje. 40 nas je, bosopetih deklic, deklet, fantov in dečkov, od 6 in pol do 14 let, zbirka obrazkov v zadregi, sproščenih in zapetih, nasmejanih in sramežljivo zgrbljenih, saj smo takrat prvič stali pred fotoaparatom, tehničnim čudom, največjim za vlakom, ki je dvakrat dnevno sopihal mimo naše vasi in hropel v tunel tam nad sosednjimi Peski.

Takrat, tistega daljnega leta 1943, je bila vojna. Šolo smo imeli v premorih, pravo partizansko šolo, so nam kasneje povedali, za nas 40 pa je bil to začetek iskanja znanja in prvih pogledov naokoli.

Slika iz tistega časa, podoba neke silno zbegane generacije, tolikokrat begane in preoblikovane, ki zdaj po toliko letih tiplje v otroška leta in išče, še vedno išče tisti prav, ki ga verjetno ne bo nikoli na tem svetu našla prav nobena generacija. Vsak dan sem na tej sliki znova prepoznala koga od nas in ugibala, kakšna življenjska pot stoji za otroškim obrazkom. Anica, Pepca, Marija, Mimica, Ivan, Franci, Mica, Jožko pa še en Franci in Jože, Franci in Janez, ti so ostali doma, Tilka, Pepca, Micka, Dragica, Franci, Metod, Pepca in Štefka pa Fani, Joži in Jože so se razkropili naokrog. Nežke s prelepimi zlatimi kitami, Micke, svetlolase Anice z belo pentljo, resnega Jožka, Francija in Janeza ter Jakoba ni več med živimi, ostalih ne prepoznam več, ušli so mi iz spomina, pa naj še tako brskam po njem. Na sliki sta še tovariš z očali in tovarišica Vida, plašno vitko bitje v svetli obleki. Deklice v prvi vrsti v skromnih belih oblekah, temnih, z belimi ovratniki, ki so bile takrat naša najboljša, nedeljska oblačila, v naročjih pa prvo spričevalo s samo petimi ocenami. Zvečine boste nožice trdno oprte v tla pred Jankovo hišo, ki je bila tistega davnega leta šola.

Ganljiv spomin na porajajoči in porušeni pa spet rojeni in ponovno izničeni svet neke generacije, ki počasi gre po stopinjah nešteti sanj v pozabo. Tu je enkratna fotografija, tu nas je še nekaj, nekaj razbežanih in nekaj takih, za katerimi se je izgubila sled, 40 usod, takih in drugačnih. Nostalgija za nečim izgubljenim, revnim, pa vendar bogatim otroštvom, kajti lepo je bilo že davno davno. Tako ne bo nikoli več.

FOTO: M. MARKELJ

PETER VOVK OBISKOVALEC

Zazdelo se mi je, da je nekdo popraskal na vrata koč iz brun. In res, glej, medo gleda skozi okno. Vstal sem od mize in ga začudeno gledal. Kaj bi bilo, če bi odprl vrata? Velika mrha je bil, velika glava, gobec. Metal sem mu koščke kruha skozi okno. Spretno jih je lovil. Celu štruco en dan starega kruha je pojedel. Potem je odcapljal pit vodo k studentcu.

Poslej sem zelo previdno odpiral vrata, kadar sem šel ven. Hosta se je že otesala listja, medo pa je še hodil k meni. Ni ni dal miru, polno glavo sem ga imel. Če bi imel dovolj hrane, bi še šlo. Tiho se je pojavljal pred vrati, praskal po lesu, gledal skozi okno. Ko sem se z motorjem pripeljal pred koč, se je že čez nekaj minut pojavil medved. Poznal me je dobro; vedel je, da mu bom prinesel kaj za pod zob.

"Mrha je mrha," sem razmišljal. "Ne vem, kaj bi naredil z mano, če mu ne bi dal kruha."

Ko je zapadel prvi sneg, ga ni bilo več blizu. Sneg, droben kot mušica, je padal, padal in postajal bolj in bolj gost in bel. Ponoči sem se utrujen prebujal iz sanj. Medo me je prihajal obiskovat v sanje in me čuval pred vrati.

Gozdovi so dolgoživi ekosistemi, ki se razprostirajo na obsežnih površinah in so močno odvisni od različnih klimatskih, geografskih in političnih razmer. Za boljše poznavanje gozda je najbolje vzeti pot pod noge in si ogledati gozdove v različnih okoljih. Trije slovenski študentje gozdarstva so odpotovali v Malezijo in si ogledali tako deželo samo kot njene širne tropske gozdove.

Študenti gozdarstva so ustanovili mednarodno društvo študentov gozdarstva, katerega glavni namen je povezovanje gozdarskih šol. Obisk katere od gozdarskih šol omogoča drugačen pogled na domače razmere in pa pogled v popolnoma drugačen svet. Slovensko društvo študentov gozdarstva je tako organiziralo že številne tabore in izmenjalne tedne, ki so se jih udeležili študentje iz celega sveta, slovenski študentje pa so obiskali mnoge države po vsem svetu: Švico, Brazilijo, Dansko, Gvinejo Bisao in še mnoge druge. Eno od srečanj je potekalo v Maleziji. Udeležili so se ga trije študenti gozdarstva, ki se niso ustrašili dragega in naporenega potovanja. Največja težava je bil seveda denar; brez pomoči ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je prispevalo večino sredstev, potovanje zagotovo ne bi uspelo. Sponzorja sta bila še Socialno ekološka stranka Slovenije in Slovenska zadružna kmetijska banka.

"Blatna rečna delta"

Zvezna država Malezija leži tik nad ekvatorjem, po časovnih pasovih je šest ur pred nami. Podnebje je tropsko, vlažno in vroče, temperature se gibljejo od 21 do 32° C. Največ padavin je v deževni dobi, ko lahko v petnajstih minutah z izredno silovitostjo pade tudi do 15 cm dežja.

Malezija je v grobem razdeljena na dva dela. Prvi je del Malajskega polotoka, kjer ima zemeljsko mejo s Tajsko in Singapurom. Drugi del leži na otoku Borneo, ki si ga Malezija deli z Indonezijo in Brunejem, zelo majhno državo, ki pa velja za eno najbogatejših na svetu. Malezija na morju meji še s Filipini. Sestavljajo jo 13 zveznih držav, ena od njih je Kuala Lumpur (dobeseden prevod: blatna rečna delta) - glavno mesto Malezije s posebnim statusom. Provinci Saravak in Sabah, ki ležita na Borneu, slovita po svoji redki naseljenosti in veliki gozdnatosti.

Za gozdarje je pomembna zlasti provinca Saravak, zanimivo pa je, da vstopna viza za Malezijo zanjo ne velja. Takšno kontrolo nad obiskovalci je spodbudil švicarski ljubitelj gozdov, ki je lokalno prebivalstvo prepričal, da ne dovoli neekološkega izkoriščanja gozdov, v katerih živijo. Posledice njegovega delovanja so opazne tudi v državni zunanji politiki.

Janez Božič

TROPSKI GOZDOVI MALEZIJE

Kuala Lumpur je tipičen tropski megalopolis z vsemi neprijetnostmi, kot so ogromne razdalje, prometni infarkti, smrad, oporečen javni vodovod, neučinkovit mestni transport, kronična odsotnost poštnih nabiralnikov, skratka neučinkovitost javnih služb. Vendar tudi v Malezijo počasi prodira singapurski vpliv. Medtem ko je pošiljanje pisem slabo organizirano, pa lahko kupiš Telecom kartico praktično povsod in telefoniraš, kamor želiš. To sicer stane nekaj več, vendar je zveza boljše, predvsem pa zanesljivejša kot pismo.

Javne službe so sploh zelo primerne za ugotavljanje razlik med deželami. Če veliko potuješ, si prej ali slej prisiljen, da njihovo delo okusiš na svoji koži. Razlike so vsaj pri avtobusih očitne. V Maleziji to spoznaš, takoj ko želiš stopiti na avtobus, saj vrata niso na strani, kot smo Slovenci navajeni. To je seveda zaradi tega, ker se v Maleziji vozi po levi strani ceste. Vožnja po "napačni" strani je le ena od navad, ki so jo Malezijci prevzeli od bivših kolonizatorjev Angležev. Ko najdeš vstopna vrata, ni še nič storjenega, saj se moraš zelo potruditi, da se zrineš v avtobus. Avtobusi mestnega prometa so praviloma nabito polni. Polne so tudi ceste. Ko sprevodnik opravi s potniki, se obesi na vrata avtobusa, kriči na mimoidoče in z divjim mahanjem nakazuje smer. Včasih imaš občutek, da preprosto uživa v zraku in vetru, ki sta ob primerjavi s smradom v notranjosti avtobusa najbrž blagodejna.

Dobra stran avtobusov je, da vozijo tudi med tropskimi nevihtami, ko se ceste v trenutku spremenijo v reke. Običajno se ljudje v Kuala Lumpuru vozijo z motorji, ki pa so ob takih nevihtah neuporabni.

Nove in nove džamije

Značilnost megalopolisov so tudi četrti, ki se med sabo močno razlikujejo. Univerzitetna četrt je večja od Novega mesta tako po številu prebivalstva kot po površini. Ta je večja po zaslugi igrišča za golf in kmetijske fakultete, ki ima na voljo veliko zemljišč. Število študentov v četrti se zmanjša le med počitnicami, ko študentje obiščejo domače.

Od urejene univerzitetne četrti se proti mestu raztezajo barakarska naselja brez kanalizacije, ob-

časno poplavljen in močno smrdeča. Ko se smrad po kanalizaciji razkadi in ga nadomesti avtomobilski smrad, veš, da si v predmestju, predelu stanovanjskih sotesk, stadionov in dolgih ulic. Nato se približa centru mesta, ki ga zaznamuje kitajska četrt. Ulice so kratke in polne odličnih restavracij. Najožji center pa je poslovno središče, ki je zgledno urejeno in ga ljudje iz predmestij zelo redko obiščejo.

Kljub slabim razmeram v mestih podeželja v Maleziji praktično ne poznajo. Večina prebivalcev živi v večjih ali manjših mestih ob cestah na obali, ki so si med seboj zelo podobna.

V Maleziji religiji večkrat pripisujejo podoben pomen kot pri nas narodnosti. Najmočnejša religija je islam, ki mu pripada 60 odstotkov prebivalstva. Z njim je močno zaznamovana uradna politika, daje pa močan poudarek tudi videzu mnogih mest. Islamu po številu pripadnikov sledita budizem in hinduizem. Predvsem budizem, ki mu pripada večina tukajšnjih Kitajcev, si je v nekaterih delih države in nekaterih vejah gospodarstva pridobil velik vpliv. Večja ali manjša verska razhajanja niso nikakršna redkost. Pred osamosvojitvijo je prihajalo do verskega zati-

1 ranja s strani Angležev, danes so prisotne islamske fundamentalistične težnje.

Verske razlike se kažejo na vseh ravneh. Močno opazno je nastajanje novih in novih džamij z v nebo segajočimi minareti in izredno razkošno opremo. Svetišča ostalih verstev so manj opazna in skromnejša, čeprav velikokrat starejša in zanimivejša. Krščanstvo ima zelo malo privrženecv in bi ga skupaj s prvotnimi verstvi najlaže vpisali med eksotična verstva.

Razlike vsepovsod

Najprijetnejša so verska razhajanja v kuhinji. Kitajske restavracije lahko obiščete brez tveganja, čeprav je včasih težko naročiti željeno hrano. Najbolje je naročiti tisto, kar ravnokar jedo pri sosednji mizi, zagotovo bo okusno, za ceno pa se lahko dogovorite vnaprej. Če ste bolj pogumni, si lahko privoščite tudi muslimansko hrano, vendar imajo za naš okus nekoliko preveč sproščene higienske navade pa tudi po okusu se s kitajsko ne more primerjati. Najpogumnejšim bodo v slast poslastice z ulice. Postregli vam bodo z jedmi, za katere nikoli ne boste zvedeli, kaj so, vendar pa opazujete, kako pripravljajo jedi poteka pred vami kar na tleh. Če boste naročili tortelinom podobne kroglice, boste med kratkim čakanjem lahko gledali ženo, ki vleče in reže testo, vanj zavija bogsigavedi kaj ter vse skupaj zлага na desko. Otrok to ocve v fritizi in zavije v časopisni papir. Na koncu vam oče jed ponosno izroči ter opravi finančno transakcijo.

FOTO: JANEZ BOŽIČ

Rase: Indijka, Malajka in muslimanka

Rovan in Kralj vrhunsko

Na državnem dvoranskem prvenstvu za mlajše mladince v Celju so dolenjski in posavski atleti igrali pomembno vlogo, junak med njimi pa je bil prav gotovo Šentjernejec Kristijan Kralj, ki je v teku na 60 m sicer zasedel le drugo mesto, vendar je za zmagovalcem Ljubljancem Matičem Sušteričem, ki je s časom 7,11 postavil državni rekord, zaostal le za stotinko sekunde. Največji moštveni uspeh so Dolenjci dosegli v skoku v daljino, kjer so bili med 8 finalistov trije Novomeščani in dva Šentjernejčana. Zmagal je Novomeščan Gregor Rovani, ki je s 704 cm dolгим skokom le za 12 cm zaostal za rekordom mladinskega svetovnega prvaka Celjana Gregorja Cankarja. Rovani izid ima osebno vrednost ob dejstvu, da v Celju nimajo odskočne deske in se tekmovalci odpravljajo kar neposredno z umetne mase. S 687 cm je bil tretji Šentjernejecan

Jože Vrtačič.

Poleg tega so naši tekmovalci dosegli še nekaj dobrih uvrstitev: Andrej Murn (Krka) je bil, kljub temu da je podrl prvi dve oviri in zaradi tega izgubil precej hitrosti, drugi na 60 m z ovirami; Čurčič iz Brežic je šele po vrsti dodatnih skokov osvojil drugo mesto v skoku ob palici, saj sta imela z zmagovalcem Vrečo popolnoma enak izid 410 cm in število uspelih in neuspešnih skokov; Brežičan Planinc je bil s 192 cm drugi v skoku v višino; med dekleti je bila Šentjernejčanka Maja Nose druga v skoku v daljino (536 cm); Novomeščanka Miladinovičeva je bila druga v skoku v višino (161 cm), kjer je bila Šentjernejčanka Katarina Koligar tretja (145 cm), tretje mesto pa je v troskoku zasedla tudi Hafnerjeva, članica novomeške Krke.

I. V.

Šimuniču prvi državni naslov

Uspešni tudi Topličani

DOLENJSKE TOPLICE - Boštjan Šimunič iz Dolenjskih Toplic je na članskem dvoranskem državnem prvenstvu v atletiki v Ljubljani osvojil svoj prvi naslov državnega prvaka v članski konkurenci, s čimer se je uvrstil v državno reprezentanco, vendar zanj ne bo nastopil, saj je nastop odpovedal, si ker še ni dobro pozdravil poškodbe kolena, zaradi katere pol leta ni tekmoval.

Boštjan, ki sicer nastopa za Olimpijo, je v Ljubljani v troskoku preskočil 15,09 m in je drugouvrščenega Gorčana Juga premagal za več kot en meter. V troskoku je nastopila tudi Gordana Djurić, ki je s skokom 12,61 m in drugim mestom napovedala, da se spet vrača na stara pota, ko je kot mladinka do poškodbe postavljala državne rekorde. Gordana, ki je poleg tega v skoku v daljino s 595 cm osvojila 4. mesto, tako kot Boštjan nastopa za Olimpijo, njena sokrajanka Andreja Blatnik, ki nastopa za novomeško Krko in je očitno krenila po njenih stopnjah, je bila tretja.

I. V.

TUDI PODMLADEK

NOVO MESTO - Na tekmovalstvu v letalskem modelarstvu za 14. memorial Stojana Kranjca je v razredu F-1-A zmagal Novomeščan Damjan Terlep nad Bojanom Gjerkom iz Murske Sobote in Robertom Leškom iz Zapršiča, v kategoriji F-1-B pa Novomeščan Damjan Žulić nad Zvonetom Megličem iz Litije in Marjanom Klenovškom iz Celja. Domači aeroklub je bil po nekaj letih uspešen tudi med najmlajšimi in tako so se novomeški pionirji Goran Pavlin, Jure Žulić, Staš Stankovič, Blaž Strmec in Simon Dolinšek v svojem razredu uvrstili od 3. do 7. mesta.

PRVI STAROTRŽANI

NOVO MESTO - Na dolenjskem posamičnem šahovskem prvenstvu za dečke in deklice je med starejšimi deklicami brez poraza zmagala Darja Kapš, druga je bila Sabina Kapš, tretja Sonja Mukavec (vse tri Stari trg), četrta pa Karmen Ajdič iz Mirne Peči. Med starejšimi dečki je bil prvi Tadej Kobe, drugi Gregor Simčič (oba Stari trg), tretji Mirnopečan Jernej Udovč, četrty Starotržan Mitja Muhvič in peti Novomeščan Jaka Hrovat. (R. R.)

NAJBOLJŠI JE KOMAC - Gregor Komac iz kočevskega Melamina in Ljubljancanka Biljana Todorovič sta bila prejšnji petek v gostilni Kolesar na Sušicah pri Dolenjskih Toplicah proglašena za najboljša namiznoteniška igralca Slovenije. Tako so s svojimi glasovi odločili bralci revije *Bela žogica*, ki so očitno dali prednost športnikom, ki igrajo v slovenski ligi, pred nekaterimi, ki namiznoteniški kruh služijo v tujini in so nekoliko boljje uvrščeni na svetovni računalniški lestvici. Gregorju in Biljani je priznanji, pokala in praktične nagrade v vrednosti blizu tristo tisoč tolarjev izročil urednik Bele žogice Dušan Pezelj. Predsednik Namiznoteniške zveze Slovenije Janez Pezelj je ob tej priložnosti nagradjencema zaželel uspešno športno pot, uredništvu Bele žogice, ki jo pripravljajo in tiskajo v Novem mestu, pa še bogatejšo revijo, v kateri pa bi moralo biti tudi več strokovnih člankov. (Foto: I. Vidmar)

ZMAGA SILVESTROVE

MIRNA - Mladi mirnški badmintonisti vsak teden znova presenetijo in tako je bilo tudi tokrat, ko je na 3. republiškem turnirju za igralce do 12. leta zmagala Mirnčanka Špela Silvester, ki je letos januarja dopolnila komaj 9 let, njen uspeh pa je dopolnila leto starejša Špelina sestra Urška, ki jo je Špela premegala v polfinalu. Obe sta tako v ožjem krogu favoritinji pred državnim prvenstvom za igralce do 12. leta, ki bo aprila v Lendavi.

MULJAVO

NOVO MESTO - Popotniški odsek Planinskega društva Novo mesto bo v soboto, 2. marca, pripravil izlet od Višnje Gore do Muljave, cilj pešačenja pa je Jurčičeva domačija. Odhod popotnikov s kandijske železniške postaje bo ob 7.05, peš pot je dolga 15 km oziroma 3 do 4 ure, cena izleta je 800 tolarjev, prijave pa preko telefona 23 862 zbira Rezka Moretti.

ČE BO SNEG

PLANINA NAD PODBOČJEM - Smučarski klub Krško, ki upravlja s tukajšnjim smučiščem, pripravlja v času od 26. februarja do 1. marca začetni in nadaljevalni tečaj alpskega smučanja za predšolske in šolske otroke. Prijave zbira ob ponedeljkih in četrtek od 19. do 20. ure v Domu mladih pri krški tržnici, kjer je sedež društva.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

VODI LAVRIČ - Zmagovalca sobotnega turnirja parov sta Andrej Kranjc in Zdene Lavrič, ki sta v finalu premagala Dušana Hočevarja in Rada Medleta, medtem ko sta tretje mesto zasedla Jernej Špilar in Andrej Kastelic. V skupni razvrstitvi s 50 točkami vodi Zdene Lavrič, drugi je Dušan Hočevar s 35 točkami, na tretjem mestu je Andrej Kralj (33), četrto mesto pa si z 29 točkami delita Marko Grandovec in Veto Tibilj. **EKIPNI TURNIR** - Na nedelj-

skem ekipnem turnirju za igralce nad 40. letom je zmagal Pesim iz Ljubljane nad Tončkovim domom iz Sevnice in Brežicami.

DAN ŽENA IN DEKLET - V nedeljo, 25. februarja, bodo ob 13. uri v teniškem centru Otočec pripravili drugo srečanje žena in deklet, za katero se lahko prijavite do jutri, do 21. ure, na telefon 322 607.

PARI - Naslednji turnir parov bodo pripravili v soboto, 2. marca, z začetkom ob 16. uri, prijave pa zbirajo do petka, 1. marca.

**VODNOGOSPODARSKO
PODJETJE
NOVO MESTO, p.o.
Trdinova 23**

zaposli

več KV tesarjev

Nudimo delo za nedoločen čas na širšem območju Dolenjske in Posavja ter stimulativni osebni dohodek. Interesenti naj pošljejo prijave v 8 dneh po objavi na naslov: Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, Trdinova 23, 68000 Novo mesto. Potrebne informacije lahko dobite tudi na telefonski številki 068/321-310.

SESJAK, d.o.o.
Podjetje za uvoz-izvoz,
inženiring, zastopstva,
trgovino

Hafnerjevo nas. 17
64220 Šk. Loka
tel. 064/634-085
fax: 064/634-736

SESJAK d.o.o.
HOTELSKA IN
KUHINJSKA OPREMA

Zaradi širitve naše prodajne mreže v Sloveniji, razpisujemo prosto delovno mesto

KOMERCIALISTA

za prodajo gostinske opreme in inventarja s sedežem v Novem mestu ali okolici

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- V. stopnja strokovne izobrazbe komercialne ali gost.-hotelske smeri
- izpit B kategorije in lasten avtomobil
- telefon
- 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo z izbranim kandidatom sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidate prosimo, da svoje ponudbe z dokazili o izobrazbi in življenjepisom pošljejo v 8 dneh na naslov: SESJAK, d.o.o., Hafnerjevo nas. 17, 64220 Šk. Loka, s pripisom ZA RAZPIS. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi.

PIONIR STANDARD - Gradbeništvo in inženiring, d.d., Kočevarjeva 4, 68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta za

VK in KV zidarje, tesarje in železokrivce

za nedoločen in določen čas, za potrebe gradbene operativne na področju Novega mesta, Ljubljane in tujine.

Delavcem nudimo plačo najmanj v višini gradbene kolektivne pogodbe, organizirano prehrano in urejeno nastanitev.

Prijave sprejema in daje informacije kadrovski oddelk na navedenem naslovu in telefonih št. (068) 322-254 in 321-828 do 15. marca 1996.

KRKA NOVOTERM d.o.o.

Povhova 2
68000 Novo mesto

razpisuje
prosta delovna mesta

1. električar — eno delovno mesto

Poleg izpolnjevanja splošnih pogojev pričakujemo od kandidatov poklicno izobrazbo elektro smeri in tri leta delovnih izkušenj. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s poskusnim delom 6 mesecev.

2. več proizvodnih delavcev — osem delovnih mest

Od kandidatov pričakujemo izpolnjevanje splošnih pogojev za delo v proizvodnji in starost med 20 in 26 let. Kandidati bodo sklenili delovno razmerje za dobo enega leta s poskusnim delom 2 meseca. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili.

KRKA tovarna zdravil, p.o., Novo mesto

V KADROVSKO PRAVNEM SEKTORJU, v timu, ki skrbi za razvoj kadrov, potrebujemo novega sodelavca:

ZA DELO NA PODROČJU RAZVOJA KADROV

Pričakujemo

DIPLOMIRANEGA PSIHOLOGA/PSIHOLOGINJO

ki je pripravljen delati v timu, je komunikativen, iniciativen, dinamičen, se je pripravljen nenehno usposablјati, obvlada angleščino in uporabo računalniške podpore pri delu. Novemu sodelavcu nudimo kreativno strokovno delo, stalno strokovno usposablјanje, primerno plačo in urejene delovne pogoje.

Potrebujemo novega sodelavca

ZA DELO NA SOCIALNEM PODROČJU

Pričakujemo

DIPLOMIRANO SOCIALNO DELAVKO/SOCIALNEGA DELAVCA

ki je komunikativen, iniciativen, dinamičen in z izkušnjami pri operativnem socialnem delu, še posebej pri reševanju socialne, zdravstvene problematike ter invalidskega in pokojninskega področja.

Novemu sodelavcu nudimo dinamično, operativno strokovno delo, možnost strokovnega in osebnostnega razvoja, primerno plačo in urejene delovne pogoje.

Če ste prepričani, da je to izziv in priložnost za vas, v 8 dneh pošljite prošnjo v Kadrovsko službo Krke, Šmarješka cesta 6, 68000 Novo mesto, kjer tudi dobite dodatna pojasnila na tel.: 312-695.

JELOTERM - okna 95

najnaprednejša okna preteklega leta

- najboljši materiali, les brez dolžinskih spojev
- različne oblike
- eloksirani pokrivni odkapni profil
- odlična toplotna in zvočna izolacija

do 15. marca do 13% ceneje

ŠKOFJA LOKA 064/61-30, KRANJ 064/211-232, LJUBLJANA 061/185-15-00, CELJE 063/451-088, RAVNE NA KOROŠKEM 0602/20-175, MARIBOR 062/102-800, MURSKA SOBOTA 069/22-921, NOVO MESTO 068/323-444, KRŠKO 0608/21-236, METLIKA 068/58-716, KOPER 066/37-029, NOVA GORICA 065/23-660

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Kulturno slabovidni vodnik po dolenski metropoli

Dol. list št. 6, 9. februarja

31. julija 1995. leta je podjetje T Media v prostore Izobraževalnega centra Krka pisno povabilo razne novomeške institucije, med njimi tudi Dolenski list, kjer smo zbranim predstavili projekt Novo mesto 1995 in vse skupaj zaprosili za pomoč pri pripravi materiala za zgoščenko z istim naslovom, pač po načelu, vsi ljudje vse vedo. Ker smo prostorsko omejeni in ker se vsi našemu vabilu niso odzvali, je v samem projektu povsem logično prišlo do pomanjkljivosti, ki smo se jih zavedali že pri sami pripravi zgoščenke. Smo pa v podjetju T Media z našim znanjem, voljo, trdim delom in najnovejšo računalniško tehnologijo z zgoščenko Novo mesto 1995 zagotovo zaorali ledino in postavili hrbenic, vsem bodočim podobnim projektom. Od nas samih so bili odvisni predvsem temelji računalniške, multimedijske predstavitve in te temelje smo postavili solidno, temeljito in zanesljivo.

Dolenski list se na naš poziv julija 1995 ni odzval, ko je bila zgoščenka šele v nastajanju in smo dobesedno dvajset ur na dan prenašali podatke v računalnik, da bi nam tedaj, ko je bilo to še možno in zaželeno, pomagala s podatki ali nasveti. Ob vsem računalniškem delu, ki smo ga opravili ASTRUM, kot smo poimenovali večpredstavnega pregledovalnika in ki predstavlja hrbenicno program, je v popolni lasti podjetja T Media in ga je napisal sodelavec Uroš Mesojedec, smo morali opravljati tudi zbiranje in selekcijo podatkov, ki so bili vneseni. Z lahkoto pride do pomanjkljivosti, saj nismo vsevedni. Zato pa smo za pomoč tudi zaprosili!

G. Markelj je pred dnevi na povabilo prišel v naše prostore, da bi nam lahko osebno predstavil naš izdelek. O tem je kasneje napisal članek, v katerem pa kar preveč ugotovitev žali naše delo. Predvsem moramo poudariti, da zgoščenka Novo mesto 1995 ni kulturni vodnik Novega mesta, kot je to zapisal novinar, temveč gre za splošno predstavitev našega mesta z vseh vidikov, tako zgodovine, športa, pomembnih osebnosti kot tudi turističnih zanimivosti in gospodarstva. Strinjamo se z njim, da bi se o 600-letni kulturni zgodovini lahko napisalo še marsikaj več, ampak ker smo se zadeve lotili celostno, nam je zmanjkalo prostora. Če bi želeli kulturo podrobno predstaviti, bi potrebovali celotno zgoščenko (nanjo pa lahko spravimo približno 300.000 tipkanih listov!) le za to temo, to pa (zaenkrat!) ni bil naš namen.

Ker je novinar pisal le o kulturi, ker ga to področje pač zanima, bi lahko kdo, ki izdelka ne pozna, prišel do mnenja, da je izdelek slab. A NI! Daleč od tega.

Gospod Markelj je predlagal, da bi namesto "tam nekega tega in tega lahko napisali rajši kaj o tem in tem", ampak to je njegovo mnenje, in se z njim kdo, ki ga kultura ne zanima ravno v tolikšni meri, tudi ne bi strinjal. Ampak če bi prišel na naš apel in nam svoje predloge posredoval že tedaj, bi jih zagotovo upoštevali. Tako jih bomo lahko šele pri zgoščenki Novo mesto 1996.

Me drugim je v članku povsem nekorektno podvomil o avtorskih pravicah računalniškega programa ASTRUM, čeprav smo mu povedali, da je plod našega znan-

ja in dela. Razburjal se je tudi, da določenih pomembnih podatkov o še bolj pomembnih Novomeščanih v programu ni. So, gospod Markelj, le pod kulturo morda niso. Vaše trditve smo preverili, in ker ima naš program ASTRUM tudi modul, ki dovoljuje in omogoča iskanje podatkov s pomočjo imen, smo jih enostavno vtipkali in tudi nekaj našli. Program nam je v hipu pokazal, kje se nahajajo, in dodatna iskanja niso bila potrebna.

Novinar med drugim navzre, da so nam določeni posamezniki in institucije le domnevno pomagali. Ne, tisti, ki so v glavi zgoščenke zapisani, da so pomagali, so nam tudi v resnici zelo pomagali, saj brez njih programa ne bi bilo. Ker pa se vsi, ki smo jih za pomoč zaprosili, niso odzvali, smo podatke iskali sami, zato je seveda prišlo do nekaterih pomanjkljivosti, ki so z lahkoto odpravljive, le malo dobre volje je potrebno pokazati.

Ponovno vabljeni, vsi, ki nam lahko kakorkoli pomagate!

In za konec še to: kljub temu da novinarja zanima le kultura in pot celotno zgoščenko omeni le na podlagi tega področja (ampak v tem konkretnem primeru, ko smo prostorsko omejeni, pregovor, da je veriga le toliko močna, kolikor je močan njen najšibkejši člen, ne drži!), bi lahko nekaj pohvalnih besed namenili vsaj o tem, da je naš izdelek plod našega dela in znanja, ki je kot prvi zaoral brazdo v multimedijski predstavitvi slovenskih mest, saj je popolnoma prenosljiv na globalno mrežo Internet. Tuji si torej v prijetnem vzdušju domačega okolja (kjeroli v svetu!) lahko le s pritiskom na miško na zaslon priključijo za skoraj 300 tipkanih strani podatkov o Novem mestu in o njem na enem mestu zvedo menda več, kot bi lahko zvedeli iz katerekoli knjige v naših knjižnicah.

To je pa kljub (porodnim) pomanjkljivostim NOVEGA MESTA 1995, ki smo ga naredili v podjetju T MEDIA, že kar nekaj, mar ne?

T MEDIA

O tujcih, čefurjih in še o čem

Dol. list št. 5, 1. februarja

Gospod Zmago Jelinčič, ne razumem, zakaj vas je presenetil moj članek z gornjim naslovom, če pa v nadaljevanju pravite, da je ustavna pravica imeti o katerikoli stvari na tem svetu svoje mnenje. Moje razmišljanje vas gotovo čudi zato, ker je drugačno od vašega, kar pa še ne pomeni, da imate prav vi in ne jaz. Jaz pač mislim, da vaša politika oz. politika vaše stranke ni v skladu z merili čutečega, kulturnega in naprednega človeka. Nasprotno, politika vaše stranke bi bila v določenih pogojih lahko celo nevarna. Sicer pa glede na vaše pohode po Sloveniji in na vaše ravnanje sodim, da še sami prav ne veste, kam spadate.

Kakor hitro se človek ozre prek ozkih meja slovenske dežele ali se za koga postavi, mu takoj očitate pomanjkanje domovinskega čuta. Vse to kaže, da je (žal) vedno več Slovencev, ki so izgubili čut za sočloveka (razen tedaj, kadar gre za ozkoprčne in koristiljubne interese) in besedo plemenitost bo kmalu prekril prah pozabe.

V zvezi s tem naj še pripomnim, da je moj narodni ponos na dostojni višini (in je vedno bil), in če se ne strinjam s politiko vaše stranke, to še ne pomeni, da ga nimam!

O tem, za koga mi bije srce, naj vas prav nič ne zanima. Predvsem mi ne bje samo za Slovence, ampak za ves ta svet. Naj vas, g. Jelinčič, spomnim, da je vas še pred ne tako mnogimi leti srce vlelo naravnost v Šmarjeto!

O investicijah si nikakor ne bi drznila odločiti (menda pa lahko povem svoje mnenje), čeprav sem v prihodnost zazrta upokojena učiteljica.

DARINKA TRATAR
Šmarjeta 34

Predstavnika nista izrazila volje staršev

Dol. list št. 7, 15. februarja

Članek M. Š. člana(-ice) sveta staršev, je malo preveč zavil, da bi razvozlal jedro problema, je pa gotovo nekaj hudo narobe, če starši iz časopisa izvemo, "da pred-

stavnika sveta staršev nista mogla prevzeti nase odgovornosti" in da se je svet staršev na kasnejšem posvetovanju odločil, naj se predstavnik glasovanja vzdrži, česar pa nista upoštevala. Strinjam se, M. Š., če vas prav razumem, da volja sveta staršev ni bila upoštevana, strinjam se tudi, da bi se posamezni člani sveta morali sestati s starši, ki jih zastopate. In ker do tega kontakta ni prišlo (spet, če prav razumem), se sprašujem (verjetno tudi vi) celo o legitimnosti te volje, saj smo bili starši v bistvu dvakrat "ignorirani", če si sposedim vaš izraz.

Kakorkoli že, gre za odgovorno presojo in odločanje o tem, kdo od kandidatov bo v naslednjem mandatu sposoben voditi ustanovo tako, da bo za čim manj denarja dajala čim več, če je že samo po sebi razumljivo, da je pouk normalno kakovosten, kar verjetno tudi ni sporno.

Skratka, starši, gotovo pa tudi kolektiv šole, želimo, da bi bila trebanjska glasbena šola najboljša. Če je to vodilo pravo, potem že izmikanje odgovornosti s sklepom: "da se predstavnik glasovanja vzdrži", temu ni v prid, četudi morda formalnopravna pot to dovoljuje; da pa predstavnik sveta staršev, skrita pod začetnicami J. T. in M. O., glasujeta v nasprotju z večinsko voljo sveta staršev, pa ni v skladu z ničimer, najmanj z moralo.

O pravno-močnosti ravnanja naj odločijo poklicani!

Iz naročja želje o najboljši šoli, poklicane tudi prosim, da razčisti jo z govoricami, ki utemeljuje (urniki!) ali ne, krožijo med starši, kako v preteklosti nekateri oddelki niso bili v celoti deležni s predmetnikom določenega (in plačnega?) fonda ur za predmet nauk o glasbi. Ne nazadnje je to vezano na fond znanja, na denar in ugled šole.

STANE PEČEK

Predstavnika nista izrazila volje staršev

Dol. list št. 7, 15. februarja

Res je le, da je svet Glasbene šole Trebnje na dveh sejah razpravljaval in odločal o izboru ravnatelja. Med obema sejama je bilo potrebno pridobiti še mnenje učiteljev. Ta vmesni čas pa smo izkoristili še za sejo sveta staršev, da slišimo še njihovo mnenje.

Kako tehtna je bila razprava na seji sveta staršev, je težko objektivno opredeliti. Subjektivno pa jo opredeljuje vsak po svoje. Kljub pojasnilu, da razpis za mesto ravnatelja ni zahteval predložitve programa razvoja šole za nadaljnja štiri leta, so nekateri člani sveta menili, da bi ga kandidata morala predložiti in zagovarjati pred svetom. Nekateri člani so celo predlagali, da se morata člana sveta staršev, ki sta v svetu šole, glasovanja vzdržati. O predlogu nismo glasovali, zato niti ne moremo govoriti, da je bil o tem sprejet sklep. Sicer pa sem odločno povedal svoje stališče, da lahko glasujemo in bom glasoval le za ali proti. Volja sveta staršev ni bila enotno izražena, zato se je člani sveta šole niti nista mogla niti je nista dolžna upoštevati. Glasovanje je bilo tajno, zato nihče ne more govoriti, kako je posamezni član sveta šole glasoval.

Kakšen bi bil rezultat glasovanja sveta šole, če bi se predstavnik sveta staršev glasovanja vzdržal? Izid bi bil verjetno drugačen, mogoče celo sprejemljivi za "ignorirane člane sveta staršev". Avtorica članka je vsekakor poskušala zavesti javnost, predvsem pa starše, ki imajo otroke v glasbeni šoli.

Na koncu naj dodam še to, da ne bo nesporazuma. Oba kandidata za ravnatelja Glasbene šole Trebnje izreno cenim, ker vse svoje sposobnosti in moči vlagata v organizacijo in posredovanje glasbenega znanja našim otrokom. Zato si ne smemo dovoliti, da se z njima ali katerim koli učiteljem manipulira.

JOŽE TOMAŽIN
Mirna

SERVIS ZMRZOVALNIH SKRINJ
Če curi, slabo hladi, ledeni vam skrinjo ugodno generalno obnovimo (obležemo).
SERVIS DANČULOVIC
068/321-695

"Do sedaj so vsi pisci mlatili le po oslovi senci" - Nekaj nespornih dejstev

ČRNOMELJ - Podjetje Tergus je 16. junija 1993 ustanovil Miroslav Hanželj iz Borovnice. V tem času sva pristopila v družbo Zdenko Mohar in Dušan Grahek. Skupaj smo se odločili za nakup prostorov nekdanje Obrti v Črnomlju, ki je bila popolnoma v lasti Dolenske banke. S tem nakupom je bilo napravljenih nekaj nepopravljivih napak. Med njimi so bili štirje neporavnani mesečni osebni dohodki delavcev Obrti, ki so se v novem podjetju poravnali skozi vse leto in povzročili hude težave.

Dolenska banka ni izpolnila dogovorjenih finančnih aranžmajev do Tergusa. Tako smo postali družabniki v Tergusu ing. Miroslav Hanželj, Dušan Grahek in Zdenko Mohar. Družabniki imajo po statusu v osnovnem delu družbe enake finančne vloge in so enakopravni, odločajo pa v razmerju vloška osnovnega kapitala, zato demantiram trditve, da sem večinski lastnik, ki jih tako radi uporabljajo tisti, ki jim težave v podjetju niso najbolj všeč. Res je, da sem iz svoje nepredvidnosti vložil v Tergus največ, zato imam danes tudi največ težav. Dodatni vložek mi daje samo večino pri glasovanju v skupščini podjetja.

Po sistematizaciji delovnih mest je bil za direktorja imenovan ing. Miroslav Hanželj, zaradi oddaljenosti se je zanj najelo stanovanje v Črnomlju, na žalost je ostalo prazno, njegova prisotnost v Tergusu pa vedno manjša. V Delu je 9. januarja pisalo, da je Tergus v začetku dobro posloval in vsak drugi dan pošiljal vlačilca

elementov v Italijo, kar ni res. Ne samo neizplačani osebni dohodki, ampak tudi drugi neplačani računi so bili posledica stalne plačilne nespornosti v podjetju, slabega vodenja in še slabšega trženja polizdelkov. Nabava rezanega hrasta slabe kvalitete in zato tudi slab izkoristek nista dala zaslužka. Prevelika zaposlenost na enoto proizvoda, najemanje kratkoročnih kreditov za osebne dohodke in druga plačila so samo še poslabšali stanje. Tako je prišlo junija lani do blokade poslovanja. Zaradi takšnega vodenja je bil 28. julija na skupščini podjetja izvršen suspenz direktorja Hanželja. Čeprav je ostal še naprej zaposlen in družabnik, je v istem trenutku zapustil podjetje, odšel na dopust in se vrnil decembra.

Dušan Grahek je imel naziv tehnični direktor. Vodil je proizvodnjo in vzdrževanje strojev ter naprav pa tudi stalno naj bi bil prisoten v podjetju. V resnici je to mesto ostalo prazno, čeprav je prejemal plačo kot delovni direktor, vzporedno pa je vodil še svoje privatno podjetje, čeprav je družabnikom to prepovedano s konkurenčno klavzulo. Prvi je prodal avto Obrti in si na ta račun na lizing kupil clia, ki ga je uporabljal pretežno za svoje potrebe, stroške pa mu je plačeval Tergus. V prispevku v Dolenskem listu pa meni, Hanžlju in komercialistu Bojanu Modjorošu grozi s tožbo zaradi nepravilnosti.

V listinah Tergusa je zapisano, da ima Dušan Grahek tračno žago in prečni čelilnik v skupni vrednosti 6.000 nemških mark. Od kod torej 13-odstotno solastništvo? Tudi oči-

tek, da pri odločitvah ni imel nobene vpliva, je sprenevedanje. V enem letu in pol res ni veliko odločal na sestankih skupščine, to pa zato, ker se je vedno samovoljno vnaprej odločal, kaj bo delal naslednji dan in ga ni bilo mogoče nikoli najti na pravem mestu. Kar zadeva v članku omenjene nezakonitosti, ne vem nič razen tega, da je Dušan Grahek prejemal osebni dohodek za nedelo. Za druge stvari so inšpekcije in lahko vedno pregledajo stanje. Glede prodaje strojev, ki mi je tudi očitana, pa tole: skupščina podjetja je sprejela sklep, da se stroji, ki niso bili predmet proizvodnje, prodajo, dobljeni denar pa gre za izplačilo regresa delavcem decembra 1995. Prodaja za gotovino je tekla zaradi blokade žiro računa. Vsi dokumenti o prejetem denarju so v podjetju in jih je videl tudi Grahek. V prodajo strojev so bili vključeni skoraj vsi delavci v podjetju, nekateri med njimi so bili tudi kupci. Sam pri tem nisem sodeloval. Dušan Grahek se je bal pokazati pred delavci, da bi skupno reševali nastale probleme. Na izjavo, da se je boril za delavce, je kot "borec" že dobil njihov odgovor. Da ni bil sprejet zaključni račun, se strinjam.

Sam v Tergusu nisem bil zaposlen in nisem prejemal ne plače ne drugih izplačil. Vse stroške sem poravnal sam. Zaradi največ točk pri glasovanju sem bil imenovan za predsednika skupščine družabnikov. Nisem nabavil surovin, nisem prodal polizdelkov niti vodil proizvodnje. Sem pa opozarjal na napake, žal brez uspeha. Takoj po suspenzu direktorja Hanželja sem prevzel mesto v. d. podjetja, ki je bil že klinično mrtev. Tako so problemi iz celotnega obdobja zgrmili name kot edinega družabnika, ki sem še ostal, obtoževala sta me celo družabnika, ki sta bila neposredno odgovorna za poslovanje.

Bojana Modjoroša je direktor Hanželj sprejel na delovno mesto samostojnega komercialista, čeprav se s tem nisva strinjala niti jaz niti Dušan Grahek. Modjoroš je samostojno z direktorjevim soglasjem opravljal večino nabave in prodaje. Samo en primer slabega trženja: v avgustu je Modjoroš neodgovorno odšel na dopust in pustil propadati 100 kub. metrov elementov, čeprav je zagotavljal, da so prodani in čakajo samo še na odpremo. Po dopustu so elementi še vedno čakali, zanje bi morali iztržiti 80 tisoč mark, končni, še vedno neizplačani zaslužek pa je le 10 tisoč mark. V teh izgubljenih elementih so najmanj tri plače za delavce (avgust - oktober).

ZDENKO MOHAR

Novomeški invalidi so si zastavili visoke cilje

Bližajoča se 15-letnica

NOVO MESTO - V petek, 9. februarja, so imeli novomeški invalidi občni zbor, ki so ga kot že nekaj let, povežali tudi s praznovanjem slovenskega kulturnega praznika in, kar je še posebej razveseljuje, članstvo se iz leta v leto povečuje. Letošnjega zbora v osnovni šoli Grm se je udeležilo preko 280 članov. Poročila o delu so bila dobro sprejeta, izpostavili pa so samo eno vprašanje: zakaj tako visoka najemnina za društveni prostor? Iz letošnjega programa izstopata dve nalogi: preventivnozdruštveni in socialni program ter nakup lastnih prostorov. Prav slednja naloga je največji zahtev v vsej dosedanj dejavnosti društva. Prostorji bodo morali biti brez arhitektonskih ovir, z ustreznim parkirnim prostorom. Zbiranje sredstev za ta cilj se je začel že v zabavnem delu večera z vplačilom prvega čeka na sklad, ki ga je prispeval član Marjan Novina.

Zaradi začrtanih nalog in bližajoče se petnajste obletnice društva so podaljšali mandat vsem organom društva za eno leto. V kulturnem programu se je z lastno poezijo o Francetu Prešernu predstavil član Avgust Cvelbar, sledila pa je gledališka predstava amaterskega gledališča KUD Prečna, društva z 69-letno tradicijo, ki je predpremierno uprizorilo delo francoskega komediografa Eugena Labichea Gospod Evtahij iz Šiške v priredbi Žarka Petana in Ervina Fritza. Po večerji je za razvedrilo, zabavo in ples poskrbel član Društva invalidov Marjan Novina s sinovoma.

A. G.

UTESNENOST - Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim za Belo krajino je pretekli teden pripravilo okroglo mizo o skrbi za kvaliteto življenja odraslih duševno prizadetih oseb v Beli krajini. Specialna pedagoginja in vodja črnomaljskega varstveno-delovnega centra Nada Barič (na fotografiji prva z desne) je udeležence okrogle mize popeljala tudi po pretnih delavnicah, kjer delajo duševno prizadeti. Razpravljalci so se strinjali, da utesnjeni prostori kar kličejo po razširitvi. O tem in drugih problemih odraslih duševno prizadetih v Beli krajini pa obširneje v prihodnji številki Priloge DL. (Foto: M. B.-J.)

Taka Ljubljana ne more biti središče Slovenije!

Območni odbor Združenja borcev in udeležencev NOB v Novem mestu je poslal predsedniku Sveta mestne občine Ljubljana, županu te mestne občine in Mestnemu odboru ZB NOV v Ljubljani pismo z naslednjo vsebino:

Vsakič, ko se v javnosti pojavljajo vesti o skrunitvah spomenikov ali spominskih obeležjih iz NOB, nastaja med članstvom Zveze borcev pa tudi med ostalimi svobodoljubnimi ljudmi vznemirjenje in se jim zastavlja vprašanje, kdo in zakaj take akcije sproža in vodi.

Najnovejši primer je pobuda nekaterih članov Mestnega sveta Ljubljane o odstranitvi dveh spomenikov v Ljubljani, ki stojita v spomin Borisu Kidriču in Edvardu Kardelju. Pokojnika sta bila vodilna delavca v organiziranju in vodenju NOB ter povojne izgradnje med vojno porušene domovine, hkrati pa je bil Boris Kidrič prvi predsednik slovenske vlade. Ni mogoče prezreti njune vloge pri odcepitvi od stalinističnega režima in utiranju samostojne poti pri naši demokratični izgradnji, uveljavljanju samoupravljanja in tržne ekonomije.

Takaamera Mestnega sveta v Ljubljani je povzročila nezadovoljstvo med protifašističnimi borci in simpatizerji ohranjanja spomina NOB slovenskega ljudstva. Upravičen je strah, da bo medvojna kolaboracija s fašizmom in nacizmom na naših tleh s pomočjo nekaterih političnih

strank ter njihovih somišljenikov še naprej zlorabljala demokratično ureditev za izničenje pridobitev našega boja za samostojno Slovenijo. Hkrati bomo edina država na svetu, ki bo zagovarjala kolaboracijo z nacifašizmom med drugo svetovno vojno.

Podiranje in odstranjevanje spomenikov je bilo v vsej preteklosti nekulturno dejanje, njihovo premeščanje v skladišča pa ceneno in priletno maščevanje. Bilo pa je vedno tudi delo totalitarnih režimov. Preganjanje zgodovinskega spomina, katerega priče so spomeniki vseh vrst, se na Dolenskem kaže v skrunjenju in razbijanju spomenikov iz let NOB. Predlog ljubljanskega mestnega sveta za odstranitev spomenika Borisu Kidriču in Edvardu Kardelju je začetek akcij za odstranitev vseh obeležij NOB in povojnih časov. Strankarska zagrizenost nosilcev takih akcij je hkrati vnovično spodbujanje medvojnih sovražnosti in v ničemer ne prispeva k spravi.

Če Ljubljana zavrača pridobitve NOB in povojnega razvoja vse do leta 1990, s tem da hoče odstraniti spomenike kot simbole polpretekle zgodovine, potem tudi ne izpolnjuje več pogojev, da bi bila še naprej središče državnih organov, kjer sprejemajo odločitve o interesih vsega slovenskega naroda.

LUDVIK GOLOB
predsednik Območnega odbora ZZB NOB Novo mesto

JE Krško: akutna potresna nevarnost

Nesreča grozi Sloveniji

JE Krško ni opremljena za močnejše potrese. Strokovnjaki mednarodne okoljevarstvene organizacije Greenpeace so v torek v Ljubljani predstavili aktualno študijo o ogroženosti JE Krško zaradi potresov in opozorili na dejstva: naročnik elektrarne je posredoval napačne podatke, izpuštil pomembne zgodovinske podatke o potresih in izbrisal aktivne prelome s kart. V primeru nesreče bi bila Ljubljana kontaminirana z radioaktivnostjo. Morali bi jo evakuirati v samo nekaj urah.

Dr. Heinz Högelberger, geolog in jedrski strokovnjak, v Greenpeaceove poročilo "Potresna ogroženost JE Krško" razkriva, da sta načrtovanje in gradnja JE Krško temeljila na napačnih podatkih o seizmičnih razmerah: elektrarna ni dimenzionirana za tako močne potrese, kot se pojavljajo na področju Krškega. Celotna Republika uprava za jedrsko varnost (RUJV) trdi, da so seizmične razmere okoli JE nezadovoljivo raziskane.

Ing. Antonia Weisch iz neodvisnega avstrijskega inštituta za ekologijo je s pomojo računalniške simulacije izračunala posledice težke nesreče v JE Krško. "Ljubljana bi bila v primeru nesreče, ob pogostih vremenskih razmerah z zahodnimi vetrovi, močno kontaminirana. Prebivalstvo bi bilo potrebno evakuirati v nekaj urah. Stopnja kontaminacije dosega 2.560.000 becquerelov na 1 m², kar pomeni skoraj dvojno dozo, pri kateri so morali izvesti evakuacijo v Černobilu. Slovensko gospodarstvo in zdravje prebivalstva se ne bi moglo izogniti težkim posledicam in škodi," je poudarila Weinischeva.

Po jedrski katastrofi v Černobilu se je stopnja tiroidnega raka pri otrocih v beloruski pokrajini Gomel povečala za več kot 200-krat od mednarodnega povprečja. Belorusija mora za odpravljanje posledic jedrske katastrofe nameniti 20 % svojega proračuna. Predstavnik Greenpeacea za Slovenijo Albin Keuc je zato zahteval: "JE Krško je potrebno iz varnostnih razlogov takoj zapreti. JE Krško ne sme postati drugi Černobil!"

ALBIN KEUC
predstavnik
Greenpeacea za Slovenijo

• Televizija živi v sedanosti, ne spoštuje preteklosti in ne zanima je prihodnost. (Condry)

Romi, združite se v društva!

Proti izoliranosti lahko korak naprej naredijo tudi Romi sami z organiziranjem v društva

Reševanje romske problematike je zlasti na Dolenjskem in v Posavju še vedno pereč problem. Romi pa se pri tem srečujejo s dolgotrajno in kronično socialno problematiko in izoliranostjo. Delni korak je družba že naredila, korak naprej pa lahko naredijo tudi Romi sami. Romi na Dolenjskem namreč še vedno ne najdejo skupnega jezika, zato bi bilo še kako pomembno, da v občinah,

Jožefa Fištrovec

Pepcinih 90 let

26. februarja bo izpolnila 90 let življenja Jožefa Fištrovec iz Novega mesta. Rojena je bila v številni družini na Jakšetovi kmetiji v Škrjančah pri Novem mestu. Torej je morala Pepca, kot jo kličejo bližnji znanci, po takratni navadi že zgodaj trdo prijeti za kmečko delo. Ko je odrasla, se je poročila s Tonetom Fištrovcem, ki je bil orožnik, zato je morala dom zapustiti in se odpraviti z možem, kamor ga je pač po takratni Jugoslaviji vodila službena pot. Tako niso bila Pepci neznana niti imena, ki so jih v poročilih z balkanske vojne pred nedavnim zelo pogosto omenjali.

Tik pred začetkom druge svetovne vojne je družina pristala v Krški vasi, med vojno pa se je Pepca z otroki zahtevala domov v Škrjančah, mož pa se iz vojne ni nikoli več vrnil. Tako je skrb za štiri majhne otroke, enega fanta in tri deklice, v tistih težkih po vojniških časih padla na Pepco samo. Bila je brez premoženja in brez lastnega stanovanja. Z velikim trudom in odpoledovanjem ji je vendarle uspelo spraviti vse štiri otroke h kruhu. Zdaj ima doma in po svetu tudi že sedem vnukov in pet pravnukov. Danes si je težko predstavljati in pravilno ceniti ta, zdaj lahko rečemo velik podvig, ki pa v tistih časih niti ni bil tako nenavaden. A tisti, ki se tega še zavedamo, želimo Pepci še mnogo sreče in zdravja v krogu svojih najdražjih.

T. J.

kjer bivajo, ustanovijo svoja društva. "To je edina možna rešitev za reševanje romske problematike in perečega položaja Romov nasploh. Takšna društva že imamo v novomeški, krški in črnomaljski občini, potrebno jih je ustanoviti še drugje," je v pozivu Romom zapisal Rajko Šajnovič.

Novembra lani je bil sprejet nov zakon o društvih, Urad za narodnosti RS pa je izdelal posebni statut romskega društva, ki ga je potrebno še dopolniti in soglasno sprejeti na občnem zboru, vzorce pa lahko dobite pri Rajku. Vsa društva (tudi že prej ustanovljena) morajo predložiti morebiten nov temeljni akt in sporočiti osebno ime zastopnika društva oddelku za upravne notranje zadeve. Za ustanovitev romskega društva mora iniciativni odbor - najmanj trije člani, ki želijo ustanoviti društvo - pripraviti vse potrebno za občini zbor društva, kjer mora biti najmanj 10 Romov. Potrebno je pripraviti osnutek statuta, program dela in predloge za člane organov društva. Društvo se registrira na upravni enoti. Vse podrobnejše informacije vam bo z veseljem posredoval Rajko Šajnovič, ustanovitelj novomeškega romskega društva in prvi predsednik društva Rom z najdaljšim predsedniškim mandatom.

ŽIVAHNA DEJAVNOST UPOKOJENCEV

NOVO MESTO - Društvo novomeških upokojencev je že pred leti razvilo interesne dejavnosti, ki združujejo več sto ljudi. V polni predavalnici osnovne šole Grm so 19. februarja zvečer poslušali predstavitev dvoletne dejavnosti tega koristnega dela. O vodenju in programu interesnih dejavnosti je govoril agilen organizator društva Ivan Tovšak. Samo v prvih treh mesecih 1994 se je včlanilo vanje 197 upokojencev, ki najdejo v rekreaciji, kulturnem izobraževanju, družbeni dejavnosti ter na številnih tečajih, predavanjih, izletih in pohodih prijetno priložnost za koristno izrabo časa, zabavo in družabnost.

Dr. Milena Hadl je predstavila program in delo interesne skupine, ki skrbi za obiske gledaliških predstav in kulturnih znamenitosti v Sloveniji. O izletih in planinarjenju za vsakogar v sezoni 1994/95 je govoril dr. Drago Hadl in pokazal vrsto diaprojektivov s teh zanimivih in prijetnih popotovanj, ki družijo upokojence.

V ponedeljek, 26. februarja, bo ob 15. uri v kulturnem centru Janeza Trdine predavanje "Univerza za III. življenjsko obdobje in upokojevc". Predavali bosta prof. dr. Ana Krajnc in prof. Dušana Findeisen.

Tg.

DOLENJSKI LIST

Sejem mode

Verjetno veste, da je na Gosposvatem razstavišču v Ljubljani od 14. do 17. februarja potekal 43. sejem MODA - FASHION, toda če ga niste imeli možnosti obiskati, preberite reportažo, ki je pred vami. 166 razstavljalcev iz 16. držav je predstavilo svoje izdelke neposredno oz. preko svojih uradnih zastopnikov v Sloveniji. Sejem je spremljalo več obsejenskih dogodkov. Ogledali smo si lahko modne smernice, ob določenih terminih show modnih oblikovalcev in pregled modnih izdelkov na modnih revijah. Sodelovali so tudi številni znani fotografi, ki so se predstavili na fotografski razstavi z naslovom "Moda skozi čas", in srednje šole z izvirnimi izdelki. V istem terminu pa je potekal tudi 11. bienalni sejem KONTRI, kjer so razstavili tekstilne stroje in opremo. Naj vas spomnim na nekaj domačih sodelujočih proizvajalcev: Kroj Škofja Loka, Mura design, Labod Novo mesto, Tekstina Ajdovščina, Gorenjska oblačila, Mont Kozje, Lisca, Jutranjka... Tudi volnenih izdelkov, posteljnine, obutve in modnih dodatkov ni primanjkovalo. Tu bi omenila Pigal iz Nove Gorice.

Najpomembnejši dogodek, za modne proizvajalce vsekakor, pa smo spremljali v torek zvečer na ljubljanskem gradu, ko so nagradili najboljšo letošnjo kolekcijo. Po mnenju žirije je bila odločitev težka, kljub temu pa so Gorenjska oblačila iz Kranja z novo blagovno znamko ženskih oblačil Edina zaslužila prvo nagrado. Sledila jim je Mura, vsi skupaj pa se že veselijo prihodnjega.

JERCA LEGAN

izpušne cevi

Novo mesto, Ob potoku 10, tel.: 064/322-278

NAGRADA ZA BELE BREZE

Čista resnica je, da se učenci ustno in pisno slabo izražajo. Torej učitelji ne lažejo! Res pa je tudi, da znamo dobro narediti tisto, kar nas veseli. Če je naši domišljiji dopuščeno, da se razbohoti, takrat znamo prav dobro pisati! To so nam priznali tudi na 32. festivalu "Otrok in umetnost" v Mariboru, saj so naše glasilo Bele breze nagradili. Nagrado pa je za svoj spis "V globinah morja" dobila še učenka 3. razreda Erika Kralj.

Novinarski krožek
OŠ Mirana Jarca, Črnomelj

PREDRAMILI SO SE LE SEMIŠKI GUSARJI - Belokranjci se sicer ne morejo zediniti, kje naj bi bilo središče Bele krajine, toda na pustno nedeljo o tem ni bilo dvoma: to je bil Semič, saj so bili semiški gusarji edini v Beli krajini, ki so pripravili pustni kameval ali bolje kraval. K semiškemu pustnemu županu, ki se nikakor ni mogel spustiti iz višav med navadne smrtnike (na fotografiji), sta prišla na obisk tudi pustna župana iz Metlike in Črnomlja, skupaj pa so obdelali marsikateri problem, ki mu v nepustnem času ni videti konca. Mnogo uporabnih domislic je imel tudi kandidat za belokranjskega poslanca v državnem zboru, ki je med drugim predlagal, da bi morali Belokranjci namesto študentskih jogurtov in sendvičev v poslopje republiške skupščine vreči kamen in - amen. (Foto: M. B.-J.)

DUO RAZGIBAL GOSTE PRI KUKLJU - Na debeli četrtek je v gostilni Pri Kuklju v Velikih Laščah goste zabaval dolenjski duo Sonja (Glibernik) in Jože (Gliha), ki nastopata skupaj dve leti. Njuna posebnost je domača glasba in humor. Razen po Dolenjski nastopata tudi po drugih krajih v Sloveniji pa tudi v Avstriji in Nemčiji, v živo sta nastopila tudi že v TV oddaji "Po domače". Še posebno radi ju vabijo na ohceti.

Debili četrtek pri Kuklju

Goste zabavljala duo Sonja in Jože - Snemala televizija

VELIKE LAŠČE - Debili četrtek so spet veselo proslavili v gostilni Pri Kuklju v Velikih Laščah. Gostinski prostori so bili za to priložnost okrašeni celo z ročno izdelanimi čarovnicami, poskrbljeno je bilo za manjšo razstavo pustnih in drugih jedi in pijač, goste pa je zabaval dolenjski duo Sonja (harmonika) in Jože (kitara, banjo). Vso prireditev je snemala tudi televizija.

Gostov, ki so prišli iz območja od Kočevja pa do Ljubljane, je bila polna gostilna, kar dokazuje, da se je tradicionalni debili četrtek Pri Kuklju prijel. Goto vo je k temu pripomogel sloves o dobri hrani in prijetnem vzdušju. Za hrano so poskrbele domače kuharice (na "dnevnom redu" je bila štula s kračico in

hrenom, močnikova juha, pečena vratina, matevž s kislim zeljem in pustno pecivo), za zabavo pa je z glasbo, petjem, šalami in skeči odlično poskrbel duo Sonja in Jože.

V zabavni program je sodil tudi nagradni kviz. Nagrado (dvodnevni gost Čateških Toplic) je osvojil Janez Rupar iz Velikih Lašč, po poklicu mesar.

Gostilna Pri Kuklju, ki je stara preko 200 let, je tudi muzej v malem, saj ima v posebni sobi ohranjeno staro črno kuhinjo z glinastimi lonci, povezanimi z žico, v omari v tej sobi so tudi knjige pisateljev, ki so bili rojeni v bližnji okolici (Trubar, Levstik, Stritar), v gostilni pa imajo še več drugih zanimivosti.

J. PRIMC

Sodobno zdravljenje revmatskih obolenj

Opornice in drugi pripomočki v zdravljenju bolezni gibalnega sistema, ki pomenijo napredek in upanje mnogih

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)
Omenili smo, da je bolečina v križu ena od najpogostejših težav, zaradi katerih se bolnik zateče k zdravniku. Skoraj 80 % ljudi se vsaj enkrat v življenju sreča s težavami v križu.

Večina napadov teh bolečin se pozdravi, 5 do 10 % pa preide v kronično obliko bolezni s ponavljajočo se bolečino v križu. Med vzroki za pogosto pojavljanje bolezenskih sprememb na hrbtenici sta tudi način življenja današnjega človeka z dolgotrajnim, nepravilnim sedenjem in prisilno držo ter pomanjkljiva telesna pripravljenost zaradi nezadostne fizične aktivnosti.

Se do nedavnega so opredeljevali revmatske bolezni za bolezenska stanja in spremembe, kjer ni možno veliko storiti. Tako mišljenje se danes spreminja zaradi boljše poznavanja teh bolezni in uvajanja učinkovitih načinov zdravljenja. Z ustreznimi zdravilskimi (terapevtskimi) postopki umirimo težave, upočasnimo njihovo napredovanje in preprečimo hujše okvare sklepov in hrbtenice. Pri celotnem zdravljenju revma-

tičnih bolezni poudarjamo izobraževanje bolnikov z željo, da bolniki svoj način življenja prilagodijo lastnemu zdravstvenemu stanju, da bodo dovolj dolgo vztrajali pri pogosto trdovratnem zdravljenju in rehabilitaciji. Akutna bolečinska stanja v revmatologiji odpravimo z mirovanjem obolenih hrbtenice ali sklepa, uporabo protivnetnih in protibolečinskih zdravil in v redkih primerih z odstranjevanjem vnetne tekočine iz sklepa, saj na ta način zmanjšamo pritisk in bolečino.

Zadnje čase se pojavljajo na trgu različni pripomočki, katerim neupravičeno pripisujejo čudodelne zdravilne učinke pri zdravljenju bolezni gibalnega sistema. Za objektivno oceno uspešnosti določenega postopka ali pripomočka so potrebne klinične raziskave in preizkusi, ki omogočajo objektivno vrednotenje in zaključke.

In kakšna je vrednost različnih opornic v celotni obravnavi revmatskega bolnika? Uporaba opornic se je v svetu zadnje čase izrazito razširila. Seveda doživljamo to pri nas intenzivneje, saj imamo v zad-

njem času možnosti, da pacientom nudimo najsodobnejše pripomočke, ki s svojo kvaliteto in dobrimi lastnostmi pozitivno vplivajo na zdravljenje in potek bolezni.

Opornice so mehanski pripomočki, ki s pomočjo zunanjih sil varujejo, obnavljajo ali izboljšujejo trdnost in gibalno funkcijo sklepov ali delov človeškega telesa. Cilji njihovega delovanja so zmanjšanje bolečin, opora in razbremenitev. Uporabljamo jih pri zmanjšani gibljivosti posameznih sklepov ali popolni negibljivosti pri hudih artrozah in paralizah, za uravnavanje gibov v določenih osi pri nestabilnih sklepih, za razbremenitev udov ali delov telesa, za oporo hrbtenice in za začasno oporo po uspešnem operativnem zdravljenju.

Opornice uporabljamo kot pripomoček v zdravljenju akutnih bolečinskih stanj in v terapiji kroničnih, dolgotrajnih revmatskih težav, predvsem v smislu preventivnega delovanja. V slednjem primeru jih uporabljamo občasno, kadar smo izpostavljeni različnim poklicnim obremenitvam ali v času rekreativno športne aktivnosti.

Uporaba opornice omogoča trdnost sklepa in hrbtenice in preprečuje njihovo okvaro.

Opornice so primerne pri bolnikih z vnetnimi spremembami na sklepih in pri kroničnih spremembah z obrabo hrustanca velikih sklepov in hrbtenice, saj omogočajo boljše stabilnost in razbremenitev sklepov. Sodobne kvalitativne opornice s silikonskimi vložki izvajajo v času nošenja občasno masažo mehkih tkiv ob sklepih in tako izboljšajo prekrvavitve ter zmanjšujejo oteklino in bolečino. Moramo pa poudariti, da opornica pacienta tudi psihično razbremenjuje in ga spodbuja k boljšemu sodelovanju. Z njihovo uporabo omilimo bolečine, skrajšamo čas zdravljenja in preprečimo napredovanje oziroma poslabšanje bolezenskega stanja. Na razpolago so opornice in pasovi za vratno in ledveno hrbtenico kot tudi pripomočki za ramo, koleno, zapestje, koleno in gleženj. V obdobju vnetja, bolečine in oteklino v sklepu razbremenijo in odtrijo sklep in hrbtenico, zmanjšajo bolečine in skrajšajo čas zdravljenja.

Osnovno pravilo pri zdravljenju bolezni v obdobju bolečine je mirovanje sklepa ali hrbtenice v posebno izbranem položaju. To dosežemo pri hrbtenici z poslednim ležanjem ter uporabo opornice pasu za ledveno hrbtenico in mehkim ovratnicami za vratni del hrbtenice. Ko mine hudo bolečinsko obdobje, poleg ostalih načinov fizikalnega zdravljenja poskušamo z vajami popraviti držo telesa, ki je pri delu pogosto nenaravna in z enostranskimi obremenitvami hkrati pospešuje razvoj bolezenskih sprememb na vretencih in hrustančnih ploščicah. Poleg tega z vajami krepiamo mišice, katerih moč je zaradi dalj časa trajajočega pritiska na živčne korenike in mirovanja oslabela.

Dandanes so v rabi številni načini fizikalnega zdravljenja bolečin v sklepih in hrbtenici, od masaže, gretja in kopališkega zdravljenja do akupunkture in kiropraktike. Zdravstveni delavci poudarjamo, da opornice za sklepe in oporne pasove za hrbtenico uporabljamo v obdobju hude bolečine in zmanjšane gibljivosti. Vedno naj bodo pri roki tudi, kadar predvidevamo težave pri določenih opravilih. Upoštevati pa je vsekakor treba navodila zdravnika glede rednega izvajanja vaj kot nadomestljivega dejavnika v celotnem zdravljenju revmatskih težav in bolezni gibalnega sistema.

Nikakor ne smemo zanemariti

opravljanja vaj za hrbtenico oziroma vadbe za splošno telesno pripravljenost, kar nam bo koristilo pri delovnih obveznostih in drugih opravilih vključujoč naš hobi ali športne oziroma rekreativne dejavnosti. Sodobne opornice so izdelane iz materialov, ki ne povzročajo sprememb na koži, niti nimajo drugih škodljivih učinkov, se enostavno nameščajo in nosijo in so primerne za pranje in shranjevanje. Njihov pozitivni učinek je potrjen in preizkušen na ortopedskih in revmatoloških oddelkih, kjer je možno objektivno oceniti koristi določenega načina zdravljenja. Omenjene lastnosti imajo tudi opornice in pripomočki podjetja RÖJ, d.o.o., Maistrova 28, telefon 341-012. Pri tem je treba poudariti, da strokovnjaki omenjenega podjetja poučijo bolnika o pravilni namestitvi in nošenju pripomočka. Poleg pisarnih navodil o uporabi in vzdrževanju bolnik dobi tudi ustrezna navodila za vaje in aktivnosti, ki so potrebne in ki jih bolnik redno opravlja po teh navodilih. Doseganje povratne informacije bolnikov so vse pozitivne in nam dajejo pravico za trditve, da uporaba sodobnih opornic v zdravljenju hrbtenice in sklepov pomeni kvaliteten napredek v celotni obravnavi revmatskega bolnika.

Doc. dr. sc. BLAŽ MLAČAK

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 22. II.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.15 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.50 POČITNIŠKI PROGRAM
ŠKRAT SANJAVEC
9.30 BRIŠI PIŠI: ZA ZDRAVJE
9.40 BATMAN, amer. naniz., 19/32
10.05 SUPER STARA MAMA, 4. epizoda ang. naniz.
10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.55 TEDENSKI IZBOR
SHINGALANA, avst. dok. nadalj., 3/4
11.25 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.45 TEDENSKI IZBOR
MOJA VOJNA PA SE TRAJA, dok. oddaja
15.35 TV KONFERENCA
16.25 ZNANOST OD BLIZU, kan. nan. nadalj., 4/20
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 IZZIVALCI, franc. naniz., 8/52
18.35 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NOREC V MNOŽICI, amer. naniz., 9/16
20.40 TEDNIK
21.30 GLASBA NEMČIJE IN FRANCIE V DUHU ČASA, 2. del
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 COSBYJEVI PRIMERI, amer. naniz., 6/13

SLOVENIJA 2

Opomba: Sierra Nevada: Veleslalom (ž), 1. tek 9.20; 2. tek 12.55
9.00 Euronews - 10.30 Tedenski izbor: Izobraževalna oddaja; 11.05 V žarišču; 11.35 Križarske vojne, angl. dok. serija, 1/4; 12.25 Norec v množici, amer. naniz., 8/16; 14.30 Šampion Rodea, amer. film; 16.05 Poletje 1945, nizoz. nadalj., 3/8 - 17.00 Sierra Nevada '96 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Svetovni poslovni utrip - 19.15 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike - 20.05 V žarišču - 20.35 Športna informativna oddaja - 20.55 Okus po zločinu, angl. naniz. - 21.45 Povečava - 22.35 Oxygen, slovenski film (ČB) - 0.05 Večer jazz v S-1

KANAL A

8.05 Novice - 8.15 Gorski zdravnik (ponov. 4. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov. 38. dela) - 10.25 Sirene (ponov. 24. dela) - 11.15 Unpato (ponov.) - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 16.50 Dance session (ponov.) - 17.15 Risana serija (ponov.) - 17.45 Gorski zdravnik (5. del. avstrij. naniz.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (39. del. amer. risane serije) - 20.00 Pot flamingov (amer. naniz.) - 21.00 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.30 Dekle na Rodeu (amer. film) - 23.05 Novice - 23.10 Gost pike na A - 0.00 CNN poroča

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Ovčar (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaška danes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 63/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Moč denarja - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Portreti, (dok. oddaja) - 21.05 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Slika na sliko - 23.05 Theatron - 1.35 Poročila

HTV 2

12.10 Video strani - 12.15 Sierra Nevada: Veleslalom (ž), posnetek - 16.00 TV koledar - 16.10 Šopek dolarjev (ponov.) - 16.40 In to je življenje (serija za mladino) - 17.30 Federacija in konfederacija - 18.00 Skrivnostno življenje rastlin (dok. serija) - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Kitajska plaža (serija) - 21.00 Rešitev 911 (dok. serija) - 21.55 Od 16 do 24 - 22.25 Češki film

PETEK, 23. II.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.45 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.55 POČITNIŠKI PROGRAM
ČAROVNJE MIRKA ŽERJAVA
9.15 BRIŠI PIŠI: ZA ZELENI GRİČ
9.55 SUPER STARA MAMA, 5. epizoda angl. naniz.
10.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.35 GLASBA NEMČIJE IN FRANCIE V DUHU ČASA
11.25 RISKY BUSINESS, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.25 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanst. serija, 7/10
15.15 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 8/9
15.50 OPERNI ZVOKI, 2. oddaja
16.20 KAM VODIJO NAŠE STEŽICE, oddaja tv Koper
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LAHKIH NOG NAKROG
18.00 IZZIVALCI, franc. naniz., 9/52
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GRADEN UDARU, amer. naniz., 25/26
20.30 POGLEJ IN ZADENI
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 TEDEN DNI DOPUSTA, franc. film

SLOVENIJA 2

Opomba: Sierra Nevada: Veleslalom (m), 1. tek 9.20; 2. tek 12.55
8.00 Euronews - 8.55 Svetovni poslovni utrip, ponov. - 10.30 Tedenski izbor: V žarišču; 11.00 Znanost od blizu, kan. nan. nadalj., 4/20; 11.25 Grace na udaru, 24/26; 11.50 Povečava - 13.50 Oxygen, ponov. sloven. film - 15.55 Znanje za znanje - 17.00 Sierra Nevada '96 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Spin - 19.25 Risanka - 20.05 V žarišču - 20.20 Forum - 20.35 Športna informativna oddaja - 20.55 In morje bo povedalo, amer. nadalj., 4/4 - 21.45 Studio City - 22.45 10.000 obratov - 23.15 Novice iz sveta razvedrila - 23.40 Nor na reklame, 8/15 - 0.05 Alica, evropski kult. magazin

KANAL A

8.00 Dobro jutro - 8.05 Novice - 8.15 Gorski zdravnik (ponov. 5. dela avstij. naniz.) - 10.00 Družina Adams (ponov. 39. dela) - 10.25 Večni krog (ponov.) - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 16.45 Pot flamingov (ponov.) - 17.45 Gorski zdravnik (6. del avstij. naniz.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (40. del amer. risane serije) - 20.00 Dežurna lekarna (66. del špan. naniz.) - 20.30 Devetdeseta (oddaja o stilu) - 21.00 Shillingburški godbeniki (angl. film) - 22.25 Živeti danes - 23.00 Novice - 23.05 Gost pike na A - 23.50 Dekle na Rodeu (ponov. amer. filma) - 1.20 CNN poroča

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Dve stani medalje (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaška danes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 64/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Pol ure za kulturo - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Javna stvar - 20.45 Glasbena oddaja - 21.45 Vas Ravno na meji (dok. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 Slika na sliko - 23.05 Terra X (dok. film) - 23.55 Poročila

HTV 2

12.15 Sierra Nevada: Veleslalom (m), posnetek - 17.20 TV koledar - 17.30 Hrvaške županije - 18.00 Turbo limach show - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Kavarna "Na zdravje" (hum. serija) - 20.40 Ameriški film - 22.20 Latinica - 23.35 Dr. Jekyll in mr. Hyde (brit. film)

SOBOTA, 24. II.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.50 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.50 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
9.10 KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 7/25
8.30 MALE SIVE CELICE, kviz
10.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.45 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV, angleščina, 8/11
11.05 PRIPOVEDKA, avstral. film
12.15 POPOTOVANJE V BENETKE, 2/9
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
13.45 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 8/10
14.35 TEDNIK, ponov.
15.25 CHRISTY, amer. nadalj., 3/21
16.20 MAGIČNA MOČ ŽIVALI, angl. dok. serija, 1/4
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RAZJARNIKOVI V PROMETU, tv nadalj., 5/10
17.55 SLOVENSKI MAGAZIN
18.25 OZARE
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 PRESODITE
21.10 KRIŽARSKE VOJNE, angl. dok. serija, 2/4
22.05 TURISTIČNA ODDAJA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 ROSEANNA, šved. film

SLOVENIJA 2

Opomba: Sierra Nevada: Slalom (ž), 1. tek 9.20; 2. tek 12.55
9.00 Euronews - 10.30 Poglej in zadeni - 12.00 Zabavna glasba - 13.45 Rebecca, amr. film - 16.00 Košarka (posnetek) - 17.00 Sierra Nevada '96 - 18.00 Podarim dobim - 18.30 Karaoke - 19.30 Na vrtu - 20.05 Športna informativna oddaja - 20.25 Krvolečni, amer. film - 22.20 Sobotna noč

KANAL A

8.30 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 9.30 Risani film - 10.25 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Čikaške zgodbe (ponov.) - 12.15 Večni krog (ponov.) - 12.45 Dance session (ponov.) - 16.00 Caught in the Act, dok. oddaja - 17.00 Šolska košarkarska liga - 17.45 Magnetoskop (kont. glasbena oddaja) - 19.00 Devetdeseta (ponov.) - 19.30 Risana serija - Čikaške zgodbe (amer. film, 8. del) - 21.15 Vojna na Las Vegas stripu (amer. film) - 22.50 Shillingburški godbeniki (ponov. angl. filma) - 0.15 Ljubzenski vodič, 10. del - 1.00 CNN poroča

HTV 1

8.30 TV spored - 8.45 Poročila - 8.50 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Preteklost v sedanjosti (dok. oddaja) - 14.15 Briljant - 15.05 Svetovni reporterji - 15.55 Poročila - 16.00 Sinovi Nevite - 17.30 Televizija o televiziji - 18.30 Turbo limach show - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 "Ulterior Motives" (amer. film) - 21.45 Hollywoodske žene (dok. oddaja) - 22.45 Dnevnik - 23.05 Slika na sliko - 23.35 Nočna premiera: "Cadfael"

HTV 2

12.00 TV spored - 12.15 Slalom (ž), posnetek - 13.45 Glasba - 13.55 Nogomet - 16.25 Beverly Hills (serija 1/30) - 17.10 Melrose trg (serija 1/30) - 17.55 Vaterpolo - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 San Remo: festival - 23.15 Šport - 23.35 Hr top 20 (dok. oddaja)

NEDELJA, 25. II.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.45 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.15 OTROŠKI PROGRAM
ANETA, češka nadalj., 2/6
8.45 ŽIV ŽAV
9.35 RISANKA
10.00 PLES STOLETJA, 2/5
11.00 AMERIŠKA KNJIŽEVNOST, amer. dok. serija, 8/10
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 NAŠA PESEM, 15. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
HUGO, tv igrice
13.35 KARAOKE, ponov.
14.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.05 DLAN V DLANI
15.20 INCREDIBLE SHRINKING WOMAN, amer. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.45 ZA TV KAMERO
19.05 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.51 ZRCALO TEDNA
20.10 NEDELJSKIH 60
21.10 POLETJE 1945, nizozem. nadalj., 4/8
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 DEDIŠČINA, sloven. film

SLOVENIJA 2

Opomba: Sierra Nevada: Slalom (m), 1. tek 9.20; 2. tek 12.55
8.00 Euronews - 19.35 Tedenski izbor: angleška glasb. lestvica; 11.25 Videošpon; 12.10 V vrtin; 13.45 Tok, tok; 14.30 Spin; 15.15 Lahkih nog naokrog; 16.00 Na vrtu - 17.00 Sierra Nevada '96 - 17.30 Hokey na ledu - 20.05 Športna informativna oddaja - 20.25 Apollo 13, amer. dok. oddaja - 21.15 Očetje in sinovi - 22.05 Mali koncert - 22.30 Ribnik, fin. drama - 23.15 Športni pregled

KANAL A

8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (25. del) - 10.30 Magnetoskop (ponov.) - 11.15 Uboga mala bogatašinja (ponov.) - 12.45 amer. nadalj. - 12.10 Zametne vrtince (glas. čestitke B. Kopitarja) - 13.55 Unpato (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 16.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Mala morsk deklica (sinhronizirana risanka) - 18.00 Najstniki na pohodu (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Slam (oddaja o košarki) - 19.30 Risana serija - 20.00 Uboga mala bogatašinja (2. del amer. nadalj.) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Kako je bil osvojen divji zahod (2. del amer. nadalj.) - 23.10 Slam (ponov.) - 23.40 Vojna na Las Vegas stripu (ponov. filma) - 1.20 CNN poroča

PONEDELJEK, 26. II.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.30 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 POČITNIŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
9.15 MAKALONCA, lutkovna pravljica
9.55 PRITLIKAVČKI, angl. nadalj., 11/12
10.20 SUPER STARA MAMA, 1. del angl. naniz.
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.15 DEDIŠČINA, ponov.
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
13.50 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
14.05 ZRCALO TEDNA
14.20 ZA TV KAMERO
14.35 FORUM
14.50 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.20 OČETJE IN SINOV
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 TV OKO, angl. dok. serija, 5/13
18.05 SIMPSONOVI, amer. naniz., 21/48
18.30 LINGO, TV IGRICA
19.05 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PARLAMENTARNA KRIŽPOTJA
21.30 ZASEBNO ŽIVLJENJE RASTLIN, angl. poljudnoznan. serija, 1/6
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 COSBYJEVI PRIMERI, amer. naniz., 7/13

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.20 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov, angleščina, 8/11; 10.45 Ljudje in zemlja; 11.15 Turistična oddaja; 11.35 V žarišču; 11.50 Policisti s srcem, avstral. naniz.; 12.35 Presodite; 13.35 Sobotna noč; 15.35 Studio City; 16.35 Športni pregled; 17.10 Učitelj, franc. nadalj.; 19/24 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Sedma steza - 19.15 Angleška glasb. lestvica - 20.10 Osmi dan - 20.40 Assassin, amer. film - 22.25 Brane Rončelizza odra

KANAL A

8.00 Dobro jutro - 8.15 Gorski zdravnik (ponov. 6.

dela) - 10.00 Družina Adams (ponov.) - 10.25 Kako je bil osvojen divji zahod (ponov. 2. dela) - 12.05 Zametne vrtince (ponov.) - 14.00 Novice - 16.00 Novice - 17.15 Slam (ponov.) - 17.45 Gorski zdravnik (7. del avstij. naniz.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (amer. naniz., 41. del) - 20.00 Zlata dekleta (amer. hum. naniz.) - 20.30 Nenavaden policaj (amer. film) - 22.00 Rodeo (kont. glas. oddaja) - 22.45 Gost pike na A - 23.00 Novice - 0.00 CNN poroča

TOREK, 27. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.25 POČITNIŠKI PROGRAM
DREJČEK IN TRIJE MARŠOVČKI, 10/10
9.45 RADOVEDNI TAČEK
10.00 SOLZA, POLNA SMEHA, lut. igrice
10.45 SUPER STARA MAMA, 2. del angl. naniz.
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.40 DOLGA POT DOMOV, angl. film
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
14.30 TEDENSKI IZBOR
AMERIŠKA KNJIŽEVNOST, amer. dok. serija, 8/10
15.00 OBZORJE DUHA
15.30 RIBNIK, fin. drama
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 8/25
17.25 ANETA, češka nadalj., 3/6
18.00 IZZIVALCI, franc. naniz., 10/52
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOSESRCA VNAMEJO, amer. naniz., 19/20
20.35 GORE IN LJUDJE
21.25 ROKA ROCKA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 COSBYJEVI PRIMERI, angl. naniz., 8/13

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.15 Tedenski izbor: Sedma steza; 11.45 Osmi dan; 12.15 Magična moč živali (dok. serija, 1/4); 12.45 Slovenski magazin; 13.15 Nedeljskih 60; 14.15 Slovenci v svetu, 1. oddaja; 14.55 Alica, evropski kulturni magazin; 15.40 10.000 obratov; 16.40 Ko se sreca vnamejo (18/20); 17.15 Okus po zločinu, ponov. 7. dela - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Prislunimo tišini - 19.15 Videošpon - 20.05 V žarišču - 20.35 Učitelj, franc. nadalj., 20/24 - 21.25 Opus - 22.15 Mlakar, portret in Lepa Vida, balet

KANAL A

8.00 Dobro jutro - 8.15 Gorski zdravnik (ponov. 72. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov.) - 10.25 Dežurna lekarna (ponov. 66. dela) - 16.00 Novice - 16.35 Rodeo (ponov.) - 17.20 Risana serija - 17.45 Gorski zdravnik (8. del avstij. naniz.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (42. del. amer. risane serije) - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz.) - 20.30 Državnik novega kova (angl. naniz.) - 21.00 Živeti danes (dok. oddaja) - 22.45 Tvegani podvigi (dok. oddaja) - 22.15 Angleški vrt (dok. oddaja) - 22.45 Gost pike na A - 0.00 CNN poroča

SREDA, 28. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.00 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 POČITNIŠKI PROGRAM
TINKO POLOVINKO, glas. pralica
9.35 BRIŠI PIŠI: BAR - MLEKARNA
9.45 RISANKA
9.55 SUPER STARA MAMA, 3. del angl. naniz.
10.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.50 ROKA ROCKA
11.40 APOLLO 13, amer. dok. oddaja
12.30 NAŠA PESEM, 15. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
15.30 GORE IN LJUDJE, ponov.
16.20 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske tv
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 IZZIVALCI, franc. naniz., 11/52
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 DOSJE J. K., domača serija, 3/3
20.55 BERLIN IN BRLIN, nem. film
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.10 COSBYJEVI PRIMERI, amer. naniz., 9/13
23.55 GLAVNI OSUMLJENEC, angl. naniz., 3/6

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.15 Tedenski izbor: Prislunimo tišini; 11.45 V žarišču; 12.15 Opus; 13.05 Portret in balet; 14.45 Incredible shrinking Woman, amer. film; 16.15 Dosje J. K., ponov., 2/3; 17.05 In morje bo povedalo, ponov.; 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Izobraževalna oddaja - 19.15 V vrtincu - 20.05 Košarka - 21.45 Športna sredi - 22.30 Slovenci v svetu, 2. oddaja - 23.05 Koncert simfonikov RTV Ljubljana

KANAL A

8.00 Dobro jutro - 8.05 Novice - 8.15 Gorski zdravnik (ponov. 8. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov. 42. dela) - 10.25 Živeti danes (ponov.) - 11.10 Angleški vrt (ponov.) - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 16.45 Poslovna tveganja (ponov.) - 17.45 Državnik novega kova (ponov. 25. dela) - 17.45 Gorski zdravnik (9. del avstij. naniz.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (43. del. amer. risanke) - 20.00 Sirene (25. del. amer. naniz.) - 20.50 Replika (kont. konf. oddaja) - 22.00 Dance session (oddaja o plesu) - 22.30 Tv-limonade (dok. oddaja) - 23.00 Novice - 23.05 Gost pike na A - 0.00 CNN poroča

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market Kristanova od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma 23 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 7.30 do 21. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmilhel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba

• **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec

• **Metlika:** od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 25. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska,

Samopostrežba Šmilhel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas

od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma 23 od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmilhel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo,

Mi praznujemo delovno!

Ob peti obletnici samostojnega delovanja smo z odobritvijo Ministrstva za finance Republike Slovenije prevzeli zavarovanja Ljubljanske zavarovalnice. S tem nadaljujemo načrtano pot poslovne rasti, pozitivnih finančnih rezultatov in varnosti interesov naših zavarovalcev.

Vsi dobri poudarki v enem avtu

AVANT

Nove modele Accenta z 1.3l in 1.5l motorjem že dobite pri vašem najbližjem prodajalcu.

Ne zamudite priložnosti.

Avtomobili Hyundai Accent so bogato opremljeni, zmogljivi, varni in udobni. Kupite jih lahko tudi na kredit ali leasing. Garancija za vse modele velja tri leta ali 100.000 prevoženih km.

PRODAJA:

• **EMINENT d.o.o.**, Kandijska 14, 68000 NOVO MESTO,
tel.: 068/28-950, 323-902

• **EMINENT d.o.o.**, Cesta krških žrtev 51, 68270 KRŠKO,
tel.: 0608/22-950

• **BARLOG d.o.o.**, Obrtniška 18, 68210 TREBNJE, tel.: 068/45-700

HYUNDAI

accent

KOMU MAR MOČ BREZ ZNAČAJA

MODNI SEJEM

JUTRANJKA

**MODERNO, PRAKTIČNO
IN DOMISELNO V OBLAČILIH**

"JUTRANJKE"

SPECIALIZIRANE INDUSTRIJE OTROŠKE KONFEKCIJE
od 0 - 16 let starosti

MODNI SEJEM

NOVOTEKS TKANINA se je na letošnjem sejmu Mode predstavila s svojo kolekcijo tkanin in pletenin za pomlad — poletje 96 in jesen — zimo 96/97.

Tkanine so namenjene za vrhna oblačila ženskega in moškega programa. Proizvodni program prilagajajo tako modnim smernicam kot zahtevam posameznih trgov. Tem zahtevam lahko sledijo le z dobrim medsebojnim sodelovanjem razvojnega, tehnološkega, marketinškega in gospodarskega sektorja. Zaradi prilagodljivosti tržnim zahtevam je potrebno narediti več medsezonskih dopolnitev, kolekcij in modnih barvnih variant. V tovarni naredijo letno štiri kolekcije: dve kolekciji za pomlad — poletje in jesen — zima za domači in dve za izvoz na ameriški trg v sodelovanju z njihovimi oblikovalci tkanin. Zadnje čase vse več pozornosti posvečajo delu na povzročanju in mini kolekcijam za znanega kupca.

Razvoj vsake nove kolekcije je celovit proces. Obsega zbiranje idej o novih tipih tkanin, spremlja-

nje modnih trendov ter njihovo usklajevanje z lastnimi možnostmi, potrebami trga in željami kupca. V Novoteksovi TKANINI je že v prodaji kolekcija za jesen — zimo 96/97.

Glede na modne smernice, ki jih oblikovalci spremljajo na svetovno znanih sejmišnih in modnih revijah, so naredili kolekcijo po načelih KAKOVOST, MODNOST, NARAVNI MATERIALI, UPORABNOST. Prihajajoča jesensko-zimska kolekcija odseva modnost in kakovost, ki sta v tkaninah združeni. Vse to pa je dosežek skupnega dela v tovarni, predvsem v razvoju izdelkov. Tu je osebna ustvarjalnost oblikovalcev obogatena s strokovnim delom tehnologov in organizatorjev izdelave kolekcije. Ustvarjalnost oblikovalcev v razvoju Smiljane Anžiček, Bože Avguštin in Tonija Gregorčiča je vitkana v kolekcijo Novoteksove TKANINE.

Pravočasna, kakovostna in tržno zanimiva kolekcija Novoteksove TKANINE je ključ uspešne prodaje na domačih in tujih trgih.

Rezultati žrebanja v nagradni igri Prešernove družbe

dne 8.2.1996

Nagrade prejmejo (po abecedi; številka v oklepaju pomeni številko nagrade):

Abrahamsberg Toni (38), Anžel Joža (23), Arčon Mirjana (29), Arbanas Marjana (91), Babnik Meta (93), Badjuk Stanislava (42), Bajt Božica (51), Bajt Milena (65), Banfi Magda (6), Banovec Francka (109), Batič Nikolaj (92), Bavdek Iva (75), Bečaj Janez (69), Bec Alojzija (47), Belič Nela (58), Bič Elvira (85), Božilj Barbara (55), Boškovič Milivoje (55), Bobnar Martina (56), Bole Nada (21), Boscarol Bojana (106), Bračička Monika (103), Brečko Milan (61), Brusnjak Cilka (91), Bužan Damjan (68), Bučar Milka (102), Budna Simona (38), Čilenšek Nada (89), Colnarič Ana (92), Čampa Rozalija (106), Časar Marjeta (25), Černač Zlata (107), Černelič Majda (44), Črtalič Jože (5), Čuk Jožica (75), Dereani Dominik (38), Divjak Marija (43), Dobovšek Andrej (4), Dolar Dušan (75), Dolinšek Metka (96), Drevo Petra (75), Držlin Anton (16), Drolc Sebastijan (102), Duša Ivan (28), Eršte Bernarda (102), Fajfar Nada (100), Fanelič Nada (79), Fatur Sonja (48), Ferlin Irena (97), Fikfak Ivanka (98), Finguš Mira (23), Fink Jože (38), Florjančič Nadja (91), Fras Milan (43), Gerbec Ivana (38), Gider-Horvat Marjeta (52), Golob Marta (104), Gomboc Saša (51), Goršek Cirila (80), Gregorc Marija (63), Grmšek Marija (10), Gros Majda (26), Gutnik Radica (73), Hakič Damir (21), Herič Marija (92), Hladnik Ilica (22), Hojžar Branka (53), Hrstnik Terezija (102), Hrovat Simon (69), Intihar Helena (52), Jagarinec Stefan (75), Jaklič Branka (9), Jamar Tomaž (16), Janškovec Marija (105), Janež Pavla (86), Januš Milena (67), Jazbec Ksenija (75), Jelčnikar Terezija (36), Jeran Erika (55), Jerin Stanislava (3), Jerman Marija (102), Jesenko Marija (49), Jezeršek Marija (86), Jordan Marija (40), Jovanovski Erika (55), Juvanc Vida (110), Kariž-Krulič Mirjana (27), Kavarc Cveta (71), Kerpe Helena (13), Kirn Stanislava (7), Kmetec Marko (55), Knez Hilda (16), Kočar Zlata (93), Kobal Anica (53), Kobilšek Primož (85), Kocjančič Lučana (75), Kogej Dragica (25), Kos Adrijana (55), Kovšca Josip (86), Krašovec Bojan (30), Krebelj Meri (80), Kristanc Jože (22), Krnc Marjan (102), Kučič Marija (13), Kudjeljič Miroslav (4), Kunc Anton (102), Lah Katarina (72), Lenček Regina (11), Lenard-Sajn Sonja (70), Lenart Jože (51), Letnar Drago (13), Lušin Anita (21), Lukan Jožica (33), Lukman Kristina (12), Mahnič Helena (27), Majcen Jadranka (92), Malnarič Tončka (109), Marčič Nada (90), Marc Borut (57), Marinič Stefanija (81), Markič Marija (62), Markovič Majda (76), Meglič Nataša (95), Mesiček Silva (81), Miklavžina Damjana (14), Miklavc Marija (51), Mikolič Cveta (22), Mlakar Maja (69), Mlakar Vera (14), Modic Martin (2), Mozetič Mirja (113), Mušič Olga (84), Nežič Darinka (24), Ogorelec Aleksandra (46), Omerzelj Erna (23), Omovšek Regina (78), Osolin Silva (78), Pahljan Nataša (34), Pajek Draga (23), Pavalec Fani (68), Pavišič Ana (102), Pavlič Justič (64), Pečar Barbara (20), Pečar Irena (14), Perič Milena (11), Petek Nežka (52), Petrovnik Fani (93), Pičinin Damjana (19), Pinter Franc (99), Pirš Anita (51), Planinc Anica (65), Pleško Marjanca (54), Pleteršek Lea (87), Požar Mira (4), Požar Pavel (80), Požgaj Marica (109), Podgoršek Irena (12), Pokeršnik Mija (69), Posega Ana (83), Potočnik Karel (39), Preskar Nataša (13), Prosen Mirjam (16), Prvinšek Katarina (89), Rant Vinko (26), Ravbar Nika (68), Ravnjak Manuela (21), Reher Jože (50), Renuša Karolina (41), Repar Zmaga (66), Resman Leja (12), Rintaršič Alojz (12), Rodica Jan (12), Ružič Stefanija (96), Rutnik Bernard (50), Sajko Jana (108), Selko Marinka (109), Seničar Janja (13), Serec Marija (37), Sinčič Peter (31), Sirc Miran (86), Skala Milena (12), Skok Ksenija (51), Slamnik Gregor (4), Slodnjak Breda (38), Smerkolj Tončka (48), Smolej Helena (94), Sonjak Karmen (72), Sovdat Eva (111), Stakne Zdravko (23), Stanovnik Tone (59), Stiplovšek Vinko (1), Stojanovič Mil-

ka (62), Streinar Cecilija (82), Stušek Silva (4), Sumrak Melita (88), Svetina Jelka (68), Šavara Jožica (114), Šergan Katja (18), Šetina Slavka (102), Šimac Marija (94), Sinkov Stanka (100), Škerlić Silvana (12), Škerlj Milojka (55), Škorc Rozina (63), Šlutej Franc (94), Šmitran Nedeljko (12), Šober Jasna (52), Šoln Simon (74), Špendal Jožica (82), Štamcar Cveta (52), Štefančič Mojca (101), Štifter Marjeta (111), Štrajhar Vanja (96), Štrus Helena (81), Švenda Brigita (111), Tancek Ana (27), Tavčar Bernarda (58), Tement Milan (53), Teslić Radovan (3), Tesner Pavla (15), Tišler Miloš (35), Tomažič Mimica (20), Toman Tatjana (111), Tomc Sašo (49), Trček Jure (108), Trček Patrizia (68), Trbovc Zdenka (32), Trošt Albert (12), Trošt Ivan (27), Trobec Slavka (93), Trontelj Ana (16), Trontelj Andreja (93), Trtnik Magda (77), Turšič Vinko (49), Uduč Milan (112), Uplaznik Vesna (12), Uršič Milena (63), Vezovnik Veronika (58), Vičič Vesna (75), Vidivč Tanja (78), Vidrih Breda (60), Vlašič Vesna (45), Volčjak Marija (38), Vuk Alenka (106), Werbole Dragica (69), Winkler Marija (21), Zalokar Ivanka (102), Zandomeni Ervin (51), Zavšek Jožica (38), Zorko Dejan (8), Zorko Marjeta (90), Žbogar Jožica (27), Žerak Ivanka (99), Žerdin Renato (17), Žerjav Anica (110), Žmavc Jože (34), Žuran Cveta (20), Žvikart Mihaela (86).

Nagrade so prispevali:

1. BOVHAN RENATA, akad. slikarka, Tacenska cesta 33, Ljubljana; 2. EMONA Blagovni center, Šmartinska 130; 3. FROGI, d.o.o., Proizvodnja in prodaja nogavic, Vodnikova 265, Ljubljana; 4. Gojenje šampinjionov, ANTON HOČEVAR, Slepšek 2, Mokronog; 5. Gostilna BUDAČKI JOŽE, Ul. belokranjskega odreda 14, Metlika; 6. Gostilna GELSTRIN, Zadobrovska 88, Ljubljana-Polje; 7. Gostilna MILIČ ANICA, Adlešiči 16 a; 8. Gostilna PEČARIČ, Pod jezom 47, Ljubljana; 9. Gostilna PRI ROMANU, Loka 21, Gabrje; 10. Gostilna ZLATA KAPLJA, Stari trg 3, Mokronog; 11. IBBA, d.o.o., Proizvodnja usnjenih oblačil, Brdo 22, Domžale; 12. Izdelava kap in klobukov PERKO ANICA, Kunaverjeva 7, Ljubljana; 13. KET, Izdelovanje lahke konfekcije, pletenin in oblikovanje tekstilnih etiket, Muhaber 18, Novo mesto; 14. KOBE-TEKSTIL, d.o.o., Ul. heroja Miheliča 11, Črnomelj; 15. Kozmetika VOVK-PEČNIK MANJA, Mesesnelova 3, Ljubljana; 16. Optika LOOK, Cesta v Mestni log 55, Ljubljana; 17. Parfumerija in drogerija DAMA, Medvoška cesta 3, Medvode; 18. Penzion in gostilna JANEŽIČ, Pšata 25, Dol pri Ljubljani; 19. Penzion TAVČAR, Cesta v Šmartno 7, Ljubljana; 20. Pizzerija PRI KOVAČU, Cesta II. grupe odredov, Ljubljana-Polje; 21. Pletenine MIRA, Trbeče 1, Ljubljana-Polje; 22. TEHNIČNI MUZEJ SLOVENIJE, Parmova 33, Ljubljana; 23. Usnjena galanterija TOMAŽ BARLIČ, C. Andreja Bitenca 44, Ljubljana; 24. Usnjena galanterija KOKOL STANISLAV, Dolanc 31 b, Cirkulane; 25. Usnjena galanterija KRALJ-ROTAR MOJCA, Ročevnica 6, Tržič; 26. Usnjena galanterija TOPORŠ ALEKSANDRA, Bleiweisova 64, Kranj; 27. Usnjena galanterija VESNA KODERMAN, Krožna cesta 8, Domžale; 28. Apartma BREMEC, Most na Soči 65; 29. Zlatarstvo ROŽIČ DARJA, Na trgu 7, Mozirje; 30. Zlatarstvo SIMONI ŠTEFAN, Miklošičeva 14, Ljubljana; 31. Zlatarstvo COTIČ IGOR, Mestni trg 13, Ljubljana; 32. Zlatarstvo JANJA KAPUN, Prešernova 18, Gornja Radgona; 33. MC SERVIS, Šentvid 15 a, Šentvid pri Stični; 34. CORONA, Proizvodnja in trženje električnih in plinskih aparatov, d.o.o., Reteče 4, Škofja Loka; 35. Zlatarstvo BATALJAKU ROBERT, Celjska cesta, Rogaška Slatina; 36. Zlatarstvo KRAGL IVAN, Šlandrov trg 39, Zalec; 37. Zlatarstvo SELIČ NATAŠA, Aškerčeva 3, Celje; 38. Steklarna BORIS KIDRIČ, Ulica talcev 1, Rogaška Slatina; 39. LADY Rogaška Slatina; 40. IWK-CENTER, VINKO Trgovina, Turkova 3, Novo mesto; 41. Vulkanizirstvo VIDIC ZLATKO, Ljubljanska 91, Novo mesto; 42. Trgovina RAJSKI VRT, BTC Novo mesto, Ljubljanska 24, Novo mesto; 43. Ključavničarstvo KRPAN, BTC Novo mesto, Ljubljanska 24, Novo Mesto; 44.

EVKALIPTUS, BTC Novo mesto, Ljubljanska 24, Novo mesto; 45. MEDIS, s.p., Trgovina z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki Kastelčeva 8, Novo mesto; 46. Avto-center KRAŠNA, Škocjan 22, Škocjan; 47. Gostilna MEG-LIČ, Obrtniška 2, Trebnje; 48. JUTRANJKA, Konfekcija, Radna 3, Boštanj; 49. Penzion ZAPLATA, Tupalič 32, Pred-dvor; 50. FRUCTAL, p.o. AJDOVŠČINA, Tovarniška 7; 51. PREMA, d.o.o., Trgovina, Inženiring, Majorja Lavrica 12, Ljubljana; 52. KOKRA, p.o., Trgovsko podjetje, Ul. Mirka Vadvana 19, Kranj; 53. LEDRA, Izdelovanje usnjenih izdelkov, Gogalova 8, Kranj; 54. AASS, Športna modna oblačila, Glavni trg 20, Kranj; 55. GARTNER, d.o.o., Uvoz in veleprodaja igrač, Obrtna cona Trzin; 56. Šivilstvo KRUSIČ HELENA, Pod Cvingarjem 19, Dolenjske Toplice; 57. TERMOTEHNIKA, d.o.o., Mlinarska pot 17, Novo mesto; 58. EFEKT, d.o.o., Selo 11 d, Črniče; 59. ARA, d.o.o., Jelšane 14 a, Jelšane; 60. GALATISK, Usnjena galanterija IGOR BABNIK, Mala Cikava 8 c, Novo mesto; 61. USNJE-TRADE, Potok 4 a, Straža; 62. KOMPAS AIRTOURS, Pražakova 4, Ljubljana; 63. BIO-PHARMA, d.o.o., Majde Vrhovnikove 8, Ljubljana; 64. Gostišče RIBNIK, Rastez 1, Brestanica; 65. VITACEL, Plavalni klub CELULOZAR Krško, Tovarniška 22, Krško; 66. Zlatar-Graver ANDREJ GROS, s.p., Kolodvorska 3, Grosuplje; 67. DL CONTACT, d.o.o., Jesenovo 38 a, Zagorje ob Savi; 68. ORTOCOSMETICA MARIA SCINTILLA, Portorož; 69. Turistično društvo Grosuplje; 70. Slaščičarna ŠMON, Bled; 71. Gostilna PRI PLANINCU, Bled; 72. STUDIO MODERNA-Revija VIVA, Dalmatinova 2, Ljubljana; 73. Kozmetika NATURA KERN, d.o.o., Kozmetični salon LEPOTA IN ZDRAVJE, Prešernova 9, Logatec; 74. AGROIMPEX, d.o.o., Notranja in zunanja trgovina, Kočvarjeva 2, Novo mesto; 75. Gostišče, Penzion MAČEK, Šentgotard 15 a, Trojane; 76. Frizerski salon IVICA, Na žago 9, Straža; 77. SVILANET; 78. Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, d.o.o.; 79. UNIOR Zreče; 80. NATA International, d.o.o., Iška 129 a, Ig; 81. RADENSKA RADENCI, Zdraviliško naselje 9, Radenci; 82. Usnjena galanterija KIRBIŠ ANDREJ, Sp. Gameljne; 83. Zlatarstvo KUNAVAR MARKO, Nazorjeva 5, Ljubljana; 84. VEZENINE Bled, Kajuhova 1, Bled; 85. IZOLIRKA Ljubljana, Ob železnici 18, Ljubljana; 86. Gostilna PRI PLANINSKEM ORLU, Stahovica 20; 87. SLOVENI-JAVINO, Frankopanska 11, Ljubljana; 88. Trgovina TIKI, Stari trg 27, Trebnje; 89. JEKLOTEHNA MARIBOR, d.d., Strossmayerjeva 30, 62000 Maribor; 90. MINS, d.o.o., Ljubljanska 52, Postojna; 91. INDUSTRIJA PLATNENIH IZDELKOV JARŠE; 92. ga. Irena POLANEC, sam. kult. ustv., Gregorčičeva 17, Maribor; 93. KOZMETIČNI SALON ŠPELA, Jurčkova c. 11, Ljubljana; 94. ALPSKA MODNA KONFEKCIJA ALMIRA, Jalnova 2, Radovljica; 95. POSTOJSKA JAMA TURIZEM, p.o., Jamska 30, Postojna; 96. REVOZ, d.d., Dunajska 22, Ljubljana; 97. PERFECTO EXPORT-IMPORT, d.o.o., Rusjanov trg 9, Ljubljana; 98. MIA BUTIQUE, TRGOVINA BTC, Dvorana A, in Mestni trg 9, Ljubljana; 99. TELEFONSKI STUDIO Novo mesto; 100. PREŠERNOVA DRUŽBA VRBA; 101. PIZZERIJA CAPRI, Dilančeva 7, Novo mesto; 102. AVTOŠOLA MAX, Grm 16, Trebnje; 103. NEWPLACE BUTIQUE, Novi trg 1, Novo mesto; 104. LEPOTNI ATELJE OLIMP, Milana Majcna 9, Novo mesto; 105. SARA, d.o.o., podjetje za proiz. trg. in zastopstva, Velika čolnarska 2 a, Ljubljana, in BUTIQUE SARA, Novi trg, Novo mesto; 106. ATELJE MODE, CKŽ 23, Krško; 107. ZLATARSTVO LEVIČNIK ŽIVKO, Maistrov trg 9, Kranj; 108. TELEFONSKI STUDIO Maribor; 109. LABOD Tovarna oblačil Novo mesto, p.o., Seidlova 35, Novo mesto; 110. NOVOTEKS TKANIJA, p.o., Foersterjeva ul. 10, Novo mesto; 111. TEKSTIL ANGORA, d.o.o., Emonska 2, Ljubljana; 112. ZLATI DRAGULJ, Obrtniška 2, Grosuplje; 113. JAVNA RAZ-SVETLJAVA, p.o., Litjska, Ljubljana; 114. KRKA KOZ-METIKA, Dunajska 22, Ljubljana.

Knjižne nagrade Prešernove družbe, Vrba, d.o.o., prejmejo vsi, ki so poslali pravilno izpolnjen kupon in katerih priimki se začnejo s črko U.

Pokroviteljem nagradne igre se iskreno zahvaljujemo. Nagradenci bodo o nagradah pisмено obveščeni. Nagrade niso zamenljive za denar. Prevzem nagrad je možen do 30. aprila 1996. Po tem roku nagrade zapadejo, razen v primeru, da bo dogovor nagrajencev s sponzorji drugačen.

NOVOLES - ŽAGA,
proizvodnja žaganega lesa,
Soteska, d.o.o.
objavlja

R A Z P I S

za zasedbo delovnega mesta:
direktor družbe Novoles - Žaga, proizvodnja žaganega lesa, Soteska, d.o.o.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevali še naslednje pogoje:

- visoka ali višješolska izobrazba ustrezne smeri,
- pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: **NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d., Kadrovsko-pravni sektor, Straža, Na žago 6, z oznako "za razpis".**

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

Novoles - Vezan les, furnir, vezane plošče in slojisti elementi, Straža, d.o.o.
objavlja

R A Z P I S

za zasedbo delovnega mesta:
direktor družbe Novoles - Vezan les, furnir, vezane plošče in slojisti elementi, Straža, d.o.o.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevali še naslednje pogoje:

- visoka ali višješolska izobrazba ustrezne smeri
- pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: **NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d., Kadrovsko-pravni sektor, Straža, Na žago 6, z oznako "za razpis".**

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu Občinskega sveta občine Črnomelj, sprejetem na seji dne 25. januarja 1996 (objavljen v Uradnem listu RS št. 6/96 z dne 2.2.1996),

**JAVNO RAZGRNJEJ
OSNUTEK ZAZIDALNEGA
NAČRTA DANFOSS
ČRNO MELJ**

in sicer v času od 5. februarja do 5. marca 1996, v prostorih občine Črnomelj, Trg svobode 3, Črnomelj.

**JAVNA OBRAVNAVA
OSNUTKA**

bo v torek, 27. februarja 1996, ob 19. uri v sejni sobi občine Črnomelj na Trgu svobode 3 v Črnomlju.

Do poteka javne razgrnitve osnutka lahko daste pisne pripombe, mnenja in predloge na vložišču občine Črnomelj, ali pa jih pošljete po pošti na naslov: Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 68340 Črnomelj.

Na javni obravnavi bodo navzoči predstavniki izdelovalca osnutka, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in dajali strokovne odgovore.

Vabljeni! Občina Črnomelj

VIZIJA POSTALA DELNIČAR KRKE

Vizija je v javni prodajah za gotovino kupila delnice Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, Leka in Petrola iz Ljubljane

V dosedanjem poteku privatizacije je na dveh javnih dražbah, kjer je sodelovala, kupila deleže devetih podjetij, med katerimi so najpomembnejši nakupi paketov delnic podjetij **Interevropa iz Kopra, Lisce iz Sevnice, Konfekcije Komet iz Metlike in IGM Strešnik iz Dobruške vasi.**

Poleg sodelovanja na javnih dražbah je DPB Vizija, pooblaščenca investicijske družbe, v okviru javnih prodaj za gotovino kupila tudi delnice uspešnih podjetij, kot so **Krka, tovarna zdravil iz Novega mesta, Lek, tovarna farmacevtskih izdelkov, d.d., Ljubljana, in Slovenska naftna družba Petrol iz Ljubljane.**

Navedeni nakupi delnic predstavljajo majhen delež v strukturi naložb DPB Vizije, je pa iz tega razvidno, da Vizija uresničuje zastavljeno naložbeno politiko - **vlaganje v najuspešnejša podjetja.**

Z VIZIJO POSTANITE DELNIČAR KRKE, LEKA, PETROLA, INTEREVIROPE...

Kako vložiti certifikat v VIZIJO za delnice II. emisije Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov za delnice II. emisije, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znanke in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 68000 Novo mesto:**
 - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
 - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblaščen VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščenca investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istoceno pooblaščen Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščenca investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravično nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravično nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravično nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)
NASLOV IMETNIKA
EMŠO
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT
DAN MESEC LETO
KRAJ
PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI NEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

avto 96

RAZSTAVA

od 29. 2. do 3. 3. 1996
športna dvorana Marof

PRVIČ V NOVEM MESTU

RAZSTAVLJALCI:

AVTOMEHANIKA

VIDRIH

SERVIS IN PRODAJA

ŠENTPETER 51

68222 OTOČEC, TEL./FAX: 068 75 180

Paič

FIESTA ESCORT MONDEO
SCORPIO GALAXY TRANSIT

Krška vas: ☎ 0608 / 59 059
Novo mesto: ☎ 068 / 21 123

Avtohiša Berus
SERVISNO PRODAJNI CENTER

POOBLAŠČENI PRODAJALEC VOZIL VOLKSWAGEN IN AUDI

tel.: 068 342 360, 25 098
fax: 068 25 641

RENAULT

AVTOHIŠA

PIONIR

POD TRŠKO GORO 83, NOVO MESTO
TEL.: 068 324 533 - PRODAJA VOZIL
323 629, 323 421, 321 243 - CENTRALA

Avto-hit d.o.o.

Novo mesto, Podbevškova 5; tel./fax: 068 26 077; 341 300

DAEWOO

OPEL

Kauno d.o.o.

CESTA SVOBODE 37, BREŽICE
p.p. 27
TEL.: 0608 61 592, 62 905, 62 906
FAX: 0608 63 107
MOBITEL: 0609 631 666

ŠKODA

tel./fax: 068 322 006

LADA

tel./fax: 068 321 570

CITROEN

tel.: 068 322 066

fax: 068 321 088

**NOVOTEHNA
AUTOMOBIL**

Rozmanova 38, Novo mesto

Novo mesto d.o.o.

MAZDA

Podbevškova 4 Novo mesto, tel.: 068 341 250, fax: 068 21 332

**Premiera
BMW serije 5**

**PRODAJNO SERVISNI
CENTER ŠKOFLEK**

Vadnalova 8, 68257 Dobova
tel.: 0608 67 043

SEAT AVTO - SLAK
PRODAJALNA IN SEVIS VOZIL **SEAT**

Slak Tone s.p.

Obrtniška ulica, 68210 Trebnje

tel.: 068 / 44 446, 44 355; fax: 068 / 45 749

NAJBOLJŠI SVETUJEJO IN USMERJAJO VAŠ NAKUP

KOLEDAR SPREMLJAJOČIH PRIREDITEV: v četrtek 29. 2. ob 16. uri:

v petek 1. 3. ob 18. uri:

v soboto 2. 3. ob 18. uri:

plesna skupina **Power Dancers**

Vlado Kreslin

New Swing Quartet

organizator: REKLAMNA AGENCIJA

NOUA

VSTOP PROST

OBIŠČITE AVTO RAZSTAVO "96"

Cankarjeva ulica 25
68210 Trebnje
Tel./fax: 068/44-200
PRODAMO:

- NA MIRNI, novejši dvosobno stanovanje v bloku, 64 m², c.k., 5. etaža
- V ŠMAVRU, vinograd 1600 m² s starejšo zidnico, lega ob asfaltni cesti blizu cerkve.
- V TREBNJEM, v obrtni coni, komplet opremljeno stavbno zemljišče 937 m².
- NA MIRNI, poslovno stanovanjski objekt. V pritličju sta trgovina in slaščičarna, v etaži stanovanje 125 m²

- NA MALEM VIDMU pri Šentlovrencu, parcelo 1000 m² s starejšo hišo, možna nadomestna gradnja.
- V GRADIŠČU, vinograd 4800 m² z manjšo zidnico ob asfaltni cesti, možna razparcelacija.
- V ŠMAVRU, zemljišče 3100 m² ob asfaltni cesti.

KUPIMO:

- V TREBNJEM, dvosobno stanovanje v bloku, c.k.
- V TREBNJEM ali okolici, zazidljivo parcelo, cca 1000 m².

NAJMEMO:

- V TREBNJEM ALI MIRNI, enosobno stanovanje ali garsonjero.

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizarška dela izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica, tel./fax. 0608/82-945.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 68000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pismeno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 1996.

Kraj:

Datum:

Podpis:

KDO SPI PRI NAS?

Največji ljubitelji slovenskih turističnih krajev so očitno Nemci, ki so pri nas lani po podatkih Statističnega urada ustvarili četrtino vseh prenočitev. Za njimi so z dobrimi 18 odstotki Avstrijci, s 15 odstotki Italijani in z 8,6 odst. Hrvati. Najbolj je porastlo število prenočitev državljanov ZRJ (za 53 odst.) pa Rusov (19 odst.), Belgijcev in Francozov (po 15 odst.) ter Nemcev (za 9 odst.).

TANIN iz Sevnice še vedno odkupuje LES PRAVEGA KOSTANJA.

Les vam tudi posekamo.
Informacije po telefonu (0608) 41-044 ali 41-349.

OSMRNICA

V 63. letu je mnogo prezgodaj umrla naša upokojena sodelavka

VERONIKA DERGANČ

iz sektorja za tehnično oskrbo in energetiko

Od pokojnice smo se poslovili v ponedeljek, 19. februarja 1996, ob 16. uri na pokopališču v Prečni. Ostala nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša dolgoletna sodelavka in spoštovana kolegica

FRANJA MALEŠIČ

učiteljica razrednega pouka v pokoju

Ohranili jo bomo v lepem spominu kot predano učiteljico in vzgojiteljico številnim generacijam naših otrok.

Kolektiv Osnovne šole Adama Bohoriča, Brestanica

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, dedek in stric

JANEZ SROVIN

upokojenec z Rogovile 22 pri Mirni Peči

Zahvaljujemo se sorodnikom, kolektivu Beti Mirna Peč ter vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnega tako številno pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo vsem sosedom za njihovo pomoč.

Žalujejo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustila naša

MARIJA BENČINA FALESKINI

iz Straže, Gradiška 35

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnici darovali cvetje in sveče in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja njenim sodelavcem iz Slovenskih železnic za poslovljni govor. Hvala za zapete žalostinke in zaigrano Tišino, pogrebem in g. Okleščenu, ki ste nam pomagali uresničiti njene želje o zadnjem slovesu.

VSI NJENI

ZAHVALA

Skromnost, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje.

V boju z boleznijo je v 74. letu starosti omagala dobra mama in stara mama

ANGELA BAJUK

s Primostka 4 c

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje, vence in sveče. Še posebna zahvala osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, osebju Doma počitka v Metliki za nego, sosedam s Primostka za podarjen venec in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: osem otrok z družinami in ostalo sorodstvo, še posebno pa bo staro mamo pogrešalo 17 vnukov

Primostek, 12.2.1996

ZAHVALA

Pomlad bo na tvoj vrt prišla in čakala, da prideš ti, in sedla bo na rožna tla in jokala, ker tebe ni.

V 74. letu nas je po hudi bolezni zapustila ljubljena žena, mama in babica

ANTONIJA TOMAŽIN

roj. Lakner

iz Kota pri Starem trgu ob Kolpi

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih dneh žalosti stali ob strani. Zahvaljujemo se za darovano cvetje in sveče ter za številno udeležbo na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Macanu za lajšanje bolezni. Prav tako GD Prelesje, pevcem za lepo zapete žalostinke in gospodu župniku Pavlakoviču za lepo opravljen obred.

Žalujejo: mož Jože, sin Jože, hčerki Marjana in Tončka z družinami

Kot ob Kolpi, 15.2.1996

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega moža, očeta, sina in brata

JOŽETA MIRTICA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo sosedom, pevskemu zboru Žužemberk, PGD Dvor, g. župniku, govornikoma in vsem ostalim, ki ste nam v najtežjih trenutkih ponudili pomoč. Vsem, prav vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Trpljenje si prestal zdaj boš v grobu mirno spal.

V 63. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

ALOJZ ŠPRINGER

Loke 12

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so nam ob njegovi smrti stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sodelavcem PCK, sodelavcem Krke- sektor za tehnično oskrbo in energ., GG Straža, g. župniku za poslovljne besede in lepo opravljen obred ter pevcem iz Šmihela.

Žalujejo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ZOFIJA PRAZNIK

roj. Krajnc

iz Grmovelj 3

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za podarjene vence, cvetje in sveče ter ustne in pisne izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Novo mesto za skrb in nego v zadnjih mesecih, Nevrološkemu in Pljučnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem podjetij Labod in Inter TOB Novo mesto. Hvala g. Zrimu in g. kaplanu za opravljen obred, pevcem za zapete pesmi in družini soseda Jožeta Praznika za vsestransko pomoč. Hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

V naših srcih ti živiš, zato pot nas vodi tja, kjer mirno spiš, tam luč ljubezni vedno gori in Tvoj nasmeh med nami živi.

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in babica

MARIJA SELKO

iz Nakla 9 pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih trenutkih slovesa sočustvovali z nami, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu za lepo opravljen obred, govorniku za poslovljne besede, organizacijama ZZB in RK ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.*

V 49. letu nas je po hudi in dolgi bo-
lezni zapustila naša ljuba mama, sta-
ra mama, tašča, sestra in teta

VIDA JANŽEVEC

roj. Špiller
Zameško 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli poma-
gali med njeno težko boleznijo. Posebna hvala patronažni
sestri Jožici, sosedam Tončki, Fanki, Nežki in Tončki za
nesebično pomoč pri negi naše mame. Hvala g. župniku za
lep obred, pevcem za zapete žalostinke, g. Lajkoviču za po-
slovljne besede pri odprtem grobu, vsem, ki ste pokojni da-
rovali cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna hvala g. Žičkarju
za lepo organiziran pogreb in vsem, ki ste pokojno v tako
velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Še enkrat
vsem iskrena hvala!

Žalujoči: sinova Bernard in Tomaž z družinama, sestra
Jožica in brat Jože z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Pomlad bo na Tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš Ti,
in sedla bo na rodna tla
in jokala, ker Tebe ni.*

Ostala je bolečina in praznina ob izgubi dragega moža, očeta,
starega očeta, brata in strica

MARJANA MARJETIČA

posestnika iz Segonj, Škocjan

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in
prijateljem, ki ste nam v času njegove težke bolezni stali ob
strani ter nam nesebično pomagali. Iskrena hvala vsem za
izraze sožalja, za darovano cvetje in sveče ter spremstvo po-
kojnega na zadnji poti. Hvala zdravstvenemu osebju in pa-
tronažni sestri ZD Škocjan za ves trud in lajšanje bolečin
med njegovo hudo boleznijo. Gospodu kaplanu se zahva-
ljujemo za lepo opravljeno cerkveno svečanost, pevskega
zboru upokoencev za ganljive pesmi in govornici za besede
slovesa. Vsem in vsakomur iskrena hvala!

Vsi njegovi

Škocjan, 11. februarja 1996

ZANIMIVA URA S FOLKLORNO SKUPINO KRES

Učenci višje stopnje OŠ Trebnje
smo si v četrtek, 15. februarja, dru-
go oz. tretjo šolsko uro ogledali na-
stop folklorne skupine iz Novega

mesta, ki jo vodi Majda Nemanič. V
njej sodelujejo učenci iz različnih
krajev Dolenjske in tudi tri Rotova
dekleta iz naše šole. Voditeljica pro-
grama je bila ga. Zvonka Falkner, ki
je povedala nekaj zanimivosti o
skupini, ki letos praznuje 20 let ob-
stoja. V Kresu delujejo še tamburaši
in ljudski pevci. Nastopajoči so peli,

povedali nekaj izštevank, igrali na
instrumente in plesali. Slišali smo
tudi harmonikarje, ki so jim prsti kar
sami tekli po bleščečih tipkah. Dru-
gi del je bil v znamenju petja in
igranja. Ob citrah (Neža in Jera) so
zapeli nekaj znanih pesmi, v tretjem
delu pa so zaplesali po dolenjsko.
Bili so poskočni, zanimivi in igrivi in

nagradili smo jih z bučnim aplavzom.
Ko so igrali na stara glasbila, smo
slišali rog, raglje, piščali in druga
glasbila. Kot posebno igralo so upo-
rabljali nunelca. Veseli smo se vrnili
v šolo in nadaljevali s poukom.
MARIJANA GRMOVSEK,
KATJA ZORMAN, 6.d
OŠ Trebnje

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega
moža, očeta, brata, strica in svaka

JOŽETA NOVAKA

obrnika v pokoju iz Trebnjega

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem ter nekdanjim poslovnim sodelavcem, ki so
nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter
ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna
zahvala LD Trebnje, obema govornikom, članom kolekti-
va Elektro Šimenc Ljubljana, pevcem in g. župniku za
opravljen obred. Hvala osebju Dializnega oddelka novo-
meške bolnišnice ter šoferjem ZD Trebnje in družini Koro-
šec za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Vsem skupaj
še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Tudi dež je jokal za teboj,
ko si odhajala v tihi dom,
v našem domu je ostala praznina,
v naših srcih neizmerna bolečina.*

V 70. letu starosti nas je zapustila
draga žena, mama, babica in tašča

STANKA KOČEVAR

z Božakovega 19

Ob boleči izgubi se za nesebično pomoč iskreno zahvalju-
jemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so
nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo v tako ve-
likem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala
tudi osebju Kirurškega oddelka novomeške bolnišnice,
pevcem in g. proštu Albinu Znidariču za opravljen obred.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Vse življenje si garala,
vse za dom in družino dala.
Le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 88. letu nas je v bolečinah zapusti-
la ljuba mama, stara mama, praba-
bica, sestra, teta, in tašča

ALOJZIJA PROGAR

roj. Pirnar

Hmeljčič 18, Mirna Peč

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vaščanom, sorod-
nikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenu-
kih pomagali, nam izrazili sožalje in pokojni podarili vence,
cvetje, sveče in prispevke za maše. Posebna hvala trgovini
Dolenjka, ZB in Društvu upokoencev Mirna Peč, pevske-
mu zboru Šmihel, trobentaču za zaigrano Tišino, Ireni
Kranjčič za govor pred domačo hišo in Francu Hrastarju ob
odprtem grobu, g. župniku za molitve in lepo opravljen
obred in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Dom je tih in nem,
ko dragega Jožeta ni v njem.*

Na pragu pomladi in v cvetu mlado-
sti nam je smrt vsem, ki smo trepetali
za njegovo še ne 26 let staro življenje,
iztrgala dobrega sina, brata, strica,
nečaka in bratranca

JOŽETA HRENA

z Biča 13

Ob nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vaščanom, so-
rodnikom in vsem, ki ste nam darovali cvetje in sveče ter
nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo družinam
Matjaževih in Glihovih, g. župniku za lepo opravljen obred,
pevcem za zapete žalostinke in vsem, ki ste ga v tako veli-
kem številu pospremili v njegov mnogo mnogo prerani
večni dom. Hvala vam!

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
vse za dom in družino dal,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 68. letu starosti nas je zapustil naš
dragi mož, oče in stari oče

JANEZ PIRNAR

iz Zbur 10

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh
težkih trenutkih stali ob strani, za izraze sožalja, darovano
cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo dr. Boštjanu Gor-
jupu in osebju Internega oddelka bolnišnice v Novem mestu
za skrbno nego, Jožetu Anderliču in Marici Blažič, zavaro-
valnici Tilia, Nevrološkemu oddelku, gasilcem za organiza-
cijo zadnjega slovesa, župniku, pevcem in govornikom.
Hvala vsem, ki ste našega ata pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti je sklenila svojo
življenjsko pot naša draga mama,
stara mama, prababica, tašča, sestra
in teta

PAVLA GRACAR

roj. Murn

Zafara 8

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisno
izrazili sožalje, počastili njen spomin s cvetjem, svečami in
sv. mašami ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna za-
hvala IMP Livarna Ivančna Gorica, Dolenjki Novo mesto,
sodelavcem marketa Straža ter družinam Košiček, Fabjan,
Urbančič, Koren in Šercelj. Enaka zahvala tudi g. župniku,
pevcem in g. Francki Ožbolt za ganljive besede slovesa.
Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Pomlad bo na naš vrt prišla,
čakala, da prideš ti,
sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker te ni.*

V 45. letu starosti nas je po kratko-
trajni in zahrbtni bolezni zapustil
naš dragi mož in očka

MARTIN RAJK

Gabrje, Šumeči potok 22

Iskrena hvala osebju Interne bolnišnice Novo mesto, Re-
vozu Novo mesto obrat IV (stara lakirnica), Labodu Novo
mesto, 2.d razredu SSGT Novo mesto. Hvala vsem, ki ste
pokojnega v času bolezni z besedami tolažbe obiskovali,
vsem za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje, g. žup-
niku, Šmihelskemu pevskega zboru, gospodoma Luzarju
in Petrinčiču za besede slovesa in vsem, ki ste pokojnega v
tako velikem številu pospremili k mnogo preranemu zad-
njemu počitku.

Žalujoči: v imenu vsega sorodstva žena Anica, hčerki
Suzana in Jožica

ZAHVALA

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš mirno ti.*

Po hudi bolezni nas je v 71. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata, stari
ata, brat in stric

JANEZ KOVAČIČ

iz Novega mesta, Lastovče 18, Cegelnica

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in drugo pomoč ter vsem, ki ste pokojnika
pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Kresetovi, osebju Urološkega oddelka
Splošne bolnice Novo mesto za skrb in zdravljenje. Hvala tudi pevskega zboru iz Šmihela za
zapete žalostinke, govorniku g. Rudiju Mrazu za ganljive besede slovesa ter trobentaču za za-
igrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Okoli suho me peče,
saj solza več ne teče.
V prsih me boli,
ker te, mami, več ni...
Spet bo k nam pomlad prišla,
tvoj vrt bo obiskala.
Vsa žalostna potem odšla,
ker te na njem ne bo našla.*

Ob smrti naše drage mame

ANE SMOLE

iskrena hvala vsem, ki ste ji pomagali v težkih trenutkih, ji lajšali bolečine in jo pospremili na
zadnji poti. Hvala g. proštu za opravljen obred in vsem za darovano cvetje, sveče in izražena
sožalja.

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 22. februarja - Marjeta Petek, 23. februarja - Marta Sobota, 24. februarja - Modest Nedelja, 25. februarja - Matija Ponedeljek, 26. februarja - Sergij Torek, 27. februarja - Andrej Sreda, 28. februarja - Gabrijel

LUNINE MENE

26. februarja ob 6.52 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 22. in 23.2. (ob 18. uri) ter 24. in 25.2. (ob 18. in 20. uri) znanstveno akcijski film Dredd. 22. in 23.2. (ob 20. uri) akcijski film Zlato oko. Od 26. do 28.2. (ob 18. in 20. uri) komedija Ace ventura - Klic narave.

CRNOMELJ: 23.2. (ob 20. uri) in 24.2. (ob 18. uri in 20.15) romantična komedija Ameriški predsednik. 25.2. (ob 16. uri) gledališče Rdeča kapica. 25.2. (ob 18. uri) nora komedija Maska. 25.2. (ob 20. uri) melodrama Dolga pot domov.

KOSTANJEVICA: 24.2. (ob 18. uri) komedija Hvala za vse, Julie.

film

• **NEVARNA SRCA**, drama (Dangerous Minds, ZDA, 1996, 1h 46min, režija: John N. Smith) Nevarna srca so solidna šolska oziroma učiteljska drama. Saj veste, to so sicer največkrat pretirano moralistični in običajni filmi za vso družino, ki jih televizija prikazuje v nedeljskih popoldnevih in ob praznikih. Sorazmerno ozki fabulativni manevrski prostor tega podžanra pa mnogo svobodnejše zadira na velikem platnu, kjer so tovrstne zgodbe zastavljene bolj zahtevno, z ostrejšo problematiko in večplastnostjo namesta. Dober primer t.i. šolske drame je odlično Društvo mrtvih pesnikov, pravi dijaški kult, ki je nekatere odvelkel v kino celo po petkrat.

Iz Nevarnih src zagotovo ne bo nastal generacijski hit že zato, ker to ni film o tipični travmi bele rase, ta pa diktira filmske trende. Več kot zaradi filma samega jih bo, žal, na film prisegalo zaradi izjemne popularnosti nosilnega "komada" Gangsta's Paradise (Mafijjski raj, pr.p.) soul-raperja Coolija in L.V.-ja, avtor izvirnika pa je Stevie Wonder. Ta edini res štrli iz solidne, a le povprečne

25.2. (ob 18. uri) ljubezenski film Nora ljubezen.

KRŠKO: 22.2. (ob 19. uri), 23.2. (ob 20. uri) in 25.2. (ob 18. uri) ameriška romantična komedija Ko si spal.

METLIKA: 23. in 24.2. (ob 18. uri) ameriška nora komedija Maska. 23. in 24.2. (ob 20. uri) melodrama Dolga pot domov. 25.2. (ob 18. uri in 20.15) romantična komedija Ameriški predsednik.

NOVO MESTO: Od 22. do 25.2. (ob 16. uri) komedija Ace Ventura, 2. del. Od 22. do 27.2. (ob 18. uri in 20.15) kriminalni film Sedem. 26.2. (ob 10. in 16. uri) pustolovski film Congo. 27.2. (ob 10. in 16. uri) akcijski film Potopljivi svet. 28.2. (ob 10. uri) zgodovinski spektakel Rob Boy. **SEMIČ:** 25.2. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Zlato oko.

STRAŽA: 22.2. (ob 19. uri) in 23.2. (ob 20. uri) film Tri barve: modra. 24.2. (ob 20. uri) in 25.2. (ob 18. uri) film Mreža.

ŠENTJERNEJ: 23.2. (ob 18. uri) komedija Hvala za vse, Julie. 23.2. (ob 20. uri) ljubezenski film Nora ljubezen.

TREBNJE: 23.2. (ob 19. uri) film Oblegani, 2. del.

glasbene opreme pretežno mehkega rapa, ki sta jo zbrali in nekaj malega napisali Wendy in Lisa, nekoč tesni sodelavki Princea. Gre za pesem z ostrim robom, ki govori o razredu nadarjenih srednješolcev, ki pa zaradi svojega socialnega porekla nimajo prihodnosti. V ta t.i. akademski razred, ki je le ugajala beseda za "nemogoč", pride nova učiteljica angleščine LouAnne Johnson, bivša učiteljica, ločena, samska in nekoliko zagrenjena Michelle Pfeiffer. Prfoksi pred njo so zbežali ponizani, osramočeni, živčno večkrat zlomljeni. Podobno grozi tudi njej, vendar trmasto vztraja in si z neobičajnimi prijemi pridobi zaupanje in sodelovanje svojih učencev. Ti so Afroameričani in Hispani, belo raso zastopa le en fant, vsi pa so doma v revnih predmestjih, iz revnih in razbitih družin, polni nezaupanja in besa do družbe, v kateri ne vidijo možnosti za uspeh. Med njimi veljajo drugačne vrednote in življenjsko nevarna pravila ulice. Kljub napram, ki močno presegajo učiteljev opis nalog, Johnsonovi spodleti zaradi birokratske doslednosti ravnatelj, ki je tako rekoč kriv za smrt dijaka. Vendar pa film taga nedvomno izjemno dobrega dramaturškega nastavka žal ne razpleta. Tako se moramo zadovoljiti le z občuteno igro Pfeifferjeve in celega razreda tudi igalsko talentiranih naturščikov.

TOMAŽ BRATOŽ

čestitke

JERCI LEGAN in Primožu Sternadu vse najboljše za 19. rojstni dan želita mama in ata s Pušave. 1758

kmetijski stroji

MLIN za mletje grozdičja z elektromotorjem prodam. ☎ (068)40-025. 1745
KIPER PRIKOLICI Tehnostroj, 4,5 t in 3,5 t, domače izdelave, prodam. ☎ (068)57-628. 1756
ZETOR 5911, Sip samonakladalnik, pihalnik Tajfun, plug Slavonac in enobrazni plug Batuje prodam. ☎ (063)794-289. 1786
BOČNO traktorsko kosilnico in obračalnik Čelik ugodno prodam. ☎ (068)79-272. 1799

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jozica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 1. polletje 4.680 tolarjev, za upokojenca 4.212 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo s prvo številko v mesecu. **OGLASI:** 1 cm za ekonomske oglase 2.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglaš do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm malega oglasa 2.400 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglaš in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarjfe številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

UNIVERZAL 45, letnik 1989, 700 ur, in kiperico Ljutomer prodam. ☎ (068)76-300. 1848

MLATILNICO s popolnim čiščenjem, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)89-050. 1858

SAME DELFINO, Štore, 4 x 4, Zetor 2511 ali IMT 539, ohranjen, kupim. ☎ (0609)637-277. 1878

TROSILEC hlevskega gnoja, 3,5 t, za 2200 DEM, samonakladalno prikolico, 22 m3 za 2600 DEM in rotacijsko kosilnico za 1300 DEM prodam. ☎ (068)78-098, 1889

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 420, letnik 1987, prodam. ☎ (068)40-055. 1831

ČRPALKO za molzni stroj Gorenje Ferco, 140 l/min, gumi voz, 16 col in slamozeznico prodam. ☎ (068)42-660. 1831

BOČNO traktorsko kosilnico, priklop zadaj, prodam. Saje, Podgora 14, Straža. **KOMBAJN FAHR M 66**, ohranjen, letnik 1975, prodam ali menjam za traktor, kosilnico Gaspardo in prikolico, 3 t, domače izdelave, pa prodam. ☎ (068)45-443. 1927

SILOKOMBAJN SK 80 S, v dobrem stanju, in prašice za rejo prodam. ☎ (068)73-443. 1935

TRAKTOR UNIVERZAL 445, letnik 1990, prodam. ☎ (068)76-525. 1948

KOSO za traktor Štore 402 ter navadne 4 - delne brane prodam. ☎ (068)42-967. 1952

ŽITNA KOMBAJNA Fahr M 900 in M 88, odlično ohranjena, prodam. ☎ (068)75-890. 1967

MOTOKULTIVATOR BCS D, s priključki, prodam. ☎ (068)68-719. 1969

TRAKTOR ZETOR 4712, 2500 ur, in priključke za kosilnico Gorenje prodam. ☎ (068)42-527. 2024

ZETOR 3511 S ugodno prodam. ☎ (068)27-118. 2028

KMETOVALCI! Do 2. marca traktorji Univerzal najceneje pri nas. Po nižjih cenah tudi Zetor, Same, novi tip 35, 4 x 4, Fiat Ferguson, Landini, Hurliman, TV 826. Staro za novo. Rabljeni IMT 539, 549, Univerzal 45 DT, Lindner 35, 730, Ursus 35. Vsi priključki po najnižjih cenah v Kranju pri Agroavtu, Ljubljanska 30, ☎ (064)332-111, od 8. do 16. ure. 2052

TRAKTORSKO FREZO, 160 cm, prodam. ☎ (068)85-880. 2054

kupim

ODKUPUJEMO hlobovino hrasta, buke, smreke, jelke in kostanja. ☎ (061)218-595 ali (0609)620-396, po 20. uri. 1232

KOZO MLEKARICO kupim ali menjam za mladice. Albina Kelvišar, Gumberk 5, Otočec. 1791

DO 10 DNI starega sivca ali simentalca kupim, prodam pa 10 tednov starega bikca. ☎ (068)49-419. 1929

MIZARSKO tračno brusilko kupim, mizarski mizni rezkar pa prodam. ☎ (068)43-618, Zupaničič. 1977

motorna vozila

Z 101, letnik 1984, registrirano do 14.2.1996, prodam. ☎ (068)84-015. 1755

ŠKODO FAVORIT GLX, belo, registrirano do 8/96, prodam. ☎ (068)87-941. 1914

R 4 GTL, letnik 1986, prodam. ☎ (068)20-211. 1914

R 4 GTL, letnik 1985, prodam. ☎ (068)324-449. 1914

OPEL KADET 1,6, diesel, l. 87/10, dobro ohranjen. ☎ (068)83-386, služba (068)322-402 (dopolnede). 1915

AX, 14 TRD, l. 90, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)83-789. 1919

AUDI 80 TD, prva registracija 3/90, prodam. ☎ (068)58-642, zjutraj ali zvečer. 1920

JUGO 45 KORAL, letnik 1989, registriran do 8/96, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)49-691, po 18. uri. 1774

R CLIO 1.4 RT, letnik 1/95, kovinske bordo barve, 5V, servo volan, električen pomik stekel in ogledal, prodam. ☎ (068)83-494 ali 53-195, dopoldan. 1777

JUGO KORAL 45, moder, letnik 1988, prodam. ☎ (068)68-706. 1781

MAGRINUS 310, letnik 1976, z 12-tonskim avtodvigalom, zloženim za kabinu, in prikolico, 18 t, prirejeno za izredne prevoze, prodam. ☎ (068)42-565. 1784

R 18 TLJ, letnik 1986, dobro ohranjen, radio, ključka, prodam. ☎ (0608)84-030. 1928

JUGO KORAL 45, letnik 1989, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)49-173. 1794

ŠKODO 105, letnik 1980, in telico, težko 120 kg, prodam. ☎ (068)45-495. 1813

SUBARU, letnik 1986, lepo ohranjen, rdeč, registriran do oktobra, prodam. ☎ (068)64-115. 1807

OPEL ASTRO 1.4 i, 82 KM, letnik 1993, kovinsko rdeč, dodatna oprema, prodam. ☎ (068)67-438. 1813

VOLVO 340 GL D, letnik 7/88, kovinske vinske rdeče barve, temna stekla, nove gume, registriran do 7/96, prvi lastnik, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)45-212. 1820

HONDO CIVIC 1.4 GL, letnik 1990, prevoženih 93.000 km, prodam. ☎ (068)58-150. 1821

JUGO KORAL 55, letnik 1988, lita platišča, ohranjen, za 3200 DEM, in hlevski gnoj z dostavo prodam. Gril, Bušinec 3, Dolenjske Toplice. 1827

Z 101 SKALA 55, letnik 1988/89, registrirano do 20.12.1996, rdečo, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)22-864. 1831

GOLF 1.6 D, 4V, 5 prestav, lepo ohranjen, letnik 1987/88, registriran do 1/97, ugodno prodam. ☎ (068)75-740. 1838

R 4 GTL, letnik 1987, prevoženih 91.000 km, registriran do 16.9.1996, prodam. ☎ (068)323-665. 1844

UNO 45 S, letnik 1990, registriran do 2.2.1997, nujno prodam za 6200 DEM. Zoran, Ždinja vas 31, Otočec. 1846

OPEL CORSO, letnik 11/92, 34.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)321-746. 1851

126 P, letnik 1989, 25.000 km, odlično ohranjen, rumen, prodam. ☎ (068)42-346. 1851

GOLF, letnik 1982, registriran do 6/96, zelo dobro ohranjen, prodam. Martin Mohar, Krka 25, Novo mesto. 1852

R 5, letnik 1990, registriran do 2/97, in pajske, težke 60 kg, prodam. Jože Bojanc, Vel. Orehek 34, Novo mesto. 1853

ŠKOFDO FAVORIT, letnik 1991, registrirano do 5/95, prevoženih 48.000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)28-940. 1855

R 5 CAMPUS plus, letnik 1992, 5V, temno zelen, odlično ohranjen, z radiom, prodam. ☎ (068)73-069. 1857

GOLF, letnik 1991, 5V, prodam. ☎ (068)23-478. 1862

GOLF JX D 1600, svetlo rdeč, letnik 1989, 95.000 km, registriran do 8/96, prodam za 11.200 DEM. ☎ (068)33-421. 1869

LADO NIVO prodam. ☎ (068)75-329. 1871

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)81-502. 1875

HYUNDAI SCOUPE LSI 1500, letnik 1994, prevoženih 20.000 km, kovinsko rdeč, prodam. ☎ (068)23-614. 1875

KOMBI Z IVECO, letnik 12/89, prodam. ☎ (068)321-832, zvečer. 1892

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do konca maja, in jugo 45, letnik 1989, prodam. ☎ (068)83-704. 1893

OSEBNI AVTO Fiat tipo 1.4, SX oprema, letnik 1993, bel, prevoženih 43.000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)70-030. 1899

JUGO 55, letnik 1989, registriran za celo leto, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)42-115. 1900

AUDI 80 1600, letnik 1990, kovinske barve, ugodno prodam. ☎ (068)28-706, popoldan. 1902

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 11/91, prodam. ☎ (068)73-014. 1905

JUGO 45, letnik 1989, prodam za 2500 DEM in kupim lado od letnika 1986 dalje. ☎ (0609)621-512. 1906

Z 101, letnik 1984, za 1.050 DEM prodam ali menjam za kosilnico. ☎ (068)84-785. 1907

R 5 GTS 1.4, original francoski, 5V, registriran do avgusta, prodam ali menjam za R 4. ☎ (068)89-248. 1914

R 5 CAMPUS plus, letnik 4/92, bel, tobirana stekla, prevoženih 61.000 km, prodam za 9200 DEM ali menjam za golf, letnik 1988. ☎ (068)89-176. 1915

UNO 45, letnik 1990, registriran do novembra, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)28-216. 1919

CLIO 1.2 RT, letnik 5/94, prevoženih 17.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)83-071. 1920

OPEL VECTRO 1.8 i GLS, letnik 1992, veliko opreme, kovinsko zlato rumene barve, prevoženih 60.000 km, prodam. ☎ (068)75-014. 1924

JUGO 45, letnik 1990, prodam. ☎ (068)83-245. 1925

OPEL ASTRO 1.4, letnik 6/93, kovinsko rdeče barve, prva lastnica, 45.000 km, prodam. Irena Zupaničič, Slavka Gruma 14, Novo mesto, od 19. do 21. ure. 1926

TOVORNO VOZILO MB 814 D, letnik 1991, prevoženih 158.000 km, registrirano do 9/96, kason 5,20 m, carinsko opremljeno, prodam. ☎ (068)21-367 ali 21-168. 1928

R 11 GTX 1.7 s pomično streho, letnik 1987, prodam za 7600 DEM. ☎ (068)85-894 ali 21-034. 1930

TERENSKO VOZILO Isuzu Troper 2.8 TDI, letnik 1990, prodam. ☎ (0609)625-588 ali 23-218. 1936

AUDI 80 TD, letnik 1990, prodam. ☎ (0609)625-588 ali 23-218. 1937

KADETT 1.3 S, letnik 10/89, kupljen pri nas, dobro ohranjen, prodam za 10.500 DEM. ☎ (0608)87-543. 1938

Naročilnica za brezplačni mali oglaš v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

vsebinske oglaš (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka:

Datum:

Podpis:

DOLENJSKA BANKA

Vaša pokojnina
bo vredna več, če se odločite za

TEKOČI RAČUN

ali

HRANILNO KNJIŽICO

Dolenjske banke

Oglasite se v enoti Dolenjske banke
z zadnjim odrezkom pokojnine,
vse ostalo prepustite nam.

AX CITROEN ALLURE, letnik 7/92, rdeč, prodam. ☎ (068)26-198. 1940

MAN s prikolicco Hiap in z delom prodam. ☎ (068)341-790. 1946

SUZUKI SWIFT 1.0 GA, letnik 1991, ugodno prodam. ☎ (068)24-791. 1947

DELE za jugo (karoserijske dele in menjalnik) prodam. ☎ (068)47-360. 1949

GOLF JX 1.3, zelo ohranjen, sive kovinske barve, registriran do 4/96

INOGRAD, 20 a, na Lokvici pri Metin staro sobno omaro ugodno prodam. ☎ (068)59-056. 1810

VINOGRAD v bližini Dolenjskih Toplic. ☎ (068)65-440. 1818

MANJŠI VINOGRAD na Trški gori. ☎ (068)25-305, po 17. uri. 1830

VIKEND, 90 m² uporabne površine, in zemlje, blizu Atomskih Toplic, prodam. ☎ (0608)62-324, po 19. uri. 1832

PARCELO, 36 a, s manjšim starejšim ogrado, v Podturnu - Cerovec pri Dolenjskih Toplicah prodam. Olga Avčar, mali Slatnik 26, Novo mesto, ☎ (068)20-205. 1835

NA GORI pri Krškem prodam njivo, 27 a. ☎ (0608)65-274. 1847

5 KM iz Sevnice prodam vinograd z zlatko. ☎ (061)713-855, popoldan. 1854

VINOGRAD z zidanim v bližini Novega mesta prodam. ☎ (068)28-287. 1865

V KARTELJEVEM prodam vinograd s svojo zidanko. ☎ (068)65-173. 1883

GRADBENO PARCELO z lokacijsko dokumentacijo in lesenim pomožnim objektom v Želimi pri Ljubljani prodam. ☎ (0608)96206 56882 ali na naslov: Leopold Uhernek, Sedanstr. 30, D - 68623 Lamtheim. 1887

V BORŠTU oddam v najem 60 a njive na cesti in 50 a košnje trave. ☎ (0608)69-1897. 1897

VINOGRAD, 7 a, v Straži gori prodam. ☎ (068)83-439. 1901

SKEDENJ, 12 x 8 m, zelo ugodno prodam. ☎ (068)64-138. 1908

V MALEM VRHU pri Suhorju oddam najem vinograd, 400 trt. Alojz Draginc, Šušnja vas 18, Suhor. 1942

PARCELO z malo vinograda, v bližini Karteljevega, dostop z avtom, elektrika v bližini, prodam. Pavel Kuplenik, Dol. Karteljevo 14, Novo mesto. 1959

NA ARDU prodam vinograd s podrtjo in nekaj zemlje, skupaj 35 a. ☎ (068)33-655. 1966

PARCELO, 2200 m², ob Krki, primeren za ribiče, ter rabljeno strešno opeko, 100 kom., prodam. ☎ (068)65-474. 1996

LESEN SENIK, 13 x 7 m, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)65-095. 2003

20 A VINOGRADA in vikend - zidanko, elektriko in vodo prodam. ☎ (068)25-2012. 2012

GOZD, 82 a, pri Šmarjeti prodam. ☎ (068)22-950, zjutraj ali zvečer, ali 73-348, 2015

VINOGRAD, 13 a, na Ljubnu, prodam. ☎ (068)83-580. 2022

PARCELO na Stražnjem Vrh, 18 a, izredni legi, z lepim razgledom, urejen ovov, elektrika v bližini, možnost gradnje, prodam. ☎ (068)52-149 ali 47-871. 2022

prodam

ODESEVALNE NAPRAVE na vrčce, različnih velikosti in moči, ugodno prodam. ☎ (061)787-608. 1559

SMREKOV OPAŽ (ladijski pod), suh, možnost različnih dimenzij, tri različne valitete, zaključne letve, možna dostava montaža, prodajamo zelo ugodno. Mištrstvo Blažič, Družinska vas, ☎ (068)73-87. 1744

PRAŠIČA, 110 kg, prodam. ☎ (068)76-25 ali 76-486. 1823

AIWA NSX, digitalni mini stolp, nov model, z garancijo, odličen zvok, ugodno prodam. ☎ (068)42-465. 1829

HARMONIKO MELODIJA, duri B, S, As, prodam in kupim kotel za žganje-luho. ☎ (068) 83-723, zvečer. 1833

APARAT za kockice, ledomat, flipper in ermoakumulacijsko peč prodam. ☎ (068)27-977. 1834

TELIČKO SIVKO, staro 7 tednov, prodam. Jože Janežič, Daljni vrh 3. 1836

DVA OVNA, stara 6 mesecev, skedenj - od (5 x 8 m), ostreže (5.5 x 8 m) in domače žanje prodam. ☎ (068)43-980. 1839

SENO in košnje v Češki vasi poceni prodam. Kren, ☎ (068)83-013. 1841

DIATONICNO HARMONIKO B, Es, s, Des, malo rabljeno, prodam. ☎ (068)89-040. 1842

VEČJO KOLIČINO sena prodam. Jazet Brulc, Krušica 10. 1843

SEMENSKI in jedilni bel krompir kebek in romano, kosilnico BCS na petrolji in traktor Zetor 6211, letnik 1990, prodam. ☎ (068)21-605. 1845

PUJSKE, primerne za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)23-674. 1850

KROMPIR DEZIRE za nadaljnje sajenje, lanski uvoz, prodam. ☎ (068)57-260. 1856

KROMPIR za nadaljnje sajenje sorte, erla, sante, fijana, frizija, dezire in romana, prodam. Anton Krašovec, Šentvid pri Stični 64, ☎ (061)785-097. 1859

KALANO kostonjevo kolje prodam. ☎ (068)85-871, po 19. uri. 1860

TELIČKO, brejo 8 mesecev, prodam. Šomrak, Goriška vas 7, Mirna Peč, ☎ (068)78-348. 1861

PRAŠIČE, težke 100 kg, krmljene z domačo krmo, prodam. ☎ (068)78-206. 1863

BIKKA SIVCA, težkega 200 kg, in simentalca, težkega 140 kg, prodam. ☎ (068)81-895. 1864

ROTVAILERJE, stare 8 tednov, cepjene, z rodovnikom, odlične čuvice, ugodno prodam. ☎ (064)401-364. 1866

DVA mlada janca prodam. ☎ (068)68-718. 1868

PRAŠIČA, krmljenega z domačo krmo, težkega 110 kg, prodam. ☎ (068)76-525 ali 76-486. 1870

NEOČIŠČENO kostonjevo kolje prodam. ☎ (068)43-694. 1872

KRAVO s teletom ali posamezno prodam. ☎ (068)48-669. 1873

PEKI, POZORI! Prodajam peč za peko kruha, 12 m², nemške izvedbe. Plačilo možno tudi na več obrokov. ☎ (069)65-510. 1879

SAMOJEDE, beli polarni psi kvalitetnega porekla, rodovnik, naprodaj. ☎ (064)59-209, popoldan. 1880

VEČ KRAV simentalc prodam. ☎ (068)64-087. 1881

PLETILNI STROJ Brother KH 800, dvoredni, ugodno prodam. ☎ (068)24-776, popoldan. 1885

1 M3 suhih hrastovih plohov, debeline 4 cm, in domače žganje prodam. Jože Uhernek, Leskovec 1, Brusnice. 1888

KRAVO SIVKO, staro 7 let, prodam. ☎ (068)322-415. 1894

SADNJE SADIKE jablane, hruške, marelice, breskve in češnje prodam. Za sorto in kvaliteto nudim garancijo. Možnost naročila za spomladansko saditev. Jože Prelog, Adamčeva 13, Grm, Novo mesto, ☎ (068)341-038. 1975

KVALITETNO belo, rdeče vino in šmarnico prodam, kupim pa 10 dni staro tele. Franc Hitl, Brezovica 25, Šmarješke Toplice. 1979

RABLJENO PEČ Stadler 40000 C, z gorilecem, potrebna zamenjava boilerja, prodam. ☎ (068)21-591. 1980

PRAŠIČE, težke 30 do 120 kg, in motorno žago Stihl 0.45, prodam. ☎ (068)76-321. 1981

KLAVIRSKO HARMONIKO, 120-basno, Royal standard, in 96-basno, Melodija poceni prodam. ☎ (068)24-384. 1985

OVALNO MIZO z 8 stoli (stilno) in večjo količino žganih drv prodam. ☎ (068)23-169, zvečer. 1985

KOZE, breje ali z mladiči, in plemen-skega kozla prodam. ☎ (068)87-532. 1989

KRAVO za zakol prodam in kupim do 10 dni staro tele. ☎ (068)73-309. 1989

SENO in otavo ter vinograd z zidanko prodam. ☎ (0608)80-278. 1992

DOMAČE ŽGANJE - sadjevec prodam. ☎ (068)49-426. 1993

PRAŠIČA, težkega 130 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ (068)42-423. 1993

PRAŠIČA, 150 kg, in svinjo, 260 kg, domača hrana, ter 2 bikca frizijca, stara 10 dni, prodam. ☎ (068)73-327. 2004

PRAŠIČA, 150 kg, prodam. ☎ (0608)78-048. 2005

VEČ VRST semenskega krompirja, prva množitev, prodam. Dostavim na dom. ☎ (064)312-056. 2006

KRAVO SIVKO, brejo 7 mesecev, s četrtim teletom, prodam. Martin Berkopec, Dol. Suhadol 21 a, Brusnice. 2007

SYNTHESIZER YAMAH PS 6100 z ritmi, midi in synthesizer Casio CZ 1, brez ritmov, dodatni program, rom in ram, prodam. ☎ (068)25-011. 2008

HRASTOV klasični parket nudimo po proizvodnih cenah. ☎ (068)58-068, Dragovan. 2009

HRASTOVA metrska drva ugodno prodam. Dragovan, Svržaki 9, Metlika, ☎ 58-068. 2010

PRTLJAŽNIK TULE za VW passat ugodno prodam. ☎ (068)324-039. 2011

TELIČKO, brejo 5 mesecev, in bikca prodam. ☎ (068)85-819. 2019

10 M3 bukovih drv prodam in kupim ostreže na rastilu. ☎ (0608)80-367. 2021

VINOGRADNIŠKA SIDRA prodam. ☎ (068)43-509. 2025

AGREGAT, 2 KW, malo rabljen, prodam. Anton Bevc, Beli Grič 2 a, Mokronog. 2033

GOBELIN Zadnja večerja (volna), 60 x 120 cm, ter motor APN 6 S prodam. ☎ (068)49-643. 2036

APNO za belež, doma izdelano, prodam. Anton Penca, Orehovec, Kostonjeva. 2037

PEČ na petrolej, staro 3 mesece, 3200 kalorij, ugodno prodam. Zvonko Sulc, Wolfova 22 a, Leskovec. 2041

KRAVO SIVKO, brejo 7 mesecev, vinograd, 12 a, v Kladju nad Blanco, prodam. ☎ (0608)43-294. 2042

AVTORADIO GRUNDIG, 30 spominov, digitalni, telefon s tajnico Panasonic, prtljažnik za R 5 in prtljažnik za smuči prodam. ☎ (068)24-313. 2045

TELIČKO SIVKO v devetem mesecu brejosti prodam. ☎ (068)21-512. 2046

PRAŠIČA, 120 kg, prodam. ☎ (068)76-156, popoldan. 2050

KRAVO SIVKO, 4 mesece brejo, ugodno prodam. ☎ (068)40-788. 2053

KROMPIR sorte frizija, primura, sante, cosmos, dezire, romana in kenebek prodam. Kavšek, Grm 1 pri Šentvidu pri Stični, ☎ (061)785-194. 1896

PREDNJA KOLESA, blatnike, masko, desno luč, izpušni lonec, vse novo, za lado rivo, prodam. ☎ (0608)87-053. 1898

TELIČKO SIVKO v 9 mesecu brejosti prodam. Saje, Podgora 14, Straža. 1903

ZGODNJI KROMPIR za seme, prva množitev, in jedilni krompir ugodno prodam. ☎ (068)321-957. 1909

DELIKATESNO hladilno vitrino Ljutomir, stenska širina 160 cm, letnik 1994, prodam za 210.000 SIT. ☎ (068)65-636. 1912

MLADO KRAVO za zakol, po prvem teletu, prodam. Jarc, Rodine 13, Trebnje. 1912

5 T SENA prodam ali menjam za pajske. ☎ (068)49-188, zvečer. 1913

PRAŠIČE, domača hrana, prodam. ☎ (068)76-554. 1916

4.000 KOSOV opeke Strešnik, 2. klase, delikatesno vitrino Chinelli, dolžine 2 m, in transporter, dolžine 5 m, prodam. ☎ (068)81-188. 1991

NOVO, nerabljeno gorsko kolo, 26 col, za 19.000 SIT in prtljažnik za R 19 prodam. ☎ (068)22-416. 1933

RAČUNALNIK PC 286, ugodno prodam. ☎ (068)23-585. 2014

ZGANJE, sadno, 200 l, kvalitetno, prodam. Jure Novak, Dol. Radulje 14 a, Bučja. 1934

KOZOLEC, 5 x 8 m, visok, vzdrževan, prodam. ☎ (068)26-157. 1939

INDUSTRIJSKI šivalni stroj »iberdeck« Union Special prodam. ☎ (068)52-984. 1943

ŠIVALNI STROJ Singer, črno - beli televizor, štedilnik (2 plin, 2 elektrika), seno in otavo (manjšo količino) in kavč - posteljo prodam. ☎ (068)73-516. 1944

ZLATE PRINAŠALCE, psičke, z rodovnikom, stare 10 tednov, prodam za 700 DEM. ☎ (061)23-54-51. 1952

NOVO kuhinjo Gorenje, kopalniško opremo Kolpa san in rabljen synthesizer zelo ugodno prodam. ☎ (068)322-998. 2055

TEHNIČNO ENCIKLOPEDIJO, 11 knjig, A 4 format, ugodno prodam. ☎ (068)322-053, dopoldan ali 21-697, zvečer. 1958

KRAVO s teletom, starim 10 dni, prodam. ☎ (068)65-01. 1958

PAVE, odrasle, prodam. ☎ (068)50-150, dopoldan. 1968

CO2 migmag 160, aparat za varjenje, prodam. ☎ (068)43-639. 1971

500 KG koruske prodam. ☎ (068)81-097. 1972

PRIKOLICO (2.70 x 1.40 m), za osebn. vozilo, dvoosno, nosilnosti 750 kg, prodam. ☎ (0608)21-407. 1973

BRUNARICO, 5.5 x 3.5 m, opremljeno, prodam za samo 900 DEM. ☎ (068)57-145. 1974

VEČJO KOLIČINO sena prodam. ☎ (0608)89-014. 1746

VINOGRADNIŠKE NAPENJALNIKE in ovčji gnoj prodam. ☎ (068)50-103. 1747

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)78-321 ali 25-334. 1752

HLEVSKI GNOJ in vino šmarnica prodam. ☎ (068)43-691. 1759

6 M3 suhih plohov rdečega bora (8 cm), 5 m3 smrekovih plohov (8 cm), R4, letnik 1986, obnovljen in zazidljivo parcelo, 980 m², v Bučni vasi prodam. ☎ (068)28-622. 1762

NOVO PEČ na petrolej prodam. ☎ (068)316-590, dopoldan. 1767

HLEVSKI GNOJ, prednjo šipo in desno zadnjo luč za fiat tipo prodam. ☎ (068)78-058. 1768

OVERLOCKE, namizne, 4 - nitne, z nožem, za 30.000 SIT, in 2 invalidska vozička prodam. ☎ (0601)84-368. 1770

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)76-570. 1772

DVA KOZLIČKA, eden star leto in pol, drugi pet mesecev, prodam. ☎ (068)78-332. 1773

VEČJO KOLIČINO suhega sena, 500 l šmarnice in motorno žago Stihl 0.45 prodam. ☎ (068)89-044. 1775

KOSTANJEVO KOLJE prodam. ☎ (068)26-484. 1780

DVE KRAVI, ena visoko breja (simentalc), ena s teletom, sivka, prodam. Struna, Potov Vrh 1 b, Novo mesto. 1783

KOSTANJEVO klanje kolje prodam. ☎ (068)73-426. 1787

SENO in 2 prašiča, težka 100 kg, prodam. ☎ (068)81-507. 1788

UMETNIŠKO SLIKO Božidarja Jakca: Kozolec toplar pod Gorjanci, pastel 50 x 70 cm, prodam za 40.000 DEM (certificat ocenitve). ☎ (061)322-633. 1790

KRATKODLAKO PSIČKO istrski gonič, staro 8 mesecev, prodam. Ivanka Turk, Tolsti Vrh 5, Šentjernej. 1795

SMUČI ELAN, 160 cm in smučarske čevlje št. 41 prodam. ☎ (068)50-252. 1797

JEDILNI KROMPIR, repo ter Z 750 po delih prodam. ☎ (068)21-715. 1798

SENO ugodno prodam. ☎ (068)27-586. 1801

NOVO karoerijo avtoprikolice, 145 x 105 x 25 cm, 400 kg, prodam za 28.000 SIT. Šinkovec, Malkovec, ☎ (0608)80-507. 1811

razno

SPREJEMAM NAROČILA za servis in kontrolo plinskih štedilnikov in ostalih trošil. Plin Servis Kraševac, ☎ (068)27-425. 1026

PREVERJENO gradbeno podjetje iz Ljubljane izvaja novogradnje, omete, fasade ter ostala zidarska dela. Opravljamo tudi druga notranja obrtniška dela, tudi terensko. ☎ (061)219-544 in faks: (061)1262-309. 1659

V NOVO MESTU oddam vpeljan gostinski lokal na dobri lokaciji. Predplačilo za eno leto 30.000 DEM. ☎ (061)226-228. 1766

NA PAŠO vzamemo govejo živino. ☎ (0609)614-900. 1766

V DOLENJSKIH TOPLICAH oddam poslovni prostor za mirno obrt ali trgovino in trisobno stanovanje. ☎ (068)65-087. 1812

V BOHINJU poceni oddam vikend hišo z dvema apartmajema, skupaj ali ločeno. ☎ (064)723-579. 1812

ANGLEŠČINO inštruiram za osnovno in srednjo šolo. ☎ (068)42-491. 1808

STROJNE OMETE, izolacijske fasade, pleskarska in vsa stavbnokleparska dela (snegobrane in zlebove) opravlja Fabjančič, ☎ (0608)75-492 in 33-386. 1812

OBNAVLJAM KAMINE ter polagam vse vrste keramike. Delo je opravljeno solidno. ☎ (068)83-493. 1814

V NOVO MESTU oddam pisarniški prostor. ☎ (068)21-120. 1884

V STROGEM CENTRU Novega mesta oddam v najem poslovne prostore za trgovinsko dejavnost in pisarne. ☎ (068)341-948, popoldan. 1922

V NOVO MESTU oddam prostor, 59 m², za skladišče ali mirno dejavnost. ☎ (068)22-133. 1941

PROSTOR za trgovino, 200 m², oddam. ☎ (068)341-790. 1945

LOKAL, 10 m², v neposredni bližini hotela v Dolenjskih Toplicah, primeren za butik, oddamo v najem. ☎ (068)65-086, Jelka. 1962

POLAGAMO PARKETE in obnavljamo kopalne kadi. ☎ (061)853-331, int. 290, dopoldan, ali 855-229, po 14. uri. 1991

ŠIVAM po meri vsa ženska oblačila. Sprejemam naročila za maturantske in birmanske obleke. ☎ (068)65-474. 1994

LEKTORIRAM diplomske naloge in ostale pisne izdelke. ☎ (0608)84-092. 2014

SERVISIRAM pralne in pomivalne stroje, električne in plinske štedilnike, hladilne skrinje ter ostale aparate. Ivan Petric, Marentičeva 8, Metlika. 2038

PISARNO v izmeri 11 m², oddamo v najem v stavbi na Mušičevi 15 v Novem mestu. PAM, d.o.o., Mušičeva 15, Novo mesto, ☎ 321-083. 2051

UGODNO, HITRO, KVALITETNO! Fotografiji, amaterji, ljubitelji ČRNO - BELE fotografije! Foto Lujo na Kandjski c. 25 v Novem mestu vam na nivoju visoke in dolgoletne strokovnosti kvalitetno ročno izdela vse formate fotografij. Konkurenčne cene - enake storitvam v color tehniki. Parkirni prostor zagotovljen. Se pripravljamo! 2055

službo dobi

ALI STE BREZ ZAPOSILITVE? Iščete delo, primerno svojim sposobnostim? Nič lažjega kot poklicati linijo za delo, kjer vam lahko ponudimo najrazličnejše vrste del. ☎ (090)42-11. PTT stroški 78 SIT/o.5 min. 1268

VOZNIKA C- in E-kategorije za menarodni promet zaposlim. ☎ (061)775-036. 1268

KREPČEVALNIVA KRIŽAJ, Malo Mraševo 7, Podbočje, išče natakario za delo v strelbi. ☎ (0608)78-083. 1750

KV KLJUČAVNIČARJA s prakso zaposlim. Ključavničarstvo JO - PO, Jurka vas 24, Straža. 1760

LERAN, d.o.o.

promet z nepremičninami
Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

- hiše: Vel. Poljane pri Šmarjeti, Osojnik pri Semiču, v Občicah, Novem mestu, Otočcu, Šmarjeti, Krškem, Senovem, Brežicah, Črnomlju, Sevnici, Dol. Toplicah, Straži, Soteski, Cikavi, Rumanji vasi, Smolenji vasi, Škocjan — okolica, Raki, Žužemberku, Mokronogu, Črmošnjicah pri Stopičah, Herinji vasi, Brestanici, Luciji pri Portorožu, Zdolah pri Krškem, Rebri pri Žužemberku, Kostanjevici, Srednji vasi pri Semiču, Zastava pri Črnomlju, Srednje Grčevje, Vel. Banu pri Šentjerneju, Mali Strmci in drugod;
- stanovanja: v Novem mestu, Šentjerneju, Žužemberku, Črnomlju, Krškem, Trebnjem;
- poslovne objekte, lokale in pisarne: v Novem mestu, Celju, Črnomlju, Krškem, Trebnjem, Mokronogu, Metliki;
- vikende in zidanice: v Straži, Škocjanu, Raki, Metliki — okolica, Brezovica pri Metliki, Dol. Toplicah, Pahji, Zaplazu pri Čatežu, Gor. Leskovec, Doblička gora in drugod;
- parcele za gradnjo: v Mirni Peči, Bučki, Šentupertu, Trški gori, Zagradski gori, Trebnjem, Semiču, Mihovo pri Šentjerneju, Karteljevo, Osrečje pri Škocjanu, Novo mesto in drugod;
- kmetijska zemljišča in gozdove po vsej Dolenjski, kmetije v Beli krajini, Krškem in Novem mestu;
- v najem oddamo: stanovanja, in poslovne prostore.

Tel./fax: 068/322-282, 069/342-470
Mobilite: 0609/633-553

STE OSAMLJENI?
Pogovorite se!
Tel. 061/126 35 84
Ženitna posredovalnica
Metulj

Žaluzije, rolete ter lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodni ceni. Možnost plačila na čeku. Tel. 068/44-662.

Silan
DOLENJSKA
NEPREMIČNINE

Prodamo:

HIŠE: na Mirni, v Čateških Toplicah, Žužemberku, Sodjem Vrh, Novem mestu, Šentjerneju, Krškem...

STANOVANJA: v Trebnjem, Radohovi vasi, Krškem...

KMETIJE: pri Trebnjem, Radohovi vasi...

VIKENDE: na Gabrski Gori

POSLOVNE PROSTORE: v Beli krajini, Krškem, na Uršnih selih, v Šmarjeti, na Senovem, v Boštanju, Kočevju 450 m² (proizvodnja), Gaberju, Brežicah...

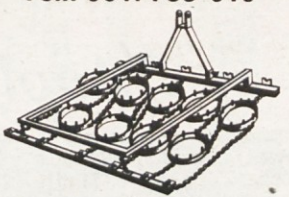
V večjih krajih Dolenjske, Posavja in Bele krajine najamemo in kupimo poslovne prostore, hiše, stanovanja.

PONUDBA TEDNA: oddamo na novo urejene pisarniške prostore v Novem mestu, Glavni trg.

SILAN, d.o.o., član slovenske borze nepremičnin

SILAN DOLENJSKA, cenitve in posredovanja pri prometu z nepremičninami, d.o.o., Novo mesto, Glavni trg 22, 68000 Novo mesto, tel.: (068) 321-640, telefax 21-852.

MUŠIČ — MENGEŠ
Tel.: 061/738-619

Travnjska brana z obojestranskim delovanjem, z njo izravnavamo krnine in dobro prečesemo travo. Brana razreže in razvleče hlevski gnoj, kar omogoča bujno rast. Zaradi svoje prilagodljivosti je zelo primerna za hribovite predele in pašnike.

UMETNI KAMEN
ZA OBLAGANJE FASAD PO NAJUGODNEJŠIH CENAH

Svetlo siv.....750 SIT
Temno siv
z belimi odtenki.....850 SIT
Bel.....950 SIT

Izdelujemo tudi druge barve in barvne kombinacije, mogoča dostava na dom in polaganje.

KOŠMRLJ, s.p.
MENIŠKA VAS 7
DOL. TOPLICE
Tel.: 65-557

Tesnjenje oken in vrat.
Uvožena tesnila, 10 let garancije! Tel. 061/813-553 ali 814-913.

DO LADE BREZ DENARJA
Ne razmetavajte denarja
Vprašajte pri nas, kjer dobite LADO na gotovo najugodnejši kredit!
Nudimo tudi kredite in leasing za rabljena vozila.

Tel. 068/24-612

RADIATORJI

Izdelovanje kvalitetnih radiatorjev v različnih barvah po ugodni ceni - 600/1000 samo 8.800 SIT. Tel. 068/65-407.

Polaganje parketa in ostala vzdrževalna dela!
Dušan Š.
Tel. (068) 28-576

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

VI NAM — MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL! Pričetek ob 16. uri na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ (068) 321-926, g. Zdenko POTOČAR.

KIK INTERIER, d.o.o.
Prešernov trg 1, Novo mesto

Opremljanje poslovnih, skladiščnih in stanovanjskih prostorov. Oblaganje sten in stropov ter montaža pregradnih sten po sistemu KNAUF in ARM-STRONG. Izvedba zaključnih del v gradbeništvu.
Prešernov trg 1, Novo mesto, ☎ (068) 321-028

Adolf Bevc

Pred kratkim se je upokojil Adolf Bevc. Za tiste, ki se ukvarjajo z lesarstvom, vsekakor znano ime, saj je bil Adi, kakor ga kličejo dobri znanci, 35 let aktiven v dolenski lesni industriji Novoles, v tem času pa je vzgojil veliko lesarjev in jim vzbudil ljubezen do tega poklica.

Začel je na takratni vajenski šoli, katero je tudi sam v dveh letih končal in tako se ne šestnajstleten postal mizarjski pomočnik. V Ljubljani je potem končal dveletno delovodsko šolo in še ne devetnajstleten postal delovodja - mojster svoje stroke. V Ljubljani je končal še srednjeletniško šolo, si v Novoles pridobil potrebno prakso, nato pa poleg dela sledil vzgoji mladih lesarjev vsa tri zadnja desetletja, kakor je pač v tem obdobju valovala precej muhasta krivulja slovenske šolske politike. Naj je bila ta taka ali taka, je bilo za Adija osnovno načelo, da mora biti pouk tesno povezan s prakso. Tako je bilo njegovo osebno življenje, saj je prvi stik z lesom dobil kot otrok v očetovi delavnici, še sedaj pa mu lastnoročno obdelovanje lesa pomeni najboljše sprostitve.

Adija Bevca se mnogi spominjajo tudi kot členskega, ki je prejel kar nekaj laskavih priznanj, naprimer ljubljanskega zmaja za oblikovanje otroškega pohištva na ljubljanskem salonu pohištva leta 1975, pa plaketo

srebrni most na skopskem pohištvem sejmu leta 1988 za oblikovanje jedilnice. Udeležil se je še vrste drugih vidnih lesarskih prireditev in bil nagrajen za uspešno vzgojno in inovativno delo.

Znano je, da je lesarska industrija v zadnjih letih v Sloveniji, zlasti pa na Dolenjskem, zašla v hudo krizo, iz katere za zdaj še ni videti izhoda. Ker je Slovenija bogata z gozdovi, je imel les od nekdaj pomemben delež v njenem gospodarstvu. Mar to pomeni, da bo zdaj drugače?

Adi Bevc pravi: "To, da je v Sloveniji lesa precej, je pomembna prednost, vendar šele tedaj, ko jo bomo znali pravilno izkoristiti. Biti le baza za lesno surovino še ne pomeni dosti in na to nikakor ne smemo pristajati. Šele končni proizvodi iz domačega lesa, taki, da bomo z njimi z lahkoto prodirali na tuje trge in, kar je zelo pomembno, z njimi dosegali primerne cene, so pravi način, s katerim bomo zares izkoristili dane možnosti. Po mojem mnenju je za Slovenijo torej najprimernejša proizvodnja kvalitetnega masivnega pohištva. Na tem področju imamo že dokaj bogato tradicijo, v kombinaciji z izvirnim oblikovanjem pa bi z njo morali spet prodreti na tuji trg, kjer je svoj čas slovenska lesna industrija že imela svoje mesto. To velja tako za obrtniško kot industrijsko proizvodnjo."

Pa imamo za ponoven zagon dovolj usposobljenih ljudi? "Usmerjeno izobraževanje, kakršnega smo imeli do pred kratkim, je napravilo veliko škodo, ne zagovarjam pa popolne vrtnice na staro, temveč vračanje k staremu na višji stopnji, kar bi omogočalo dobro povezavo med teorijo in prakso. V nekaterih drugih visoko razvitih državah velja, da na poklicni šoli lahko poučuje le tisti, ki ima za sabo najmanj desetletno prakso v svoji stroki." Tako pravi Adi Bevc, ki se na les in na šolo spozna, zato je njegovo mnenje vredno upoštevati.

TONE JAKŠE

DRUGAČNE ZIMSKE POČITNICE

NOVO MESTO - Občinska Zveza prijateljev mladine tudi letos skupaj z Dolenjskim muzejem, Zvezo organizacij za tehnično kulturo, oddelkom za mladino študijske knjižnice Mirana Jarca in Domom kulture pripravlja "suhe počitnice" od ponedeljka, 26. februarja, do petka, 1. marca. Prvi dan počitnic si bodo učenci dopoldanski čas lahko krajšali z obiskom regionalne radijske postaje Studio D in lokalne televizije Vaš kanal, v prostorih Dolenjskega muzeja bodo izdelovali otroška glasbila in spoznavali lončarstvo, v likovnih delavnicah pionirske knjižnice pa bodo izdelovali namizne vizitke. Zanimiv program so pripravili tudi člani radiokluba, v kinodvorani Doma kulture pa bo vsak dan ob 10. uri matineja. Člani Zveze prijateljev mladine so se letos odločili, da bodo v torek, sredo in četrtek organizirano peljali otroke iz dolenskih osnovnih šol na kopanje v čateško reviero. Prijave sprejemajo pisno in po telefonu na sedežu društva.

BOŠ VIDEL, KAJ DELA DOLENC

NOVO MESTO - Ansambel Lojzeta Slaka skupaj s sodelavci in TV Slovenijo že pripravlja 4. zabavnoglasbeno prireditev "Boš videl, kaj dela Dolenc", ki bo letos namenjena Jožicam in Jožetom. Prireditev bo v soboto, 23. marca, v Sportni dvorani na Otočcu. Poleg ansambla Lojzeta Slaka bodo zaigrali še Čuki in Slapovi, seveda pa bodo med nastopajočimi še posebne pozornosti deležni tisti, ki bodo 19. marca na jožefovo godovali. Prireditev bo v celoti posnela ekipa Razvedrilnega programa TV Slovenije in jo prvič pokazala že naslednji dan namesto oddaje "Po domače".

NA RIBE V GOSTILNO JAVORNIK

RAKOVNIK PRI MIRNI - V priznani gostilni Javornik imajo od torka, 20. februarja, do sobote, 24. februarja, teden morskih jedi. Gostom bo kulinarične specialitete začnil trio Suveniri iz Splita.

Zelje je treba nuditi celo leto

Srečanje pridelovalcev vrtnin in kisarjev zelja ter repe v Šentjernej - Kupci iščejo, trgovci pa uvažajo - Naše zelje naj bo na voljo celo leto

ŠENTJERNEJ - Biološko kisanje zelja in repe imata v Sloveniji več kot stoletno tradicijo. Še ni dolgo tega, ko je bilo uživanje tako kislih kot presnih vrtnin omejeno večinoma na jesen in zimo, a danes je napredek tudi na tem področju. Če kupci ne bodo dobili doma pridelane zelenjave, bodo pač posegli po (cenejši) uvozeni, ki jo je zadnje čase na našem trgu na pretek.

Zaradi lastninjenja in drugih vzrokov se je močno zmanjšal obseg kisanja zelja v nekdanjih družbenih ali zadružnih kisarnah, povečal pa se je pri zasebnikih. Kar veliko število kisarjev repe in

• Vzorce kislega zelja in repe je na nedavnem srečanju slovenskih pridelovalcev vrtnin in kisarjev zelja ter repe prinesel tudi edini predstavnik iz tega dela države Janez Abram iz Dobrave pri Kostanjevici, ki ima že 5-letne izkušnje s kisanjem. Letos je skisal okoli 180 ton zelja in repe, prodaja pa ju pretežno preko KZ Krka Novo mesto. Na trgu je mogoče njegovo zelje in repo kupiti v plastičnih posodah od 1 do 25 kilogramov. Abram pa že razmišlja tudi o pakiranju v vrečke. Na ocenjevanju so njegovi vzorci dobili zelo dobro oceno.

zelja se je zbralo 15. februarja v Šentjernej na tradicionalnem srečanju slovenskih pridelovalcev vrtnin in kisarjev zelja in repe, ki ga Poslovno združenje prehrane Slovenije pripravlja vsako leto v

OCENJEVANJE KISANJE ZELJA IN REPE - V Sloveniji kislje zelje in repo poleg ocenjevanja, ali ustrežajo predpisanim zahtevam, že 15 let kakovost ugotavljamo tudi s tako imenovanim organoleptičnim ocenjevanjem. Okoli 50 degustatorjev je to počelo v Šentjernej.

drugem kraju. Čeprav se je zbralo veliko število pridelovalcev in kisarjev, pa so prinesli v oceno razmeroma malo vzorcev. "Kot da nas je strah in sram kritike," je dejala inž. Marija Orešnik, ki je med drugim povedala nekaj najbolj značilnih napak pri kisanju.

Mehko zelje se pojavi, če dodajamo pod 1,5 odstotka soli, saj prav ta močno vpliva na kvaliteto; najprimernejše je okoli 2 odst. soli. Pogosto je zelje zaradi varnostnih ukrepov preslano (in zato tudi preveč kisl), kar pa se da uravnati tudi s temperaturo. Da bi kisarji zelja dosegli boljšo kakovost, je priporočljivo kisanje v dveh ali treh turnusih, presečke presnega zelja pa naj shranijo v skadiših, iz katerih bi postopoma dobavljali presno zelje našim trgovinam. Trgovci namreč od novembra dalje zelje uvažajo iz Madžarske, Hrvaške, Nizozemske

in od drugod, čeprav znamo pri nas pridelati dovolj zelja za svoje potrebe. Uvoz ima razloge tudi v ceni, saj je na primer kilogram zelja na Madžarskem 15 tolarjev, cena pa je za uvoznike še vedno ugodna, če prištejemo 45-odstotno carinsko stopnjo, kot jo sicer uvaža novi carinski zakon.

"Če pričakujemo, da bodo odnehali Nizozemci, Italijani ali drugi, smo se zmotili. Pričakujemo lahko celo hiperprodukcijo, cene se bodo še znižale in potrebno bo vzdržati. Z zeljem bomo morali

zalagati trg celo leto, kar bomo dosegli z namakanjem, hladilnicami, gojenjem pod folijo. Naši trgovci sploh niso navajeni, da zelenjavo imamo. Hkrati pa je pomembno, kako jo bomo pripravili za prodajo, saj so kupci razvajeni od zahodnega načina prodaje in kupujejo z očmi, ne pa z želodcem," je dejala Marija Orešnik.

T. GAZVODA

ALTER ROCK V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bela krajina Črnomlju bo v soboto, 24. februarja, ob 22. uri koncert alter rock skupin Mamojebac, Zoambo žoet worke strao in Absent minded.

PRFORCENHAVS JE POKAZAL, KAKO JE TREBA VLADATI - Če ga verjeti prepričanju, da pustne šeme preganjajo zimo, potem se nam mrzli dni in snega vsaj do konca leta ni potrebno več bati. Prforcenhavs je namreč v nedeljo popoldne (tudi s pomočjo lepega sončnega vremena) v Kostanjevici privabil tako veliko množico ljudi, da je niti starejši prebivalci ne pomnijo, in kar je še posebej razveseljivo - med njimi je bilo veliko konjskih vpreg, okrašenih avtomobilov in traktorjev ter še več pustnih mask, predvsem najmlajših. 4-dnevno pustno rajanje, ki se je začelo že v nedeljo zjutraj z budnico, nadaljevalo z oklicem kurenta in pustno povorko, baklado in občnim zborom, plesom mask, gonjenjem medveda, oranjet ter sejanjem, promenadnim koncertom in z žalostnim pogrebom kurenta in bolj veselo sedmino, so še poseben pečat dali kostanjeviški godbeniki in pustne novice, tako da običaj, ki v Kostanjevici neprekinjeno poteka že od leta 1949, sicer pa ima korenine menda že v letu 1854, ne postaja vse bolj le identiteta tega najstarejšega dolenskega mesta, pač pa ga ima za svojega iz leta v leto vedno širši krog ljudi. (Foto: T. Gazvoda)

VSE SLOVENSKO SREČANJE AVTOHTONIH MASK - Z letošnjim karnevalom v Ribnici je pustnemu društvu Goriča vas, ki je karneval organiziral, v dobri meri uspelo uresničiti zamisel o dosedaj prvem vseslovenskem srečanju avtohtonih pustnih mask. V pustnem sprevodu, ki so ga pripravili v soboto, je sodelovalo 21 skupin iz vse Slovenije s skupno preko 500 maskami. Nekaj tisoč gledalcev si je lahko ogledalo že vsem dobro znane kurente, pisane podgrajske škoromate, cerkljanske lavfarje in cerkniške čarovnice ter štiri nove, izvirne ribniške maske: maskoto družna kamelo, velikana in zlato ribico ter čarovnico, ki so jo ob zaključku karnevala tudi sežgali. V sprevodu so bili tudi bičarji in Buravž, kočevski medvedje in knapi, slavni ribniški top pa domači godbeniki in otroci, oblečeni v pisano pustna oblačila. (Foto: M. L.-S.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Pohvala Domu starejših v Šmihelu in Mercatorjevi trgovini - Nezadovoljstvo s črnomaljskim občinskim vodstvom - Vroča tema "pokopališče" - Slab zled mladim voznikom

V tej rubriki se ponavadi znajde več kritik kot pohval, zato je prav, da začnemo s slednjimi. **Marija Hlišč** s Seidlove ceste v Novem mestu izreka pohvalo strežnemu osebju in upravnici Doma starejših občanov v Šmihelu za lepo urejeni klubski prostor, v katerem so 14. februarja imeli srečanje predstavniki Karitasa in malteške bolniške pomoči, še posebej pa ge. Majdi. Njihov moto je prav gotovo: "Samo življenje za druge je vredno življenja!", njihovo delo in prizadevanja pa niso nikoli poplačana. Hliščeva je dobro besedo našla tudi za šefinjo in prodajalce trgovine Mercator PVC v Ločni, ki so po njenih izkušnjah vedno prijazni s potrošniki, imajo pa tudi zgledno urejene sanitarne prostore, kar nikakor ni mogoče reči za novomeško kavarno.

Čisto drugačen pa je bil že naslednji klic. **Jože Š.** iz Vinice je bil kratak in jasen. Alji Satešku pravi le to, naj "i prej, preden je

odšel na rob pragozda, v Črnomlju vrnil 10 tisoč DEM. Že sam ve, za kaj gre. - Stalnim kritikam na račun vodstva črnomaljske občine se tokrat pridružuje še **Stefan T. iz Črnomlja**, ki pravi, da ga je vodstvo od izvolitve do sedaj že močno razočaralo. "V petih letih so naredili več škode kot koristi in ponavljajo iste napake kot v prejšnjem sistemu: razrušili so podjetja in po zadnjih podatkih je v našem koncu na cesti 1500 ljudi. "Namesto da bi ljudi združevali, iščejo sovražnike, dopuščajo, da se nekateri tako kot včasih okoriščajo z republiški nepovratnimi sredstvi, najbolj pa me je razburila vest v zadnji številki Dolenjca, da bodo spet izhajale Črnomaljske novice. V njih bodo tako lahko pisali le to, kar bo njim v prid," meni naš bralec Stefan.

A. B. iz okolice Metlike ne razume, kako lahko neka bralka pravi, naj avtobusi v Metliki ne vozijo skozi stari del mesta. Ravno v tem delu mesta je največ zaposlenih, ki so vezani na prevoz, in na stari avtobusni postaji čaka vedno več ljudi kot na novi. Saj so vendar avtobusi zaradi potnikov in ne obratno, kajne?

Svoje mnenje o nakupu novega pokopališča v Novem mestu je z veseljem razložil **Stane B. iz Šmihela**. Ne razume, kako si je moral župan to privoščiti, saj bi o nakupu morali ljudje odločiti na referendumu. Tako bo zdaj graščak dobil denar od lesa (posekati je treba gozd) in za zemljo. Zakaj tako? "Če bi staro pokopališče v Šmihelu razširili proti Domu starejših občanov, bi bilo prostora še za dvoje pokopališč!" meni Stane. **Jože K. iz Šentjerneja** se sprašuje, kakšni so jim lahko mladi šoferji, ko pa jim tisti, ki jih učijo, včasih dajejo slab zgled.

Tako vsaj se je zgodilo prejšnji torek pred Dolenjsko banko v Kandiji, ko se je pripeljal voznik citroena AX z napisom Avtošola Riba in zaparkiral enega od avtomobilov ter bil za nameček še zelo nesramen.

Prejšnji torek se je v uredništvu našega časopisa oglašil bralec iz okolice Novega mesta, s sabo pa je imel leto in pol staro objokano hčerko. Že tretjič se mu je namreč zgodilo, da čeprav je prišel na cepljenje k otroškemu zdravniku med prvimi, zaradi različnih "poznavstev" zdravnikov in sester nekaj ur sploh ni prišel na vrsto. "To se ne dogaja le meni. In pomislite, kako to prenaša malček, ki ga ponavadi sploh ne moreš pomiriti!" pravi. L. M.

KRKA ZDRAVILIŠČA

HOTELI OTOČEC

Plesno zabavišna restavracija

TANGO

za izbran okus in navade

V petek, 23. 2. in v soboto, 24. 2., od 20.00 ure dalje

vabljeni na večera

DALMATINSKE KUHNJE S KLAPO "KRK" in ANSAMBEL OBJEM.

Sobotna in nedeljska kosila morskih dobrot 990 SIT, otroški meni 600 SIT.

Rezervacije na tel. št. 068/321-830.

Vabljeni v restavracijo Tango in v Casino Otočec.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Sporočilo

Ko je bil Jože Dular (pisatelj bo v soboto dopolnil 81 let) spomladi 1967 na strokovni muzejski ekurziji po Češkem in Slovaškem, je stanovskemu kolegu Janku Jarcu, ravnatelju muzeja v Novem mestu, iz češke prestolnice na razglednici poslal tole sporočilo:

Ni le zlata tale Praga, tale Praga je tudi draga, tist, ki nima tisoč krun, težko pride not in vun. Vse bilo bi za en drek, da nas ni potroštal Flek!

(Flek: praška pivnica, znana iz Haškovega Dobrega vojaka Švejka)

Od peči do vrat

Ko je nekoč Jože Dular spet obiskal upokojeno viniško učiteljico Poldko Bavdkovo, mu je med drugim rekla:

"Meni nič ne naročaj. Sem taka kot Marica Dimitrovičeva. Vse sproti pozabim. Od peči do vrat! Vidiš, vse si zapišem! Čakaj, bom pogledala, kaj je tamkaj na lističu."

In je šla do mize, kjer je na voglu ležal košček papirja. Vzela ga je in prebrala: "Peč naložiti!"

Malo na smeh mu je šlo, ko ji je rekel:

"Poldka, kar pripiši: opoldne jesti, zvečer spati!"

Zdaj pa je že skoraj sam potreben takih lističev. Starost, starost! Teta Roza (skleroza), kot bi rekel kume Božo Račič. Pozablja. Od peči do vrat!

SMEH JE POL ZDRAVJA

Šale izbira Bojan Ajdič

Kolikokrat ga zamenja

"Tale šal bom kupil. Toda ali ga bom prišel lahko zamenjat, če moji ženi ne bo všeč?" "Lahko, kar izvolite!" "In kolikokrat ga bom lahko zamenjal?"

Prijetno presenečenje

"Veš, včeraj sem bila skupaj s svojim bivšim možem in bila sem prijetno presenečena." "Zakaj vendar?" "Zato, ker si nisem mislila, da je z njim tako prijetno in ljubko preživeti večer in noč..."

Nič novega ni

Srečata se prijatelja pa prvi vpraša drugega:

"Je pri tebi kaj novega?"

"Nikar me znova ne sprašuj, saj veš, da me žena vara."

"Že, že, toda vprašal sem te, če je pri tebi kaj novega."

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prislunili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 18. in 19. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prislunil.